کتابیات شبلی

ڈاکٹر محمد الیاس الاعظمی

دارالمصنفین شبلی اکیڈمی، اعظم گڑھ

کتابیات شبلی

ڈاکٹر محمد الیاس الاعظمی

دارالمصنّفین شبلی اکیڈمی اعظم گڑھ (یو، پی)

سلسلہ دارالمصنفین نمبر - 198

- نام کتاب : کتابیات شبلی
- مرتب : ڈاکٹر محمد الیاس الاعظمی
- صفحات : ۲۷۱
- طبع اول : نومبر ۲۰۱۱ء
- مطبع : معارف پریس شبلی اکیڈمی، اعظم گڑھ
- ناشر : دارالمصنفین شبلی اکیڈمی، اعظم گڑھ
- قیمت : Rs : 250/-
- باہتمام : عبدالمنان ہلالی

ISBN - 978-93-80104-89-8

KITABIYAT-E-SHIBLI

by: Dr.Mohammad Ilyas Azmi
Darul Musannefin Shibli Academy
Post Box No 19,Shibli Road-Azamgarh-276001-UP
E-mail : shibli_academy@rediffmail.com
website:www.shibliacademy.org

ترتیب

حصہ اول

تصنیفات و تالیفات شبلی

حصہ دوم

مطالعات شبلی

حصہ سوم

تنقید وتجزیہ تصانیف شبلی

❁❁❁

حرف آغاز

علم وتحقیق کے میدان میں کتابیاتی لٹریچر کی اہمیت، ضرورت اور افادیت اہل نظر سے پوشیدہ نہیں ۔دورحاضر میں کتابیات اور اشاریہ سازی کے فن میں جو غیر معمولی ترقی ہوئی ہے اور علمی موضوعات پر جس طرح کا معیاری کتابیاتی مواد محققین کی دست رس میں ہے اور اس کی وجہ سے زیر بحث موضوع پر مطلوبہ معلومات تک رسائی جس حد تک آسان ہوگئی ہے اس سے بھی اہل علم ناواقف نہیں ہیں۔ چنانچہ کسی علمی وتحقیقی موضوع پر کام کرنے والا اسکالر آسانی سے یہ معلوم کرسکتا ہے کہ زیر بحث موضوع پر اب تک کس قدر کام ہو چکا ہے اور وہ کہاں دستیاب ہے۔اس سے مواد کی تلاش وجستجو کا کام بہت کچھ آسان ہو جاتا ہے۔اس سے نفس تحقیق کے معیار اور انداز پر جو اثرات مرتب ہوتے ہیں اور اس میں جو گہرائی اور گیرائی پیدا ہو جاتی ہے اور محققین مواد کی تلاش میں جس کوہ کنی سے بچ جاتے ہیں وہ محتاج بیان نہیں۔خوشی کی بات ہے کہ اردو زبان میں بھی یہ روایت مضبوط ہو چکی ہے اور اب مختلف موضوعات پر قیمتی کتابیاتی لٹریچر دستیاب ہے۔

مولانا شبلی کی علمی، تحقیقی، ادبی اور ملی خدمات کی وجہ سے ان کی حیات اور کارناموں کے بارے میں خود ان کی زندگی میں بہت کچھ لکھا گیا اور اس کے بعد مسلسل لکھا جاتا رہا ہے۔ اگرچہ یہ بھی ایک حقیقت ہے کہ مختلف اسباب کی وجہ سے جن کی تفصیل کا یہ موقع نہیں ان پر اتنا کام نہیں ہو سکا جس کے وہ بجا طور پر مستحق تھے۔اس کے باوجود ان کی گوناگوں خدمات کے بارے میں گذشتہ تقریباً ایک صدی کے عرصہ میں جو کچھ لکھا گیا وہ کمیت اور کیفیت دونوں لحاظ سے بہت وقیع ہے۔ واقعہ یہ ہے کہ

میر کارواں سرسید علیہ الرحمہ کے علاوہ ان کے رفقاء اور معاصرین میں کسی اور کے سلسلہ میں اتنا کام شاید ہی ہوا ہو۔

اس موضوع پر اس سے پہلے بھی کئی اشاریے شایع ہو چکے ہیں جو بجائے خود اس کی مقبولیت کی دلیل ہیں۔ اس سلسلہ کا آخری اشاریہ ۲۰۰۲ء میں شایع ہوا تھا اور اس پر بھی اب کافی عرصہ گذر چکا ہے اور اس دوران مولانا کی حیات اور خدمات پر بہت کچھ نیا لٹریچر سامنے آچکا ہے۔ چنانچہ ضرورت تھی کہ ایک نیا اور مکمل اشاریہ تیار کیا جائے جو موضوع کے تمام ممکنہ گوشوں کا احاطہ کر سکے۔ ڈاکٹر محمد الیاس الاعظمی صاحب مبارک باد کے مستحق ہیں کہ انہوں نے نہ صرف اس موضوع پر سامنے آنے والے نئے لٹریچر کا احاطہ کیا ہے بلکہ بڑی محنت اور دقت نظر سے ان بہت سی پرانی تحریروں کا بھی سراغ لگایا ہے جو ماہ وسال کی گرد کے نیچے دب کر نظروں سے اوجھل ہو چکی تھیں اور اس موضوع پر شایع ہونے والے اشاریے ان کے ذکر سے خالی تھے۔ ان میں خود مولانا کی بعض تحریریں بھی شامل ہیں اور ان سے متعلق تحریریں بھی۔ اس کی وجہ سے اس کی قدر و قیمت میں بہت کچھ اضافہ ہو گیا ہے۔ قدر شناسان شبلی کے لئے یہ بلاشبہ ایک قیمتی تحفہ کی حیثیت رکھتا ہے اور توقع کی جاتی ہے کہ یہ مولانا شبلی کی حیات اور خدمات کے موضوع پر اہل علم کی دلچسپی میں اضافہ کا باعث ہوگا۔

اشتیاق احمد ظلی

ڈائرکٹر

❀❀❀

دیباچہ

اشاریہ وکتابیات کے بغیر بڑے علمی وتحقیقی کام پایہ تکمیل کو نہیں پہونچ سکتے۔خاص طور پر ایسی شخصیات کے مطالعے میں جن کا دائرہ اثر وسیع، متنوع اور کثیر الجہات ہو۔علامہ شبلی نعمانی علیہ الرحمہ ایک ایسی ہی ہمہ گیر اور عہد آفریں شخصیت کا نام ہے۔

ہمارے تحریری سرمائے میں شبلیات کا ایک بڑا ذخیرہ ہے۔جس کا مطالعہ وجائزہ بھی قدر شناسان شبلی کا ایک اہم موضوع رہا ہے۔ضرورت ہے کہ اس کا گہرائی سے مطالعہ کیا جائے اور دیکھا جائے کہ علامہ شبلی نعمانی کے کارناموں کی اہمیت اور معنویت کیا ہے اور ہماری علمی، تہذیبی اور تمدنی زندگی پر ان کے کیا اثرات مرتب ہوئے ہیں۔۲۰۱۴ء علامہ شبلی کے صد سالہ یوم وفات کا سال ہوگا۔اس کی تیاری کے سلسلے میں بھی ضرورت تھی کہ 'کتابیات شبلی' مرتب کی جائے اور شبلی شناسی کی پوری صورت حال نگاہوں میں آجائے۔

کتابیات شبلی کی ترتیب کا آغاز احمد اسحاق نعمانی نے 'مقالہ نما برائے شبلی' کے عنوان سے چند صفحات کے ایک اشاریہ (مطبوعہ، ماہنامہ آج کل، دہلی جنوری ۱۹۶۰ء، ۵ص) سے کیا۔ بشیر الحق دسنوی (ف: ۱۹۶۴ء) نے اس میں چند حوالوں کا اضافہ کیا۔(ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۸۶۰ء، ۵ص) اس سلسلے کا اہم کام محترم اختر راہی (ڈاکٹر سفیر اختر، مدیر: نقطہ نظر، اسلام آباد) نے انجام دیا۔انہوں نے حافظ نذر احمد (سابق پرنسپل شبلی کالج، لاہور) کی خواہش پر 'کتاب نامہ شبلی' (لاہور، ۱۹۸۱ء، ۸۶ص) کتابی صورت میں شایع کیا۔پندرہ سال بعد ڈاکٹر محمد ضیاء الدین انصاری

(۱۲ راگست ۱۹۴۲ء-۶ رجنوری ۲۰۰۶ء) نے 'جہان شبلی' کے نام سے ایک اوراشاریہ مرتب کیا، جو رسالہ فکر ونظر، علی گڑھ کے شبلی نمبر (جون ۱۹۹۶ء، ۷۷ص) میں شایع ہوا۔ منتخب کتابیات کے نام سے جناب کبیر احمد خاں نے بھی ایک اشاریہ (الفاروق: ایک مطالعہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ۵۹ص) ترتیب دیا۔ یہ نو برس پہلے کا قصہ ہے۔ ۲۰۰۲ء سے اکتوبر ۲۰۱۱ء کے درمیان علامہ شبلی سے متعلق بعض مستقل کتابوں کے علاوہ دو رسائل (اسلام اور عصر جدید، دہلی، شبلی کالج میگزین اعظم گڑھ) کے خصوصی شمارے شایع ہوئے۔ ہندوستان کے تین اہم اداروں، دارالمصنّفین، جامعہ ملیہ اسلامیہ، دہلی اور شبلی کالج نے علامہ شبلی کی شخصیت اور حیات وخدمات پر سمینار منعقد کیے۔ جن میں پڑھے گئے مقالات کے دو مجموعے بھی شایع ہوئے۔ رسائل وجرائد میں بھی مضامین شایع ہوتے رہے۔ اس طرح گذشتہ نو سال میں سرمایہ شبلیات میں معتدبہ اضافہ ہوا ہے۔ اس بنا پر ضرورت تھی کہ ان اضافات اور قدیم اشاریوں کی تحقیق وتنقیح کے ساتھ جدید انداز میں ایک جامع اشاریہ مرتب کیا جائے۔ 'کتابیات شبلی' دراصل اسی ضرورت کی تکمیل ہے۔

گذشتہ نو سالوں میں ذخیرہ شبلیات میں جو اضافہ ہوا ہے اور رسائل وجرائد کے بعض نئے اشاریوں کی اشاعت سے شبلی کے متعلق جو نئی معلومات سامنے آئی ہیں۔ اس میں ان سب کو شامل کر دیا گیا ہے۔ انٹرنٹ (Intertet) کے توسط سے مفید معلومات دستیاب ہوئیں۔ ان کا بھی اندراج کر دیا گیا ہے۔ علامہ شبلی کی ایک ایک کتاب کے کئی کئی ایڈیشن شایع ہوئے ہیں۔ جہاں تک رسائی ہوئی اس اشاریے میں ان سب کا ذکر کر دیا گیا ہے۔ اسی طرح کتب خانہ دارالمصنّفین اور بعض دوسرے کتب خانوں میں موجود قدیم رسائل کی فائلوں کی ورق گردانی سے جو مواد دستیاب ہوا وہ بھی درج کیا گیا ہے۔ غرض اس سلسلہ میں کوئی دقیقہ اگرچہ اٹھا نہیں رکھا گیا ہے۔ تاہم کسی بھی کتابیات کے مکمل ہونے کا دعویٰ نہیں کیا جا سکتا۔ البتہ یہ ضرور کہا جا سکتا ہے کہ 'کتابیات شبلی' اب تک کی تمام کوششوں سے زیادہ جامع ہے۔

'کتابیات شبلی' چار حصوں پر مشتمل ہے۔ پہلے حصہ میں علامہ شبلی کی تمام تصنیفات وتالیفات، تراجم اور تلخیصات کا اشاریہ ہے۔ اسی میں علامہ شبلی کی تحریروں سے مرتب کی گئی کتابوں (مدونہ کتب)

اوران کے مضامین ومقالات کا بھی اشاریہ ہے۔علامہ شبلی کی تصنیفات کے مختلف زبانوں میں اور متعدد ممالک میں جوترجمے ہوئے،ان کی تفصیل بھی اسی حصے میں ہے۔دوسرے حصہ میں علامہ شبلی کی شخصیت، خدمات اوران کے لازوال کارناموں پرلکھی جانے والی کتابوں کے اشاریہ کے ساتھ مضامین ومقالات کا موضوعاتی اشاریہ بھی ہے۔اسی حصہ میں ہندوپاک اور دیگر ممالک کی جامعات میں ایم،اے۔ایم،فل اور پی ایچ،ڈی کے لئے جو مقالات لکھے گئے ان کی بھی فہرست ہے۔ تیسرے حصہ میں خاص علامہ شبلی کی تصنیفات پرلکھے جانے والے مضامین ومقالات کا اشاریہ ہے۔ اسی میں انگریزی وہندی کتب ومضامین کی فہرست بھی شامل ہے۔چوتھے اور آخری حصہ میں مصنّفین رمترجمین اور مقالہ نگاروں کا اشاریہ ہے۔ہر مقالے کا ایک نمبر شمار درج کیا گیا ہے۔جس کی تعداد سترہ سوایک (۱۷۰۱) ہے۔اشاریہ مصنّفین (حصہ چہارم) میں یہی نمبر شمار دئے گئے ہیں تاکہ کسی مصنف یامقالہ نگار کی کاوش بہ آسانی تلاش کی جاسکے۔اس مستقل نمبر شمار کے ساتھ ایک ذیلی نمبر بھی بریکٹ [۱] میں دیا گیا ہے جو ذیلی عنوان کا نمبر ہے۔جس سے اس ذیلی عنوان پرلکھی جانے والی کتب،تراجم اور مضامین کی تعداد معلوم ہوجاتی ہے۔کتب ومضامین کی دیگر اشاعتوں کا ذکر بھی اصل نمبر شمار کے ساتھ ہی کردیا گیا ہے۔یہ تمام اندراجات الف بائی ترتیب پر ہیں۔اس طرح موضوع اور مصنّف، دونوں لحاظ سے بآسانی اصل مواد تک پہونچا جاسکتا ہے۔

دارالمصنّفین کے ڈائرکٹر محترم پروفیسر اشتیاق احمد ظلی صاحب کی شفقت، قیمتی مشورے، مسلسل رہنمائی وسرپرستی اور انگریزی حوالوں کی فراہمی کی بدولت یہ کام پایہ تکمیل کو پہونچا۔اللہ تعالی ان کا سایہ شفقت دراز فرمائے۔انہیں علامہ شبلی کی ذات گرامی سے بڑی عقیدت ہے۔'کتابیات شبلی' کی ترتیب اور دارالمصنّفین سے اس کی اشاعت ان کے انہیں عقیدت مندانہ جذبات کا پرتو ہے۔

اس کی ترتیب وتکمیل میں برادر مکرم ڈاکٹر عطا خورشید صاحب (اسسٹنٹ لائبریرین، مولانا آزاد لائبریری، علی گڑھ) نے میرا بڑا تعاون کیا۔انہوں نے نہ صرف مفید مشورے دئے بلکہ علامہ شبلی کی بعض نایاب کتابوں کے عکس بھی فراہم کئے۔اس عنایت کے لئے میں ان کا بے حد ممنون ہوں۔

ڈاکٹر محمد نعیم صدیقی، عبدالمنان ہلالی، ڈاکٹر فخرالاسلام اعظمی کی حوصلہ افزائی اور ڈاکٹر محمد عبداللہ مدیر:

جہات الاسلام، شیخ زائد اسلامک سنٹر، لاہور) کی علم دوستی کے لئے بھی شکر گذار ہوں۔ برادرم سلیم جاوید (ناظر: کتب خانہ دارالمصنفین) بھی شکریہ کے مستحق ہیں کہ انہوں نے ہر ممکن تعاون کیا۔ دعا ہے کہ اللہ تعالیٰ اسے مفید بنائے اور حسن قبول کی دولت سے نوازے۔

۱۱ر نومبر ۲۰۱۱ء
اعظم گڑھ

محمد الیاس الاعظمی

❁❁❁

(حصہ اول)

تصنیفات و تالیفات شبلی

(۱)

تصنیفات وتالیفات شبلی

❁ اردو کتب

۱-	[۱]	الجزیہ، فضل الدین لاہور	۱۸۹۱ء	۱۲ص
۲-	[۲]	الغزالی، مطبع نامی کان پور، طبع اول	۱۹۰۲ء	۲۷۲ص
		▪ مطبع ہلالی، دہلی	۱۹۱۴ء	۲۱۲ص
		▪ مطبع تحفہ جنۃ، دہلی	۱۹۱۹ء	۱۶۴ص
		▪ رنگین پریس، دہلی	۱۹۲۳ء	۱۲۸ص
		▪ رحمانی پریس، دہلی	۱۹۲۵ء	۱۲۸ص
		▪ دار المصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۲۸ء	۲۳۵ص
		▪ خواجہ پریس، دہلی	۱۹۳۵ء	۱۲۸ص
		▪ دار المصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۵۶ء	۲۳۵ص
		▪ نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد	۱۹۷۹ء	۲۳۵ص
		▪ دار المصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۷ء	۲۶۶ص
		▪ دار التذکیر، لاہور	۲۰۰۶ء	۲۱۸ص
		▪ کتب خانہ نذیریہ، دہلی	غیر مورخہ	۲۷۲ص
		▪ ناز پبلشنگ ہاؤس، دہلی		

۳- [۳] الفاروق، مطبع نامی، کان پور۔ طبع اول، ۱۸۹۸ء		۲۰۰ص
▪ رحمانی پریس، دہلی، حصہ اول	۱۸۹۸ء	۱۲۶ص
▪ مطبع نامی، کان پور، حصہ اول	۱۸۹۹ء	۲۰۰ص
▪ رنگین پریس، دہلی	۱۹۰۰ء	
▪ برلاس پریس، مرادآباد، حصہ اول	۱۹۰۵ء	۲۹۶ص
▪ قومی پریس، دہلی، حصہ اول	۱۹۰۶ء	۱۷۲ص
▪ برلاس پریس، مرادآباد، حصہ دوم	۱۹۰۷ء	۲۷۲ص
▪ افضل المطابع، دہلی	۱۹۱۵ء	۱۴۴+۲۰۸ص
▪ مطبع نامی، کان پور	غیر مورخہ	۳۱۲ص
▪ رحمانی پریس، دہلی	۱۸۹۸ء	۱۲۷+۲۸۴ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی	۱۹۲۲ء	۲۸۸ص
▪ افضل المطابع، دہلی، حصہ اول	۱۹۱۵ء	۱۴۴+۲۰۸ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی	۱۹۳۳ء	۱۰۱+۱۰۴ص
▪ تجلی پریس، دہلی	۱۹۳۳ء	۱۵۱+۱۰۴ص
▪ علمی کتاب خانہ، دہلی	۱۹۴۳ء	۵۰۳ص
▪ ایم ثناءاللہ خاں، لاہور	۱۹۴۶ء	
▪ علمی کتاب خانہ، دہلی	۱۹۵۱ء	۵۰۳ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ (مکمل)	۱۹۵۶ء	۲۹۰ص
▪ علمی کتاب خانہ، دہلی	۱۹۵۹ء	۵۰۳ص
▪ کتب خانہ حمیدیہ، دہلی	۱۹۶۰ء	۵۶۰ص
▪ سجاد پبلشرز، لاہور	۱۹۶۰ء	
▪ پرویز بک ڈپو، نئی دہلی	۱۹۶۰ء	

▪ علمی کتاب خانہ، دہلی	۱۹۶۳ء	۵۰۴ص
▪ کتب خانہ حمیدیہ، دہلی	۱۹۶۴ء	۵۶۰ص
▪ شیخ غلام علی اینڈ سنس، لاہور	۱۹۶۹ء	
▪ نظامی پرنٹرس، لاہور	۱۹۷۲ء	
▪ شیخ غلام علی اینڈ سنس، لاہور	۱۹۷۴ء	
▪ فرید بک ڈپو، دہلی	غیر مورخہ	۲۰۶ص
▪ دار المصنفین اعظم گڑھ	۱۹۸۷ء	
▪ عماد پبلی کیشنز، دہلی	۱۹۸۷ء	۴۷۲ص
▪ نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد	۱۹۸۹ء	
▪ مکتبہ القریش، لاہور	۱۹۹۰ء	۳۹۰ص
▪ دار المصنفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۳ء	۲۰۲+۲۹۱ص
▪ مشتاق بک کارنر، لاہور	۲۰۰۰ء	
▪ علم وعرفان پبلشرز، لاہور	۲۰۰۰ء	
▪ ادارہ اشاعت دینیات، نئی دہلی	۲۰۰۶ء	۴۵۴ص
▪ دار الاشاعت، کراچی	۲۰۰۷ء	۳۸۳ص
▪ دار المصنفین، اعظم گڑھ	۲۰۰۸ء	۱۷۳+۲۳۵ص
▪ فخر المطابع لکھنؤ	غیر مورخہ	۱۷۲+۲۴۰ص
▪ نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد	غیر مورخہ	۵۴۴ص
▪ انٹرنیشنل اسلامک پبلشر	غیر مورخہ	۴۷۲ص
▪ مدینہ بک ڈپو، لاہور	غیر مورخہ	
۴- [۴] الکلام، مطبع نامی، کان پور	۱۹۰۴ء	۳۱۰ص
▪ عمدۃ المطابع، دہلی	۱۹۰۶ء	۳۰۸ص

		■ شبلی بک ڈپو، لکھنو	۱۹۲۱ء	
		■ نیر پریس، لکھنو	۱۹۲۲ء	۲۵۳ص
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۳۶ء	۲۷۵ص
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۴۱ء	۳۰۲ص
		■ اعوان پبلی کیشنز، کراچی	۱۹۶۳ء	۳۱۷ص
		■ لاہور	۱۹۷۵ء	۲۰۶ص
		■ نفیس اکیڈمی، کراچی	۱۹۷۹ء	
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۸۴ء	۳۰۲ص
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۲ء	۳۲۴ص
۵-	[۵]	المامون، مطبع العلوم، علی گڑھ	۱۸۸۷ء	
		■ انسٹی ٹیوٹ پریس، علی گڑھ	۱۸۸۷ء	
		■ قومی پریس، دہلی	۱۸۸۹ء	۱۸۴ص
		■ کانگریس پریس، دہلی	۱۸۸۹ء	۱۴۰ص
		■ افضل المطابع، دہلی	۱۸۸۹ء	۱۴۴ص
		■ مطبع مفید عام، آگرہ	۱۸۹۲ء	۲۶۱ص
		■ رنگین پریس، دہلی	۱۹۰۲ء	۱۲۶ص
		■ رحمانی پریس، دہلی	۱۹۰۶ء	۱۵۲ص
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۲۶ء	۲۴۴ص
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۴۷ء	۲۳۸ص
		■ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۵۷ء، طبع دوم	۲۳۸ص
		■ مکتبہ جاوید، لاہور	۱۹۶۰ء	۲۶۰ص
		■ حامد اینڈ کمپنی، لاہور ——	۱۹۸۲ء	

- اسلامی اکیڈمی، لاہور ۱۹۸۵ء ۲۳۸ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد ۱۹۸۹ء ۲۲۷ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۹۲ء ۴+۲۴۴
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۲۰۰۹ء ۱۸۶ص
- شیخ مبارک علی، لاہور غیرمورخہ ۱۸۸ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد غیرمورخہ ۲۴۴ص

۶- [۶] اورنگ زیب عالمگیر پر ایک نظر، نول کشور لاہور، طبع اول، ۱۹۰۹ء، ۱۳۷ص

- مطبع نظامی کان پور بعنوان ''مضامین عالمگیر''، ۱۹۱۱ء ۱۴۴ص
- رنگین پریس، دہلی، بعنوان ''مضامین عالمگیر''، غیرمورخہ، ۱۳۶ص
- روز بازار پریس، امرت سر ۱۹۱۴ء ۱۳۶ص
- مہتاب پریس، دہلی ۱۹۱۴ء ۱۰۴ص
- مکتبہ جامعہ ملیہ، دہلی ۱۹۲۴ء ۱۲۲ص
- ہلالی پریس، دہلی ۱۹۳۲ء ۵۸ص
- ترقی پریس، علی گڑھ ۱۹۳۲ء
- اردو مرکز، لاہور، طبع ششم ۱۹۴۹ء ۱۲۸ص
- اردو مرکز، لاہور ۱۹۵۲ء ۱۲۸ص
- اردو اکیڈمی سندھ، کراچی ۱۹۶۰ء ۱۲۸ص
- آئینہ ادب، لاہور ۱۹۷۲ء ۲۱۵ص: مرتبہ غلام رسول مہر
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۹۹ء ۱۳۸ص
- فکشن ہاؤس، لاہور ۲۰۰۰ء ۲۳۵ص مرتبہ مبارک علی
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۲۰۰۹ء ۱۳۷ص
- رنگین پریس، دہلی غیرمورخہ ۵۶ص

- رنجیت پریس، دہلی غیر مورخہ ۵۸ص
- اسلامک بک فاؤنڈیشن، دہلی غیر مورخہ ۱۳۵ص

۷- [۷] رسالہ وقف اولاد، مطبع احمدی، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۰۹ء، ۲۰ص

۸- [۸] رسائل شبلی، رحمانی پریس دہلی، طبع اول، ۱۸۹۸ء، ۲۹۰ص

- روز بازار اسٹیم پریس، امرت سر، ۱۸۹۸ء، ۴۱۵ص
- شیخ عبدالعزیز، امرت سر، ۱۹۱۱ء
- مطبع العلوم، علی گڑھ، غیر مورخہ

۹- [۹] روداد جلسہ عطائے سند ندوۃ العلماء
مطبع احمدی، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۰۷ء، ۸۴ص

۱۰- [۱۰] روداد دارالعلوم ندوۃ العلماء
مطبع احمدی، علی گڑھ طبع اول، ۱۹۰۷ء-۱۹۰۹ء، ۵۶ص

۱۱- [۱۱] رپورٹ کارروائی انجمن وقف علی الاولاد
آسی پریس لکھنو، طبع اول، ۱۹۱۱ء، ۳۶ص

۱۲- [۱۲] سفرنامہ روم ومصر وشام، قومی پریس، دہلی، طبع اول، ۱۸۹۲ء، ۲۱۶ص

- مفید عام، آگرہ ۱۸۹۴ء ۲۳۵ص
- قومی پریس، دہلی ۱۹۰۱ء ۲۴۰ص
- مطبع تحفہ جنت، دہلی ۱۹۱۶ء ۱۶۰ص
- مطبع رحمانی، دہلی ۱۹۰۷ء طبع سوم ۱۶۰ص
- مطبع تحفہ جنت، دہلی ۱۹۲۳ء ۱۷۶ص
- مہتاب پریس، دہلی ۱۹۲۹ء ۳۶۰ص
- مطبع مجتبائی جدید پریس، دہلی ۱۹۳۰ء
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۴۰ء ۲۴۲ص

▪ مقبول اکیڈمی، لاہور	۱۹۸۸ء	مرتبہ ڈاکٹر محمد ریاض
▪ بساط ادب، لاہور	۱۹۹۱ء	
▪ بساط ادب، لاہور	۱۹۹۲ء	
▪ دار المصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۹ء	۲۲۸ص
▪ دار المصنّفین، اعظم گڑھ	۲۰۱۰ء	۲۲۵ص
▪ محمڈن پریس، علی گڑھ	غیر مورخہ	۲۳۴ص
▪ مطبع سلطانی، دہلی	غیر مورخہ	۱۶۱ص

۱۳- [۱۳] سوانح مولانا روم، نامی پریس، کان پور، طبع اول، ۱۹۰۶ء، ۲۰۰ص

▪ روز بازار الکٹرک پریس، امرت سر، ۱۹۰۸ء		۲۰۰ص
▪ نول کشور پریس، لاہور	۱۹۰۹ء	۲۰۰ص
▪ ہلالی پریس، دہلی	۱۹۲۲ء	۱۴۶ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی	۱۹۲۲ء	۱۰۸ص
▪ رنگین پریس، دہلی	۱۹۲۶ء	۱۰۸ص
▪ مدینہ پریس، بجنور	۱۹۲۷ء	۱۲۸ص
▪ رنگین پریس، دہلی	۱۹۳۰ء	۱۰۸ص
▪ دار المصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۳۸ء	۱۷۸ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی	۱۹۳۸ء	۱۷۸ص
▪ مکتبہ دین ودانش، لاہور	۱۹۵۹ء	۱۹۹ص
▪ مجلس ترقی ادب، لاہور	۱۹۶۱ء، ۲۴۱ص، مرتبہ: سید عابد علی عابد	
▪ سنگ میل پبلی کیشن، لاہور	۲۰۰۷ء	۲۲۴ص
▪ کتب خانہ نذیریہ، دہلی	۲۰۰۷ء	۲۰۰ص
▪ نگارشات پبلشرز، لاہور	۲۰۰۷ء	۲۱۶ص

▪ دارالمصنفین، اعظم گڑھ	۲۰۰۳ء	۱۶۶ص
▪ دارالمصنفین، اعظم گڑھ	۲۰۱۰ء	
▪ مہتاب پریس، دہلی	غیر مورخہ	۱۰۸ص
▪ نامی پریس، کان پور	غیر مورخہ	۲۰۰ص
▪ کتب خانہ نذیریہ، دہلی	غیر مورخہ	۲۰۰ص

۱۴- [۱۴] سیرۃ النبی جلد اول، نامی پریس کان پور، طبع اول، ۱۹۱۸ء، ۴۵۱ص

▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۴۵ء	۵۶۱ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۶۱ء، طبع ششم	۶۲۲ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۶۲ء	۶۲۲ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۷۱ء	۶۲۲ص
▪ مکتبہ تعمیر انسانیت، لاہور	۱۹۷۵ء	
▪ دینی کتب خانہ، لاہور	۱۹۷۵ء	
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۷۶ء	۶۲۲ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۷۷ء	۶۲۲ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۸۱ء	۶۲۲ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۸۳ء	۶۲۲ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۸۴ء	۶۲۲ص
▪ دارالاشاعت، کراچی	۱۹۸۵ء	
▪ بریڈفورڈ بک سینٹر، لاہور	۱۹۸۵ء	
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۸۷ء	۶۲۲ص
▪ مکتبہ الفیصل، لاہور	۱۹۹۱ء	
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۶ء	۲۷۲ص

- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۲۰۰۳ء ۔۔۔ ۴۸۱ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۲۰۱۱ء ۔۔۔ ۵۰۸ص

۱۵- [۱۵] سیرۃ النبی، جلد دوم، نامی پریس، شہر کان پور، طبع اول، ۱۹۱۸ء، ۳۵۱ص

- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۲۰ء ۔۔۔ ۳۵۱ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۵۰ء ۔۔۔ ۴۳۹ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۵۵ء (طبع پنجم) ۴۴۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۶۳ء، طبع ششم ۴۴۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۶۹ء ۔۔۔ ۴۴۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۷۶ء ۔۔۔ ۴۴۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۷۸ء ۔۔۔ ۴۴۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۸۱ء ۔۔۔ ۴۴۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۸۴ء ۔۔۔ ۴۴۰ص
- بریڈفورڈ بک سینٹر، لاہور ۔۔۔ ۱۹۸۵ء
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۸۷ء ۔۔۔ ۴۴۰ص
- مکتبہ الفیصل، لاہور ۔۔۔ ۱۹۹۱ء
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۱۹۹۷ء ۔۔۔ ۴۹۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۲۰۰۳ء ۔۔۔ ۳۸۰ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ ۔۔۔ ۲۰۱۱ء ۔۔۔ ۳۹۲ص

۱۶- [۱۶] سیرۃ النعمان، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، ۱۸۸۹ء، ۳۱۰ص

- قومی پریس، علی گڑھ ۔۔۔ ۱۸۹۱ء
- مطبع مفید عام، آگرہ ۔۔۔ ۱۸۹۲ء ۔۔۔ ۳۱۰ص
- کتب خانہ اعزازیہ، دیوبند ۔۔۔ ۱۸۹۳ء ۔۔۔ ۲۰۰ص

508

▪ مطبع مجتبائی، دہلی	۱۸۹۳ء	۳۱۰ص
▪ رنگین پریس، دہلی	۱۸۹۳ء	۱۶۴ص
▪ حمیدیہ پریس، دہلی	۱۸۹۳ء	۱۶۰ص
▪ قومی پریس، دہلی	۱۹۰۴ء	۲۸۰ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی	۱۹۱۲ء	۳۰۴ص
▪ کانگریس پریس، دہلی	غیر مورخہ	۱۶۴ص
▪ کتب خانہ اعزازیہ، دیوبند	غیر مورخہ	۱۹۹ص
▪ محمد شفیع اینڈ سنز، دہلی	۱۹۱۵ء	
▪ شاہ جہانی پریس، دہلی	۱۹۳۱ء	
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۳۶ء	۲۸۶ص
▪ مکتبہ برہان، دہلی	۱۹۵۶ء	۲۲۴ص
▪ مکتبہ برہان، دہلی	۱۹۶۳ء	۲۲۴ص
▪ سی اے، لاہور	۱۹۷۰ء	(بعنوان امام اعظم)
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۸ء	۳۰۴+۱۰ص
▪ مکتبہ القریش، لاہور	۱۹۹۶	
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۲۰۰۵ء	۳۰۴+۱۰ص
▪ ایم ثناءاللہ خاں، لاہور	غیر مورخہ	۳۹۸ص
▪ دارالاشاعت، لاہور		۲۳۵ص

۱۷- [۱۷] شعرالعجم، حصہ اول، مطبع فیض عام، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۰۹ء، ۲۵۶ص

(عباس مروزی سے نظامی تک)

▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۲۱ء	۳۵۵ص
▪ شاہ جہانی پریس، دہلی	۱۹۳۱ء	

- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۴۰ء، طبع چہارم ۳۶۰ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۴۷ء ۳۶۰ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۶۲ء، طبع پنجم ۳۱۷ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۷۲ء، طبع ششم ۳۰۴ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۲ء ۳۱۴ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۸ء ۳۱۴ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۲۰۰۴ء ۲۶۶ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۲۰۱۰ء ۳۲۷ص
- شیخ مبارک علی، لاہور غیر مورخہ ۲۹۶ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد غیر مورخہ ۳۱۷ص
- مکتبہ دست گیر، حیدرآباد غیر مورخہ

۱۸- [۱۸] شعرالعجم، حصہ دوم، مطبع فیض عام، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۱۰ء، ۳۰۲ص
(عطار سے حافظ ابن یمین تک)

- الناظر پریس، لکھنؤ ۱۹۱۷ء ۳۰۲ص
- آسی پریس، لکھنؤ ۱۹۱۷ء ۲۲۸ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۱۷ء ۳۰۲ص
- مطبع فیض عام، علی گڑھ ۱۹۱۹ء ۳۵۶ص
- شیخ مبارک علی، لاہور ۱۹۲۴ء ۲۶۹ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۴۷ء ۲۷۰ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۰ء ۲۷۰ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۳ء ۲۷۰ص
- دارالمصنفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۸ء، طبع ششم ۲۷۰ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۹۸ء، طبع ہفتم — ۲۷۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۲۰۰۴ء — ۲۰۷ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۲۰۱۱ء — ۲۶۶ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد — غیر مورخہ — ۲۷۰ص

۱۹- [۱۹] شعرالعجم، حصہ سوم، مطبع فیض عام، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۱۰ء، ۲۳۰ص
(فغانی شیرازی سے ابوطالب کلیم تک)

- مطبع آصفی، لکھنؤ — ۱۹۱۶ء — ۲۳۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۲۰ء، طبع سوم — ۲۳۰ص
- شیخ مبارک علی، لاہور — ۱۹۲۴ء — ۲۰۸ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۴۵ء — ۲۰۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۴۷ء — ۲۰۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۵۰ء — ۲۰۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۵۶ء، طبع پنجم — ۲۰۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۵۹ء — ۲۰۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۹۱ء — ۱۸۹ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۲۰۰۲ء — ۱۸۹ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۲۰۰۹ء — ۲۰۶ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد — غیر مورخہ — ۲۰۶ص

۲۰- [۲۰] شعرالعجم، حصہ چہارم، مطبع فیض عام، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۱۲ء، ۳۴۰ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۱۸ء — ۳۴۰ص
- صدیق بک ڈپو، لکھنؤ — ۱۹۲۲ء — ۲۷۳ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ — ۱۹۲۳ء — ۳۳۹ص

- اسرار کریمی پریس، لاہور ۱۹۲۴ء ۳۱۶ص
- شیخ مبارک علی، لاہور ۱۹۳۲ء ۲۸۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۵۱ء ۲۸۸ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۷۸ء، طبع ششم ۲۸۸ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۴ء ۲۸۸ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۶ء، طبع ہشتم ۲۸۸ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۸۸ء ۲۸۸ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۲۰۰۷ء ۲۲۶ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۲۰۱۰ء ۲۷۸ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد غیر مورخہ ۲۸۸ص

۲۱- [۲۱] شعر العجم، حصہ پنجم، مطبع معارف، اعظم گڑھ، طبع اول، ۱۹۱۸ء، ۲۲۸ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۲۱ء ۲۲۸ص
- انوار المطابع لکھنؤ ۱۹۲۲ء ۱۸۰ص
- شیخ مبارک علی، لاہور ۱۹۲۴ء ۲۰۳ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۴۲ء ۲۲۷ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۵۷ء، طبع چہارم، ۲۱۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۹۱ء، طبع پنجم ۲۰۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۲۰۰۹ء ۲۰۶ص
- مطبع انوار احمدی، الہ آباد غیر مورخہ ۸+۲۴۸ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد غیر مورخہ ۲۱۰ص

۲۲- [۲۲] ظل الغمام فی مسئلہ القراۃ خلف الامام

مطبع نظامی، کان پور، طبع اول، ۱۲۹۹ھ، ۴۰ص

۲۳- [۲۳] علم الکلام، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، ۱۹۰۲ء، ۲۰۴ص

▪ مطبع احمدی، علی گڑھ	۱۹۰۲ء	۳۰۴ص
▪ عمدۃ المطابع لکھنو	۱۹۰۶ء	۳۰۸ص
▪ مطبع نامی، کان پور	۱۹۱۴ء	۳۰۸ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۲۳ء	۲۰۴ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۳۹ء	۲۱۸ص
▪ نفیس اکیڈمی، کراچی	۱۹۵۲ء	
▪ مسعود پبلشنگ ہاؤس، کراچی	۱۹۶۴ء	۳۶۸ص
▪ نفیس اکیڈمی، کراچی	۱۹۷۹ء	
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ	۱۹۹۳ء	۱۹۹ص
▪ انوارالمطابع لکھنؤ	غیر مورخہ	۲۵۳ص

۲۴- [۲۴] فتاوی علمائے ہندوستان، آسی پریس لکھنو، طبع اول، ۱۹۱۰ء، ۲۴ص

۲۵- [۲۵] قصیدہ کشمیریہ، اصح المطابع لکھنو ۱۸۹۹ء، ۴ص

۲۶- [۲۶] کتاب الجزیہ، مطبع مجتبائی، دہلی ۱۸۹۱ء، ۱۲ص

▪ مفید عام، آگرہ ۱۸۹۲ء، ۱۸ص

۲۷- [۲۷] کتب خانہ اسکندریہ، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، ۱۸۹۲ء، ۶۷ص

۲۸- [۲۸] مثنوی صبح امید، نامی پریس، لکھنو، طبع اول، ۱۸۸۶ء، ۲۴ص

▪ مفید عام، آگرہ، ۱۹۰۳ء، ۲۴ص

▪ رنگین پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۲۴ص

۲۹- [۲۹] مسلمانوں کی گذشتہ تعلیم

قومی پریس، لکھنو، طبع اول، ۱۸۸۸ء، ۸۳ص

۳۰- [۳۰] موازنہ انیس و دبیر، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، ۱۹۰۷ء، ۲۸۵ص

- انوار المطابع، لکھنؤ ۱۹۲۱ء ۲۸۲ص
- الناظر پریس، لکھنؤ ۱۹۲۴ء ۲۸۴ص
- شیخ جان محمد، لاہور ۱۹۳۱ء ۳۰۸ص
- لالہ نرائن لال، الہ آباد ۱۹۳۶ء ۳۴۳ص
- لالہ نرائن لال، الہ آباد ۱۹۶۱ء ۳۴۳ص
- اردو اکیڈمی، کراچی ۱۹۶۲ء ۳۰۸ص
- مجلس ترقی ادب، لاہور ۱۹۶۳ء، ۴۸۷ص: مرتبہ عابد علی عابد
- مجلس ترقی ادب، لاہور ۱۹۶۴ء ۵۷۷ص
- مجلس ترقی ادب، لاہور ۱۹۶۵ء ۵۳۰+۸۸ص
- مکتبہ جامعہ، نئی دہلی ۱۹۶۹ء ۳۰۴ص
- رام نرائن لعل بک سیلر، الہ آباد ۱۹۷۷ء، ۳۳۶ص، مرتبہ: مسیح الزماں
- ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ ۱۹۸۱ء، ۳۰۴ص، مرتبہ: ڈاکٹر فضل امام
- یوپی اردو اکادمی، لکھنؤ ۱۹۸۱ء ۲۸۵ص
- مکتبہ جامعہ، نئی دہلی ۱۹۸۲ء، طبع اول، ۳۰۴ص، رشید حسن خاں
- رام نرائن ارون کمار، الہ آباد ۱۹۸۷ء، ۳۵۴ص، مرتبہ: سید رفیق حسین
- یوپی اردو اکاڈمی، لکھنؤ ۱۹۸۶ء
- ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ ۱۹۸۸ء ۳۰۴ص، مرتبہ: ڈاکٹر فضل امام
- لاہور پرنٹنگ ورکس، لاہور غیر مورخہ ۳۰۲ص
- دار المصنفین شبلی اکیڈمی، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء، ۲۹۹ص، مرتبہ: محمد الیاس الاعظمی
- چمن بک ڈپو، دہلی ۲۰۰۷ء ۳۱۶ص
- گومتی نگر، لکھنؤ ۲۰۱۰ء ۳۲۰ص مرتبہ مجاور حسین

۳۱- [۳۱] نالۂ شبلی، مطبع احمدی، علی گڑھ، ۱۹۱۳ء ۲۴ص

❁ عربی کتب

۳۲- [۱] اسکات المعتدی علیٰ انصات المقتدی، مطبع نظامی کان پور طبع اول، ۱۲۹۸ھ، ۲۴ص

۳۳- [۲] الانتقاد علی تاریخ التمدن الاسلامی

مطبع آسی لکھنو، طبع اول، ۱۹۱۲ء، ۸۲ص

▪ مطبع المنار مصر، ۱۹۱۲ء، ۶۷ص

▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، غیر مورخہ (۱۹۹۸ء) ۴۷ص

۳۴- [۳] تاریخ بدءالاسلام، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، ۱۸۹۴ء، ۵۴ص

۳۵- [۴] کتاب الجزیہ، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، ۱۳۱۲ھ، ۱۸ص

❁ فارسی کتب

۳۶- [۱] انٹرنس کورس فارسی، مطبع العلوم، علی گڑھ، غیر مورخہ، ۹۶ص

۳۷- [۲] انٹرمیڈیٹ کورس فارسی، مطبع العلوم، علی گڑھ، ۱۸۹۷ء، ۱۲۲ص

۳۸- [۳] بوئے گل، مطبع احمدی، علی گڑھ، طبع اول، ۱۹۰۹ء، ۲۵ص

۳۹- [۴] بی اے کورس فارسی (یہ کتاب کہیں دستیاب نہیں ہے۔)

۴۰- [۵] دستۂ گل، قومی پریس، لکھنو، طبع اول، ۱۹۰۸ء، ۲۴ص

▪ انوارالمطابع، لکھنؤ، غیر مورخہ، ۲۸ص

▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۱۷ء، ۲۴ص

۴۱- [۶] دیوان شبلی، مطبع نامی، کان پور، طبع اول، غیر مورخہ، ۷۰ص

۴۲- [۷] مجموعہ نظم (فارسی)، مطبع مفید عام، آگرہ، طبع اول، غیر مورخہ، ۷۰ص

❁ مدونہ کتب و رسائل

۴۳- [۱] آفتاب رسالت، نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد، غیر مورخہ

۴۴- [۲] اخلاق نبی، نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد، غیر مورخہ

۴۵- [۳] اسلام اور پردہ، صدیقی ٹرسٹ، کراچی، غیر مورخہ، ۲۶ص

۴۶- [۴] اسلام اور مستشرقین، عبدالرحمٰن پرواز اصلاحی
دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۶ء، ۲۹۲ص

۴۷- [۵] اسلام کی عالم گیر خدمات، مکتبہ حجاب، کراچی، طبع اول، دسمبر ۱۹۶۲ء، ۱۷۶ص
▪ سہیل پبلشنگ ہاؤس، دہلی، غیر مورخہ ۱۵۰ص

۴۸- [۶] اسلامی حکومت اور ہندوستان میں اس کا تمدنی اثر
الناظر پریس، لکھنو، ۱۹۱۹ء، ۲۵ص
▪ الناظر پریس، لکھنؤ، ۱۹۲۷ء، ۲۸ص

۴۹- [۷] اسلامی مدارس اور دارالعلوم، الناظر پریس، لکھنو، غیر مورخہ، ۵۲ص

۵۰- [۸] انتخابات شبلی، سید سلیمان ندوی
دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۰ء، طبع اول، ۲۲۰ص
▪ دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۰ء، طبع دوم ۲۲۰ص
▪ دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۲ء، طبع سوم، ۲۲۰ص
▪ دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۷ء، ۱۶۳ص

۵۱- [۹] انتخاب رسائل شبلی، ایوان اردو، پٹنہ، ۱۹۶۲ء، ۱۷۵ص

۵۲- [۱۰] انتخاب مضامین شبلی، مرتبہ: رشید حسن خاں
مکتبہ جامعہ، دہلی، طبع اول، ۱۹۷۱ء، ۴۰۸ص
■ مکتبہ جامعہ، دہلی، طبع دوم، ۱۹۹۳ء، ۴۰۸ص

۵۳- [۱۱] انتخاب مقالات شبلی، مع تذکرہ وتبصرہ، مرتبہ: رضی احمد کاظمی
اردو پبلشرز، لکھنو، ۱۹۷۳ء، ۱۱۲ص

۵۴- [۱۲] انتخاب مقالات شبلی، مرتبہ: علاءالدین خالد
اردو اکیڈمی، کراچی سندھ، ۱۹۶۰ء، ۱۲۰ص

۵۵- [۱۳] انتخاب مقالات شبلی، نسیم بک ڈپو، حیدرآباد، ۱۹۶۹ء، ۴۷ص

۵۶- [۱۴] باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دلی، طبع اول، ۱۹۶۴ء، ۲۲۴ص

۵۷- [۱۵] برگ گل، مرتبہ: معین الدین قدوائی، انوار المطابع لکھنو، ۱۹۲۳ء، ۲۶ص
■ دارالمصنفین، اعظم گڑھ، غیر مورخہ، ۲۶ص

۵۸- [۱۶] بیان خسرو، رحمانی پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۸۰ص

۵۹- [۱۷] تاریخی جواہر، مرتبہ: اظہر دہلوی

۶۰- [۱۸] جہاں گیر اور تزک جہانگیری، ادبی دنیا، لاہور، غیر مورخہ
■ نول کشور پریس، لکھنؤ، غیر مورخہ، ۳۶ص
■ نول کشور پریس، لاہور، غیر مورخہ، ۴۸ص

۶۱- [۱۹] ہجرت مدینہ، گلاب پبلشرز، لاہور، غیر مورخہ

۶۲- [۲۰] حیات حافظ، رنگین پریس، دہلی ۱۹۲۳ء، ۵۷ص
■ جامعہ ملیہ برقی پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۵۶ص
■ قومی پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ۵۷ص
■ رحمانی پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۶۴ص

۶۳- [۲۱] حیات خسرو، دائرہ ادبیہ لکھنو، ۱۹۲۲ء، ۱۰۶ص

▪ ادبی پریس، لکھنؤ، ۱۹۳۳ء، ۱۰۶ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی، غیر مورخہ، ۵۶ص

۶۴- [۲۲] حیات سعدی، خواجہ برقی پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۴۸ص
▪ رحمانی پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۵۵ص
▪ مطبع مجتبائی، دہلی، غیر مورخہ، ۵۲ص
▪ کانگریس پریس، دہلی، طبع سوم، غیر مورخہ، ۵۲ص
▪ رنگین پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۵۲ص
▪ نول کشور پریس، دہلی، ۱۶ص

۶۵- [۲۳] خطبات شبلی، مرتبہ سید سلیمان ندوی
دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول، ۱۹۴۱ء، ۱۶۴ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۶۵ء، ۱۶۴ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع سوم، ۱۹۹۰ء، ۱۶۴ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ۱۶۸ص

۶۶- [۲۴] خطوط شبلی بنام آزاد، مرتبہ: سید محمد حسنین۔ بہار اردو اکادمی، پٹنہ، ۱۹۸۸ء، ۲۱۲ص

۶۷- [۲۵] خطوط شبلی، مرتبہ: محمد امین زبیری و سید محمد یوسف قیصر (مقدمہ: مولوی عبدالحق)
ظل السلطان بک ایجنسی، بھوپال، غیر موخہ، ۱۲۲ص
▪ ظل السلطان بک ایجنسی، بھوپال، ۱۹۳۰ء، ۱۲۲ص
▪ تاج کمپنی، لاہور، ۱۹۳۵ء، ۱۲۸ص

۶۸- [۲۶] زیب النساء بیگم، انجمن ترقی اردو، اورنگ آباد، ۱۹۳۴ء، ۱۵ص

۶۹- [۲۷] سوانح عمری نظامی گنجوی، مطبع مجتبائی، دہلی، غیر مورخہ، ۴۸ص

۷۰- [۲۸] عبادت، گلاب پبلشرز، لاہور، غیر مورخہ

۷۱- [۲۹] عقائد، گلاب پبلشرز، لاہور، غیر مورخہ

۷۲- [۳۰] غزلیات شبلی، مرتبہ: عابد رضا بیدار
خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۱۹۹۵ء، ۱۰۲ص

۷۳- [۳۱] غزوہ بدر، نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد، غیر مورخہ

۷۴- [۳۲] غزواۃ النبی، مکتبہ قادریہ، لاہور، ۱۹۸۱ء

۷۵- [۳۳] فردوسی (حالات اور کلام پر ریویو)، مطبع مجتبائی، دہلی، غیر مورخہ، ۶۳ص

۷۶- [۳۴] فطرۃ الاسلام، لال باغ کوٹھی، لکھنو، غیر مورخہ

۷۷- [۳۵] فیضی، مطبع مجتبائی، دہلی، ۱۹۱۷ء، ۲۲ص

۷۸- [۳۶] کتب خانہ اسکندریہ، مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۸۹۲ء، ۶۷ص
- مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۸۹۴ء، ۶۷ص
- مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۹۰۲ء، ۶۷ص

۷۹- [۳۷] کلیات شبلی اردو، سید سلیمان ندوی
دار المصنفین، اعظم گڑھ، طبع اول، ۱۹۲۵ء، ۱۲۴ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۴۰ء، ۱۲۱ص
- دار المصنفین، اعظم گڑھ طبع چہارم، ۱۹۵۴ء، ۳۱+۱۱۸ص
- داتا پبلشرز، لاہور ۱۹۷۹ء، ۱۲۱ص
- دار المصنّفین، اعظم گڑھ، طبع پنجم، ۱۹۸۱ء، ۱۱۸ص
- دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۷ء، طبع ششم، ۱۱۸ص
- نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد، ۱۹۸۹ء، ۱۲۱ص
- دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۵ء، ۱۱۸ص
- دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۷ء، ۱۱۶ص

۸۰- [۳۸] کلیات شبلی فارسی، سید سلیمان ندوی
دار المصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول، ۱۹۴۰ء، ۱۲۱ص

▪ دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۷۷ء، ۱۵۵ص

۸۱- [۳۹] کلیات فارسی شبلی نعمانی، مرتبہ ڈاکٹر محمد ریاض
مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، اسلام آباد، ۱۹۷۷ء، ۱۵۵ص

۸۲- [۴۰] گلشن ہند، مرزا علی لطف (تدوین)، رفاہ عام اسٹیم پریس، لاہور، ۱۹۰۶ء

۸۳- [۴۱] مجموعہ کلام شبلی، مرتبہ: سید ظفر الملک علوی
الناظر پریس، لکھنو، طبع اول، ۱۹۱۸ء، ۱۰۱ص

▪ الناظر پریس، لکھنو، طبع دوم، ۱۹۱۹ء، ۱۰۲ص

▪ الناظر پریس، لکھنو، ۱۹۲۴ء، ۷۶ص

۸۴- [۴۲] مجموعہ نظم شبلی اردو، مرتبہ: محمد قربان علی بسمل
مطبع شاہ جہانی، دہلی، ۱۹۱۳ء، ۷۲ص

▪ مطبع شاہ جہانی، دہلی، ۱۹۲۹ء، طبع دوم، ۷۲ص

۸۵- [۴۳] مجموعہ نظم شبلی مع سوانح عمری، مرتبہ: سید ظہور الحسن
جی اینڈ سنز، دہلی، ۱۹۱۶ء، ۷۸ص

▪ جی اینڈ سنز، دہلی، ۱۹۱۷ء، طبع دوم، ۸۰ص

۸۶- [۴۴] مطائبات شبلی، مرتبہ: ایس جالب مظاہری
علوی بکڈ پو، بمبئی، ۱۹۶۳ء، ۱۲۸ص

۸۷- [۴۵] معجزات نبوی، نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد، غیر مورخہ

۸۸- [۴۶] مقالات شبلی، آسی پریس، لکھنو، غیر مورخہ، ۲۳۴ص

۸۹- [۴۷] مقالات شبلی، آصفی پریس، لکھنو، غیر مورخہ، ۲۳۴ص

۹۰- [۴۸] مقالات شبلی، انوار المطابع، لکھنو، غیر مورخہ، ۱۲۰ص

۹۱- [۴۹] مقالات شبلی، ایم ثناءاللہ، لاہور، غیر مورخہ، ۲۶۴ص

۹۲- [۵۰] مقالات شبلی، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ۱۱۲ص

۹۳- [۵۱] مقالات شبلی، سلطان حسین اینڈ سنس، کراچی، ۱۹۶۴ء، ۲۴۰ص

۹۴- [۵۲] مقالات شبلی، شاہ جہانی پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۱۲۰ص

۹۵- [۵۳] مقالات شبلی، مقبول پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۱۹۶ص

۹۶- [۵۴] مقالات شبلی، حصہ اول، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۰ء، ۲۴۸ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول، ۱۹۵۴ء، ۲۴۱ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۶ء، ۲۲۹ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ۲۶۴ص

۹۷- [۵۵] مقالات شبلی، حصہ دوم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۱ء، ۱۰۳ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ۱۰۳ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۰ء، ۱۰۳ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع پنجم، ۱۹۶۴ء، ۱۰۴ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۴ء، ۱۰۳ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۵ء، ۱۰۳ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۸ء، طبع دہم، ۱۰۳ص
- عشرت پبلشنگ ہاؤس انارکلی، لاہور، غیر مورخہ، ۱۱۲ص

۹۸- [۵۶] مقالات شبلی، حصہ سوم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۲ء، ۱۷۷ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۵۵ء، ۱۷۷ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ۱۷۶ص

۹۹- [۵۷] مقالات شبلی، حصہ چہارم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین اعظم گڑھ، طبع اول

۱۹۳۴ء،۱۸۹ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۳۴ء، ۱۸۹ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع سوم، ۱۹۵۶ء، ۱۸۹ص
- عشرت پبلشنگ ہاؤس انارکلی، لاہور، غیر مورخہ، ۲۱۵ص

۱۰۰- [۵۸] مقالات شبلی، حصہ پنجم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۶ء، ۱۳۸ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۵۵ء، ۱۳۱ص

۱۰۱- [۵۹] مقالات شبلی، حصہ ششم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۷ء، ۲۴۰ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۷ء، ۲۴۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۱ء، ۲۴۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ۱۹۰ص

۱۰۲- [۶۰] مقالات شبلی، حصہ ہفتم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۸ء، ۱۰۷ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ۱۰۷ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۷ء، ۹۲ص

۱۰۳- [۶۱] مقالات شبلی، حصہ ہشتم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۳۸ء، ۲۰۳ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۷۲ء، ۲۱۷ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ ۲۰۰۰ء، ۱۸۵ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ۲۱۲ص

۱۰۴- [۶۲] مکاتیب شبلی، حصہ اول، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین اعظم گڑھ، طبع اول

۱۹۱۶ء، ۲۶۰ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۲۸ء، ۳۴۹ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع سوم، ۱۹۵۶ء، ۳۴۹ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع چہارم، ۱۹۶۶ء، ۳۵۰ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ۳۶۷ص

۱۰۵- [۶۳] مکاتیب شبلی، حصہ دوم، مرتبہ سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع اول ۱۹۱۷ء، ۲۹۴ص

- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع دوم، ۱۹۲۷ء، ۲۶۱ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع سوم، ۱۹۳۲ء، ۱۷۷ص
- دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، طبع چہارم، ۱۹۷۱ء، ۲۶۲ص

۱۰۶- [۶۴] نوحہ بروفات مولوی محمد اسحاق، آسی پریس، لکھنو، غیر مورخہ، ۴ص

❁ تلخیص تصنیفات شبلی

۱۰۷- [۱] الفاروق (انگریزی تلخیص)

(abridged edition of Shibli Nomani's *Umar al Farooq*)

آکسفورڈ سنٹر فار اسلامک اسٹڈیز، جنرل ایڈیٹر ڈاکٹر ایف، اے، نظامی

آکسفورڈ یونیورسٹی پریس، نئی دہلی، ۲۰۰۴ء، ۱۵۷ص

۱۰۸ [۲] الفاروق، (ظفر علی خاں کے انگریزی ترجمہ کی تلخیص) جمیل احمد قریشی، ناشر

I.B.Tauris London, Newyork - 2004 - P.157

Oxford University Press New Delhi-2004

۱۰۹- [۳] المفروق خلاصہ الفاروق، گلشن شادیانی، شیخ جان محمد، لاہور، ۱۹۴۵ء، ۱۱۱ص

۱۱۰- [۴] خلاصہ موازنہ انیس ودبیر، بشیر احمد، شیخ مبارک علی، لاہور، غیر مورخہ، ۷۶ص

۱۱۱- [۵] سیرۃ النبی اول (تلخیص)، عبدالسلام قدوائی، غیر مطبوعہ

۱۱۲- [۶] سیرۃ النبی (تلخیص) ۱۹۴۷ء (تفصیلات دستیاب نہیں)

۱۱۳- [۷] سیرۃ النبی (تلخیص)، احسان بی اے، ادبستان، لاہور، ۱۹۶۵ء، ۵۶۰ص

۱۱۴- [۸] سیرۃ النبی (تلخیص)، رفیق عبدالرحمٰن

(مکمل ۷ رجلدیں) دارالاشاعت، کراچی، ۲۰۰۳ء

▪ مکتبہ قرآنیات اردو بازار، لاہور، ۲۰۰۵

۱۱۵- [۹] سیرۃ النبی، اول ودوم (تلخیص انگریزی ترجمہ طیب بخش بدایونی)

رائٹ وے پبلی کیشنز، دہلی، ۲۰۰۱ء

۱۱۶- [۱۰] فاروق اعظم خلاصہ الفاروق، قمر القادری

ایم فرمان علی، لاہور، غیر مورخہ، ۲۷ص

❁❁❁

تراجم تصنیفات شبلی

❁ اردو ترجمے

۱۱۷- [۱] آغاز اسلام، ترجمہ بدء الاسلام، میمونہ سلطان شاہ بانو
مطبع سلطانی، بھوپال، ۱۹۱۵ء، ۶۲ص
- مہتاب پریس، دہلی، غیر مورخہ، ۶۲ص
- رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۴ء، ۲۷ص
- یونیورسل بکس، لاہور، ۱۹۸۲ء: بعنوان 'سیرت طیبہ'
- اردو اکیڈمی سندھ، کراچی، ۱۹۸۷ء، مرتبہ جمیل احمد نقوی

۱۱۸- [۲] الجزیہ، ترجمہ کتاب الجزیہ، از مصنف
مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۸۹۴ء، ۱۸ص

۱۱۹- [۳] حیات النبی، ترجمہ بدء الاسلام، محمد حمید اللہ
تاج کمپنی، لاہور، غیر مورخہ

۱۲۰- [۴] عطیہ شبلی (دستہ گل، بوئے گل، برگ گل کی منتخب غزلوں کا منظوم اردو ترجمہ)
اکبر علی خاں عرشی زادہ، ماہنامہ تحریک، دہلی (سلور جبلی نمبر)
۱۹۷۸ء، ص ص ۵۷۷-۵۹۸

❁ انگریزی تراجم (English Translations)

121- (1) *Alamgir* trans, by Syed Sabahuddin Abdur Rahman, Idara Adbiat Dilli, Delhi, 1981, 89 p

IInd edition, Darul Musannefin Shibli Academy,Azamgarh, 2008, 90 p

122- (2) *An enquiry into the destruction of the ancient Alxandria Library* trans. by Mohammad Ghulam Saeed,Hyderabad, 1893, 38 p

123- (3) *Imam Abu Hanifa (Sirat-un-Noman)* trans. by Mr. Hadi Husain, Institute of Islamic Culture, Lahore, 1972, 256 p

- Institute of Islamic Culture, Lahore, 1977, 256 p
- Institute of Islamic Culture, Lahore, 1978, 256 p
- Institute of Islamic Culture, Lahore, 1982, 256 p
- Institute of Islamic Culture, Lahore, 1988, 256 p
- Kitab Bhawan, New Delhi, 1988, 235 p
- Rightway Publication, New Delhi, 1996
- Kitab Bhawan New, Delhi, 1995, 235 p
- Kitab Bhawan, New Delhi, 1998, 235 p
- Islamic Book Sarvice, Delhi, 1998
- Kitab Bhawan, New Delhi, 2001, 235 p
- Kitab Bhawan, New Delhi, 2003, 235 p
- Kitab Bhawan, New Delhi, 2005, 235 p

- Darul Ishaat, Lahore, 234 p

124- (4) *Jizya,* Aligarh, 1894, 14 p

125- (5) *Kutub Khana Alexandria,* trans. by Syed, Sabahuddin Abdur - Rahman, 18 p

126- (6) *Method of Sifting Prophetic Tradition. Riwayat and Derayat or Internal and external evaluation,* Jamiatul Falah publication, Karachi, Ist.ed. 1966, 70 p

127- (7) *Last Prophet and his Teachings,* (abridge & Translation) by Abdul-Majeed, Noor Publication, Delhi, 1966, 656 p

128- (8) *Omar The Great (Al Farooque)* trans. by Muhammad Salim, Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1957, 355 p

- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1962, 350 p

129- (9) *Omar The Great (Al. Farooque)* Ttrans. by Mr Zafar Ali Khan, Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1939, 295 p

- International islamic publication, New Delhi, 1942, 467 p
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1943
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1947
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1956, 295 p
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1957, 295 p
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1959, 644 p
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1961
- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1966

- Sheikh Muhammad Ashraf, Lahore, 1976
- Imad publication, Delhi, 4th. ed. 1956, 472 p
- Imad publication, Delhi, 1987, 472 p
- Idara Ishaat-i Diniat (P) Ltd, New, Delhi, 1996, 454 p
- Rightway Publication, New Delhi, 2004, 485 p
- Adam Publisher & Distributors, Delhi, 2006
- Adam Publisher & Distributors, Delhi, 2009

130- (10) *Peace be Upon him (Sirat-un-Nabi) trans.* by Mohammad Saeed Siddiqui, Kithb Bhawan, New Delhi, 2000

131- (11) *Sirat-un-Nabi,* trans. by Fazlur Rahman,Pakistan Historical Society, Karachi, 1967, Vol.I

132- (12) *Sirat-un-Nabi,* trans. by Fazlur Rahman,Pakistan Historical Society, Karachi, 1970, Vol.II, 396 p

133- (13) *Sirat-un-Nabi* trans. by Mr. Sibtain Ahmad, Jamiatul Falah Karachi, Vol.I, 379 p

134- (14) *Sirat-un-Nabi* trans. by Muhammad Tayyib Bakhsh Badayuni, Qazi Publication, Lahore, 1979, Vol.I, 280 p

- Idara-e- Adbiyat Dilli, Delhi, 1979

135- (15) *Sirat-un-Nabi,* trans. by Muhammad Tayyib Bakhsh Badayuni, Qazi Publication, Lahore, 1980, Vol.II, 239 p

- Idara-e- Adbiyat Dilli, Delhi, 1983

136- (16) *Umar*. by Shibli Nomani, IB Tauris, Lodon, 2004

❁ بنگالی تراجم

۱۳۷- [۱] الغزالی، مترجم، منصور الدین
رسالہ شے تک، ڈھاکہ، غیر مورخہ

۱۳۸- [۲] امام ابوحنیفہ (مترجم نامعلوم)
امدادیہ لائبریری، ڈھاکہ، ۲۰۰۱ء

۱۳۹- [۳] اورنگ زیب: چتروچار، ترجمہ اورنگزیب عالمگیر پر ایک نظر، مترجم حسن علی
بنگلہ اکیڈمی، ڈھاکہ، ۱۹۸۲ء

❁ پشتو تراجم

۱۴۰- [۱] آخری پیغامبر (سیرۃ النبی)
پشتو اکیڈمی، پشاور، ۱۹۵۸ء

۱۴۱- [۲] الفاروق، مترجم: غلام قادر
پشتو اکیڈمی، کراچی، ۱۹۴۹ء

۱۴۲- [۳] سیرۃ النبی، جلد اول، مترجم برہان الدین کشلکی
پشتو تولنہ، کابل، ۱۳۲۶ھ، ۴۴۸ص

۱۴۳- [۴] سیرۃ النبی، جلد دوم، مترجم برہان الدین کشلکی
پشتو تولنہ، کابل، ۱۳۲۸ھ، ۵۵۱ص

۱۴۴- [۵] سیرۃ النبی، جلد اول، مترجم محمد اسرائیل

پشتو اکیڈمی، پشاور ۱۹۶۹ء، ۶۴۷ص

۱۴۵- [۶] سیرۃ النبی جلد اول، مترجم عزیز الرحمٰن سیفی
پشتو تولنہ، کابل، ۱۳۵۰ھ، ۴۲۹ص

۱۴۶- [۷] سیرۃ النبی، جلد دوم، مترجم عزیز الرحمٰن سیفی
پشتو تولنہ، کابل، ۱۳۵۴ھ، ۳۵۳ص

❁ تاجک ترجمہ

۱۴۷- [۱] سیموئے امامی ابوحنیفہ، ترجمہ سیرۃ النعمان (مترجم نامعلوم)
پوئے می اوشنو۔ دوشنبے، ۲۰۰۹ء، ۲۹۸ص

❁ ترکی ترجمے

۱۴۸- [۱] حضرت عمر، ترجمہ الفاروق، مترجم: محمد عمر رضا آفندی
آمدی مطبع سی، استانبول، ۱۹۲۶ء
- کون طوغدی مطبع سی، استانبول، ۱۹۲۸ء

۱۴۹- [۲] حضرت عمر، ترجمہ الفاروق، مترجم: طالپ یاسر الپ
حکمت دعوی کیج، استانبول، ۱۹۷۵ء، ۴۲۴ص
- طبع دوم، استانبول، ۱۹۸۶ء، ۴۲۴ص

۱۵۰- [۳] سیرۃ النبی شبلی، مترجم: محمد عمر رضا آفندی
کتب خانہ آثار علمیہ، قسطنطنیہ، ۱۹۲۸ء

۱۵۱- [۴] سیرۃ النبی شبلی، مترجم: عمر رضا دوگرل، عثمان زکی، ملا محمد گل
کتب خانہ ناویزی، استانبول، ۱۹۷۳ء

❁ تمل ترجمہ

۱۵۲- [۱] سیرۃ النبی، مترجم۔ بی، داؤد شاہ، حافظ محمد یوسف باقوی
کتب خانہ دارالسلام، مدراس، ۱۹۳۲ء

❁ عربی ترجمے

۱۵۳- [۱] الفاروق، مترجم: سمیر عبدالحمید ابراہیم
دارالسلام، ریاض، ۱۹۹۹ء، ۲۵۲
۱۵۴- [۲] سیرۃ النبی، حصہ اول ودوم، مترجم: محمد اسماعیل مدراسی
غیر مطبوعہ مسودہ، دارالمصنفین، اعظم گڑھ
۱۵۵- [۳] حکومة عمر بن الخطاب، ترجمہ الفاروق، تحقیق وتعلیق: یاسین صباح الاعظمی
الدارالعربیہ، بیروت، ۲۰۰۴ء، ۲۳۲ص
۱۵۶- [۴] فن السیرۃ النبویہ تاریخ واصول (مقدمہ سیرۃ النبی شبلی)، مترجم: محمد علی غوری
مرکز جمعة الماجد للثقافة والتراث، دبئی، ۲۰۱۱ء، ۱۳۴ص

فارسی ترجمے

۱۵۷- [۱] الفاروق، مترجم: علیا بیگم (ہمشیرہ نادرشاہ)
تصحیح نجف علی عاصی، مطبوعہ حاجی عبدالستار، قندھار، غیر مورخہ، ۲۸۰ص
▪ مسلم پرنٹنگ پریس، لاہور، ۱۳۵۱ء، ۴۰۰ص

۱۵۸- [۲] الفاروق، مترجم: محسن مہاجر
مؤسسہ انتشارات الازہر، کابل، ۱۳۸۸ھ، ۵۵۰ص

۱۵۹- [۳] بدء الاسلام، مترجم: عبدالحمید (مولانا حمید الدین فراہی)
مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۳۰۳ھ، ۳۶ص
▪ تجارتی پریس، علی گڑھ، غیر مورخہ، ۳۶ص

۱۶۰- [۴] تاریخ علم کلام جدید، ترجمہ علم الکلام، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
شرکت چاپ رنگین، تہران، ۱۳۲۸ش ۱۹۵۰ء، ۱۷۸ص
▪ طبع دوم، شرکت چاپ رنگین، تہران۔ ۱۳۳۰ش ۲۳۶ص
▪ طبع سوم، اساطیر، تہران، ۱۳۸۶ش، ۲۳۶ص

۱۶۱- [۵] سوانح مولانا روم (زندگی نامہ مولانا جلال الدین)
مترجم: ہاشم پور، توفیق سبحانی علم، تہران، ۱۳۸۲ش، ۱۸۷ص

۱۶۲- [۶] سوانح مولوی روم، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
شرکت چاپ رنگین، تہران، ۱۳۳۲ش، ۱۶۱ص
▪ طبع دوم، دنیائے کتاب، تہران، ۱۳۷۵ش، ۲۱۲،
▪ طبع سوم، تہران، ۱۹۵۳ء، ۱۷۳،

۱۶۳- [۷] سیرۃ النبی، اول دوم بعنوان فروغ جاوداں، مترجم: ابوالحسین عبدالماجد،

مرادزیہی خاصی، انتشارات فروغ اعظم، زاہدان، ۲۰۰۲ء

۱۶۴- [۸] سیمائی امام ابوحنیفہ، ترجمہ سیرۃ النعمان، مترجم: ملازئی عبدالوہاب سربازی
ناشر: اوائے اسلامی، تہران، ۱۳۸۶ش، ۳۰۴ص

۱۶۵- [۹] شعرالعجم، حصہ اول، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
ابن سینا، تہران، ۱۳۱۶ش، ۲۶۹ص

- طبع دوم، ابن سینا، تہران، ۱۳۳۹ش، ۲۴۷ص
- طبع سوم، دنیائے کتاب، تہران، ۱۹۸۹ء

۱۶۶- [۱۰] شعرالعجم، حصہ دوم، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
ابن سینا، تہران، ۱۳۲۷ش، ۲۵۰ص

۱۶۷- [۱۱] شعرالعجم، حصہ سوم، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
ابن سینا، تہران، ۱۳۱۴ش، ۲۸۸ص

- طبع دوم، ابن سینا، تہران، ۱۳۳۶ش، ۲۵۴ص

۱۶۸- [۱۲] شعرالعجم، حصہ چہارم، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
ابن سینا، تہران، ۱۳۱۴ش، ۲۳۳ص

- طبع دوم، ابن سینا، تہران، ۱۳۳۶ش، ۲۵۴ص

۱۶۹- [۱۳] شعرالعجم، حصہ پنجم، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
ابن سینا، تہران، ۱۳۳۰ش، ۲۳۶ص

۱۷۰- [۱۴] شعرالعجم، حصہ سوم، مترجم: سرور خاں گویا، انجمن ادبی، کابل، ۱۳۱۵ھ، ۱۵۲ص

۱۷۱- [۱۵] شعرالعجم، حصہ چہارم، مترجم: برہان الدین کشلکی
مطبع مفید عام، لاہور، ۱۳۰۶ھ، ۶۳ص

۱۷۲- [۱۶] شعرالعجم، حصہ اول، مترجم: محمد منصور انصاری
انجمن ادبی، کابل، ۱۳۰۴ش (۱۹۲۵ء)، ۲۷۲ص

۱۷۳- [۱۷] شعر العجم، حصہ دوم، مترجم: محمد منصور انصاری
انجمن ادبی، کابل، ۱۳۰۶ش، ۴۴۸ص
۱۷۴- [۱۸] شعر العجم، حصہ پنجم، مترجم: محمد منصور انصاری، انجمن ادبی، کابل، ۱۳۱۴ش
۱۷۵- [۱۹] کتب خانہ اسکندریہ، مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی
ابن سینا، تہران، ۱۳۱۵ش، ۴۷ص
۱۷۶- [۲۰] مجموعہ مقالات شبلی (فلسفہ اسلام، تمدن اسلام)
مترجم: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی، علم تہران، ۱۳۶۱ش، ۲۰۶ص

کنڑ ترجمہ

۱۷۷- [۱] عمر فاروق، ترجمہ الفاروق، مترجم مولوی کے۔ سی کوم کٹی
کے، آر برادرس کوزی کوڈ، کیرلا، ۱۹۶۱ء، ۸۲۴ص

مراٹھی ترجمہ

۱۷۸- [۱] سیرۃ النبی، مترجم: منشی محمد اسماعیل بھالدار (بقیہ تفصیلات دستیاب نہیں)

ملیالم ترجمہ

۱۷۹- [۱] الفاروق، مترجم: عبد السلام وکم
اسلامیہ پبلشنگ ہاؤس وکم ٹراونکور، ترویندرم، ۱۹۳۰ء، ۳۴۵ص

مضامین ومقالات اور خطباتِ شبلی

۱۸۰- [۱] آپ بیتی، الزبیر بہاول پور (آپ بیتی نمبر) ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۲۷-۱۲۸

۱۸۱- [۲] آرمینیا، روزنامہ آزاد، لکھنو، ۲۱ر فروری ۱۸۹۶ء

۱۸۲- [۳] ابن رشد، روزنامہ آزاد، لکھنؤ، ۷ر دسمبر ۱۸۸۸ء

- مقالاتِ شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۳۹-۴۱

۱۸۳- [۴] ابن رشد، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، رجب المرجب ۱۳۲۲ھ، ص ص ۱-۲۸

قسط دوم، ذیقعدہ ۱۳۲۲ھ، ص ص ۱-۷

- ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جولائی ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۴
- ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۱۸ء، ص ص ۴۶-۴۹
- مقالاتِ شبلی، جلد پنجم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۱۸-۶۱

۱۸۴- [۵] ابن رشد

مقالاتِ شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۴۷-۴۸

۱۸۵- [۶] ابوطالب کلیم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، نومبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۱۱-۲۰

قسط دوم، ۱۹۰۹ء، ص ص ۹-۲۲

۱۸۶- [۷] اثباتِ واجب الوجود، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۱۰ء، ۳-۴

مقالاتِ شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۶۶-۶۷

۱۸۷- [۸] اجرامِ فلکی

مقالات شبلی، جلد ہفتم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۲۳-۳۷

۱۸۸- [۹] احیاء علوم عربیہ اور ریڈیکل، دکن ریویو، حیدرآباد، مئی ۱۹۰۴ء

▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۶۴-۱۷۶

۱۸۹- [۱۰] اختلاف اور مسامحت، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۲!ء، ص ص ۹-۱۵

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۲۳۲-۲۳۵

▪ اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر)، اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ۱۸۷-۱۹۸

۱۹۰- [۱۱] اختلاف کے ساتھ اتحاد

مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۲۳۶-۲۴۱

۱۹۱- [۱۲] اختلاف مصاحف اور قرأت

مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۲-۲۷

۱۹۲- [۱۳] اخوان الصفا، الہلال، کلکتہ ۱۱ر فروری ۱۹۱۴ء، ص ص ۲۰

▪ خدا بخش لائبریری جرنل، پٹنہ، شمارہ ۸۷-۸۹، ۱۹۹۳ء، ص ص ۱۰۷-۱۲۰

۱۹۳- [۱۴] اردو ہندی، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۱۶ء، ص ص ۴۷-۵۴

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۷۲-۷۸

۱۹۴- [۱۵] اسٹرائک کا سبب کون تھا؟، ہمدرد، دہلی، ۶ر اپریل ۱۹۱۴ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۷۲ء، ص ص ۱۳۶-۱۴۰

۱۹۵- [۱۶] اسکولوں میں مذہبی تعلیم کا انتظام

خطبات شبلی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۵۴

۱۹۶- [۱۷] اسلام کی بہترین جمہوریت

خطبات شبلی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۴۲-۱۵۰

۱۹۷- [۱۸] اسلامی حکومتیں اور شفاخانے

محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، جولائی ۱۸۹۵ء، ص ص ۲۷۵-۲۹۵

▪ مقالات شبلی، جلد ششم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۴۲-۱۵۵

▪ رسائل شبلی، روز بازار اسٹیم پریس، امرتسر، ۱۹۱۱ء: ص ص ۱-۱۸

۱۹۸- [۱۹] اسلامی علوم وفلسفہ کی تاریخی ترتیب

خطبات شبلی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۱-۱۶

۱۹۹- [۲۰] اسلامی کتب خانوں کی تاریخ، ماہنامہ حسن، حیدرآباد، ۱۸۹۲ء

۲۰۰- [۲۱] اسلامی کتب خانے

رسائل شبلی، روز بازار اسٹیم پریس، امرتسر، ۱۹۱۱ء، ص ص ۱۸-۴۲

▪ مقالات شبلی، جلد ششم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۲۲-۱۴۱

۲۰۱- [۲۲] اشاعت کتب قدیمہ، آزاد، لکھنؤ، ۳/اپریل ۱۸۹۶ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۰-۵۲

۲۰۲- [۲۳] اصلاح ندوہ اور ہمدرد، ہمدرد، دہلی، یکم مئی ۱۹۱۴ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۳۳-۱۳۵

۲۰۳- [۲۴] اضلاع سرحدی کا مختصر دورہ، الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۹ء، ص ص ۲-۸

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۹۰-۱۹۶

۲۰۴- [۲۵] اعجاز القرآن، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۱۰ء، ص ص ۷-۱۰

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۳۸-۴۱

۲۰۵- [۲۶] اعلان متعلق انجمن ترقی اردو

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۸۱-۸۲

۲۰۶- [۲۷] الاسلام (قسط اول)، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، رمضان ۱۳۲۲ھ، ص ص ۲-۲۰

▪ قسط دوم، جمادی الاول ۱۳۲۳ھ، ص ص ۹-۱۷

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۲۵-۱۵۰

۲۰۷- [۲۸] البشیر اور ندوۃ العلماء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، فروری ۱۹۱۲ء

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۲۰-۱۲۶

۲۰۸- [۲۹] الجزیہ، مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۲۲۱-۲۳۱

۲۰۹- [۳۰] المامون، آزاد، لکھنؤ، ۲۲ر فروری ۱۸۸۹ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۴۶-۴۹

۲۱۰- [۳۱] المعتزلہ والاعتزال، (اسعدی الاعظمی)

تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، جلد ۲، شمارہ ۴، یکم محرم ۱۳۱۳ھ، ص ص ۶۱-۷۶

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۵-۱۷

۲۱۱- [۳۲] الملل والنحل اور ابن حزم ظاہری، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۵ء، ص ص ۱۶-۲۲

▪ مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۶۸-۷۶

▪ مقالات شبلی، حصہ چہارم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۳۴-۴۱

۲۱۲- [۳۳] الندوہ کا سالِ نو، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۰ء، ص ص ۲-۳

۲۱۳- [۳۴] الندوہ کا نیا دور، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، محرم الحرام ۱۳۲۳ھ، ص ص ۱-۲

۲۱۴- [۳۵] النظر فی السفر الی الموتمر

رسایل شبلی، مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۸۹۸ء

▪ رسایل شبلی، روز بازار اسٹیم پریس، امرتسر، ۱۹۱۱ء، ص ص ۱۱۲-۱۲۳

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۱۵-۱۲۶

۲۱۵- [۳۶] املا اور صحت الفاظ، محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، مارچ ۱۸۹۸ء

▪ مقالات شبلی، حصہ دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۶۷-۷۱

۲۱۶- [۳۷] انگریزی قرآن مجید کا ترجمہ اور ندوۃ العلماء، مسلم گزٹ، لکھنؤ، ۱۵ر فروری ۱۹۱۲ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۵۳-۵۷

۲۱۷- [۳۸] اورنگ زیب عالمگیر پر ایک نظر

قسط اول: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۲-۱۲

قسط دوم: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ،

قسط سوم: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۷ء

قسط چہارم: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۷ء، ص ص ۳-۱۶

قسط پنجم: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، نومبر ۱۹۰۷ء، ص ص ۱۲-۲۶

قسط ششم: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۷ء

قسط ہفتم: ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۸ء، ص ص ۱-۲۱

▪ البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (عالمگیر نمبر) ص ص ۸۶

۲۱۸- [۳۹] اوقافِ اسلامی

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۷-۲۹

۲۱۹- [۴۰] ایجوکیشنل کانفرنس کی سالانہ رپورٹ پر ریمارک

خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۷-۲۰

۲۲۰- [۴۱] ایرانی شاعری کا آخری دور، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۹ء، ص ص ۳-۲۴

۲۲۱- [۴۲] ایک اور آفتاب علم غروب ہو گیا (مولانا فاروق چریاکوٹی)

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۱-۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۴۲-۴۳

۲۲۲- [۴۳] ایک اہم تجویز (دارالتصنیف)، الہلال، کلکتہ، ۱۱ر فروری ۱۹۱۴ء

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۶۱-۶۲

۲۲۳- [۴۴] ایک عظیم الشان تحریک (سیرۃ النبیؐ) ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۲ء، ص ص ۵-۸

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۲-۳۶

۲۲۴- [۴۵] ایک مذہبی مدرسہ اعظم کی عمارت کیلئے تمام ہندوستان کے مسلمانوں سے درخواست،

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۴ء، ص ص ۱-۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۹۷-۹۹

۲۲۵- [۴۶] ایک مذہبی یونیورسٹی: یعنی دار العلوم ندوۃ العلماء کے سنگ بنیاد کا جلسہ اور جلسہ سالانہ ندوۃ العلماء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ۱۵/اکتوبر ۱۹۰۸ء، ص ص ۱-۲

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۹۲-۹۳

۲۲۶- [۴۷] ایک مفید تجویز (اشاعت کتب قدیمہ)

محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، مئی ۱۸۹۶ء، ص ص ۲۱۶-۲۱۸

۲۲۷- [۴۸] بلاغات النساء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۸ء، ص ص ۲۲-۲۵

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۳-۱۵

۲۲۸- [۴۹] بھاشا زبان اور مسلمان، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۱۲

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۷۹-۹۱

۲۲۹- [۵۰] بھوپال میں ندوۃ العلماء کا وفد اور حضور سرکار عالیہ کی فیاضی

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ۸/اکتوبر ۱۹۰۵ء، ص ص ۳-۴

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۱۸ء، ص ص ۱۰۶-۱۰۹

۲۳۰- [۵۱] پردہ اور اسلام، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مئی ۱۹۰۵ء، ص ص ۱-۲۸

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۰۸-۱۲۴

۲۳۱- [۵۲] پریوی کونسل کے شبہات کا جواب، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مئی ۱۹۰۸ء، ص ص ۲۹-۳۲

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۰۳-۱۰۷

۲۳۲- [۵۳] تاریخ ترتیب قرآن

مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۳-۱۲

۲۳۳- [۵۴] تجارب الامم ابن مسکویہ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۹ء، ص ص ۱۳-۲۱

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۹-۲۸

۲۳۴- [۵۵] تحریر و کتابت

مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۷۶-۷۸

۲۳۵- [۵۶] تحفظ اسلام، خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۰۰-۱۱۵

۲۳۶- [۵۷] تحفظ مذہب، خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۱۶-۱۴۱

۲۳۷- [۵۸] تحفۃ الہند (ہندی صنایع بدایع)، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، فروری ۱۹۱۱ء

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۱ء، ص ص ۹۲-۱۰۳

۲۳۸- [۵۹] تراجم، رسائل شبلی، مطبع مفید عام، آگرہ، ۱۸۹۸ء

▪ روز بازار اسٹیم پریس، امرتسر، ۱۹۱۱ء، ص ص ۱۶۲-۲۶۳

▪ مقالات شبلی، جلد ششم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱-۹۰

۲۳۹- [۶۰] تزک جہانگیری اور جہانگیر، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، فروری ۱۹۱۰ء، ص ص ۷-۲۹

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۸۲-۱۱۴

۲۴۰- [۶۱] تصوف، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۰۹ء، ص ص ۱۵-۲۴

۲۴۱- [۶۲] تعدد ازواج، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۶ء

قسط دوم، اگست ۱۹۰۶ء، ص ص ۴-۱۴

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۵۶-۱۶۵

۲۴۲- [۶۳] تعصب اور اسلام

خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۶-۸۲

۲۴۳- [۶۴] تعلیم قدیم وجدید، ماہنامہ الندوہ، لکھنو، ستمبر ۱۹۱۰ء، ص ص ۵-۸

▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۴۱-۱۴۶

▪ اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر)، اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۹۹-۲۰۴

۲۴۴- [۶۵] تفسیر کبیر امام رازی، ماہنامہ الندوہ، لکھنو، ربیع الثانی ۱۳۲۶ھ

مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۴۲-۴۸

۲۴۵- [۶۶] تقریظ بر کتاب الایمان

مصنفہ: سید محمود علی، روز بازار پریس، امرتسر، ۱۹۰۳ء، ص ص ۱۱۵

۲۴۶- [۶۷] تلفیق الاخبار پر ریویو، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۱۱ء، ص ص ۲-۶

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنفین اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۲۷-۱۳۲

۲۴۷- [۶۸] تمدن اسلام، مصنفہ: جرجی زیدان کی پردہ دری

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۱۱ء، ص ص ۱-۳۵

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۳۳-۱۷۶

۲۴۸- [۶۹] جبر وقدر، الندوہ، لکھنؤ، شوال ۱۳۲۲ھ، ص ص ۱-۴

۲۴۹- [۷۰] جذب یا کشش، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۷-۹

▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۵۸-۶۱

۲۵۰- [۷۱] جزیہ اور اسلام، مولانا شبلی کے تاریخی مضامین، مرتبہ عبدالرحمٰن شوق

ملک دین محمد، لاہور، ص ص ۱۱۷-۱۲۷

۲۵۱- [۷۲] جلسۂ دستار بندی ندوۃ العلماء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۰۷ء، ص ص ۱-۲

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۹۴-۹۵

۲۵۲- [۷۳] جلسۂ دہلی کے متعلق ایک عام غلط فہمی کی تردید، زمیندار ۲۰ رمئی ۱۹۱۴ء

۲۵۳- [۷۴] جہانگیر اور تزک جہانگیری، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، فروری ۱۹۱۰ء، ص ص ۷-۲۹

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۸۲-۱۱۴

▪ مقالات شبلی، حصہ اول، آسی پریس، لکھنؤ، ص ص ۱۵۳-۱۸۸

۲۵۴- [۷۵] چھوٹے اور کم درجہ اسکولوں کا قیام

خطبات شبلی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۸-۱۰

۲۵۵- [۷۶] حضرت اسماء وہندہ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الاول ۱۳۲۲ھ، ص ص ۲۰-۲۴

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۱-۴

۲۵۶- [۷۷] حضرت عمرؓ کی چند خدمات واختراعات

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، کراچی، جولائی ۱۹۹۳ء، ص ص ۷-۱۲

۲۵۷- [۷۸] حضور نظام کی چالیسویں سالگرہ اور اراکین ندوۃ العلماء کا تہنیت نامہ

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۵

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۱۱-۲۱۴

۲۵۸- [۷۹] حفاظت واشاعت اسلام

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۷-۱۲

۲۵۹- [۸۰] حقایق اشیاء اور معشوق حقیقی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جولائی ۱۹۱۰ء، ص ص ۵-۸

▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۹۶-۱۰۲

۲۶۰- [۸۱] حقوق الذمیین

محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، مارچ ۱۸۹۶ء، ص ص ۱۲۲-۱۲۹

قسط دوم، مئی ۱۸۹۶ء: ۱۸۴-۲۰۱

▪ رسائل شبلی، مطبع العلوم علی گڑھ، ۱۸۹۸ء، ص ص ۴۲-۶۷

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۸۶-۲۲۰

۲۶۱- [۸۲] حقوق نسواں، فکر ونظر، اسلام آباد، جولائی ستمبر ۱۹۸۶ء

▪ خطبات شبلی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۵۱-۱۶۸

۲۶۲- [۸۳] خاتونان قوم کی عزت اور یادگار، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۰۸ء، ص ص ۳-۴

▪ مقالات شبلی جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۸۶-۸۸

۲۶۳- [۸۴] خلافت

مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۸۰-۱۸۵

۲۶۴- [۸۵] خطبہ جو ندوۃ العلماء کے پہلے اجلاس منعقدہ ۱۱راپریل ۱۸۹۵ء کو پڑھا گیا

رسائل شبلی، مطبع العلوم، علی گڑھ، ص ص ۹۴-۱۱۱

۲۶۵- [۸۶] دارالاقامہ ندوۃ العلماء کے کمروں کی تیاری

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۹ء، ص ص ۱-۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۰۱-۱۰۳

۲۶۶- [۸۷] دارالعلوم ندوۃ العلماء کے سنگ بنیاد کا عظیم الشان جلسہ
ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۸ء، ص ص ۱-۲
▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۸۸-۹۸

۲۶۷- [۸۸] دارالعلوم ندوہ کا درجۂ تکمیل
باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۱۱-۱۱۳

۲۶۸- [۸۹] دارالعلوم ندوہ کی ایک خصوصیت، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، نومبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۲-۴
▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۴۸-۱۵۰

۲۶۹- [۹۰] دارالعلوم ندوہ کی خوش قسمتی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۰۸ء، ص ص ۱-۴

۲۷۰- [۹۱] دارالعلوم ندوہ میں طلبہ کی کثرت، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۰ء، ص ص ۲

۲۷۱- [۹۲] درس نظامیہ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۱۰ء، ص ص ۳-۲۱
▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۰۸-۱۲۹

۲۷۲- [۹۳] دولت فرانس اور اسلام
مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۵۰-۱۵۵

۲۷۳- [۹۴] دیباچۂ سیرۃ النبیؐ، قسط اول، الہلال، کلکتہ، ۲۲ جنوری ۱۹۱۳ء، ص ص ۸-۱۳
قسط دوم، ۲۹ر جنوری ۱۹۱۳ء، ص ص ۹-۱۴
قسط سوم، ۵ر فروری ۱۹۱۳ء، ص ص ۹-۱۱
قسط چہارم، ۲۲ر فروری ۱۹۱۳ء، ص ص ۹-۱۱

۲۷۴- [۹۵] ڈاکٹر برٹن اور تاریخ فلسفہ اسلام، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جولائی ۱۹۰۹ء، ص ص ۱۰-۱۲
▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۸۴-۸۷

۲۷۵- [۹۶] رپورٹ انجمن ترقی اردو، بابت ماہ اپریل ۱۹۰۳ء
باقیات شبلی، مرتبہ مشتاق حسین: آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۶۲-۶۷

۲۷۶- [۹۷] رپورٹ انجمن ترقی اردو، بابت ماہ مئی ۱۹۰۳ء

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۶۸-۸۰

۲۷۷- [۹۸] رپورٹ انجمن ترقی اردو بابت ماہ جون ۱۹۰۳ء

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۸۳-۹۳

۲۷۸- [۹۹] رپورٹ انجمن ترقی اردو بابت ماہ جولائی ۱۹۰۳ء

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۹۴-۱۰۱

۲۷۹- [۱۰۰] رپورٹ انجمن ترقی اردو بابت ماہ دسمبر ۱۹۰۳ء

باقیات شبلی، مرتبہ مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۰۲-۱۱۱

۲۸۰- [۱۰۱] رپورٹ انجمن ترقی اردو

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۲۹۷-۳۰۲

۲۸۱- [۱۰۲] رپورٹ متعلق اصلاحِ نصابِ دارالعلوم حیدر آباد

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۹ء، ص ص ۹-۱۷

۲۸۲- [۱۰۳] رپورٹ اصلاح نصاب دارالعلوم حیدر آباد

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۹-۱۷

۲۸۳- [۱۰۴] رپورٹ متعلق کتب خانہ ریاست عالیہ مصطفیٰ آباد، رامپور

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۳۵-۴۲

۲۸۴- [۱۰۵] رپورٹ کمیٹی صیغہ دینیات (مشترکہ) مفید عام، آگرہ، ۱۸۹۳ء، ص ص ۲۰ ص

۲۸۵- [۱۰۶] ریاست حیدر آباد کی مشرقی یونیورسٹی

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۹ء، ص ص ۶-۱۷

▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۵۳-۱۶۷

۲۸۶- [۱۰۷] زبوں حالی کا علاج، ماہنامہ زندگی، نورام پور، فروری ۱۹۴۹ء، ص ص ۳۴

۲۸۷- [۱۰۸] زندہ زبیدہ خاتون، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، فروری ۱۹۰۸ء، ص ص ۱-۴

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۸۳-۸۵

۲۸۸- [۱۰۹] زیب النساء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۴-۱۴

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۱۰۰-۱۱۱

▪ مخزن، لاہور، مارچ ۱۹۵۰ء، ص ص ۲۳

۲۸۹- [۱۱۰] سر آغا خان بہادر

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۱۰ء

۲۹۰- [۱۱۱] سرسید مرحوم اور اردو لٹریچر، محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، مئی ۱۸۹۸ء

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۵۷-۶۶

۲۹۱- [۱۱۲] سنگ بنیاد دارالعلوم

خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۸۳-۸۸

۲۹۲- [۱۱۳] شاہ امانت اللہ غازی پوری کی وفات

خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۵۲-۵۳

۲۹۳- [۱۱۴] شعر العرب، قسط اول، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، نومبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۱-۲۰

قسط دوم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۱-۸

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۲۹-۴۸

۲۹۴- [۱۱۵] صیغۂ اشاعت اسلام

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱-۲

۲۹۵- [۱۱۶] طالب آملی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۱۹

۲۹۶- [۱۱۷] طبقات ابن سعد، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الاولیٰ ۱۳۲۲ھ، ص ص ۳۲-۳۳

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱-۲

۲۹۷- [۱۱۸] عربی اور فارسی شاعری کا موازنہ

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۸ء، ص ص ۱۴-۲۱

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۴۹-۵۶

۲۹۸- [۱۱۹] عربی زبان، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الاولیٰ ۱۳۲۲ھ، ص ص ۲۴-۲۶

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۱-۳

۲۹۹- [۱۲۰] علامہ ابن تیمیہ حرانی

مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۲۱۷-۲۳۴

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۶۲-۷۶

۳۰۰- [۱۲۱] علماء کے فرائض، خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۳-۴۸

۳۰۱- [۱۲۲] علم کلام پر ایک اجمالی نظر

اسلام اور عصر جدید۔ دہلی (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۰۵-۲۴۴

۳۰۲- [۱۲۳] علمی گروہ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۹ء، ص ص ۸-۱۰

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۵۱-۱۵۵

۳۰۳- [۱۲۴] علوم القرآن، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الاولیٰ ۱۳۲۲ھ، ص ص ۹-۱۹

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۲۸-۳۷

۳۰۴- [۱۲۵] علوم جدیدہ (علم کی حقیقت)

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الثانی ۱۳۲۴ھ، ص ص ۳۸-۴۲

▪ مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۵۴-۵۷

▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۵۳-۵۷

۳۰۵- [۱۲۶] عمر خیام کا جبر و مقابلہ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۵-۷

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۶-۱۸

۳۰۶- [۱۲۷] عمر بن عبدالعزیز، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ذی الحجہ ۱۳۲۲ھ، ص ص ۱-۱۱

۳۰۷- [۱۲۸] عورت اور اسلام

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۳۱-۱۳۴

٣٠٨- [١٢٩] غضاری رازی، ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، ستمبر-اکتوبر ١٩٦٦ء، ص ص ٩-١٤
▪ غنچۂ جاوید، بمبئی، نومبر ١٩٠٧ء، ص ص ١-٤

٣٠٩- [١٣٠] غیر قوموں کی مشابہت
مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ٢٠١٠ء، ص ص ١٧٣-١٧٩

٣١٠- [١٣١] فارسی شاعری اور عرفی شیرازی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ١٩٠٥ء، ص ص ١-١٥

٣١١- [١٣٢] فارسی شاعری کا چوتھا دور، دکن ریویو، حیدرآباد، ستمبر ١٩٠٨ء، ص ص ١-٩

٣١٢- [١٣٣] فرید وجدی بک، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ١٩٠٨ء، ص ص ٢٥-٢٧
▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ١٩٥٥ء، ص ص ١٢٩-١٣٠

٣١٣- [١٣٤] فصاحت، انتخابات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ١٩٤٠ء، ص ص ١١٢-١١٣

٣١٤- [١٣٥] فلسفۂ اسلام: مسئلہ تقدیر اور ڈارون
ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ١٩٠٧ء، ص ص ٣-٩

٣١٥- [١٣٦] فلسفۂ اسلام اور علوم قدیم وجدید
ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الآخر ١٣٢٣ھ، ص ص ٤-٨
▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ١٩٦٥ء، ص ص ٣٨-٥٢

٣١٦- [١٣٧] فلسفہ اور فارسی شاعری: سحابی نجفی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ١٩٠٧ء، ص ص ٣-١٠
▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ١٩٦٥ء، ص ص ٨٨-٩٥

٣١٧- [١٣٨] فلسفۂ یونان اور اسلام
قسط اول، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الآخر ١٣٢٢ھ، ص ص ١٦-٢٨
قسط دوم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، رجب ١٣٢٢ھ، ص ص ٢٩-٣٢
قسط سوم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، شعبان ١٣٢٢ھ، ص ص ٢٠-٣٣
قسط چہارم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الآخر ١٣٢٣ھ، ص ص ٤-٨
قسط پنجم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، نومبر ١٩٠٦ء، ص ص ٢٧-٣٢

▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۱-۱۲

۳۱۸- [۱۳۹] فن بلاغت، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، رمضان ۱۳۲۲ھ، ص ص ۲۱-۳۰

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۴-۱۲

▪ انتخابات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۳۲-۱۵۷

۳۱۹- [۱۴۰] فن بلاغت اور فارسی شاعری کی تاریخ

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۷۱-۷۳

▪ انتخابات شبلی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۳۲-۱۵۷

۳۲۰- [۱۴۱] فن نحو کی مروجہ کتابیں، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، شوال ۱۳۲۲ء، ص ص ۱-۴

▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۲ء، ص ص ۱۳۷-۱۴۰

۳۲۱- [۱۴۲] قدیم تعلیم، مقالات شبلی، جلد سوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۸۶-۹۷

▪ رسائل شبلی، مطبع العلوم، علی گڑھ، ص ص ۳۰۱-۳۱۳

۳۲۲- [۱۴۳] قدیم عربی نصاب کے نقایص

خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۱ء، ص ص ۱۶-۲۷

۳۲۳- [۱۴۴] قدیم وجدید تعلیم، خطبات شبلی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۵۵-۶۵

۳۲۴- [۱۴۵] قرآن مجید میں خدا نے قسمیں کیوں کھائیں؟

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۴۲-۴۹

۳۲۵- [۱۴۶] قضاوقدر اور قرآن مجید، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۱۰-۲۷

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۵۰-۶۹

۳۲۶- [۱۴۷] کارروائی انجمن وقف علی الاولاد، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مئی ۱۹۰۹ء، ص ص ۱-۴

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۶-۲۱

۳۲۷- [۱۴۸] کتاب الکافی فی الکحل

مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۴۹-۵۳

۳۲۸- [۱۴۹] کتب خانہ اسکندریہ

رسایل شبلی، روز بازار اسٹیم پریس، امرتسر، ۱۹۱۱ء، ص ص ۱۲۴-۱۶۱

▪ مقالات شبلی، جلد ششم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۹۱-۱۲۱

۳۲۹- [۱۵۰] لغت فرس از اسدی طوسی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۱۱ء، ص ص ۳-۶

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۲۹-۳۳

۳۳۰- [۱۵۱] لیڈروں کا قصور ہے یا لیڈر بنانے والوں کا

مسلم گزٹ، لکھنؤ، ۱۸/مارچ ۱۹۱۲ء

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۷۶-۱۸۱

۳۳۱- [۱۵۲] مآثر رحیمی اور عبد الرحیم خان خاناں

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۷ء، ص ص ۳-۱۶

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۶۲-۸۱

۳۳۲- [۱۵۳] متنبّی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۵ء، ص ص ۵-۲۴

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۷۷-۹۱

۳۳۳- [۱۵۴] مجددان اسلام، علامہ ابن تیمیہ حرّانی، الندوہ، لکھنؤ، جولائی ۱۹۰۸ء، ص ص ۵-۱۹

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۳۵۴ھ، ص ص ۶۵-۸۱

۳۳۴- [۱۵۵] مجلس علم کلام، مسلم گزٹ، لکھنؤ، ۴/مارچ ۱۹۱۲ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۵۸-۶۰

۳۳۵- [۱۵۶] مجوزہ دار العلوم، خطبات شبلی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۹-۵۱

۳۳۶- [۱۵۷] مدرسے اور دار العلوم

مقالات شبلی، جلد سوم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۴۲-۸۵

۳۳۷- [۱۵۸] مرثیہ گوئی کی اجمالی تاریخ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۶ء، ص ص ۹-۲۷

۳۳۸- [۱۵۹] مرزا صائب اصفہانی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۶ء، ص ص ۵-۲۰

۳۳۹- [۱۶۰] مسائل فقہیہ پر زمانہ کی ضرورتوں کا اثر

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، محرم الحرام ۱۳۲۲ھ، ص ص ۲-۸

- مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۷۹-۸۴
- اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر)، اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۴۹-۱۵۶

۳۴۰- [۱۶۱] مسلمانوں کو غیر مذہب حکومت کا محکوم ہو کر کیونکر رہنا چاہیے؟

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۰۸ء، ص ص ۲۷-۳۳

- مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۱۶۸-۱۷۴
- مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۶۶-۱۷۲
- اسلام اور عصر جدید، دہلی، (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۴۱-۱۴۸

۳۴۱- [۱۶۲] مسلمانوں کی پولٹیکل کروٹ، مسلم گزٹ، لکھنؤ، قسط اول ۱۲ر فروری ۱۹۱۲ء

قسط دوم، ۴ر مارچ ۱۹۱۲ء

قسط سوم، ۹ر اکتوبر ۱۹۱۲ء

قسط چہارم، 'بعنوان ہندو مسلم اتحاد'

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۱۹۱۶ء، ص ص ۴۴-۵۰

- مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۵۶-۱۹۴
- اسلام اور عصر جدید، دہلی، (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۴۵-۲۷۴

۳۴۲- [۱۶۳] مسلمانوں کی علمی بے تعصبی اور ہمارے ہندو بھائیوں کی ناسپاسی

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، نومبر ۱۹۰۵ء، ص ص ۱-۴

- مقالات شبلی، مطبوعہ لکھنؤ
- مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۱-۱۷
- مقالات شبلی، جلد ششم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۷۳-۱۸۵

۳۴۳- [۱۶۴] مسلمانوں کی علمی تاریخ (اخبار الحکماء، مصنفہ: قاضی اکرم جمال الدین قفطی پر ریویو)

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۱ء، ص ص ۱۳-۳۲

۳۴۴- [۱۶۵] مسلمانوں کی گذشتہ تعلیم

مقالاتِ شبلی، جلد سوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۴-۴۱

▪ اسلام اور عصر جدید، دہلی، (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۵۷-۱۸۶

۳۴۵- [۱۶۶] مسئلہ آرمیڈیا، روزنامہ آزاد، لکھنؤ، ۲۱ر فروری ۱۸۹۶ء

▪ مقالاتِ شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۹۸-۲۰۲

۳۴۶- [۱۶۷] مسئلہ ارتقا اور ڈارون

مقالاتِ شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۶۲-۸۳

۳۴۷- [۱۶۸] مشرقی کانفرنس (ہوا کا دوسرا رخ) ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۱۱ء، ص ص ۱-۶

▪ مقالاتِ شبلی، جلد سوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۴۷-۱۵۲

۳۴۸- [۱۶۹] مصر کی یونیورسٹی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جون ۱۹۰۹ء، ص ص ۴-۵

▪ مقالاتِ شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۱۱-۱۱۲

۳۴۹- [۱۷۰] معرکۂ مذہب و سائنس (ریویو) ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۱۰ء، ص ص ۴-۱۱

▪ مقالاتِ شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۷۷-۱۸۶

۳۵۰- [۱۷۱] مکینکس اور مسلمان

محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، اگست ۱۸۹۵ء، ص ص ۳۲۶-۳۳۲

▪ رسائلِ شبلی، روز بازار اسٹیم پریس، امرتسر، ۱۹۱۱ء، ص ص ۸۸-۹۳

▪ مقالاتِ شبلی، جلد ششم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۸۶-۱۹۰

۳۵۱- [۱۷۲] ملا نظام الدین بانی درس نظامیہ

ماہنامہ معارف، علی گڑھ، فروری ۱۹۰۰ء، ص ص ۲۳۷-۲۴۲

▪ مقالاتِ شبلی، جلد سوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۹۸-۱۰۷

۳۵۲- [۱۷۳] ملک الشعراء فیضی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۸ء، ص ص ۲۷-۳۲

۳۵۳- [۱۷۴] مناقب عمر بن عبدالعزیز، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ذی الحجہ ۱۳۲۲ھ، ص ص ۱-۱۰
▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۳-۱۲

۳۵۴- [۱۷۵] موبدان مجوس (ہندوستان میں)، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۵ء، ص ص ۳-۹
▪ مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی ۱۹۲۳ء، ص ص ۳۱-۳۸
▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۹۲-۹۹

۳۵۵- [۱۷۶] مولانا حالی کی ذرہ نوازی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۷ء، ص ص ۴-۵
▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۱۵

۳۵۶- [۱۷۷] مولانا شبلی کے روزنامچہ کے چند اوراق
باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۳۵-۱۴۰
▪ ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۱۹۱۸ء، ص ص ۱۳۳-۱۳۶

۳۵۷- [۱۷۸] مولانا شیر علی صاحب مدرس اعلیٰ دارالعلوم ندوہ
ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۰ء، ص ص ۱

۳۵۸- [۱۷۹] مولانا عبدالباری کی شہادت، وکیل، امرت سر، ۲۴ مئی ۱۹۱۳ء
▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۲۹-۱۳۵

۳۵۹- [۱۸۰] مولانا غلام علی آزاد بلگرامی، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۵ء، ص ص ۱۱-۲۷
▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۳۵۴ھ، ص ص ۱۱۸-۱۳۵

۳۶۰- [۱۸۱] مولوی خدا بخش خاں عظیم آبادی کا کتب خانہ
باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۴۶-۵۵

۳۶۱- [۱۸۲] مولوی عبدالکریم صاحب کی معطلی اور مولانا عبدالحیٔ
وکیل، امرت سر، ۷ جون ۱۹۱۳ء
▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۲۷-۱۳۵

۳۶۲- [۱۸۳] مولوی غلام علی آزاد بلگرامی کی دو نایاب کتابیں

ہفت روزہ الہلال، کلکتہ، ۲۸/جنوری ۱۹۱۴ء، ص ص ۲۱

▪ مقالات شبلی، جلد پنجم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۵ء، ص ص ۱۱۲-۱۲۸

۳۶۳- [۱۸۴] میرانیس اور مرزا دبیر کا موازنہ

انتخابات شبلی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۵۸-۱۹۱

۳۶۴- [۱۸۵] میرانیس و مرزا دبیر کے متحد المضمون مرثیے

انتخابات شبلی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۹۲-۲۲۰

۳۶۵- [۱۸۶] میموریل متعلق نماز جمعہ

مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۳۳-۳۵

۳۶۶- [۱۸۷] نامۂ شبلی بنام مولانا شاہ محمد علی سابق ناظم ندوۃ العلماء مورخہ ۲۰/مئی ۱۸۹۵ء

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۱۸ء، ص ص ۳۳۱-۳۳۳

۳۶۷- [۱۸۸] ندوۃ العلماء کا اجلاس سالانہ اور علمی نمائش

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۶ء، ص ص ۵-۲۱

▪ مقالات شبلی، جلد ہفتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۰۳-۱۰۷

۳۶۸- [۱۸۹] ندوۃ العلماء کا گیارہواں سالانہ اجلاس بنارس میں (۱۴ تا ۱۶/اپریل ۱۹۰۶ء)

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۴

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۶۰:۶۵

۳۶۹- [۱۹۰] ندوۃ العلماء کا گیارہواں سالانہ اجلاس اور علمی نمائش

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ۱۹۰۶ء، ص ص ۳-۸

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۶۵-۷۰

۳۷۰- [۱۹۱] ندوۃ العلماء کا نیا دور اور اس کا جلسہ سالانہ بنارس میں

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۱۷-۱۱۹

۳۷۱- [۱۹۲] ندوۃ العلماء کا تیسرا سالانہ جلسہ

محمڈن اینگلو اورینٹل کالج میگزین، علی گڑھ، اپریل ۱۸۹۶ء، ص ص ۲۰۱-۲۱۶

۳۷۲- [۱۹۳] ندوۃ العلماء کی ضرورت

خطبات شبلی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۱ء، ص ص ۹۳-۱۰۴

۳۷۳- [۱۹۴] ندوۃ العلماء کیا کر رہا ہے؟، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۱-۹

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۶۶-۷۶

۳۷۴- [۱۹۵] ندوۃ العلماء کے سالانہ اجلاس دہلی میں کیا ہوگا اور کیا ہونا چاہیے؟

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۱۴-۱۲۵

۳۷۵- [۱۹۶] ندوہ اور نصاب تعلیم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جمادی الثانی ۱۳۲۲ھ، ص ص ۶-۱۷

▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۳۰-۱۳۶

۳۷۶- [۱۹۷] ندوہ کی نئی زندگی کا آغاز، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۰۸ء، ص ص ۱-۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۷۷-۷۹

۳۷۷- [۱۹۸] ندوہ کے مقاصد، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، قسط اول، جنوری ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۱-۱۶

قسط دوم، فروری ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۶-۲۸

۳۷۸- [۱۹۹] نصاب فارسی، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۱۹۶۸ء، ص ص ۶۵-۷۰

۳۷۹- [۲۰۰] نظم القرآن و جمہرۃ البلاغۃ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، دسمبر ۱۹۰۵ء، ص ص ۱-۱۴

▪ مقالات شبلی، جلد دوم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۱ء، ص ص ۱۳-۲۸

۳۸۰- [۲۰۱] نقشہ دار العلوم ندوۃ العلماء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۹ء، ص ص ۱-

۳۸۱- [۲۰۲] نقشہ نصاب ندوۃ العلماء، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، محرم الحرام ۱۳۲۳ھ، ص ص ۳۱-۳۵

۳۸۲- [۲۰۳] نومسلم راجپوت اور حفاظت اسلام، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جولائی ۱۹۰۸ء، ص ص ۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۳-۶

۳۸۳- [۲۰۴] نومسلموں کو دوبارہ ہندو ہو جانے سے بچانے کے لیے تمام برادران اسلام کی

خدمت میں گذارش، مسلم گزٹ، لکھنؤ، ۱۱ر مارچ ۱۹۱۲ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۳-۱۵

۳۸۴- [۲۰۵] وقف اولاد، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مئی ۱۹۰۸ء، ص ص ۱۳-۲۸

▪ مقالات شبلی، جلد اول، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۸۵-۱۰۷

۳۸۵- [۲۰۶] وقف اولاد کی کارروائی کہاں تک پہونچی

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۲-۳

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۲-۲۵

۳۸۶- [۲۰۷] وقف اولاد کے مسئلہ کے متعلق ایک نہایت ضروری تحریک

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۰۹ء، ص ص ۷-۸

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۳۰-۳۲

۳۸۷- [۲۰۸] ہائے نواب محسن الملک، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۷ء

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۱۶-۲۱۷

۳۸۸- [۲۰۹] ہز ہائنس سر آغا خان ندوۃ العلماء میں

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، مارچ ۱۹۱۰ء، ص ص ۱-۷

▪ مقالات شبلی، جلد ہشتم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۰۲-۱۰۷

۳۸۹- [۲۱۰] ہمایوں نامہ از گلبدن بیگم، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اپریل ۱۹۰۸ء، ص ص ۳-۱۳

▪ مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۱۲۳-۱۳۴

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۵۴-۶۵

▪ ماہنامہ اردو دنیا، دہلی، نومبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۴۰-۴۳

۳۹۰- [۲۱۱] ہندوستان میں اسلامی حکومت کا اثر تمدن پر

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جولائی ۱۹۰۹ء، ص ص ۳-۲۲

▪ مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۸۹-۱۱۰

▪ مقالات شبلی، جلد ششم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۵۶-۱۷۲

۳۹۱- [۲۱۲] ہندو مسلمانوں کا اتحاد

مقالات شبلی، جلد ششم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۶۸-۱۷۵

۳۹۲- [۲۱۳] ہوا کا رخ دوسری طرف (مشرقی کانفرنس)

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اگست ۱۹۱۱ء، ص ص ۱-۶

▪ مقالات شبلی، جلد سوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۲ء، ص ص ۱۴۵-۱۵۱

۳۹۳- [۲۱۴] ہومر کے الیڈ کا عربی ترجمہ، ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ۔ جولائی ۱۹۱۰ء، ص ص ۱-۳

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۸۷-۱۸۹

۳۹۴- [۲۱۵] یونانی منطق کی غلطیاں

مقالات شبلی، حصہ اول، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۲۳ء، ص ص ۷۷-۸۸

۳۹۵- [۲۱۶] یادداشت متعلق قانون وقف علی الاولاد

باقیات شبلی، مرتبہ: مشتاق حسین، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۲۶-۱۳۰

۳۹۶- [۲۱۷] یادگار سلف (کتاب الکافی فی الکحل)

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۰ء، ص ص ۴-۷

▪ مقالات شبلی، جلد چہارم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۳۴ء، ص ص ۴۹-۵۳

۳۹۷- [۲۱۸] یورپ اور قرآن کے عدیم الصحۃ ہونے کا دعویٰ

مقالات شبلی، جلد اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ص ص ۷۰-۷۳

❁❁❁

(۲)

مطالعاتِ شبلی

(۲)

مطالعاتِ شبلی

❁ کتب

۳۹۸- [۱] اردو کا بہترین انشا پرداز، وحید قریشی
میری لائبریری، لاہور، ۱۹۶۴ء، ۲۷۲ص

۳۹۹- [۲] الفرق، حصہ اول، عابد علی بیگ (قزلباش مرزا)
برلاس پریس، مراد آباد، ۱۹۰۵ء، ۲۹۶ص

۴۰۰- [۳] الفرق، حصہ دوم، عابد علی بیگ (قزلباش مرزا)
برلاس پریس، مراد آباد، ۱۹۰۷ء، ۲۷۲ص

۴۰۱- [۴] المیزان، نظیر الحسن فوق رضوی
مطبع فیض عام، علی گڑھ، ۱۹۰۸ء، ۶۱۰ص

۴۰۲- [۵] تذکرہ شمس العلماء مولانا شبلی مرحوم، محمد مہدی
اسلامیہ ہائی اسکول، اٹاوہ، ۱۹۲۵ء، ۶۱ص

۴۰۳- [۶] تردید الموازنہ، شیخ حسن رضا
مطبع تصویر عالم، لکھنو، ۱۹۱۰ء

۴۰۴- [۷] تنقید شعر العجم، حافظ محمود شیرانی
انجمن ترقی اردو، دہلی، ۱۹۴۲ء، ۶۱۰ص

۴۰۵- [۸] جہان شبلی، صفیہ بی
کالی کٹ، کیرالہ، ۲۰۰۰ء، ۲۷۱ص

۴۰۶- [۹] حسن البیان فیما فی سیرۃ النعمان، مولانا عبدالعزیز رحیم آبادی
مطبع فاروقی، دہلی، ۱۸۹۳ء، ۲۳۶ص

۴۰۷- [۱۰] حیات شبلی، سید سلیمان ندوی
دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۴۳ء، ۸۴۶ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۴ء، ۸۴۶ص
▪ دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ۶۴۲ص

۴۰۸- [۱۱] حیات شبلی، عبدالسلام ندوی، ۱۹۴۰ء (غیر مطبوعہ)

۴۰۹- [۱۲] خلاصہ حیات شبلی، عبدالرزاق قریشی
اردو ریسرچ انسٹی ٹیوٹ،، بمبئی (ب۔ت)

۴۱۰- [۱۳] ردالموازنہ، افضل علی ضو
لکھنؤ، ۱۹۰۷ء، ۲۷ص

۴۱۱- [۱۴] ریویو سیرۃ النعمان، قزلباش
اودھ پریس لکھنو، ۱۸۹۳ء، ۳۶ص

۴۱۲- [۱۵] ذکر شبلی، محمد امین زبیری
دانش محل، لکھنو، ۱۹۴۶ء، ۱۴۸ص
▪ مکتبہ جدید، لاہور، ۱۹۵۳ء، ۱۴۸ص

۴۱۳- [۱۶] سرسید اور شبلی، محمد فاروق دیوا
ہرگام شوبیان، کشمیر، ۱۹۹۸ء، ۳۰۹ص

۴۱۴- [۱۷] سوانح عمری حضرت عمرؓ حصہ اول، سید علی حیدر
کھجوا، ضلع سارن، بہار، ۱۹۲۳ء

۴۱۵- [۱۸] شاہکار شبلی، سید محمد آزاد

مکتبہ شاہکار، لاہور، ۱۹۷۸ء، ۹۰ص

۴۱۶- [۱۹] شبلی، ظفر احمد صدیقی

ساہتیہ اکادمی، دہلی، ۱۹۹۳ء، ۹۹ص

۴۱۷- [۲۰] شبلی، عبدالسلام خورشید

قومی کتب خانہ، لاہور، ۱۹۵۲ء، ۹۶ص

۴۱۸- [۲۱] شبلی، نصیر الدین

سنگ میل پبلی کیشنز، لاہور، ۶۴ص

۴۱۹- [۲۲] شبلی النعمانی علامۃ الہند الادیب والمورخ الناقد الاریب، دکتور محمد اکرم الندوی،

دار القلم، دمشق، ۲۰۰۱ء، ۲۴۰ص

۴۲۰- [۲۳] شبلی ایک دبستان، آفتاب احمد صدیقی

ایجوکیشنل پریس، کراچی، ۱۹۵۷ء، ۲۶۸ص

۴۲۱- [۲۴] شبلی بحیثیت مورخ، اختر وقار عظیم

ناز پبلشنگ ہاؤس، دہلی، ۱۹۷۹ء، ۲۶۴ص

۴۲۲- [۲۵] شبلی بلاد اسلامیہ میں، محمد واصل عثمانی

خورشید پبلشرز، کراچی، ۱۹۸۲ء، ۶۴ص

۴۲۳- [۲۶] شبلی کا تنقیدی شعور، محمد اسحاق شمسی

اردو اکیڈمی، سندھ، ۱۹۷۰ء، ۲۷۲ص

۴۲۴- [۲۷] شبلی کا ذہنی ارتقا، سید یحیٰ احمد ہاشمی

مجلس یادگار ہاشمی، کراچی، ۱۹۹۵ء، ۲۵۲ص

۴۲۵- [۲۸] شبلی کی حیات معاشقہ، وحید قریشی

مکتبہ جدید، لاہور، ۱۹۵۰ء، ۱۰۲ص

▪ طبع دوم، ٹی اینڈ ٹی پبلشرز، لاہور، ۲۰۰۸ء، ۱۲۶ص

۴۲۶- [۲۹] شبلی کی زندگی کا ایک رنگین ورق، محمد امین زبیری
سنٹرل انڈیا پریس، بھوپال، ۱۹۴۶ء، ۱۴۱ص

۴۲۷- [۳۰] شبلی کی رنگین زندگی، محمد امین زبیری
فاروق عمر پبلشر، لاہور، ۱۹۵۲ء، ۹۶ص

۴۲۸- [۳۱] شبلی معاندانہ تنقید کی روشنی میں، سید شہاب الدین دسنوی
انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۸۲ء، ۱۴۷ص

۴۲۹- [۳۲] شبلی مکاتیب کی روشنی میں، معین الدین انصاری
اردو اکیڈمی سندھ، کراچی، ۱۹۶۷ء

۴۳۰- [۳۳] شبلی نامہ، شیخ محمد اکرام
تاج آفس، بمبئی، ۱۹۶۴ء، ۲۷۵ص

۴۳۱- [۳۴] شبلی نعمانی، انوار الحسن
ادارہ فروغ اردو، لکھنؤ، ۱۹۵۷، ۳۲ص

۴۳۲- [۳۵] شبلی نعمانی کے مقالات کا تنقیدی جائزہ، عبدالرحیم انصاری
بہار اردو اکیڈمی، پٹنہ، ۱۹۹۰ء، ۲۶۳ص

۴۳۳- [۳۶] علامہ آخر الزماں، عماد الدین کوٹی
قاسمی پریس، دیوبند، ۱۳۳۲ھ

۴۳۴- [۳۷] علامہ شبلی کا نظریہ تعلیم، ڈاکٹر عبید اللہ فراہی
شعبہ عربی لکھنؤ یونیورسٹی، لکھنو، ۱۹۸۸ء، ۵۸ص

۴۳۵- [۳۸] علامہ شبلی کی قرآن فہمی، مسعود عالم قاسمی
فاران اکیڈمی، علی گڑھ، ۲۰۰۵ء، ۱۱۲ص

۴۳۶- [۳۹] عہد جدید کا معلم اول، اے، ایچ، نعمانی

مصنف، لکھنو، ۲۰۰۸ء، ۲۷۰ص

۴۳۷- [۴۰] کتاب نامہ شبلی، اختر راہی

مسلم اکیڈمی، لاہور، فروری ۱۹۸۱ء، ۶۴ص

۴۳۸- [۴۱] کسوف الشمسین، احسن مارہروی

نظامی پریس، بدایوں، ۱۹۱۵ء، ۸۵

۴۳۹- [۴۲] متعلقات شبلی، محمد الیاس الاعظمی

ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ۲۰۸ص

▪ طبع دوم، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۱۰ء، ۲۰۸ص

۴۴۰- [۴۳] مطالعہ شبلی، شجاعت علی سندیلوی

ادارہ فروغ اردو، لکھنو، (ب ت) ۲۸۶ص

۴۴۱- [۴۴] مطائبات شبلی، الیس جالب مظاہری

قادری پریس، بمبئی، ۱۹۶۳ء، ۱۲۸ص

۴۴۲- [۴۵] مولانا شبلی اردو کے بہترین انشاپرداز، سعید انصاری

الناظر پریس، لکھنو، ۱۹۲۵ء، ۶۴ص

▪ شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۱۸۷-۲۵۰

۴۴۳- [۴۶] مولانا شبلی ایک تنقیدی مطالعہ، نیر جہاں

مکتبہ جامعہ، دہلی، ۱۹۹۹ء، ۳۲۰ص

۴۴۴- [۴۷] مولانا شبلی ایک مطالعہ، مفتون احمد

مکتبہ اسلوب، کراچی، ۱۹۸۶ء، ۱۳۵ص

۴۴۵- [۴۸] مولانا شبلی بحیثیت سیرت نگار، ظفر احمد صدیقی

از مصنف، علی گڑھ، ۲۰۰۱ء، ۳۰۴ص

▪ دارالنوادر، لاہور، ۲۰۰۵ء، ۳۰۴ص

۴۴۶- [۴۹] مولانا شبلی پر ایک نظر، صباح الدین عبدالرحمٰن
دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۵ء، ۱۴۶ص
▪ طبع دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ۱۰۴ص

۴۴۷- [۵۰] مولانا شبلی کا مرتبہ اردو ادب میں، عبداللطیف اعظمی
شبلی اکادمی، دہلی، ۱۹۴۵ء، ۲۰۷ص

۴۴۸- [۵۱] مولانا شبلی کے تاریخی مضامین، عبدالرحمٰن شوق
ملک دین محمد، لاہور

۴۴۹- [۵۲] موازنہ انیس و دبیر کا تنقیدی مطالعہ، سید ظہور الاسلام
مالوہ پبلشنگ ہاؤس، بھوپال، ۱۹۸۶ء

۴۵۰- [۵۳] موازنہ انیس و دبیر (مطالعہ، محاسبہ، تقابل) ارشاد نیازی
ساقی بکڈپو، دہلی، ۲۰۰۰ء، ۱۹۱ص

۴۵۱- [۵۴] یادگار شبلی، شیخ محمد اکرام
ادارہ ثقافت اسلامیہ، لاہور، ۱۹۷۱ء، ۴۵۶ص

❁ مقالات کے مجموعے

۴۵۲- [۱] الفاروق: ایک مطالعہ، پروفیسر یٰسین مظہر صدیقی
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ۴۴۰ص

۴۵۳- [۲] شبلی ادیبوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی
صفیہ اکیڈمی، لاہور، ۱۹۶۸ء، ۲۸۶ص

۴۵۴- [۳] شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم

انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ۳۲۰ص

۴۵۵- [۴] شبلی معاصرین کی نظر میں، ظفر احمد صدیقی

اردو اکیڈمی لکھنو، ۲۰۰۵ء، ۴۴۸ص

۴۵۶- [۵] شبلی نقادوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی

صفیہ اکیڈمی، لاہور، ۱۹۶۷ء، ۱۲۲ص

۴۵۷- [۶] شبلی نقادوں کی نظر میں، ناز صدیقی

الیاس ٹریڈرس، حیدرآباد، ۱۹۷۶ء، ۲۵۶ص

۴۵۸- [۷] علامہ شبلی اور ابوالکلام آزاد، ابوعلی اثری

گہوارہ ادب محمد آباد، مئو، ۲۰۰۲ء، ۳۳۸ص

۴۵۹- [۸] علامہ شبلی نعمانی: معنویت کی بازیافت، ڈاکٹر شباب الدین

شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ۳۹۹ص

۴۶۰- [۹] مقالات یوم شبلی، حافظ نذر احمد

مسلم اکیڈمی، لاہور، ۱۹۸۶ء، ۹۵ص

۴۶۱- [۱۰] مقالات یوم شبلی، عبیداللہ خاں

اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ۳۰۰ص

❀❀❀

رسائل کے خصوصی شمارے

۴۶۲- [۱] ادیب، علی گڑھ، ماہنامہ، مرتبہ: ڈاکٹر ابن فرید، ستمبر ۱۹۶۰ء، ۴۰۴ص

۴۶۳- [۲] اردو ادب، دہلی، سہ ماہی، مدیر: ڈاکٹر اسلم پرویز، ۱۹۹۶ء، ۳۲۰ص

۴۶۴- [۳] اسلام اور عصر جدید، دہلی، سہ ماہی، مدیر: پروفیسر اختر الواسع، ۲۰۰۸ء، ۲۷۵ص
▪ طبع دوم، 'شبلی نعمانی'، البلاغ پبلی کیشنز، دہلی، ۲۰۰۹ء، ۲۷۵ص

۴۶۵- [۴] البصیر، اسلامیہ کالج چنیوٹ، مدیر: غلام دستگیر، ۱۹۵۷ء، ۲۰۲ص

۴۶۶- [۵] خاور، ڈھاکہ، ماہنامہ، مدیر: عندلیب شادانی، ۱۹۵۳ء

۴۶۷- [۶] خضر راہ، لکھنو، ماہنامہ، مدیر: حامد ندوی، مارچ ۱۹۳۰ء، ۱۸۸ص

۴۶۸- [۷] شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ، سالانہ، مدیر: فخر الاسلام اعظمی، ۲۰۰۸ء، ۲۵۰ص

۴۶۹- [۸] صبا، حیدرآباد، مدیر: سلیمان اریب، ۱۹۵۸ء، ۱۲۰ص

۴۷۰- [۹] فکر ونظر، علی گڑھ، سہ ماہی، مدیر: شہریار، ۱۹۹۶ء، ۳۹۱ص

۴۷۱- [۱۰] کریسنٹ، لاہور، مدیر: خالد بزمی، جنوری ۱۹۷۱ء، ۶۴۲ص

۴۷۲- [۱۱] ہماری زبان، دہلی ہفت روزہ، مدیر: خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۵ تا ۲۲ / اپریل ۱۹۹۵ء، ۱۲ص

❁❁❁

ایم،اے/ایم،فل/پی ایچ،ڈی کے مقالات

۴۷۳- [۱] الشیخ شبلی النعمانی (پی ایچ،ڈی) جلال حشاوی
قاہرہ یونیورسٹی، قاہرہ، ۱۹۹۵ء

۴۷۴- [۲] حالی اور شبلی کے تنقیدی نظریات کا تقابلی مطالعہ (پی ایچ،ڈی)، شہباز اختر
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ، ۱۹۹۶ء، ۲۴۳ص

۴۷۵- [۳] شبلی اور ان کی تصانیف (پی ایچ،ڈی) آفتاب احمد صدیقی
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ، ۱۹۴۸ء، ۳۱۱ص

۴۷۶- [۴] شبلی بحیثیت سوانح نگار۔ (پی ایچ،ڈی) طلعت ظفر
پوروانچل یونیورسٹی، جون پور

۴۷۷- [۵] شبلی بحیثیت مورخ اسلام (پی ایچ،ڈی) غلام غازی خاں
بہار یونیورسٹی، مظفر پور، ۱۹۸۸ء

۴۷۸- [۶] شبلی کا نظریہ شعر اور اس کی جہتیں (پی ایچ،ڈی)، غلام نبی بٹ
کشمیر یونیورسٹی، کشمیر، ۲۰۰۴ء

۴۷۹- [۷] شبلی کے تنقیدی نظریات (پی ایچ،ڈی) غضنفر علی
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ، ۱۹۸۲ء، ۲۵۲ص

۴۸۰- [۸] شبلی کے تنقیدی نظریات شعر العجم جلد چہارم کی روشنی میں (پی ایچ،ڈی) شکیل احمد
شعبہ اردو، دہلی یونیورسٹی، دہلی

۴۸۱- [۹] شبلی کی سیرت نگاری (پی ایچ، ڈی) ارشد جمال
ناگ پور یونیورسٹی، ناگ پور

۴۸۲- [۱۰] شبلی کی شاعری اور نثری خدمات کا تنقیدی مطالعہ (پی ایچ، ڈی) جمیلہ عرشی
راجستھان یونیورسٹی، جے پور

۴۸۳- [۱۱] شبلی کی علمی وادبی خدمات (پی ایچ، ڈی) محمد نعیم ندوی
سندھ یونیورسٹی، سندھ، ۱۹۷۱ء

۴۸۴- [۱۲] شبلی کے کارنامے (پی ایچ، ڈی) اشرف النبی
باباصاحب بھیم راو امبیڈکر یونیورسٹی، مظفر پور، ۱۹۸۸ء

۴۸۵- [۱۳] شبلی کی نثر (پی ایچ، ڈی) محمد شمیم
شعبہ اردو۔ گورکھپور یونیورسٹی، گورکھپور، ۱۹۸۶ء

۴۸۶- [۱۴] شبلی کی نثر کا تنقیدی مطالعہ (پی ایچ، ڈی) خضر حیات
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ

۴۸۷- [۱۵] شبلی کی نثری خدمات۔ (پی ایچ، ڈی) محمد نصیر
بہار یونیورسٹی، مظفر پور، ۱۹۸۶ء

۴۸۸- [۱۶] شبلی نعمانی اور اقبال (ایم، فل) شکیل احمد چودھری
علامہ اقبال اوپن یونیورسٹی، اسلام آباد

۴۸۹- [۱۷] شبلی نعمانی بحیثیت تنقید نگار (پی ایچ، ڈی) صابرہ خاتون
علی گڑھ مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ، ۱۹۹۲ء

۴۹۰- [۱۸] شبلی نعمانی حیات اور کارنامے (پی ایچ، ڈی) ظفر احمد صدیقی
بنارس ہندو یونیورسٹی، وارانسی، ۱۹۹۱ء

۴۹۱- [۱۹] شبلی نعمانی سوانح نگار اور مورخ کی حیثیت سے (پی ایچ، ڈی) محمد جمیل اختر
للت نرائن متھلا یونیورسٹی، ۱۹۹۵ء

۴۹۲- [۲۰] شبلی نعمانی کی سوانح نگاری (پی ایچ، ڈی) شوکت آراء
بھیم راو امبیڈکر یونیورسٹی، مظفر پور، ۱۹۹۲ء

۴۹۳- [۲۱] شذرات شبلی، (ایم، فل) عبدالرحمٰن اعظمی
دہلی یونیورسٹی، دہلی، ۱۹۹۴ء

۴۹۴- [۲۲] عطیہ فیضی، شبلی نعمانی، علامہ اقبال سے روابط کی نوعیت اور اثر پذیری کا تحقیقی تجزیہ
(پی ایچ، ڈی) محمد یامین، کراچی یونیورسٹی، کراچی

۴۹۵- [۲۳] علامہ شبلی شخصیت اور شاعری (پی ایچ، ڈی) مطیع الرحمٰن
پوروانچل یونیورسٹی، جون پور

۴۹۶- [۲۴] علامہ شبلی کی شاعری کا تنقیدی جائزہ (پی ایچ، ڈی) احسان احمد اعظمی
پروانچل یونیورسٹی، جون پور، ۲۰۱۰ء، ۸۲۲

۴۹۷- [۲۵] علامہ شبلی نعمانی (پی ایچ، ڈی) عمدۃ النساء بیگم
شعبہ اردو، جامعہ عثمانیہ، حیدر آباد

۴۹۸- [۲۶] عہد شبلی کے تنقیدی تصورات (پی ایچ، ڈی) ارشاد احمد
شعبہ اردو، دہلی یونیورسٹی، دہلی

۴۹۹- [۲۷] کلامیات سیرت (شبلی نعمانی، سید سلیمان ندوی اور قاضی سلیمان منصور پوری کے
خیالات کا تقابلی مطالعہ، محمد جاوید اختر، ۲۰۰۶ء (مسودہ)

۵۰۰- [۲۸] مقالات شبلی جلد چہارم کا تحقیقی وتنقیدی جائزہ (ایم، فل) شائستہ نگار
علامہ اقبال اوپن یونیورسٹی، اسلام آباد، ۲۰۰۳ء

۵۰۱- [۲۹] کلیات شبلی کا تنقیدی مطالعہ، محمد محامد ہلال اعظمی
حیدر آباد سنٹرل یونیورسٹی، حیدر آباد، ۲۰۱۱ء

۵۰۲- [۳۰] مولانا شبلی نعمانی اور اردو ادب میں انکی خدمات (پی ایچ، ڈی) مسعود الحسن عثمانی
لکھنو یونیورسٹی، لکھنؤ

مضامین ومقالات

(باعتبار موضوعات)

❁ اثرات ومعنویت

۵۰۳- [۱] دانشوری کی روایت اور علامہ شبلی، ابوالفیض سحر
سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۸۸-۱۹۸
▪ شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۸۸-۱۹۸

۵۰۴- [۲] شبلی اپنے عہد کے پس منظر میں، کوثر مظہری
ماہنامہ جامعہ، دہلی، جنوری-مارچ ۱۹۹۵ء، ص ص ۱۷۰-۱۸۴

۵۰۵- [۳] شبلی کی عصری معنویت، شمیم طارق
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۶-۱۳۵

۵۰۶- [۴] شبلی کی معنویت، عمیر الصدیق ندوی
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۲-۱۲۵

۵۰۷- [۵] عصر رواں میں شبلی کی معنویت، سید عبدالباری
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۹۵-۲۰۸

۵۰۸- [۶] عہد جدید میں شبلی نعمانی کی معنویت، عبدالعزیز ساحر
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۰۶-۱۱۱

۵۰۹- [۷] عہد حاضر میں علامہ شبلی کی بعض تجویزوں اور منصوبوں کی معنویت، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۵-۱۳۹
▪ متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۸۲-۲۰۲

۵۱۰- [۸] عہد حاضر میں علامہ شبلی کی معنویت، منظر حسین
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۸۹-۲۹۲

۵۱۱- [۹] موجودہ دور میں علامہ شبلی کے اثرات اور معنویت، خورشید نعمانی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۲۵-۳۴۰

۵۱۲- [۱۰] مولانا شبلی کے اثرات ہماری زندگی پر، شیخ محمد عثمان
سہ ماہی العلم، کراچی، اکتوبر تا دسمبر ۱۹۶۹ء، ص ص ۷۱-۷۵

۵۱۳- [۱۱] نشاۃ ثانیہ اور علامہ شبلی، راج بہادر گوڑ
سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۶-۱۷
▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۶-۱۷

❁ اردو زبان و ادب

۵۱۴- [۱] اردو زبان و ادب کے ارتقاء میں علامہ شبلی کا حصہ، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، اکتوبر تا دسمبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۷۶-۸۶
▪ متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۵-۳۶

۵۱۵- [۲] اردو کے چار مشاہیر کی بعض مشترک چیزیں، عبد القوی دریابادی
ماہنامہ فروغ اردو، لکھنو، دسمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۹-۱۶

۵۱۶- [۳] اردو کے عناصر اربعہ، محمد یحییٰ تنہا

ماہنامہ الناظر لکھنؤ، جون ۱۹۱۸ء

۵۱۷- [۴] اردو کے عناصر اربعہ میں علامہ شبلی کا درجہ، سعید انصاری
ضمیمہ، ماہنامہ الناظر لکھنؤ، اپریل، مئی ۱۹۳۵ء، ص ص ۱-۶۶

۵۱۸- [۵] اردو لٹریچر کانفس واپسیں، مہدی حسن افادی
افادات مہدی، شیخ مبارک علی، لاہور، طبع چہارم، ۱۹۴۹ء، ص ص ۲۵۳-۲۶۷

۵۱۹- [۶] اردو میں جدیدیت کا پیش روحالی یا شبلی، شمیم احمد
ماہنامہ شب خون، الہ آباد، جولائی ۱۹۷۲ء، ص ص ۲۴-۲۷

۵۲۰- [۷] شبلی اور اردو، ابواللیث صدیقی
علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، جنوری ۱۹۳۹ء، ص ص ۱۴۲-۱۴۴

۵۲۱- [۸] مولانا شبلی: اردو ادب کا درونہ آچاریہ، کشمیری لال ذاکر
سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۳۸-۲۴۶
- شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۳۸-۲۴۶
- درد آشنا چہرے، موڈرن پبلشنگ ہاؤس، دہلی، ۱۹۹۸ء، ص ص ۱۹-۲۷

❁ اردو شاعری

۵۲۲- [۱] اردو شعریات، وہاب اشرفی
مشرقی ومغربی شعریات، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۱۰ء
ص ص ۳۸۵-۳۸۸

۵۲۳- [۲] دیباچہ مجموعہ کلام شبلی، ظفر الملک علوی، ماہنامہ الناظر لکھنؤ ۱۹۲۴ء
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۷۶-۲۷۹

۵۲۴- [۳] سیرت نگار شبلی کی دینی شاعری، محمد ریاض

سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، مارچ ۱۹۸۰ء، ص ص ۱۷-۳۵

۵۲۵- [۴] شبلی، عبدالقادر سروری

جدید اردو شاعری، کتاب منزل، لاہور، ۱۹۴۶ء، ص ص ۱۰۲-۱۰۸

۵۲۶- [۵] شبلی اور جدید شاعری، عبداللہ احمد

مجلّہ مکتبہ، حیدر آباد، جلد ۴ شمارہ ۶ ص ص ۵۰

۵۲۷- [۶] شبلی ایک شاعر، بشیر احمد

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۴۱-۵۵۴

۵۲۸- [۷] شبلی ایک نظم گو، رفیق احمد خاں

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۴۰۳-۴۶۴

۵۲۹- [۸] شبلی بحیثیت اردو شاعر، شمس بدایونی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۹۹-۲۳۱

- شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۹۹-۲۳۱
- نقد و اثر، اردو بک ریویو، دہلی، ۲۰۰۴ء، ص ص ۷۵-۱۰۶

۵۳۰- [۹] شبلی بحیثیت شاعر، ظفر احمد صدیقی

سہ ماہی المعارف، لاہور، جنوری مارچ ۲۰۰۴ء، ص ص ۵-۳۲

۵۳۱- [۱۰] شبلی بحیثیت شاعر مورخ، اختر وقار عظیم

سہ ماہی فنون، لاہور، اپریل ۱۹۶۸ء، ص ص ۱۸۳-۱۹۳

۵۳۲- [۱۱] شبلی: جمالیات کے آئینے میں، محمد شریف ہلال

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۸۲-۴۰۲

۵۳۳- [۱۲] شبلی: شاعر اور نثر نگار، عبدالغفور طاہر

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۲۱-۶۲۵

۵۳۴- [۱۳] شبلی کا ذوق شعری، رفیع رؤف

ماہنامہ سب رس، حیدر آباد، فروری ۱۹۸۷ء، ص ص ۲۲-۲۹

۵۳۵- [۱۴] شبلی کا شاعرانہ مقام، ظفر احمد صدیقی

سہ ماہی المعارف، لاہور، جولائی ستمبر ۲۰۰۴ء، ص ص ۲۹-۶۹

۵۳۶- [۱۵] شبلی کی اردو و فارسی شاعری، محمد ریاض

سہ ماہی المعارف، لاہور، اکتوبر ۱۹۷۴ء، ص ص ۱۸-۳۲

۵۳۷- [۱۶] شبلی کی اردو شاعری، آل احمد سرور

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۷-۱۸

۵۳۸- [۱۷] شبلی کی اردو شاعری، رابعہ سرفراز

علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۶-۱۴۴

۵۳۹- [۱۸] شبلی کی اردو شاعری، سلام سندیلوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۵۴-۱۶۷

- ادبی اشارے، نسیم بک ڈپو، لکھنؤ، ۱۹۶۹ء، ص ص ۲۲۸-۲۵۵

۵۴۰- [۱۹] شبلی کی اردو شاعری، محمد الیاس الاعظمی

سہ ماہی ہندوستانی زبان، ممبئی، جنوری۔مارچ ۲۰۰۶ء، ص ص ۶۶-۷۴

- شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۲-۰۴ء، ص ص ۵۸-۷۰
- متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۱۱ء، ص ص ۱۰۹-۱۲۰

۵۴۱- [۲۰] شبلی کی اردو شاعری، محمد طفیل دارا

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۳۳-۲۴۱

۵۴۲- [۲۱] شبلی کی اردو شاعری، مرزا محمد بشیر

محمد واصل عثمانی، شبلی نقادوں کی نظر میں، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء، ص ص ۳۵-۵۷

۵۴۳- [۲۲] شبلی کی اردو نظمیں، سرفراز نواز

2088

علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۶۱-۳۷۲

۵۴۴- [۲۳] شبلی کی سیاسی شاعری، وقار عظیم

مقالات یوم شبلی، مرتبہ: عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۲۷-۴۵

▪ کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۸۷-۱۰۳

۵۴۵- [۲۴] شبلی کی سیاسی شاعری پر ایک طائرانہ نظر، صدیق احمد صدیقی

ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، اکتوبر ۱۹۵۳ء، ص ص ۲۲-۴۸

▪ ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۶۸-۱۷۵

۵۴۶- [۲۵] شبلی کی شاعری، رشید خاں

ماہنامہ قومی زبان، کراچی، جولائی ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۹-۲۲

۵۴۷- [۲۶] شبلی کی شاعری، عمیر منظر

سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۵-۱۳۴

۵۴۸- [۲۷] شبلی کی شاعری، محمد زاہد

شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ، (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۶۸-۷۳

۵۴۹- [۲۸] شبلی کی شاعری اور ہم، احمد اسحاق نعمانی

صبا، حیدر آباد، مئی ۱۹۶۵ء، ص ص ۲۶-

۵۵۰- [۲۹] شبلی کی شاعری کے اصلاحی پہلو، مسعود الرحمٰن خاں

سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، جنوری تا مارچ ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۱-۱۰۹

۵۵۱- [۳۰] شبلی کی شعر فہمی و شعر گوئی، رضیہ بیگم

صبا، حیدر آباد، (شبلی نمبر) ۱۹۵۷ء، ص ص ۶۸-۷۶

۵۵۲- [۳۱] شبلی کی عشقیہ شاعری پر چند خیالات، مفتون احمد

ماہنامہ نگار، لکھنو، اگست ۱۹۵۷ء، ص ص ۳۱-۳۴

۵۵۳- [۳۲] شبلی کے قصاید کا تاریخی جائزہ، سید یحیٰ احمد ہاشمی

ادبی آئینے، مکتبہ شاہد، کراچی، جنوری ۱۹۷۴ء، ص ص ۱۱۹-۱۳۲

▪ ماہنامہ فروغ اردو، لکھنؤ، اکتوبر تا دسمبر ۱۹۶۷ء

۵۵۴- [۳۳] شبلی کی قومی شاعری، اخلاق حسین عارف

ماہنامہ آج کل، دہلی، ستمبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۲۵-۳۲

۵۵۵- [۳۴] شبلی کی قومی شاعری، سید یحیٰ احمد ہاشمی

ماہنامہ فروغ اردو، لکھنؤ۔ قسط اول، اکتوبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۱۴-۱۹

قسط دوم، نومبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۱۴-۱۹

۵۵۶- [۳۵] شبلی کی قومی شاعری، عبدالودود

شبلی نقادوں کی نظر میں، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۷۴-۱۸۴

۵۵۷- [۳۶] شبلی کی نظم نگاری، روشن اختر

طویل نظم نگاری کی روایت اور ارتقاء، موڈرن پبلشنگ ہاؤس، دہلی، ۱۹۸۴ء

ص ص ۱۶۰-۱۶۵

۵۵۸- [۳۷] شبلی نعمانی اعظم گڑھی، سید علی جواد زیدی

قصیدہ نگاران اتر پردیش، یوپی اردو اکادمی، لکھنؤ، ۱۹۷۸ء، ص ص ۱۷۴-۱۷۵

۵۵۹- [۳۸] شبلی نعمانی، محمد ایوب قادری

سہ ماہی العلم، کراچی، قسط اول، اپریل ۱۹۶۷ء، ص ص ۳۳-۳۸

قسط دوم، جولائی ۱۹۶۷ء، ص ص ۶۶-۷۲

قسط سوم، اکتوبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۶۸-۷۳

۵۶۰- [۳۹] شبلی نعمانی کی ایک نظم: شہر آشوب اسلام، ایک جائزہ، شکیل احمد

روزنامہ آواز ملک، وارانسی، ۲۱/جولائی ۱۹۹۶ء

سہ ماہی افکار عالیہ، مئو، بعنوان ہنگامہ طرابلس وبلقان

جنوری-مارچ ۲۰۰۵ء، ص ص ۷۴-۷۶

۵۶۱- [۴۰] شبلی نعمانی کی سیاسی نظمیں، ڈاکٹر وزیر آغا
البصیر، چنیوٹ، (شبلی نمبر) جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۶۱-۶۷
▪ مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۲۲-۱۲۹

۵۶۲- [۴۱] شبلی نعمانی کی شاعری، ماہر القادری
ماہنامہ ماہ نو، کراچی، اگست ۱۹۵۰ء، ص ص ۴

۵۶۳- [۴۲] شعر وشاعری اور شبلی، نبیلہ شہناز صدیقی
ماہنامہ صریر، حیدر آباد، دسمبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۱۶۱-۱۶۵

۵۶۴- [۴۳] علامہ شبلی اور ان کی شاعری، محبوب الرحمٰن کلیم
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۱۸ء، ص ص ۳۱۳-۳۲۰

۵۶۵- [۴۴] علامہ شبلی کا نظریہ شاعری، فیاض الدین حیدر
صبح نو، پٹنہ، مارچ ۱۹۶۰ء

۵۶۶- [۴۵] علامہ شبلی کی شعر فہمی، ضیاء الدین اصلاحی
سہ ماہی نظام القرآن، سرائے میر، اکتوبر-دسمبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۷۲-۸۰
قسط دوم، جنوری-مارچ ۲۰۰۳ء، ص ص ۵۲-۵۸

۵۶۷- [۴۶] علامہ شبلی کی قومی شاعری، محمد یعقوب اسلم
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، اکتوبر ۱۹۷۹ء، ص ص ۱۶-۲۰

۵۶۸- [۴۷] علامہ شبلی نعمانی، محمد جمیل احمد بریلوی
اردو شاعری کی مختصر تاریخ، دہلی، ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۹۲-

۵۶۹- [۴۸] غدر کے بعد قصیدہ نگاری اور مولانا شبلی، پروفیسر محمود الٰہی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۳۶-۱۴۰

۵۷۰- [۴۹] غزل۔شبلی نعمانی، (افضل حق قریشی)
ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، دسمبر ۱۹۶۶ء، ص ص ۱۵

۵۷۱- [۵۰] کلام شبلی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۱۶ء، ص ص ۵۵-۵۶

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۱۹۱۷ء، ص ص ۵۲

۵۷۲- [۵۱] کلام شبلی: قومی وسیاسی رجحانات، طاہر حسین کاظمی

ماہنامہ جامعہ، دہلی، فروری ۱۹۸۷ء، ص ص ۲۴-۳۲

۵۷۳- [۵۲] مولانا شبلی اردو شاعر کی حیثیت سے، اصغر علی سکندر آبادی

ماہنامہ زمانہ، کان پور، جولائی ۱۹۴۱ء

۵۷۴- [۵۳] مولانا شبلی اردو شاعر کے لباس میں، سید سلیمان ندوی

مقدمہ کلیات شبلی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۲۵ء، ص ص ۳-۱۹

▪ ماہنامہ ندیم، گیا، (بہار نمبر) ۱۹۴۰ء، ص ص ۱۱-۲۰

۵۷۵- [۵۴] مولانا شبلی بحیثیت شاعر، اختر جونا گڑھی (احمد میاں)

ماہی ہندوستانی، الہ آباد، اکتوبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۴۲۹-۴۶۷

▪ مضامین اختر جونا گڑھی، انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی، ۱۹۸۹ء

ص ص ۳۰۸-۳۴۱

۵۷۶- [۵۵] مولانا شبلی کی اردو شاعری، رئیس احمد جعفری

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو، (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۹۷-۱۱۲

۵۷۷- [۵۶] مولانا شبلی کی سیاسی شاعری، اختر وقار عظیم

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۸۷-۱۰۳

۵۷۸- [۵۷] مولانا شبلی کی شاعری، ظفر احمد صدیقی

ماہنامہ جامعہ، دہلی، اپریل ۱۹۸۰ء، ص ص ۲۱۵-۲۳۷

۵۷۹- [۵۸] مولانا شبلی کی مزاحمتی شاعری، محمد آصف قادری

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۷۰-۳۸۵

۵۸۰- [۵۹] مولانا شبلی نعمانی، عبدالوحید

جدید شعرائے اردو، فیروز اینڈ سنز، لاہور، غیر مورخہ، ص ص ۳۳-۳۵

❁ اساتذہ شبلی

۵۸۱- [۱] مولانا شبلی کے اساتذہ، شیخ محمد اکرام

سہ ماہی المعارف، لاہور، نومبر ۱۹۷۰ء، ص ص ۳-۱۱

۵۸۲- [۲] مولانا شبلی کے ایک استاذ: فیض اللہ مئوی، حبیب الرحمٰن ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۷۸ء، ص ص ۳۰۳-۳۱۲

۵۸۳- [۳] مولانا فاروق چریا کوٹی اور علامہ شبلی نعمانی، عبدالباری آصفی (ابوعلی اثری)

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۹۵ء، ص ص ۴۳۷-۴۴۶

❁ اسلوب نگارش

۵۸۴- [۱] انداز بیاں شبلی، حالی اور آزاد، نورالحسن ہاشمی

ادب کیا ہے، ادارہ فروغ اردو، لکھنو، ۱۹۵۹ء، ص ص ۹۷-۱۰۸

۵۸۵- [۲] شبلی کا اسلوب بیان، سید عبداللہ

سہ ماہی اردو، کراچی، اپریل ۱۹۵۱ء، ص ص ۲۸-

- بحث ونظر، مکتبہ اردو، لاہور، ۱۹۵۲ء، ص ص ۱۲۳-۱۷۴
- ۱۹۵۱ کا بہترین ادب، مکتبہ اردو، لاہور، ۱۹۵۲ء، ص ص ۳۷-۷۰
- ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۳۱-۲۴۹

▪ کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۹-۷۰

▪ وجہی سے عبدالحق تک، دہلی، ۱۹۷۷ء، ص ص ۲۱۱-۲۳۸

▪ بہترین مقالات، مرتبہ اختر جعفری، مکتبہ اردو، لاہور، ص ص ۵۵۵-۵۶۸

۵۸۶- [۳] شبلی کا اسلوب تحریر، مفتون احمد

ماہنامہ خاور، ڈھاکہ، نومبر ۱۹۵۳ء، ص ص ۱۹-۲۲

۵۸۷- [۴] شبلی کا اسلوب نثر، قاضی عبیدالرحمٰن ہاشمی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۳۰-۱۳۹

▪ شبلی کی علمی وادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء

ص ص ۱۳۰-۱۳۹

۵۸۸- [۵] شبلی کا اسلوب نگارش، آفتاب احمد صدیقی

ماہنامہ خاور، ڈھاکہ، نومبر ۱۹۵۲ء، ص ص ۱۰-۱۶

۵۸۹- [۶] شبلی کا اسلوب نگارش، سحر انصاری

مجلّہ جناح کالج، کراچی، ۶۹-۱۹۶۸ء، ص ص ۳۳-۳۷

۵۹۰- [۷] شبلی کا انداز نگارش، شوکت رانا

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۰۲-۶۰۶

۵۹۱- [۸] شبلی کا طرز تحریر، عبدالسلام ندوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۸۶-۱۹۲

▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، ناز صدیقی، الیاس ٹریڈرس، حیدرآباد، ۱۹۷۶ء

ص ص ۲۱۷-۲۲۲

۵۹۲- [۹] مولانا شبلی، امیر اللہ شاہین

اردو اسالیب نثر، میرٹھ، ۱۹۷۷ء، ص ص ۲۲۶-۲۳۵

۵۹۳- [۱۰] مولانا شبلی کا نثری اسلوب، عبدالخالق

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اپریل ۱۹۷۳ء، ص ص ۲۶۵-۲۸۳

❁ اشاریہ شبلی

۵۹۴- [۱] جہان شبلی، محمد ضیاء الدین انصاری

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۱۰-۳۹۱

۵۹۵- [۲] علامہ شبلی: تذکرہ ماہ و سال، محمد الیاس الاعظمی

ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۱۵ر تا ۲۱ر فروری ۲۰۱۱ء، ص ص ۱-۲

۵۹۶- [۳] کتابیات: شبلی نعمانی، عامرہ خاتون

سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۳۵-۱۳۸

۵۹۷- [۴] کتب نما برائے شبلی، احمد اسحاق نعمانی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۹۸-۳۹۹

۵۹۸- [۵] مقالہ نما برائے شبلی، احمد اسحاق نعمانی

ماہنامہ آج کل، دہلی، جنوری ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۴-۴۵

۵۹۹- [۶] مقالہ نما برائے شبلی، بشیر الحق دسنوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۶۰ء، ص ص ۴۵۸-۴۶۲

۶۰۰- [۷] مطالعہ شبلی، سفیر اختر

ششماہی نقطہ نظر، اسلام آباد، اکتوبر ۲۰۱۰ء- مارچ ۲۰۱۱ء، ص ص ۱۸۳-۲۰۸

۶۰۱- [۸] منتخب کتابیات، کبیر احمد خاں

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۸۱-۴۳۹

اشخاص، رجال

۶۰۲- [۱] اردو لٹریچر کے عناصر خمسہ، مہدی افادی
ماہنامہ نقاد، آگرہ، دسمبر ۱۹۱۳ء، ص ص ۲۷-۳۴

۶۰۳- [۲] امیر خسرو، شبلی اور رضا زادہ کی رائیں، سید حامد
نگار خانہ رقصاں، تاج کمپنی، دہلی، ۱۹۸۴ء، ص ص ۹۷-۱۰۶

۶۰۴- [۳] امین زبیری کی سوانح نگاری، نصیر الدین ہاشمی
سہ ماہی نوائے ادب، بمبئی، جون ۱۹۵۰ء، ص ص ۴۴-۶۳

۶۰۵- [۴] پروفیسر شیخ عبد القادر سرفراز اور شبلی، عبد الستار دلوی
خان بہادر پروفیسر شیخ عبد القادر سرفراز، احوال اور آثار،
دکن مسلم ایجوکیشن اینڈ ریسرچ انسٹی ٹیوٹ، پونے، ۲۰۰۳ء، ص ص ۲۵-۳۱

۶۰۶- [۵] خالد صاحب اور علامہ شبلی، وحید قریشی
ماہنامہ کتاب، لاہور، فروری ۱۹۴۷ء، ص ص ۲۱-۲۳

۶۰۷- [۶] دبستان شبلی اور مولوی عبد الحق، عتیق احمد جیلانی
مولوی عبد الحق ادبی و لسانی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۲ء،
ص ص ۱۸۵-۲۰۷

۶۰۸- [۷] رفقائے شبلی، سید عبد اللہ
اردو ادب کی ایک صدی، سید وجاہت علی تاجر کتب، گورکھپور، ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۱۰-۱۱۱

۶۰۹- [۸] زیب النساء: علامہ شبلی کی نظر میں، احمد نوید یاسر اذلان حیدر
سہ ماہی جدید ادب، جرمنی، جولائی - دسمبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۶۳-۶۹

۶۱۰- [۹] شبلی: اکبر کی نظر میں، آفتاب احمد صدیقی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۲۷-۳۳۲

۶۱۱- [۱۰] شبلی اور ان کے معاصر، شمشاد احمد صدیقی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، مئی ۱۹۵۸ء، ص ص ۳۲-۳۵

۶۱۲- [۱۱] شبلی اور حبیب شبلی، ابو علی اثری

پندرہ روزہ کانفرنس گزٹ، علی گڑھ، ۱۵/ دسمبر ۱۹۷۶ء

علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ابو علی اثری، محمد آباد، ۲۰۰۲ء، ص ص ۷۶-۸۰

۶۱۳- [۱۲] شبلی اور مہدی حسن، عبدالاحد خاں خلیل

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۴۳-۳۴۹

۶۱۴- [۱۳] شبلی شناسی اور شیخ محمد اکرام، محمد معظم الدین

سہ ماہی نوائے ادب، ممبئی، اپریل تا ستمبر ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۱-۴۱

۶۱۵- [۱۴] شبلی عطیہ اور انجمن اسلام، ابراہیم احمد

سہ ماہی نوائے ادب، ممبئی، اپریل ۱۹۹۹ء، ص ص ۵۱-۵۵

۶۱۶- [۱۵] شبلی: منکر غا ب ثیب اعظمی

ماہنامہ جامعہ، دہلی، فروری مارچ ۱۹۵۹ء، ص ص ۱۶۴-۱۷۶

۶۱۷- [۱۶] شبلی مہدی افادی کی نظر میں، آفاق احمد

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۳۷-۳۴۲

- شبلی نقادوں کی نظر میں، مرتبہ: ناز صدیقی، الیاس ٹریڈرس، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء ص ص ۶۳-۷۵
- سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۵۸-۶۹
- شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء ص ص ۵۸-۶۹

۶۱۸- [۱۷] عرفی کی داستان معاشقہ اور شبلی، ابراہیم خلیل

ماہنامہ اردو، کراچی، شمارہ ۳-۱۹۶۹ء، ص ص ۵۱-۵۵

۶۱۹- [۱۸آ] علامہ شبلی اور مولانا عبدالحئی، سید ابوالحسن علی ندوی
حیات عبدالحئی، ندوۃ المصنّفین، دہلی، ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۷۷-۱۸۰

۶۲۰- [۱۹] غالب اور شبلی، محمد الیاس الاعظمی
ششماہی غالب نامہ، دہلی، جولائی ۲۰۱۰ء، ص ص ۷۹-۹۴

۶۲۱- [۲۰] فارسی ادبیات کے دو مورخ پروفیسر براؤن اور علامہ شبلی، سید محمد طارق
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۱۹۹۳ء، ص ص ۱۸۳-۱۹۷

۶۲۲- [۲۱] کیفی اور شبلی، عمیر الصدیق ندوی
کیفی، مطبوعہ شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۶ء، ص ص ۱۴۰-۱۴۵

۶۲۳- [۲۲] مفتون احمد اور شبلی، احتشام احمد ندوی
ماہنامہ نگار، لکھنو، جون ۱۹۵۷ء، ص ص ۳۲-۵۳

۶۲۴- [۲۳] موازنہ شبلی و براؤن، ابوسعادت جلیلی
سہ ماہی صحیفہ، لاہور، جنوری مارچ ۱۹۸۶ء

۶۲۵- [۲۴] موج کوثر اور شبلی اسکول، احتشام احمد ندوی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، نومبر ۱۹۶۳ء، ص ص ۴۱-۴۳

۶۲۶- [۲۵] مولانا دریابادی اور علامہ شبلی، عمیر الصدیق ندوی
مولانا عبدالماجد دریابادی حیات و آثار، مرتبہ: عطاء الرحمٰن قاسمی، شاہ ولی اللہ انسٹی ٹیوٹ، دہلی، ۲۰۰۶ء، ص ص ۲۴۴-۲۴۸

۶۲۷- [۲۶] مولانا شبلی، افضل حق قریشی
اقبال کے ممدوح علماء، لاہور، ۱۹۷۸ء

۶۲۸- [۲۷] مولانا شبلی اور خاندان فیضی، عطیہ بیگم
ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، جون ۱۹۴۶ء، ص ص ۲۶-۲۸

۶۲۹- [۲۸] مولانا شبلی اور خسرو شناسی، شیمہ رضوی
زاویہ نگاہ، لکھنو، ۱۹۹۳ء، ص ص ۸۷-۹۴

۶۳۰- [۲۹] مولانا شبلی اور عطیہ بیگم فیضی، رئیس احمد جعفری
گل کدہ، کتاب منزل، لاہور، ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۸۳-۳۸۸

۶۳۱- [۳۰] مولانا شبلی: بابائے اردو کی نظر میں، عبداللطیف اعظمی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۲-۱۵

۶۳۲- [۳۱] موازنہ، اسرار احمد
(مولانا شبلی، مولانا آزاد، مولانا فراہی اور مولانا اصلاحی) ہفت روزہ چٹان، لاہور
مارچ ۱۹۷۴ء، ص ص ۲۳-۳۶

❁ بحیثیت ادیب و انشا پرداز

۶۳۳- [۱] ادبی تراشہ علامہ شبلی نعمانی، احتشام حسین
مقالات یوم شبلی، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۵۹-۷۴

۶۳۴- [۲] اردو کا بہترین انشا پرداز: مولانا شبلی نعمانی، عبداللطیف صدیقی
ضمیمہ، ماہنامہ الناظر، لکھنؤ، جولائی ۱۹۲۷ء، ص ص ۱-۳۳

۶۳۵- [۳] اردو کا بہترین انشا پرداز: شبلی، محمد منظور فاضل الہ آبادی
ضمیمہ، ماہنامہ الناظر، لکھنو، فروری مارچ ۱۹۲۶ء، ص ص ۱-۳۳

۶۳۶- [۴] اردو کا سب سے بڑا انشا پرداز کون شبلی، نجیب اشرف ندوی
ضمیمہ، ماہنامہ الناظر، لکھنو، اکتوبر دسمبر ۱۹۲۵ء، ص ص ۱-۲۵

۶۳۷- [۵] اردو کا سب سے بڑا انشا پرداز کون؟ شبلی، محمد یوسف اصلاحی

ماہنامہ الناظر لکھنؤ، اگست ۱۹۲۷ء، ص ص ۱-۳۱

۶۳۸- [۶] انشائے شبلی، شجاعت علی سندیلوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، مئی ۱۹۵۹ء، ص ص ۶۳-۶۷

▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء،

ص ص ۷۵-۸۶

۶۳۹- [۷] انشائے شبلی، ناظر کاکوروی

ماہنامہ فروغ اردو، لکھنؤ، ستمبر ۱۹۵۹ء، ص ص ۲۵-۳۰

۶۴۰- [۸] انشائے شبلی، محمد بشیر چھٹہ

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۹۸-۴۰۲

۶۴۱- [۹] تبصرہ بر 'شبلی کا مرتبہ اردو ادب میں'، عرش ملسیانی

ماہنامہ آج کل، دہلی، اگست ۱۹۵۳ء، ص ص ۶۰

۶۴۲- [۱۰] سب سے بڑا انشا پرداز کون؟ شبلی، محمد یحییٰ تنہا

ضمیمہ، ماہنامہ الناظر لکھنؤ، فروری مارچ ۱۹۲۶ء، ص ص ۱-۵۲

۶۴۳- [۱۱] شبلی، ہارون رشید

اردو ادب اور اسلام، جلد اول، اسلامک پبلی کیشنز، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۲۴۸-۲۵۴

۶۴۴- [۱۲] شبلی، ہارون رشید

اردو ادب اور اسلام، جلد دوم، اسلامک پبلی کیشنز، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۴۴-۴۹

۶۴۵- [۱۳] شبلی بحیثیت ادیب، عبدالحیٔ

البصیر، (شبلی نمبر) اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۸۵-۱۹۰

۶۴۶- [۱۴] شبلی بحیثیت انشا پرداز، ناصر حسین نقوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۲۴-۲۳۰

۶۴۷- [۱۵] شبلی بحیثیت نثر نگار، سید صباح الدین عبدالرحمٰن

مقالات سرسید سے مضامین رشید تک، فخر الاسلام اعظمی، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ
۱۹۸۵ء، ص ص ۷۵-۸۸

۶۴۸- [۱۶] شبلی: عالمی ادیب اور شاعر، سعید انصاری
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۹۳-۲۰۷

۶۴۹- [۱۷] شبلی کا ادبی مرتبہ، ش عباسی
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۹۳-۳۰۱

۶۵۰- [۱۸] شبلی نعمانی کی ذوق آفرینی، مہتاب عالم پیامی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۲-۰۴ء، ص ص ۱۴۲-۱۶۱

۶۵۱- [۱۹] شبلی کا مرتبہ اردو ادب میں، محمد عرفان
ماہنامہ ایوان اردو، دہلی، جولائی ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۶-۳۷

۶۵۲- [۲۰] شبلی کی ذوق آفرینی، مرتضیٰ حسین فاضل
مقالات یوم شبلی، مسلم اکادمی، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۲۱-۲۸
▪ کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۶۴-۱۷۱

۶۵۳- [۲۱] شبلی کی ذوق آفرینی، محمد عارف فریدایوبی
ماہنامہ نیادور، لکھنؤ، جون-جولائی ۱۹۸۵ء، ص ص ۳۵-۳۹

۶۵۴- [۲۲] شبلی کی شخصیت اور ادبی کارنامے، ادریس احمد
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۵۵-۵۶۲

۶۵۵- [۲۳] شمس العلماء علامہ شبلی نعمانی، اثر انصاری
دبستان شبلی کے چند نامور انشاپرداز، نکھار پبلی کیشنز، مئو، ۱۹۹۰ء، ص ص ۳۰-۷۸

۶۵۶- [۲۴] علامہ شبلی ادیب، شاعر اور نقاد، محسن عثمانی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۳۷۴-۳۸۲

۶۵۷- [۲۵] علامہ شبلی کی شخصیت: اسلام اور ادب کا بہترین امتزاج، ظفر احمد صدیقی

سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، جنوری مارچ ۱۹۹۵ء، ص ص ۱۹۲-۱۹۶

۶۵۸- [۲۶] علامہ شبلی کی ادبی خدمات، عبداللہ فاروق
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۷-۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۷-۱۰۹

۶۵۹- [۲۷] علامہ شبلی کے ادبی کارنامے، افشار احمد
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۰-۱۹۷۹ء، ص ص ۱۹-۲۱

۶۶۰- [۲۸] علامہ شبلی: عالم وادیب، سید حامد
ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۱۵/۲۲/اپریل ۱۹۹۵ء، ص ص ۲-۳

۶۶۱- [۲۹] علامہ شبلی ہزار شیوہ ادیب، ناظر حسن زیدی
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۸۹-۱۷۱

۶۶۲- [۳۰] مولانا شبلی کا ادبی پایہ، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ آج کل، دہلی، اپریل ۲۰۰۳ء، ص ص ۱۱-۱۵
- سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، اکتوبر-دسمبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۴۲-۵۵

۶۶۳- [۳۱] علامہ شبلی کی نثر نگاری، شمیم احمد
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۶ء، ص ص ۴-۷۵

❁ بحیثیت مصنف

۶۶۴- [۱] شبلی انسان، مصنف، مصنف گر، عبدالماجد دریابادی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مارچ ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۸۶-۲۰۲
- ماہنامہ تحریک، دہلی، اپریل ۱۹۶۵ء، ص ص ۲۲-۲۹
- سہ ماہی صحیفہ، لاہور، جولائی ۱۹۶۵ء، ص ص ۸۴-۸۸

- ماہنامہ نقش، کراچی، نومبر ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۱۷-۱۲۴
- شبلی نقادوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء ص ص ۸-۲۳
- کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۴-۳۸
- انشائے ماجدی، ادارہ انشائے ماجدی، کلکتہ، ۱۹۹۰ء، ص ص ۲۸۱-۲۹۳
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۵۴-۱۷۰
- ماہنامہ تہذیب، کراچی، نومبر ۲۰۰۹ء، ص ص ۹-۱۵

۶۶۵- [۲] شبلی ایک مثالی مصنف، کمال الدین

ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، اکتوبر ۱۹۶۹ء، ص ص ۲۱-۳۵

۶۶۶- [۳] شبلی بہ حیثیت مصنف، بشیر الدین احمد میاں

ماہنامہ ہمایوں، لاہور، مئی ۱۹۳۰ء، ص ص ۴۳۳-۴۳۵

۶۶۷- [۴] علامہ شبلی بحیثیت مخطوطہ شناس اور منتظم کتب خانہ، ابوسعد اصلاحی

علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۷۹-۲۸۸

۶۶۸- [۵] علامہ شبلی بحیثیت مصنف اور مصنف گر، سید محمد ہاشم قدوائی

ماہنامہ آج کل، دہلی، اکتوبر ۲۰۰۴ء، ص ص ۲۲-۲۳

۶۶۹- [۶] علامہ شبلی کی تصنیفات، ممتاز بنگلوری

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۴۷-۲۵۸

۶۷۰- [۷] مولانا شبلی: ایک مصنف گر، جمشید احمد ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۲۰۰۰ء، ص ص ۵۱۸-۳

۶۷۱- [۸] مولانا شبلی کی ابتدائی تحریر کا نمونہ، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۱۹۱۸ء، ص ص ۵۳-۵۴

❁ بحیثیت مورخ

۶۷۲- [۱] ادب اور مشرقی تاریخ کا مخزن: شبلی، خلیق احمد نظامی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۵-۱۱۸

۶۷۳- [۲] تمدن عرب اور پروفیسر شبلی، مہدی افادی
افادات مہدی، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۲۳ء، ص ص ۱۴-۱۷

۶۷۴- [۳] جمال پرست شبلی کا سماجی اور تاریخی شعور، غضنفر علی
سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۷۵-۸۲

۶۷۵- [۴] شبلی، عبید اللہ فہد فلاحی
تاریخ دعوت و جہاد، (برصغیر کے تناظر میں)
ادارہ معارف اسلامیہ، لاہور، ۲۰۰۰ء: ۲۴۸-۲۵۲

۶۷۶- [۴] شبلی ایک عظیم مورخ، اختر وقار عظیم
ماہنامہ ماہ نو، کراچی، نومبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۹-۱۴

۶۷۷- [۵] شبلی ایک مورخ، غلام حسین
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۴۹۶-۵۰۳

۶۷۸- [۶] شبلی بحیثیت مورخ، سید عبداللہ
شبلی نقادوں کی نظر میں، مرتبہ: ناز صدیقی، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۹۴-۱۲۴

۶۷۹- [۷] شبلی بحیثیت مورخ، ن بخاری
اشارات، پاک یونین اسٹور پبلشرز، ۱۹۶۷ء، ص ص ۵۰-۶۵

۶۸۰- [۸] شبلی کا نظریہ تاریخ، سید عبداللہ
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول، مارچ ۱۹۳۸ء، ص ص ۱۹۴-۲۰۴

قسط دوم، اپریل ۱۹۳۸ء، ص ص ۲۸۱-۲۹۳

۶۸۱- [۹] شبلی کی تاریخی بصیرت، علاء الدین خاں

علامہ شبلی نعمانی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۹۹-۳۱۲

۶۸۲- [۱۰] شبلی: مورخ یا سوانح نگار، سید عبد اللہ

ماہنامہ مشرب، کراچی، جنوری ۱۹۵۴ء

۶۸۳- [۱۱] علامہ شبلی اور اسلامی کتب خانے، ظہیر علی صدیقی

علامہ شبلی نعمانی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۷۲-۲۷۸

۶۸۴- [۱۲] علامہ شبلی کا مورخانہ شعور، محمد الیاس الاعظمی

سہ ماہی نظام القرآن سرائے میر۔ قسط اول۔ اپریل تا جون ۲۰۰۰ء

قسط دوم۔ جولائی تا ستمبر ۲۰۰۰ء

- سہ ماہی فکر و نظر۔ اسلام آباد۔ جنوری، مارچ ۲۰۰۱ء: ۳-۳۱
- ماہنامہ الرشاد۔ اعظم گڑھ۔ جنوری فروری ۲۰۰۱ء: ۴۰-۶۴

۶۸۵- [۱۳] علامہ شبلی کا نظریہ تاریخ۔ محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۹۸ء، ص ص ۳۳۶-۳۵۰

۶۸۶- [۱۴] علامہ شبلی کے تاریخی کارنامے، محمد الیاس الاعظمی

دار المصنّفین کی تاریخی خدمات، خدا بخش لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۴۷-۷۵

۶۸۷- [۱۵] علامہ شبلی مورخ کی حیثیت سے، ضیاء الحسن فاروقی

ماہنامہ نگار، کراچی، اکتوبر ۱۹۶۶ء، ص ص ۲۴-۳۴

- ماہنامہ جامعہ، دہلی، مارچ ۱۹۶۶ء، ص ص ۱۲۲-۱۴۱

قسط دوم: اپریل ۱۹۶۶ء، ص ص ۱۷۱-۱۹۱

- اشخاص و افکار، مکتبہ جامعہ، دہلی ۱۹۷۳ء، ص ص ۵۴-۱۱۴

۶۸۸- [۱۶] علامہ شبلی نعمانی کا نظریہ تاریخ، محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۹۸ء، ص ص ۳۳۶-۳۵۰

۶۸۹- [۱۷] ملک میں تاریخ کا معلم اول: شبلی، مہدی افادی

افادات مہدی، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۲۳ء، ص ص ۱۹۱-۲۰۰

۶۹۰- [۱۹] مورخ شبلی، اختر وقار عظیم

سہ ماہی اقبال، لاہور، اپریل ۱۹۶۸ء، ص ص ۷۶-۹۱

۶۹۱- [۲۰] مولانا شبلی بحیثیت مورخ اور سوانح نگار، عبداللطیف اعظمی

تماہی ہندوستانی، الہ آباد، جولائی-اکتوبر ۱۹۴۲ء، ص ص ۲۱-۳۸

❁ تحقیق وتنقید

۶۹۲- [۱] اردو میں تنقید کا ارتقا: شبلی، عبدالقیوم حسرت نعمانی

ماہنامہ نگار، لکھنو، فروری-مارچ ۱۹۴۶ء، ص ص ۸۲-۱۲۶

۶۹۳- [۲] بیسویں صدی کے ہندوستان میں فارسی تحقیق کے عناصر اربعہ، آصفہ زمانی

ماہنامہ نیا دور، لکھنؤ، مئی ۱۹۹۱ء، ص ص ۱۶-۲۲

۶۹۴- [۳] تنقیدی بصیرت، محمد یسین مظہر صدیقی

مطالعہ سلیمانی، مرتبہ: مسعود الرحمٰن خاں، تاج المساجد، بھوپال، ۱۹۸۴ء

ص ص ۱۷۷-۱۹۵

۶۹۵- [۴] جدید تنقید اور شبلی نعمانی، نسیم اختر

ماہنامہ نیا دور، لکھنؤ، جولائی ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۳-۱۷

۶۹۶- [۵] سر سید کے زیر اثر ادبی تنقید کی ابتدا، سید عبداللہ

اورینٹل کالج میگزین، لاہور، فروری ۱۹۳۹ء، ص ص ۹۲-۹۸

۶۹۷- [۶] شبلی، ابوالکلام آزاد

آزاد کی کہانی آزاد کی زبانی، عبدالرزاق ملیح آبادی، دہلی، ۱۹۵۸ء، ص ص ۲۱۱-۲۹۹

۶۹۸- [۷] شبلی، خورشید الاسلام

علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، اگست ۱۹۴۷ء، ص ص ۱۱۸-۱۳۸

▪ تنقیدیں، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۵۷ء، ص ص ۲۴-۵۸

▪ نامورانِ علی گڑھ، پہلا کارواں، جنوری-ستمبر ۱۹۸۵ء، ص ص ۸۷-۹۲

۶۹۹- [۸] شبلی، سید عبداللہ

اشاراتِ تنقید، مکتبہ خیابانِ ادب، لاہور، ۱۹۶۶ء، ص ص ۲۲۷-۲۳۷

۷۰۰- [۹] شبلی، شارب ردولوی

جدید اردو تنقید: اصول ونظریات، اردو اکادمی لکھنو، ۱۹۸۱ء، ص ص ۲۲۴-۲۲۶

۷۰۱- [۱۰] شبلی، عبادت بریلوی

اردو تنقید کا ارتقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۸۶ء، ص ص ۱۷۱-۱۸۷

▪ اردو تنقید کے معمار، ایم حبیب خاں، انڈین بک ہاؤس، علی گڑھ،

۱۹۶۵ء، ص ص ۹۹-۱۱۲

۷۰۲- [۱۱] شبلی، کلیم الدین احمد

اردو تنقید پر ایک نظر، ادارہ فروغ اردو، لکھنؤ، ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۱۲-۱۲۰

▪ کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۲۲-۱۲۸

۷۰۳- [۱۲] شبلی، محی الدین قادری زور

روحِ تنقید، معین الادب، لاہور، ۱۹۵۵ء، ص ص ۲۳

۷۰۴- [۱۳] شبلی اور ان کے ناقدین، عبدالرحمٰن پرواز اصلاحی

ماہنامہ جامعہ، دہلی، ستمبر ۱۹۸۳ء، ص ص ۷-۱۴

۷۰۵- [۱۴] شبلی اور تقابلی تنقید، رحمت یوسف زئی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۱-۱۰۷

۷۰۶- [۱۵] شبلی اور ذہن جدید، علی حماد عباسی

سالنامہ صبح ادب، لکھنؤ، اپریل مئی ۱۹۷۶ء، ص ص ۴۳-۶۶

۷۰۷- [۱۶] شبلی بحیثیت نقاد، انور سیوانی

تنقیدی مطالعے، آسی اکیڈمی، لکھنو، ۱۹۶۷ء، ص ص ۷۰-۸۱

۷۰۸- [۱۷] شبلی بحیثیت نقاد، ن بخاری

اشارات، پاک یونین اسٹور پبلشرز، ۱۹۶۷ء، ص ص ۵۰-۶۵

۷۰۹- [۱۸] شبلی کا جہان تنقید، محمد حسن

ششماہی نقد و نظر، علی گڑھ، شمارہ ۲، ۱۹۹۰ء، ص ص ۱۴۵-۱۵۲

۷۱۰- [۱۹] شبلی کا تحقیقی شعور، اے۔ڈی ارشد

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۲۳-۱۴۴

۷۱۱- [۲۰] شبلی کا تنقیدی مسلک، خلیل الرحمٰن اعظمی

مضامین نو، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۷۷ء، ص ص ۴۴-۵۷

- سہ ماہی الفاظ، علی گڑھ، ص ص ۱۵
- مضامین خلیل الرحمٰن اعظمی، مرتبہ: شہریار، مکتبہ جامعہ، دہلی، ۲۰۰۴ء، ص ص ۱۴۷-۱۶۰

۷۱۲- [۲۱] شبلی کا نظریہ تنقید، تابش مہدی

ماہنامہ نیا دور، لکھنؤ، اکتوبر ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۴-۱۸

۷۱۳- [۲۲] شبلی کی انتقادی فکر کا ثقافتی منظر نامہ، پروفیسر عبدالحق

علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۷۵-۸۶

۷۱۴- [۲۳] شبلی کی تحقیق، بیگ احساس

سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۲۱-۱۲۹

- شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۲۱-۱۲۹

۷۱۵- [۲۴] شبلی کی تنقید نگاری، صابر کلوروی
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۸۷-۹۱

۷۱۶- [۲۵] شبلی کی تنقید نگاری، ظفر احمد صدیقی
تنقیدی معروضات، وارانسی، ۱۹۸۳ء، ص ص ۷۹

۷۱۷- [۲۶] شبلی کی تنقید نگاری، عبادت بریلوی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۰۸-۲۱۷

- مقالات یوم شبلی، مرتبہ: عبیداللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۷۶-۹۳
- اردو تنقید کے معمار، ایم حبیب خاں، انڈین بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۹۹-۱۱۲
- اردو تنقید کا ارتقاء، اردو مرکز، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۷۱-۱۸۸
- سہ ماہی المعارف، لاہور، دسمبر ۱۹۶۸ء، ص ص ۸-۲۳
- کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۷۱-۸۶

۷۱۸- [۲۷] شبلی کی تنقید نگاری، فخر الاسلام اعظمی
ادب نما، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۹۳-۴۹۶

- شعور فن، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء، ص ص ۲۸۱-۲۸۴

۷۱۹- [۲۸] شبلی کے تنقیدی تصورات، پروفیسر عبدالحق
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، جنوری ۱۹۹۴ء، ص ص ۲۹-۳۲

۷۲۰- [۲۹] شبلی کے تنقیدی تصورات، محمد شاہد پٹھان
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، جولائی ۲۰۰۳ء، ص ص ۳-۱۲

- تاویل وتعبیر، ایم بی روڈ، اودے پور، ۲۰۱۱ء، ص ص ۱-۲۲

۷۲۱- [۳۰] شبلی میری نظر میں، آل احمد سرور
تنقید کیا ہے، مکتبہ جامعہ، دہلی، ۱۹۵۶ء، ص ص ۷۳-۹۲

▪ انتخاب آل احمد سرور، فقیر احمد فیصل، اردو اکیڈمی، کراچی، ص ص ۷۳-۹۸

۴۲۲- [۳۱] شبلی نعمانی، ابوالکلام قاسمی
مشرقی شعریات اور اردو تنقید کی روایت، علی گڑھ، ۱۹۹۲ء، ص ص ۲۲۷-۲۴۳

۴۲۳- [۳۲] شبلی نعمانی، عبدالقیوم
تنقیدی نقوش، کراچی، ۱۹۶۳ء

۴۲۴- [۳۳] شبلی نعمانی۔ فصیح الدین بلخی
صبح نو، پٹنہ، (آزادی نمبر) ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۵-۱۶

۴۲۵- [۳۴] شبلی نعمانی، نورالحسن نقوی
تاریخ ادب اردو، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۹۷-۲۹۹

۴۲۶- [۳۵] شبلی نعمانی چند نقادوں کی نظر میں، شاہ ظفر الیقین
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۱-۱۹۸۰ء، ص ص ۹۲-۹۴

۴۲۷- [۳۶] علامہ شبلی اور اصول تحقیق، شہناز کوثر
سہ ماہی نوادر، لاہور، نومبر ۲۰۰۳ء، ص ص ۶۸-۷۸

۴۲۸- [۳۷] علامہ شبلی اور عملی تنقید کے مطالبات، فضل امام
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۱۲-۱۲۱

۴۲۹- [۳۸] علامہ شبلی بحیثیت تنقید نگار، الطاف احمد اعظمی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۶۷-۸۸

۴۳۰- [۳۹] علامہ شبلی بحیثیت محقق و نقاد، مرزا احسان احمد
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۷-۵۰
▪ مقالات احسان، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۶۸ء، ص ص ۶۷-۹۶

۴۳۱- [۴۰] علامہ شبلی چند تاثرات، فخر الاسلام اعظمی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۸-۱۹۸۷ء، ص ص ۲۴-۳۱

۲۳۲- [۴۱] علامہ شبلی کی تحقیق وتنقید، غیاث الدین اعظمی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۹-۱۹۸۸ء، ص ص ۴۲-۴۳

۲۳۳- [۴۲] علامہ شبلی کی تحقیقی غلطیاں، امداد صابری
ماہنامہ عروس خیال، دہلی، اگست ۱۹۳۴ء، ص ص ۵۰-۵۴

۲۳۴- [۴۳] علامہ شبلی کی تنقید نگاری، عبدالمغنی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول، اپریل ۱۹۸۸ء، ص ص ۲۶۶-۲۸۳
قسط دوم، مئی ۱۹۸۸ء، ص ص ۳۲۵-۳۴۷
▪ اسلوب تنقید، عاطف بک ڈپو، دہلی، ۱۹۸۹ء، ص ص ۹۷-۱۲۲

۲۳۵- [۴۴] علامہ شبلی کے تنقیدی تصورات، عبدالحق (پروفیسر)
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، جنوری - جون ۱۹۹۳ء، ص ص ۱۷۳-۱۷۹
▪ شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۷-۱۹۹۶ء، ص ص ۱۱-۱۷
▪ سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، جولائی - ستمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۷-۱۴

۲۳۶- [۴۵] علامہ شبلی کی تنقید نگاری، محمد اجمل ایوب اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۱۹۸۸ء، ص ص ۲۲۶-۲۳۰

۲۳۷- [۴۶] علامہ شبلی کی تنقید نگاری، نورالحسن نقوی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۴-۳۰
▪ فن تنقید اور تنقید نگاری، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۰ء، ص ص ۱۲۳-۱۲۸

۲۳۸- [۴۷] علامہ شبلی نعمانی کی تنقید نگاری، شجاعت علی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۲-۲۰۰۱ء، ص ص ۱۳۶-۱۵۴

۲۳۹- [۴۸] علامہ شبلی نعمانی کی تنقید نگاری کا مطالعہ، اشفاق احمد اعظمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اگست ۲۰۰۵ء، ص ص ۸۵-۱۰۸

۲۴۰- [۴۹] مطالعہ شبلی چند معروضات، افغان اللہ خاں

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مارچ ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۷۲-۱۷۶

۷۴۱- [۵۰] مولانا شبلی: آئینہ تحقیق وتنقید کی روشنی میں، محمد ظفر خاں
البصیر، (شبلی نمبر) اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۳۱-۴۷

۷۴۲- [۵۱] مولانا شبلی اور ان کے منتقد ومعتقد، عبداللطیف اعظمی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۶۹-۹۹
▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، کراچی، ۱۹۶۸ء، ص ص ۱۱۵-۱۲۲

۷۴۳- [۵۲] مولانا شبلی کے بعض نقاد، مفتون احمد
ماہنامہ نگار، لکھنؤ، اپریل ۱۹۵۷ء، ص ص ۲۱-۲۴

۷۴۴- [۵۳] مولانا شبلی نعمانی، سید احتشام حسین
ماہنامہ فروغ اردو، لکھنؤ، جون ۱۹۶۵ء، ص ص ۸-۱۴
▪ اردو ادب کی تنقیدی تاریخ، ترقی اردو بیورو، نئی دہلی، ۱۹۸۳ء، ص ص ۱۹۵-۱۹۷

۷۴۵- [۵۴] مولانا شبلی نعمانی، ایس جعفری
ابتدائی تنقیدی ادب، اردو اکیڈمی سندھ، کراچی، ۱۹۶۶ء، ص ص ۸۱۷-۹۰۰

❁ تذکرہ، حیات، خدمات

۷۴۶- [۱] آدھ گھنٹہ علامہ شبلی کے ساتھ، مہدی حسن افادی
افادات مہدی، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۲۳ء، ص ص ۱۲۰-۱۳۵

۷۴۷- [۲] آہ شبلی آہ!، عبدالحلیم شرر
ماہنامہ دلگداز، لکھنو، نومبر ۱۹۱۴ء، ص ص ۳۸
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۹-۲۰

۷۴۸- [۳] العلامہ شبلی بن حبیب اللہ البند ولی، عبدالحیٔ رائے بریلوی

نزہۃ الخواطر، جلد ۸، اصح المطابع، کراچی، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۷۴-۱۷۷

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۰۱-۱۰۵

۷۴۹- [۴] العلامہ شبلی النعمانی، خیرالدین زرکلی

الاعلام، دارالعربیہ، بیروت، طبع دوم، ۱۹۸۹ء، ص ص ۲۷

۷۵۰- [۵] ایک ماہ (جولائی ۱۹۱۴ء) مولانا شبلی کے ساتھ، سید سخی احمد ہاشمی

مقالات یوم شبلی، مسلم اکادمی، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۷۲-۷۷

▪ ماہنامہ سب رس، حیدرآباد، دسمبر ۱۹۶۴ء، ص ص ۸-۱۶

▪ ایک ماہ جون ۱۹۱۴ء، ماہنامہ سب رس، حیدرآباد، اپریل ۱۹۶۴ء، ص ص ۹-۱۶

۷۵۱- [۶] بڑے اچھے آدمی تھے، شوکت تھانوی

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو، (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۱۱۱-۱۱۷

۷۵۲- [۷] حالات شبلی، سید سخی احمد ہاشمی

ادبی آئینے، مکتبہ شاہد، کراچی، ۱۹۷۴ء، ص ص ۶۵-۱۱۸

۷۵۳- [۸] حامد نعمانی (پسر شبلی)، سید سلیمان ندوی

شذرات، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اپریل ۱۹۴۲ء، ص ص ۲۴۲-۲۴۳

۷۵۴- [۹] خودنوشت حالات، شبلی نعمانی، علمی ضمیمہ، ماہنامہ زمانہ، کان پور، جنوری ۱۹۱۱ء

۷۵۵- [۱۰] چند منٹ شبلی کے ساتھ، مشیر احمد علوی

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو، (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۱۷۳-۱۷۹

۷۵۶- [۱۱] دارالمصنفین کے بانی شبلی کے احوال وآثار، شاہد نوخیز

دبستان شبلی کی فارسی خدمات، الانصار پبلی کیشنز، حیدرآباد، ۲۰۱۰ء، ص ص ۹۷-۱۶۴

۷۵۷- [۱۲] ذکر شبلی، امین زبیری

علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، اگست ۱۹۴۷ء، ص ص ۳۱۷-۳۱۹

۷۵۸۔ [۱۳] شبلی، آفتاب احمد صدیقی

مقالات یوم شبلی، مرتبہ: عبیداللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۸-۳۱

۷۵۹۔ [۱۴] شبلی، احفاد حسین، علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، جنوری ۱۹۲۲ء، ص ص ۱۴-۱۹

۷۶۰۔ [۱۵] شبلی، اعجاز حسین

مختصر تاریخ ادب اردو، آزاد کتاب گھر، دہلی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۲۲۹-۲۳۴

▪ مختصر تاریخ ادب اردو، اردو اکادمی سندھ، کراچی، ۱۹۵۰ء، ص ص ۳۲۲-۳۲۵

۷۶۱۔ [۱۶] شبلی، اسرائیل احمد مینائی

مینا بازار، نظام ادب، حیدرآباد، ۱۹۴۰ء، ص ص ۳۱

۷۶۲۔ [۱۷] شبلی، تنویر احمد علوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، اگست ۱۹۶۲ء، ص ص ۲۱۱-۲۱۳

۷۶۳۔ [۱۸] شبلی، (یادرفتگاں) سعید انصاری

ماہنامہ ادب لطیف، لاہور، اپریل ۱۹۵۴ء، ص ص ۱-۰

۷۶۴۔ [۱۹] شبلی، سید عبداللہ

اردو دائرہ معارف اسلامیہ، دانشگاہ پنجاب، لاہور، ۱۹۷۵ء، جلد ۱۱، ص ص ۶۵۰-۶۵۴

▪ سرسید اور ان کے نامور رفقاء، چمن بک ڈپو، دہلی، ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۵۵-۱۷۵

▪ طیف نثر، مرتبہ: ممتاز منگلوری، نذر اینڈ سنز، لاہور، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۸-۹۲

▪ اشارات تنقید، مکتبہ خیابان ادب، لاہور، ۱۹۶۶ء، ص ص ۲۲۷-۲۳۷

۷۶۵۔ [۲۰] شبلی، شیخ اکرام الحق

شعر العجم فی الہند، شعبہ اشاعت الاکرام، ملتان، ۱۹۶۱ء، ص ص ۳۷۹-۳۹۴

۷۶۶۔ [۲۱] شبلی، عبدالرزاق کان پوری

یاد ایام، عبدالحق اکیڈمی، حیدرآباد، ۱۹۴۶ء، ص ص ۶۰-۶۹

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۵۳-۱۰۰

۷۶۷- [۲۲] شبلی، عبداللہ عمادی

پندرہ روزہ زمیندار، لکھنؤ، ۱۳ر نومبر ۱۹۱۴ء

۷۶۸- [۲۳] شبلی، عرفان عباسی

نثر نگاران اردو اتر پردیش، جلد اول لکھنؤ، ۱۹۹۱ء، ص ص ۱۶۷-۱۷۰

۷۶۹- [۲۴] شبلی، لالہ سری رام

خمخانہ جاوید، ہمدرد پریس، دہلی، ۱۹۲۶ء، ص ص ۴۷۳-۴۷۸

۷۷۰- [۲۵] شبلی اور ان کے سوانح نگار، توکل حسین قدوائی

ماہنامہ فکر وخیال، کراچی، شمارہ ۵-۶، ۱۹۶۷ء، ص ص ۲۸-۳۸

۷۷۱- [۲۶] شبلی اور بمبئی، نجیب اشرف ندوی

اسماعیل یوسف کالج میگزین، بمبئی

(مسودہ پروفیسر عبدالستار دلوی کے پاس ہے۔)

۷۷۲- [۲۷] شبلی ایک انسان، سید محمد کلیم

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۲۶-۶۳۴

۷۷۳- [۲۸] شبلی پر ایک نظر، ظہور نسیم

کریسنٹ، لاہور، شبلی نمبر، جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۸۴-۶۰۱

۷۷۴- [۲۹] شبلی چوں بہ خلوت می رود، ابن فرید

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۶۸-۳۰۳

▪ میں، ہم اور ادب، ایجوکیشنل بک ہاؤس علی گڑھ، ۱۹۷۷ء، ص ص ۱۳۶-۱۸۵

۷۷۵- [۳۰] شبلی دانشوروں کی عدالت میں، مسعود عالم قاسمی

جزیرہ کی بازیافت، فاران اکیڈمی، علی گڑھ، ۲۰۰۳ء، ص ص ۳۳-۳۵

۷۷۶- [۳۱] شبلی کو قرض حسنہ (مولانا فراہی)، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۶

۷۷۷- [۳۲] شبلی کی انسان دوستی، فاطمہ تنویر

اردو شاعری میں انسان دوستی، سلطان پور، ۱۹۹۴ء، ص ص ۱۷۳-۱۷۸

۷۷۸- [۳۳] شبلی کی رومانی زندگی، سید نواب علی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۰۴-۳۰۶

۷۷۹- [۳۴] شبلی کی فرمائش (مولانا فراہی سے)، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۵

۷۸۰- [۳۵] شبلی کی یاد میں، عبدالحلیم شرر

ماہنامہ دلگداز، لکھنو، دسمبر ۱۹۱۴ء

- مضامین شرر، جلد سوم، مجلس ترقی ادب، لاہور، غیر مورخہ، ص ص ۲۵۶-۲۶۳
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۱-۲۸

۷۸۱- [۳۶] شبلی کی وفات ۱۸/نومبر ۱۹۱۴ء، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، اعظم گڑھ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۸۲

۷۸۲- [۳۷] شبلی مع استدراک نیاز فتح پوری، وصی احمد بلگرامی

ملک خطا کے شہزادے، مطبوعہ ۱۹۴۴ء

۷۸۳- [۳۸] شبلی نعمانی، آغا محمد باقر

تاریخ نظم و نثر اردو، شیخ مبارک علی، لاہور، ۱۹۴۲ء، ص ص ۲۵۰-۲۵۶

۷۸۴- [۳۹] شبلی نعمانی، احمد گلچیں معانی

کاروان ہند، جلد اول، مشہد، ۱۳۶۹ش

۷۸۵- [۴۰] شبلی نعمانی، انور سدید

اردو ادب کی مختصر تاریخ، مقتدرہ قومی زبان، اسلام آباد، ۱۹۹۱ء، ص ص ۲۸۵-۲۸۷

۷۸۶- [۴۱] شبلی نعمانی، ای۔ جی۔ براؤن

اے لٹریری ہسٹری آف پرشیا، جلد سوم، ۱۹۵۱ء، ص ص ۱۰۸-۱۶۱، ۲۶۵-۲۶۷،

۲۶۹-۲۷۱، ۲۷۳-۲۷۴، ۲۸۰-۲۸۹، ۲۹۱-۲۹۲

۷۸۷- [۴۲] شبلی نعمانی، رام بابو سکسینہ
تاریخ ادب اردو، حصہ نثر، ترجمہ: محمد عسکری، مطبع نول کشور، لکھنؤ، ۱۹۲۹ء،
ص ص ۶۵-۷۴

۷۸۸- [۴۳] شبلی نعمانی، ریاض گل
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۱۷-۶۲۰

۷۸۹- [۴۴] شبلی نعمانی، سید عبداللہ
سرسید اور انکے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۲۰۰۶ء، ص ص ۸۵-۸۷

۷۹۰- [۴۵] شبلی نعمانی، شاہ منیر عالم
مسلم ریویو، الہ آباد، اگست ۱۹۱۲ء، ص ص ۵۰-۶۵

۷۹۱- [۴۶] شبلی نعمانی، شرف الدین اصلاحی
ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائمیر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۳۵-۱۳۶

۷۹۲- [۴۷] شبلی نعمانی، شکیل سعید
کہکشاں، شیخ نظام ہاؤس، پاول، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۰-۲۲

۷۹۳- [۴۸] شبلی نعمانی، عبدالرزاق کان پوری
البرامکہ، دہلی، طبع پنجم، ۱۹۳۸ء، ص ص ۹

۷۹۴- [۴۹] شبلی نعمانی، لغت نامہ دہخدا، جلد ا، شمارہ ۳۷، تہران، ۱۳۴۰ھ، ص ص ۲۲۶

۷۹۵- [۵۰] شبلی نعمانی، محمد علی مدرس
ریحانۃ الادب، تہران، ۱۳۴۲ش، ص ص ۱۸۳

۷۹۶- [۵۱] شبلی نعمانی، نسیم قریشی
اردو ادب کی تاریخ، ادارہ فروغ اردو، لکھنو، ۱۹۵۷ء، ص ص ۶۱۰-۶۴۴

۷۹۷- [۵۲] شبلی نے پھول مارا، سید عبداللہ

ہفت روزہ چٹان، لاہور، ۳۱ رجولائی ۱۹۷۲ء ۵

۷۹۸- [۵۳] شمس العلماء شبلی نعمانی، شیخ محمد اکرام

موج کوثر، ادارہ ثقافت اسلامیہ، لاہور، ۱۹۷۵ء، ص ص ۲۲۱-۲۴۸

▪ ارمغان پاک، چاپ خانہ دین محمدی، لاہور، ص ص ۲۲۳-۲۳۵

۷۹۹- [۵۴] شمس العلماء علامہ شبلی نعمانی مرحوم ومغفور، اکرام اللہ ندوی

ماہنامہ الندوہ، لکھنو، نومبر ۱۹۱۴ء، ص ص ۲۴-۲۸

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۴۱-۱۴۶

۸۰۰- [۵۵] شمس العلماء علامہ محمد شبلی نعمانی، ادارہ

ماہنامہ اردو دنیا، دہلی، نومبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۳۹

۸۰۱- [۵۶] شمس العلماء مولانا شبلی نعمانی، چودھری رضی احمد

تاریخ بندول، اعظم گڑھ، غیر مورخہ، ص ص ۶۴-۷۰

۸۰۲- [۵۷] شمس العلماء مولانا شبلی نعمانی، خواجہ عبدالرشید

تذکرہ شعرائے پنجاب، اقبال اکیڈمی، لاہور، ۱۹۶۷ء، ص ص ۴۲۶-۴۲۷

۸۰۳- [۵۸] شمس العلماء مولانا شبلی نعمانی، محمد حفیظ

ماہنامہ زمانہ، کان پور، جنوری ۱۹۱۵ء

۸۰۴- [۵۹] شمس العلماء مولانا شبلی، سید طفیل احمد

ماہنامہ نقوش، لاہور، جون ۱۹۶۴ء، ص ص ۳۲۰-۳۲۴

۸۰۵- [۶۰] شمس العلماء مولانا شبلی نعمانی، محمد صغیر خاں

تنویر ادب، نیشنل پریس الہ آباد، ۱۹۳۷ء، ص ص ۲۴۶-۲۴۹

۸۰۶- [۶۱] شمس العلماء مولانا شبلی نعمانی، محمد یحیٰ تنہا

سیر المصنّفین، ج دوم، جامعہ ملیہ، دہلی، ۱۹۲۸ء، ص ص ۴۰۲-۴۸۸

۸۰۷- [۶۲] علامہ شبلی، خلیق انجم

علامہ شبلی نعمانی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۹۲-۱۰۵

۸۰۸- [۶۳] علامہ شبلی، محمد اسماعیل ندوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، ستمبر ۱۹۵۸ء، ص ص ۹-۱۴

▪ البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ، (شبلی نمبر) جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۸۸

۸۰۹- [۶۴] علامہ شبلی، محمد خالد

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۶۹-۵۷۲

۸۱۰- [۶۵] علامہ شبلی، محمد عنایت اللہ سبحانی

علامہ حمید الدین فراہی، مکتبہ الاصلاح، سرائمیر، ۱۹۷۸ء، ص ص ۴۰-۴۱

۸۱۱- [۶۶] علامہ شبلی، ناظر حسن زیدی

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۸۹-۲۰۲

۸۱۲- [۶۷] علامہ شبلی ایک نظر میں، طارق محمود رانا

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۷۳-۵۷۶

۸۱۳- [۶۸] علامہ شبلی سید سلیمان ندوی اور رام پور، محمد حسین خاں شفا

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۲۰۰۷ء، ص ص ۱۹۴-۲۰۳

▪ افکار سلیمانی، ندوۃ التالیف والترجمہ، اعظم گڑھ، غیر مورخہ، ص ص ۳۹۴-۴۰۶

۸۱۴- [۶۹] علامہ شبلی کا انتقال پر ملال، عصر جدید، میرٹھ، جلد ۷، شمارہ ۲۵، ۱۹/نومبر ۱۹۱۴ء، ص ص ۴۸۲

۸۱۵- [۷۰] علامہ شبلی کے تعاقب میں، سعود عالم قاسمی

جزیرہ کی بازیافت، فاران اکیڈمی، علی گڑھ، ۲۰۰۳ء، ص ص ۲۹-۳۳

۸۱۶- [۷۱] علامہ شبلی کی تیسری برسی، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۱۷ء، ص ص ۲۹

۸۱۷- [۷۲] علامہ شبلی کے مختصر حالات زندگی، ظفر احمد صدیقی

ہماری زبان، دہلی، ۱۵تا۲۲/اپریل ۱۹۹۵ء، ص ص ۹-۱۰

۸۱۸- [۷۳] علامہ شبلی کی وفات، سید ابوالحسن علی ندوی

حیات عبدالحیٔ، ندوۃ المصنفین، دہلی، ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۷۵-۱۷۷

۸۱۹- [۷۴] علامہ شبلی مرحوم، سید جالب

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو، (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۹-۱۲

۸۲۰- [۷۵] علامہ شبلی: مردم ساز، عبیداللہ کوٹی

ماہنامہ فاران، کراچی، اکتوبر ۱۹۸۸ء، ص ص ۱۴-۱۷

۸۲۱- [۷۶] علامہ شبلی نعمانی، ابواللیث صدیقی

اردو کی ادبی تاریخ کا خاکہ، اردو اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۲ء، ص ص ۱۰۰-۱۰۸

۸۲۲- [۷۷] علامہ شبلی نعمانی، اصغر حسین خاں نظیر

مختصر تاریخ ادب اردو، عشرت پبلشنگ ہاؤس، لاہور، ۱۹۵۳ء، ص ص ۳۴۷-۳۵۰

۸۲۳- [۷۸] علامہ شبلی نعمانی، اشرف نعمانی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۴-۲۰۰۲ء، ص ص ۱۷۶-۱۷۸

۸۲۴- [۷۹] علامہ شبلی نعمانی، افضل رحیم

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۲-۲۰۰۱ء، ص ص ۱۸۴-۱۸۷

۸۲۵- [۸۰] علامہ شبلی نعمانی، اقرار علی اصلاحی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۶-۲۰۰۵ء، ص ص ۱۵۸-۱۶۶

۸۲۶- [۸۱] علامہ شبلی نعمانی، انیس احمد

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۲-۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۹-۱۷۵

۸۲۷- [۸۲] علامہ شبلی نعمانی، تمکین کاظمی

صبا، حیدر آباد، شبلی نمبر، ۱۹۵۸ء، ص ص ۲۱-۳۲

▪ شبلی نقادوں کی نظر میں۔ محمد واصل عثمانی۔ کراچی، ۱۹۶۸ء، ص ص ۱۹۱-۲۱۸

۸۲۸- [۸۳] علامہ شبلی نعمانی، حامد حسن قادری

داستان تاریخ اردو، اردو اکیڈمی سندھ، کراچی، ۱۹۶۶ء، ص ص ۱۸۷-۹۰۰

۸۲۹- [۸۴] علامہ شبلی نعمانی، حبیب الرحمٰن اعظمی

تذکرہ علمائے اعظم گڑھ، بنارس، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۰۲-۱۰۶

۸۳۰- [۸۵] علامہ شبلی نعمانی، خورشید نعمانی

دارالمصنّفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ اول، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۳ء

ص ص ۴۸-۵۶

۸۳۱- [۸۶] علامہ شبلی نعمانی، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اگست ۱۹۱۶ء، ص ص ۱۲-۲۵

- یادرفتگاں، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۹۳ء، ص ص ۱۶-۳۰
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۰۷-۱۲۲
- سہ روزہ وکیل، امرت سر، ۳۰ رمئی ۱۹۰۷ء

۸۳۲- [۸۷] علامہ شبلی نعمانی، سید محمد ہاشم

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (پہلا کارواں) جنوری-دسمبر ۱۹۸۵ء: ص ص ۹۳-۱۰۴

- ماہنامہ تہذیب، کراچی، نومبر ۲۰۰۴ء، ص ص ۱۱-۱۶

۸۳۳- [۸۸] علامہ شبلی نعمانی، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۸۹۷

۸۳۴- [۸۹] علامہ شبلی نعمانی، صباح الدین عمر

ماہنامہ نیا دور، لکھنو، ستمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۴۲-۴۶

۸۳۵- [۹۰] علامہ شبلی نعمانی، ضیاء الدین برنی

عظمت رفتہ، تعلیمی مرکز، کراچی، ستمبر ۱۹۶۱ء، ص ص ۲۶۵-۲۶۹

- ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۰۷-۳۰۸

۸۳۶- [۹۱] علامہ شبلی نعمانی، ضیاء الحسن علوی

شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۲۳-۱۴۰

۸۳۷- [۹۲] علامہ شبلی نعمانی، عبدالرزاق ملیح آبادی

ذکر آزاد، ساہتیہ اکادمی، دہلی، ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۱۷

۸۳۸- [۹۳] علامہ شبلی نعمانی، فخر الاسلام اعظمی

ادب نما، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۳۹-۴۴۵

۸۳۹- [۹۴] علامہ شبلی نعمانی، کبیر احمد جائسی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۴-۱۹۹۳ء، ص ص ۸-۱۲

۸۴۰- [۹۵] علامہ شبلی نعمانی، محسن عثمانی

ستاروں کے درمیاں، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۱۱ء، ص ص ۲۴-۳۰

۸۴۱- [۹۶] علامہ شبلی نعمانی، محمد یوسف اصلاحی

ہفت روزہ عصر جدید، میرٹھ، ۲۶ر نومبر ۱۹۱۴ء، ص ص ۷

۸۴۲- [۹۷] علامہ شبلی نعمانی، مقصود احمد

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۱-۱۹۷۰ء، ص ص ۵۶-۵۷و۴۵

۸۴۳- [۹۸] علامہ شبلی نعمانی کی تاریخ ولادت، محمد طاہر

ماہنامہ نیا دور، لکھنو، جون ۱۹۸۳ء، ص ص ۱۹-۲۱

۸۴۴- [۹۹] علامہ شبلی نعمانی، نعیم احمد سنگم اعظمی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۲-۲۰۰۱ء، ص ص ۱۲۶-۱۴۴

۸۴۵- [۱۰۰] علامہ شبلی نعمانی کا معاشقہ، عبدالحق حسرت

بیسویں صدی میں اردو ادب، اردو اکیڈمی، کراچی، ۱۹۸۸ء، ص ص ۵۸۲-۵۹۱

۸۴۶- [۱۰۱] فروری ۱۹۱۴ء میں مولانا شبلی کی مصروفیات، سید سخی احمد ہاشمی

ماہنامہ فکر و خیال، کراچی، ۱۹۶۴ء، ص ص ۶۷-۷۰

۸۴۷- [۱۰۲] محمد شبلی نعمانی، محمد فرمان

تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان وہند، جلد ۹، اردو ادب، حصہ چہارم، پنجاب یونیورسٹی، لاہور، ۱۹۷۲ء، ص ص ۱۷۳-۲۰۷

۸۴۸- [۱۰۳] مختصر سوانح شبلی، محمد فاروق دیوا

سرسید اور شبلی، ہرگام شوپیان، کشمیر، ۱۹۹۸ء، ص ص ۴۲-۵۴

۸۴۹- [۱۰۴] مرحوم مولانا شبلی، ابوالکلام آزاد

البلاغ، کلکتہ، ۱۷ و ۲۴ ر دسمبر ۱۹۱۵ء

۸۵۰- [۱۰۵] مرحومی علامہ شبلی نعمانی، حبیب الرحمٰن خاں شروانی

علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ گزٹ، علی گڑھ، ۲۰ و ۲۷۔ جنوری ۱۹۱۵ء

- مقالات شروانی، شروانی پرنٹنگ پریس، علی گڑھ، ۱۹۴۶ء، ص ص ۱۶۷-۱۷۹
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۳-۴۷
- الاسلام، کراچی، جولائی -ستمبر ۱۹۷۱ء، ص ص ۴۹-۵۷

۸۵۱- [۱۰۶] مولانا شبلی، عطیہ فیضی

ماہنامہ صبح امید، بمبئی، اپریل ۱۹۵۹ء، ص ص ۲۴-۲۵

- ہفت روزہ ریاست، دہلی، ۱۳ تا ۲۰ نومبر ۱۹۵۰ء، ص ص ۱۵
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۷۷-۱۸۱

۸۵۲- [۱۰۷] مولانا شبلی اور خاندان فیضی، محمد یحیٰی تنہا

ماہنامہ زمانہ، کان پور، نومبر ۱۹۴۶ء

۸۵۳- [۱۰۸] مولانا شبلی ایک علیگ شاگرد کی نظر سے، سید طفیل احمد

ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، ۱۹۴۷ء، ص ص ۱۷-

۸۵۴- [۱۰۹] مولانا شبلی پر ایک نظر، خواجہ غلام الثقلین

ماہنامہ عصر جدید، میرٹھ، دسمبر ۱۹۱۴ء، ص ص ۴۱-۴۲

- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۹-۵۲

۸۵۵- [۱۱۰] مولانا شبلی کا مرض الموت اور سید صاحب کی آمد، شاہ معین الدین احمد ندوی
حیات سلیمان، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۰ء، ص ص ۸۰

۸۵۶- [۱۱۱] مولانا شبلی کے حالات زندگی، قربان علی بسمل
مجموعہ نظم شبلی، شاہجہانی پریس، دہلی، ۱۳۲۸ھ، ص ص ۹۷-۱۰۴

۸۵۷- [۱۱۲] مولانا شبلی کی کردار کشی، وارث ریاضی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اپریل ۲۰۰۷ء، ص ص ۳۰۶-۳۰۸

۸۵۸- [۱۱۳] مولانا شبلی کی کمزوری، حسرت موہانی
اردوئے معلیٰ، علی گڑھ، اپریل ۱۹۱۳ء، ص ص ۳

۸۵۹- [۱۱۴] مولانا شبلی کے مرض الموت کے حالات وفات اور آخری احوال، سید سلیمان ندوی
پندرہ روزہ زمیندار، لاہور، فروری ۱۹۱۵ء

۸۶۰- [۱۱۵] مولانا شبلی کی نازک مزاجی، محمد مقتدی خان شروانی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۲۳-۳۲۶

۸۶۱- [۱۱۶] مولانا شبلی مرحوم کے روزنامچہ کے چند اوراق، سید سلیمان ندوی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۱۹۱۸ء، ص ص ۳۳-۳۷

۸۶۲- [۱۱۷] مولانا شبلی نعمانی، اختر وقار عظیم
ماہنامہ ماہ نو، کراچی، نومبر ۱۹۶۸ء، ص ص ۹-۱۴

۸۶۳- [۱۱۸] مولانا شبلی نعمانی، اسرار احمد سہاروی
مجلہ تعمیر ادب، لاہور، مرتبہ: کوثر نیازی، ص ص ۶۲-۷۹

۸۶۴- [۱۱۹] مولانا شبلی نعمانی، سید صباح الدین عبدالرحمٰن
نقوش، لاہور، (شخصیات نمبر) جنوری ۱۹۵۶ء، ص ص ۱۸-۲۰
▪ ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۷۰-۳۷۶

۸۶۵- [۱۲۰] مولانا شبلی نعمانی مرحوم ومغفور، شیخ محمد عبداللہ

البصیر، (شبلی نمبر) اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۶۸-۷۲
▪ ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۱۴-۳۲۲
▪ مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۶۱-۱۷۱

۸۶۶- [۱۲۱] مولانا شبلی نعمانی، شجاعت علی سندیلوی
تعارف تاریخ اردو، ادارہ فروغ اردو، لکھنو، ۱۹۶۳ء، ص ص ۱۶۱-۱۶۲ و ۲۹۰-۲۹۱

۸۶۷- [۱۲۲] مولانا شبلی نعمانی، شمس تبریز خاں
صدر یار جنگ، مجلس تحقیقات ونشریات اسلام، لکھنو، ۱۹۷۲ء، ص ص ۲۳۱-۲۳۷

۸۶۸- [۱۲۳] مولانا شبلی نعمانی، شمس کنول
گگن، بمبئی، فروری-اپریل ۱۹۷۵ء، ص ص ۴۱۰-۴۱۱

۸۶۹- [۱۲۴] مولانا شبلی نعمانی، شیخ عبد القادر
ماہنامہ اوراق نو، لاہور، (عبد القادر نمبر) ص ص ۷۰-۷۴

۸۷۰- [۱۲۵] مولانا شبلی نعمانی، عبد الحکیم عامر
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۱۳-۶۱۶

۸۷۱- [۱۲۶] مولانا شبلی نعمانی، عظیم الحق جنیدی
اردو ادب کی تاریخ، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۷۴ء، ص ص ۲۲۵-۲۲۶

۸۷۲- [۱۲۷] مولانا شبلی نعمانی، عین الحق اعظمی
ماہنامہ برہان، دہلی، جنوری ۱۹۸۹ء، ص ص ۵۷-۶۳

۸۷۳- [۱۲۸] مولانا شبلی نعمانی، محمد ادریس نگرامی
تذکرہ علمائے حال، نول کشور، لکھنو، ۱۸۹۷ء، ص ص ۸۰

۸۷۴- [۱۲۹] مولانا شبلی نعمانی، محمد حبیب اللہ خان
البصیر، شبلی نمبر اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۵۳-۶۰
▪ مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۷۰-۷۹

۸۷۵- [۱۳۰] مولانا شبلی نعمانی، منظر جلیسری
مرقع علی گڑھ، یونین بک ڈپو، علی گڑھ، ۱۹۸۳ء، ص ص ۴۴۸-۴۴۹

۸۷۶- [۱۳۱] مولانا شبلی نعمانی، سلیم پرویز مرزا
کریسنٹ، لاہور، شبلی نمبر، جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۷۷-۵۸۳

۸۷۷- [۱۳۲] مولانا شبلی نعمانی، نیرنگ نیازی
ماہنامہ پیام حق، کراچی، اپریل-مئی ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۸-۲۳

۸۷۸- [۱۳۳] مولانا شبلی نعمانی مختصر حالات زندگی، ناز صدیقی
شبلی نقادوں کی نظر میں، حیدرآباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۹-۲۴

۸۷۹- [۱۳۴] مولوی محمد شبلی اعظم گڑھی، رحمان علی
تذکرہ علمائے ہند، مترجم: محمد ایوب قادری، پاکستان ہسٹاریکل سوسائٹی، کراچی، ۱۹۶۱ء، ص ص ۴۳۶-۴۳۷

۸۸۰- [۱۳۵] یاد شبلی، سید احمد دہلوی
مجموعہ نظم شبلی، رنگین پریس، دہلی، ۱۹۱۶ء، ص ص ۲۷-۳۰
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۹-۳۲

❁ تصنیفات کے ترجمے

۸۸۱- [۱] علامہ شبلی کی تصنیفات کے ترجمے، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۹۹ء، ص ص ۳۸۲-۳۹۵
- عظمت کے نشاں، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۶-۶۰
- متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۱-۱۳۵

❁ تعلیمات

۸۸۲- [۱] اسلامی مدارس کے نصاب تعلیم کا مسئلہ علامہ شبلی کے حوالے سیر یاض الرحمٰن خاں شروانی، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۲۰۰۷ء، ص ص ۴۹-۵۶

۸۸۳- [۲] اصلاح تعلیم کی تحریک میں شبلی کا حصہ، محمد نذیر کا کاخیل
سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، نومبر ۱۹۷۰ء، ص ص ۳۵۰-۳۵۸

۸۸۴- [۳] شبلی اور تعلیم، محمد ارشد
سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، شبلی نمبر، اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۸۳-۹۶

۸۸۵- [۴] شبلی ایک ماہر تعلیم، غلام شبیر بخاری
مقالات یوم شبلی، مسلم اکادمی، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۳۵-۴۱
▪ کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۳۸-۱۴۳

۸۸۶- [۵] علامہ شبلی کا نظریہ تعلیم، مرزا ندیم بیگ
دوماہی الشارق، مظفر پور، اپریل ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۴-۴۱
▪ ماہنامہ کتاب نما، دہلی، اگست ۲۰۰۹ء، ص ص ۶۱-۶۴

۸۸۷- [۶] علامہ شبلی کے تعلیمی افکار اور عصر حاضر، ظفر الاسلام اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۹-۵۷

۸۸۸- [۷] علامہ شبلی نعمانی کے تعلیمی افکار، محمد راشد ندوی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۲۵-۳۴۷

۸۸۹- [۸] علامہ شبلی کی تعلیمی سرگرمیاں، فخر الاسلام اعظمی
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۴۱-۳۴۵

۸۹۰- [۹] علامہ شبلی نعمانی اوران کے تعلیمی افکار واعمال، نظام الدین الیس گوریکر
سہ ماہی نوائے ادب، بمبئی، اکتوبر۱۹۹۲ء، ص ص ۵۹-۶۹
▪ ماہنامہ سب رس، حیدرآباد، اکتوبر۱۹۹۲ء، ص ص ۳۳-۴۳

۸۹۱- [۱۰] علامہ شبلی نعمانی کے تعلیمی کارنامے اوران کی عصری معنویت، ایم نسیم اعظمی
تعلیم اور تعلیمی تجزیے، عدیلہ پبلی کیشنز، مئو، ۲۰۱۱ء، ص ص ۴۱-۷۱
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ، (شبلی نمبر) ۲۰۰۷-۰۸ء، ص ص ۷۴-۸۲

۸۹۲- [۱۱] مسلمانوں کی تعلیم کالائحہ عمل (سرسید، نذیر احمد، حالی اور شبلی کے افکار کی روشنی میں)
مظہر حسین، سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، جنوری۱۹۹۴ء، ص ص ۲۳-۷۸

۸۹۳- [۱۲] مولانا شبلی اور اصلاح تعلیم، سعید انصاری
ماہنامہ جامعہ، دہلی، جولائی ۱۹۶۵ء، ص ص ۸-۲۴

۸۹۴- [۱۳] مولانا شبلی کے تعلیمی افکار ونظریات، ضیاء الدین اصلاحی
مسلمانوں کی تعلیم، دارالمصنفین شبلی اکیڈمی، اعظم گڑھ، ۲۰۰۶ء، ص ص ۱۳۰-۱۸۲

۸۹۵- [۱۴] مولانا شبلی نعمانی کے تعلیمی افکار، احمد
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۷۳-۳۸۴

❁ تلامذہ

۸۹۶- [۱] استاذ فراہی یا شبلی، شرف الدین اصلاحی
ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۸۷

۸۹۷- [۲] جانشین شبلی، ابوعلی اثری
ماہنامہ فاران، کراچی، جون ۱۹۵۹ء

▪ علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۸۳-۹۶

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۸۱-۹۱

۸۹۸- [۳] حیات شبلی اور مولانا سہیل، ابوعلی اثری

ماہنامہ فاران، کراچی، اگست ۱۹۵۷ء

▪ علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المصنفین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۵۹-۶۸

۸۹۹- [۴] خاندان شبلی سے (مولانا فراہی) کی قرابت داری، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۳۵-۳۶

۹۰۰- [۵] دبستان شبلی کا ایک ممتاز ادیب سید سلیمان ندوی، افتخار بیگم

سید سلیمان ندوی، خلیق انجم۔ انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۸۶ء، ص ص ۱۱۲-۱۲۱

۹۰۱- [۶] شبلی اور ان کے سوانح نگار، توکل حسین قدوائی

ماہنامہ فکر و خیال، کراچی، ۱۹۶۷ء، ص ص ۲۸-۳۸

۹۰۲- [۷] شبلی سلیمانی نگاہ میں، غلام محمد

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۳۳-۳۳۶

۹۰۳- [۸] شبلی کا گلہ ۱۹۰۲ء، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۳۵-۳۶

۹۰۴- [۹] شبلی کی سفارش (مولانا فراہی کے لئے)، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۸

۹۰۵- [۱۰] شبلی کی (مولانا فراہی سے) محبت، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۵

۹۰۶- [۱۱] شبلی نعمانی، محمد باقر آغا

تاریخ نظم ونثر اردو، شیخ مبارک علی، لاہور، ۱۹۴۲ء، ص ص ۲۵۰-۲۵۶

۹۰۷- [۱۲] علامہ شبلی اور محمد علی جوہر، محمد نعیم صدیقی

ماہنامہ جامعہ، دہلی (جوہر نمبر) اپریل ۱۹۷۹ء، ص ص ۱۱۰-۱۱۳

۹۰۸- [۱۳] علامہ شبلی کے ایک شاگرد مولانا عبدالسلام ندوی، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، جولائی ۲۰۰۳ء، ص ص ۱۳-۲۱

۹۰۹- [۱۴] علامہ شبلی کے علمی منصوبوں کی تکمیل میں مولانا عبدالسلام ندوی کا حصہ، محمد الیاس الاعظمی
مولانا عبدالسلام ندوی کی دانشوری اور عہد حاضر، محمد ہارون، عبدالسلام ندوی فاؤنڈیشن، ممبئی، ۲۰۰۹ء، ص ص ۱۷۹-۱۸۸

۹۱۰- [۱۵] مولانا شبلی سے (سید سلیمان ندوی کی) پہلی ملاقات، شاہ معین الدین احمد ندوی
حیات سلیمان، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۰ء، ص ص ۲۱

۹۱۱- [۱۶] مولانا شبلی سے (سید سلیمان ندوی کا) خصوصی استفادہ، شاہ معین الدین احمد ندوی
حیات سلیمان، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۰ء، ص ص ۲۵

۹۱۲- [۱۷] مولانا شبلی کا ایک جلیل القدر شاگرد اقبال سہیل، ابو علی اثری
ماہنامہ فاران، کراچی، اپریل ۱۹۵۸ء، ص ص ۲۵-۴۵

۹۱۳- [۱۸] مولانا شبلی کا جانشین، سعید احمد ملک
ماہنامہ القاسم، نوشہرہ، دسمبر ۲۰۰۳ء

۹۱۴- [۱۹] مولانا محمد علی جوہر اور مولانا شبلی، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ نیا دور، لکھنو (جوہر نمبر) فروری-اپریل ۲۰۰۵ء، ۲۰۸-۲۱۷

❁ حالی اور شبلی

۹۱۵- [۱] حالی اور شبلی، عابد نظامی
کریسنٹ، لاہور، جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۴۲-۲۴۶

▪ ماہنامہ سیارہ، لاہور، نومبر ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۶-۳۹

۹۱۶- [۲] حالی اور شبلی سوانح نگار کی حیثیت سے، سید شاہ علی

ماہنامہ نگار، لکھنو، جولائی ۱۹۵۶ء، ص ص ۱۶-۳۱

قسط دوم، اگست ۱۹۵۶ء، ص ص ۶-۱۵

قسط سوم، ستمبر ۱۹۵۶ء، ص ص ۶-۱۶

▪ ماہنامہ نگار، پاکستان، ستمبر ۱۹۶۶ء، ص ص ۲۰۵-۲۱۵

▪ ماہنامہ فروغ اردو، لکھنؤ (حالی نمبر، حصہ دوم) جون ۱۹۵۹ء، ص ص ۴۷۴-۵۰۵

۹۱۷- [۳] حالی اور شبلی کا سوانحی دور، سید شاہ علی

ماہنامہ اردو، کراچی، اپریل ۱۹۵۶ء، ص ص ۱۰۳-۱۶۴

▪ اردو میں سوانح نگاری، گلڈ اشاعت گھر، کراچی، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۵۳-۲۶۰

۹۱۸- [۴] حالی اور شبلی کے ہاں تنقیدی اصطلاحات، وحید قریشی

ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، اپریل ۱۹۴۷ء، ص ص ۲۹-۳۷

۹۱۹- [۵] حالی وشبلی، اظہر قادری

ماہنامہ ساقی، کراچی، اکتوبر ۱۹۵۴ء، ص ص ۴۹-۷۵

۹۲۰- [۶] حالی وشبلی، عبدالمغنی

دانش، علی گڑھ، نومبر ۱۹۵۹ء

۹۲۱- [۷] حالی وشبلی، محمد نواب کریم

اردو تنقید حالی سے کلیم تک، تخلیق کار پبلشرز، دہلی، ۱۹۹۳ء، ص ص ۷۷-۱۱۶

۹۲۲- [۸] حالی وشبلی کی معاصرانہ چشمک، مہدی حسن افادی

افادات مہدی، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۲۳ء، ص ص ۳۴۱-۳۶۸

▪ انتخاب افادات مہدی، مرتبہ فیروز احمد، اردو اکادمی لکھنؤ، ۱۹۸۳ء، ص ص ۹۹-۱۲۰

▪ روح انتخاب، تاجور نجیب آبادی، شمشیر سنگھ، لاہور، ص ص ۲۳۷-۲۵۱

▪ نقوش، لاہور، ستمبر ۱۹۸۱ء، ص ص ۱۸۴-۱۹۶

۹۲۳- [۹] شبلی و حالی، عابد نظامی

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۴۲-۲۴۶

▪ ماہنامہ سیارہ، لاہور، نومبر ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۶-۳۹

۹۲۴- [۱۰] شبلی و حالی، محمد عبداللہ قریشی

معاصرین: اقبال کی نظر میں، اقبال اکیڈمی، لاہور، ۱۹۷۷ء، ص ص ۸۶-۹۱

۹۲۵- [۱۱] شبلی و حالی کا تقابلی مطالعہ، آفتاب احمد صدیقی

ماہنامہ مہر نیم روز، کراچی، نومبر ۱۹۵۶ء، ص ص ۱۲

۹۲۶- [۱۲] شبلی و حالی کی تحریکیت، عبدالمغنی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۵۴-۳۶۰

۹۲۷- [۱۳] شبلی و حالی کے تنقیدی نظریات، اشفاق احمد اعظمی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۶ء، ص ص ۵۹-۶۷

❁ حیات شبلی

۹۲۸- [۱] حالات شبلی، سید یحییٰ احمد ہاشمی

ادبی آئینے، مکتبہ شاہد، کراچی، ۱۹۷۴ء، ص ص ۶۵-۱۱۸

۹۲۹- [۲] حیات شبلی، ابوعلی اثری

ماہنامہ الحبیب، پھلواری شریف، ستمبر ۱۹۴۷ء

▪ علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۴۸-۵۲

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ابوعلی اثری، محمد آباد، ۲۰۰۲ء، ص ص ۴۰-۴۶

۹۳۰- [۳] حیات شبلی، زینت ساجدہ

صبا، حیدر آباد، شبلی نمبر، ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۱-۲۰

۹۳۱- [۴] حیات شبلی، شباب الدین

دار المصنّفین کی ادبی خدمات کا تعارف، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۱۷-۱۲۶

۹۳۲- [۵] حیات شبلی، محمد نعیم صدیقی

علامہ سید سلیمان ندوی شخصیت وخدمات، فردوس، لکھنو، ۱۹۸۵ء، ص ص ۱۸۰-۱۹۷

۹۳۳- [۶] حیات شبلی، عبدالسلام ندوی

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۳۳-۴۹

۹۳۴- [۷] حیات شبلی اور مولانا سید سلیمان ندوی، ابوعلی اثری

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۱-۱۹۸۰ء، ص ص ۱۳-۱۷

۹۳۵- [۸] حیات شبلی ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، جنوری ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۳-۲۹

- شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۸-۱۹۹۷ء، ص ص ۶۵-۷۴
- متعلقات شبلی، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۵۵-۱۶۲

۹۳۶- [۹] حیات شبلی پر ایک نظر، آل احمد سرور

تنقیدی اشارے، ادارہ فروغ اردو، لکھنو، ۱۹۶۴ء، ص ص ۲۰۹-۲۲۴

- شبلی نقادوں کی نظر میں، ناز صدیقی، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۲۵-۳۷
- آل احمد سرور کے تبصرے، محمد ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری پٹنہ، ۲۰۰۳ء، ص ص ۵۸-۶۷

۹۳۷- [۱۰] حیات شبلی پر ایک نظر، محمد ابراہیم ڈار

سہ ماہی نوائے ادب، بمبئی، جنوری ۱۹۵۰ء، ص ص ۲۲-۵۷

مضامین ڈار، بمبئی، غیر مورخہ، ۲۰۸-۲۴۸

۹۳۸- [۱۱] حیات شبلی کی فنی عظمت، سید احتشام احمد ندوی
افکار سلیمانی، ندوۃ التالیف والترجمہ، اعظم گڑھ، ص ص ۱۴۳-۱۶۰

۹۳۹- [۱۲] حیات شبلی کی معلومات میں کچھ اضافہ، محمد ابراہیم فریدی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۴۸ء، ص ص ۳۱۲-۳۱۵

۹۴۰- [۱۳] حیات شبلی کے ناقدین، ابوعلی اثری
ماہنامہ تحریک، دہلی، اکتوبر ۱۹۷۴ء، ص ص ۱۹-۲۳
▪ علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۷۸-۸۲

۹۴۱- [۱۴] خلاصہ حیات شبلی ایک تاثر، ابوعلی اعظمی
ماہنامہ فاران، کراچی، فروری ۱۹۶۴ء، ص ص ۲۴-۲۷
▪ علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۵۳-۵۸
▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، محمد آباد، ۲۰۰۲ء، ص ص ۴۷-۵۸

۹۴۲- [۱۵] سیرت شبلی، اقبال سہیل
قسط (۱) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اکتوبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۳۸-۵۰
قسط (۲) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، نومبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۴۸-۵۵
قسط (۳) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، دسمبر ۱۹۳۶ء
قسط (۴) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، جنوری ۱۹۳۷ء
قسط (۵) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، مارچ ۱۹۳۸ء
قسط (۶) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اپریل ۱۹۳۸ء
قسط (۷) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، مئی ۱۹۳۸ء
قسط (۸) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، جون ۱۹۳۸ء
قسط (۹) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، جولائی ۱۹۳۸ء، ص ص ۴۱۶-۴۲۷
قسط (۱۰) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اگست ۱۹۳۸ء، ص ص ۵۰۴-۵۰۷

قسط (۱۱) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، ستمبر ۱۹۳۸ء، ص ص ۵۴۹-۵۵۳

قسط (۱۲) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اکتوبر ۱۹۳۸ء، ص ص ۶۲۶-۶۴۰

قسط (۱۳) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، نومبر ۱۹۳۸ء، ص ص ۶۸۹-۶۹۲

قسط (۱۴) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، جنوری ۱۹۳۹ء، ص ص ۲۸-۳۴

قسط (۱۵) ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، فروری ۱۹۳۹ء، ص ص ۱۰۸-۱۱۱

۹۴۳- [۱۶] مولانا وحید الدین خاں اور حیات شبلی، ابوعلی اثری

علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۶۹-۷۲

❁ خراج عقیدت (منظوم)

۹۴۴- [۱] آہ! شبلی، شیخ غلام محمد طور

ماہنامہ مخزن، لاہور، ستمبر ۱۹۱۵ء، ص ص ۶۷

۹۴۵- [۲] اشعار، خوشی محمد ناظر

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۹۱

۹۴۶- [۳] اشعار (فارسی)، خوشی محمد ناظر

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۹۱

۹۴۷- [۴] اشعار (فارسی)، رضا علی وحشت

دیوان وحشت، مطبوعہ ستارہ ہند، کلکتہ، ص ص ۱۳۴-۱۳۵

۹۴۸- [۵] اکبر الہ آبادی کا منظوم دعوت نامہ

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۷۴

۹۴۹- [۶] ایک تاریخی تحریر قطعہ تاریخ وفات شبلی، حفیظ اللہ خاں حفیظ، شرف الدین اصلاحی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اگست ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۵۲-۱۵۳

۹۵۰- [۷] برائے لوح مزار (فارسی)، سید سلیمان ندوی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۴۲

۹۵۱- [۸] بیاد علامہ شبلی نعمانی، احمد علی برقی (غیر مطبوعہ)

۹۵۲- [۹] تضمین بر غزل شبلی نعمانی (فارسی)، محمد مسلم عظیم آبادی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۱۹۲۹ء، ص ص ۲۳۵-۲۳۶

۹۵۳- [۱۰] تضمین شبلی، خالد بزمی

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۲۲

۹۵۴- [۱۱] تہنیت (عربی)، داؤد بھائی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۰۸-۲۰۹

۹۵۵- [۱۲] جناب شبلی، ولایت اللہ

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۱۰-۲۱۲

۹۵۶- [۱۳] حیات شبلی، آفتاب عالم

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۷-۱۹۷۶ء، ص ص ۳۴

۹۵۷- [۱۴] خامہ شبلی، مظہر جعفری

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۱۹

۹۵۸- [۱۵] ذکر شبلی، خواجہ دل محمد

کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۱۷

۹۵۹- [۱۶] رباعی (فارسی)، الطاف حسین حالی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۶۹

۹۶۰- [۱۷] رباعی (فارسی)، عزیز لکھنوی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۶۹

۹۶۱- [۱۸] رباعی، نواب سید علی حسن خاں
حیاتِ شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۶۹

۹۶۲- [۱۹] رباعیات، اقبال احمد خاں سہیل
حیاتِ شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۶۹-۳۷۰

۹۶۳- [۲۰] رباعیات، خواجہ دل محمد
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۳۸

۹۶۴- [۲۱] رہنما سامنے ہے نقش قدم شبلی کا، سید ظہور الحسن موسوی
مجموعہ نظم شبلی مع سوانح عمری، مہتاب پریس، دہلی، ص ص ۵۹

۹۶۵- [۲۲] شبلی منزل، عبدالرحمٰن حیرت
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۱۶ء، ص ص ۶۰

۹۶۶- [۲۳] شبلی نعمانی (قصیدہ۔فارسی) سید سلیمان ندوی
حیاتِ شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۲۸-۳۲۹

۹۶۷- [۲۴] شبلی نعمانی، سید نظر زیدی
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۱۸

۹۶۸- [۲۵] شبلی و حالی، محمد اقبال (علامہ)
بانگ درا، لاہور، طبع پنجم، ۱۹۴۲ء، ص ص ۲۴۸

۹۶۹- [۲۶] علامہ شبلی، محمد علی علوی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۰-۱۹۷۹ء، ص ص ۴۴

۹۷۰- [۲۷] علامہ شبلی کے علمی کارنامے، مائل نقوی
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۶۰-۱۶۲

۹۷۱- [۲۸] قصیدہ (عربی) حمید الدین فراہی
حیاتِ شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۱۲-۲۱۳

۹۷۲- [۲۹] قصیدہ (عربی) سید سلیمان ندوی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۷۱-۳۷۲

۹۷۳- [۳۰] قصیدہ (فارسی) ظفر علی خاں

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۱۴-۲۱۵

۹۷۴- [۳۱] رباعیات، خواجہ دل محمد

البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۳۹

۹۷۵- [۳۲] قطعات، سید سلیمان ندوی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۴۲

۹۷۶- [۳۳] قطعہ تاریخ (فارسی) سید احمد مرتضیٰ نظر

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۴۲

۹۷۷- [۳۴] قطعہ تاریخ (فارسی) عزیز لکھنوی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۴۱

۹۷۸- [۳۶] قطعہ تہنیت، الطاف حسین حالی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۸۲

۹۷۹- [۳۷] کسوف الشمسین (مرثیہ) احسن مارہروی

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۰۳-۳۱۶

۹۸۰- [۳۸] گلشن شبلی، حدیث انصاری

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۸-۱۹۸۷ء، ص ص ۴۸

۹۸۱- [۳۹] گلشن شبلی، مزمل احمد عثمانی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۳-۱۹۹۲ء، ص ص ۴۴

۹۸۲- [۴۰] ماتم شبلی، رضا علی وحشت

ماہنامہ الناظر، لکھنؤ مئی ۱۹۱۵ء

۹۸۳- [۴۱] مثنوی (فارسی)، فاروق چیریا کوٹی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۷۲-۲۷۳

۹۸۴- [۴۲] مرثیہ شبلی، مضطر رودولوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۰ء، ص ص ۳۹۴-۳۹۵

۹۸۵- [۴۳] مرثیہ شبلی (فارسی)، اقبال احمد خاں سہیل

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۳۴-۶۳۷

۹۸۶- [۴۴] من الحبیب الٰی الحبیب (عربی)، الطاف حسین حالی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۱۵-۲۱۶

۹۸۷- [۴۵] نذر شبلی، سبطین شاہ جہاں پوری

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۲۱

۹۸۸- [۴۶] نذر شبلی، محمد عبدالقدیر

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اپریل ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۱۵-۳۱۶

۹۸۹- [۴۷] نذر عقیدت، حیرت جلال پوری

البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۸۳-۱۸۴

۹۹۰- [۴۸] نذر عقیدت بآستانہ شبلی، یحیٰی اعظمی

نوائے حیات، معارف پریس اعظم گڑھ، ۱۹۵۰ء، ص ص ۲۱-۲۲

۹۹۱- [۴۹] نوحہ استاذ، سید سلیمان ندوی

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۳۸-۶۴۰

۹۹۲- [۵۰] وداع شبلی (فارسی)، رضا علی وحشت

حیات شبلی، سید سلیمان ندوی، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۴۱

۹۹۳- [۵۱] یاد شبلی، سجاد انصاری

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۲۰ء، ص ص ۱۵۶-۱۵۷

۹۹۴- [۵۲] یادِ شبلی، سید عبدالجلیل
کریسنٹ، لاہور، (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۲۰
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۵۹

❁ دریافت

۹۹۵- [۱] باقیات شبلی، تبصرہ، عبداللطیف اعظمی
ماہنامہ جامعہ، دہلی، جون ۱۹۶۶ء، ص ص ۳۳۳-۳۳۴
۹۹۶- [۲] باقیات شبلی، محمد حنیف شاہد
سہ ماہی صحیفہ، لاہور، اکتوبر ۱۹۷۰ء
۹۹۷- [۳] باقیات شبلی ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی
متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۵۰-۱۵۴
۹۹۸- [۴] دو نایاب تحریریں، عطاء الرحمٰن عطا کاکوی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۶۲ء، ص ص ۴۶۴-۴۶۶
▪ تحقیقی مطالعے، عظیم الشان بکڈپو، پٹنہ، ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۱۵-۱۱۸
۹۹۹- [۵] شبلی اور حالی کی بعض غیر مدون تحریریں، احمد نواز ملک
سہ ماہی صحیفہ، لاہور، جنوری ۱۹۷۰ء، ص ص ۶۱-۶۴
۱۰۰۰- [۶] شبلی کے بارے میں چند غیر مطبوعہ اطلاعات، محی الدین قادری زور
صبا، حیدرآباد، شبلی نمبر، ۱۹۵۸ء، ص ص ۳۳-۳۹
۱۰۰۱- [۷] شبلی کی چند غیر مطبوعہ تحریریں، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ آج کل، دہلی، نومبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۲۳-۲۵

▪ شبلی ادیبوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، کراچی، ۱۹۶۷ء، ص ص ۱۶۱-۱۷۵

۱۰۰۲- [۸] علامہ شبلی شخصیت، افکار اور کچھ نئی باتیں، ظفر احمد صدیقی
اسلام اور عصر جدید، دہلی، (شبلی نمبر) اپریل- جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۵-۲۶

۱۰۰۳- [۹] علامہ شبلی کی نادر تحریریں، محمد حنیف شاہد
سہ ماہی صحیفہ، لاہور، جنوری ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۷-۴۸

۱۰۰۴- [۱۰] علامہ شبلی نعمانی کی دو غیر مطبوعہ تحریریں، امتیاز علی عرشی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۳۴ء، ص ص ۲۹۷-۳۰۲

۱۰۰۵- [۱۱] غیر مطبوعہ خطوط
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۷۷-۳۸۱

۱۰۰۶- [۱۲] مولانا شبلی کا ایک نایاب مضمون: غضاری رازی، افضل حق قریشی
ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، ستمبر- اکتوبر ۱۹۶۶ء، ص ص ۹-۱۴
▪ غنچہ جاوید، بمبئی، نومبر ۱۹۰۷ء

۱۰۰۷- [۱۳] مولانا شبلی نعمانی کی ایک نادر تحریر، شاہ عبدالسلام
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۹۹ء، ص ص ۱۴۹-۱۵۱

۱۰۰۸- [۱۴] مولانا شبلی مرحوم کی ایک ناتمام غیر مطبوعہ نظم، نصیر الدین ہاشمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۲۵ء، ص ص ۳۰۷-۳۱۱

❁ سرسید، شبلی اور علی گڑھ

۱۰۰۹- [۱] تحریک سرسید اور علامہ شبلی، ذکی اختر اعظمی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۳-۱۹۹۲ء، ص ص ۷۰-۷۱

۱۰۱۰- [۲] رفقائے سرسید، عبدالخالق

اردو نثر کے اسالیب، میرٹھ، ۱۹۷۷ء

۱۰۱۱- [۳] سرسید اور شبلی، خورشید نعمانی

دارالمصنفین کی ادبی خدمات، رحیمی پریس، بمبئی، ۱۹۷۷ء، ص ص ۲۸-۳۲

۱۰۱۲- [۴] سرسید اور شبلی، محمد الیاس الاعظمی

ہماری زبان، دہلی، یکم تا ۱۴/ اکتوبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۶

۱۰۱۳- [۵] سرسید اور شبلی، محمد طاہر

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۷-۱۹۷۶ء، ص ص ۱۱-۱۷

۱۰۱۴- [۶] سرسید اور شبلی کے درمیان اختلاف، ارشد جمال

ماہنامہ آج کل، دہلی، اکتوبر ۱۹۸۲ء، ص ص ۱۰-۱۴

۱۰۱۵- [۷] سرسید اور علامہ شبلی کے تعلقات پر ایک نظر، محمد شمیم اختر قاسمی

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، اکتوبر ۲۰۰۴ء، ص ص ۶۶-۷۵

۱۰۱۶- [۸] سرسید اور مولانا شبلی، بہاء الحق رضوی

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، اپریل ۱۹۹۶ء، ص ص ۴۳-۴۷

۱۰۱۷- [۹] سرسید کے اثرات شبلی، فراہی اور آزاد کے حوالے سے، ظفر احمد صدیقی

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، مارچ ۲۰۰۰ء، ص ص ۱۰-۳۲

۱۰۱۸- [۱۰] سرسید اور شبلی نعمانی کی نایاب تحریریں، اکبر حیدری

ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۸ تا ۱۴/ ستمبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۱-۲ و ۶

۱۰۱۹- [۱۱] سرسید کے ہم خیال علماء کے دینی نظریے، سید عبداللہ

اورینٹل کالج میگزین، لاہور، نومبر ۱۹۳۸ء، ص ص ۵۶-۶۶

۱۰۲۰- [۱۲] شبلی اور سرسید، صغرا مہدی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی، (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۴۴-۵۱

▪ شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۴۴-۵۱

۱۰۲۱- [۱۳] شبلی اور سرسید، عزیز ملک

خیابان، لاہور، ص ص ۴۲-۴۷

۱۰۲۲- [۱۴] شبلی اور سرسید، کمال احمد صدیقی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۲-۴۳

▪ شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۲-۴۳

▪ سرسید اور چند نامور شخصیتیں، مظہر مہدی، دربھنگہ ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۴۰-۱۶۰

۱۰۲۳- [۱۵] شبلی اور سرسید کے اختلافات، خلیق انجم

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۱۰-۳۲۰

▪ شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۱۰-۳۲۰

۱۰۲۴- [۱۶] شبلی اور علی گڑھ تحریک، حفیظ مینائی

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۲۰-۲۳۲

۱۰۲۵- [۱۷] شبلی پر سرسید کا اثر: ایک جائزہ، مرتضی حسین بلگرامی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۵۰-۳۵۳

۱۰۲۶- [۱۸] علامہ شبلی اور چند نامورانِ علی گڑھ، عمیر الصدیق ندوی

شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۲۰۰۷-۰۸ء، ص ص ۵۸-۶۷

۱۰۲۷- [۱۹] علامہ شبلی علی گڑھ میں، محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، جنوری ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۷-۲۵

▪ عظمت کے نشاں، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۲-۴۵

▪ متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۳۶-۱۴۹

۱۰۲۸- [۲۰] علامہ شبلی کا قیام علی گڑھ، محمد مقتدی خاں شروانی

سہ ماہی العلم، کراچی، اپریل-جون ۱۹۵۸ء، ص ص ۵۵

▪ مقالات یوم شبلی، عبیداللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۸۰-۱۰۳

۱۰۲۹- [۲۱] علامہ شبلی نعمانی اور علی گڑھ سے ان کی وابستگی، وحید الدین خاں
سالنامہ مسعود، علی گڑھ، ۱۹۸۸ء، ص ص ۲۷-۷۷

۱۰۳۰- [۲۲] علی گڑھ تحریک اور شبلی، حفیظ صدیقی
علی گڑھ میگزین (علی گڑھ تحریک نمبر) ۱۹۵۳ء-۱۹۵۵ء، ص ص ۲۵۸-۲۶۲

۱۰۳۱- [۲۳] مولانا شبلی اور علی گڑھ، کاظم علی خاں
سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۷۰-۸۴

▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۷۰-۸۴

۱۰۳۲- [۲۴] مولانا شبلی اور علی گڑھ، ظفر الاسلام اصلاحی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۵۱-۲۷۶

۱۰۳۳- [۲۵] مولانا شبلی علی گڑھ سے پہلے اور بعد، مفتون احمد
ماہنامہ نگار، لکھنو، جولائی ۱۹۵۶ء، ص ص ۴۳-۴۶

❁ سوانح نگاری

۱۰۳۴- [۱] اردو سوانح نگاری سرسید کے زمانے میں: شبلی، سید عبداللہ
ماہنامہ ماہ نو، کراچی، اگست ۱۹۵۳ء، ص ص ۱۲

۱۰۳۵- [۲] شبلی اور ان کا فن سوانح نگاری، الطاف فاطمہ
اردو ادب میں فن سوانح نگاری کا ارتقا، اردو اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۰۹-۱۵۰

۱۰۳۶- [۳] شبلی بحیثیت سوانح نگار، خواجہ مقبول احمد

ماہنامہ نئی قدریں، حیدرآباد دکن، نومبر ۱۹۵۶ء، ص ص ۱۲-۱۵

۱۰۳۷-[۴] شبلی بحیثیت سوانح نگار، ن بخاری

اشارات، پاک یونین اسٹور پبلشرز، ۱۹۶۷ء، ص ص ۵۰-۶۵

۱۰۳۸- [۵] شبلی کی سوانح نگاری، سرور عالم ندوی

ماہنامہ حیات نو، بلریا گنج، ستمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۷-۳۳

۱۰۳۹- [۶] شبلی کی سوانح نگاری، مجیب اللہ ندوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۵۱-۵۹

- ماہنامہ الشجاع، کراچی، جولائی ۱۹۷۳ء، ص ص ۱۲-۱۷
- ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۹۹ء، ص ص ۱۶-۲۹

۱۰۴۰- [۷] شبلی کی سوانح نگاری، وحید قریشی

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۰۴-۱۰۹

- لفظ (اورینٹل کالج، لاہور) دسمبر ۱۹۷۲ء

۱۰۴۱- [۸] شبلی کی سوانحی تصنیفات، سید شاہ علی

اردو میں سوانح نگاری، گلڈ پبلشنگ ہاؤس، کراچی، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۸۵-۲۰۹

۱۰۴۲- [۹] علامہ شبلی کا اصول سوانح نگاری، محمد شمیم

مجلہ وقار، وقار الملک ہال، مسلم یونیورسٹی علی گڑھ، ۹۳-۱۹۹۲ء، ص ص ۷۲-۷۹

۱۰۴۳-[۱۰] علامہ شبلی کی سوانح نگاری، حنا عدیل

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۷-۲۰۰۶ء، ص ص ۱۹۰-۱۹۱

۱۰۴۴- [۱۱] مولانا شبلی بحیثیت مورخ اور سوانح نگار، عبداللطیف اعظمی

تماہی ہندوستانی، الہ آباد، جولائی-اکتوبر ۱۹۴۲ء، ص ص ۲۱-۳۸

❁ سیاسیات

۱۰۴۵- [۱] برطانوی ہند کی سیاست میں شبلی کا موقف، شمس الہدیٰ دریابادی
سہ ماہی نوائے ادب، ممبئی، اپریل-ستمبر ۲۰۰۹ء، ص ص ۷۳-۷۸

۱۰۴۶- [۲] تحریک آزادی اور اصلاح عوام میں حالی اور شبلی کا حصہ، خلیق احمد نظامی
سہ ماہی ذکر و فکر، دہلی، دسمبر ۱۹۸۹ء، ص ص ۲۰-۳۸

۱۰۴۷- [۳] شبلی، معین الدین عقیل
تحریک آزادی میں اردو کا حصہ، انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی، ۱۹۷۶ء
ص ص ۳۸۰-۳۸۷

۱۰۴۸- [۴] شبلی اور ان کے عہد کے سیاسی محرکات، مفتون احمد
ماہنامہ مشرب، کراچی (تاریخ ادب اردو نمبر) ۱۹۵۶ء، ص ص ۴۷۸-۴۹۱

۱۰۴۹- [۵] شبلی اور انقلاب، احمد اسحاق نعمانی
(بقیہ تفصیل دستیاب نہیں)

۱۰۵۰- [۶] شبلی اور سیاست، احمد اسحاق نعمانی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۶۱-۳۶۹

۱۰۵۱- [۷] شبلی اور معاصر سیاسی حالات، محمد ریاض
ماہنامہ المعارف، لاہور، جولائی ۱۹۷۹ء، ص ص ۱۷-۲۷

۱۰۵۲- [۸] شبلی اور ہندوستانی نشاۃ ثانیہ، احمد اسحاق نعمانی
(بقیہ تفصیل دستیاب نہیں)

۱۰۵۳- [۹] شبلی ایک تحریک، سردار محمد
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۶۵-۶۸۶

۱۰۵۴- [۱۰] شبلی شاعر اور ماہر سیاست داں کی حیثیت سے، صوفی غلام مصطفیٰ تبسم
ماہنامہ نیرنگ خیال، لاہور، ستمبر ۱۹۴۴ء، ص ص ۱۳-۱۷

۱۰۵۵- [۱۱] شبلی کے سیاسی رجحانات، علی جواد زیدی
ماہنامہ ادیب، دہلی، ۱۹۴۳ء
▪ تعمیری ادب، ادارہ انیس اردو، الہ آباد، غیر مورخہ، ص ص ۱۵۶-۱۸۴

۱۰۵۶- [۱۲] شبلی نعمانی کے سیاسی افکار، مہر افروز مراد
سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، اکتوبر ۱۹۸۸ء، ص ص ۵-۳۵

۱۰۵۷- [۱۳] شبلی نعمانی کی سیاسی نظر، ڈاکٹر وزیر آغا
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۶۱-۶۷

۱۰۵۸- [۱۴] علامہ شبلی اور تنقید سیاست، خواجہ مقبول احمد
ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، ستمبر ۱۹۴۱ء

۱۰۵۹- [۱۵] علامہ شبلی کے سیاسی افکار، محمد ضیاء الدین انصاری
سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۵۷-۱۸۱
▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۵۷-۱۸۱

۱۰۶۰- [۱۶] علامہ شبلی کے سیاسی افکار و نظریات، محی الدین آزاد
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۱۳-۳۳۳

۱۰۶۱- [۱۷] علامہ شبلی کے قومی و ملی افکار، محی الدین آزاد اصلاحی
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ، (شبلی نمبر) ۲۰۰۷-۲۰۰۸ء، ص ص ۱۷۲-۱۷۹

۱۰۶۲- [۱۸] کلام شبلی قومی اور سیاسی رجحانات، طاہر حسین کاظمی
ماہنامہ جامعہ، دہلی، فروری ۱۹۸۷ء، ص ص ۲۴-۳۲

۱۰۶۳- [۱۹] مولانا شبلی ایک مجاہد کے روپ میں، محمد حسین الدین درّوائی
علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، جولائی ۱۹۳۷ء، ص ص ۱۱-۲۱

۱۰۶۴- [۲۰] مولانا شبلی کی سیاسی بصیرت، شاہد ماہلی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۸۲-۱۸۷

▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۸۲-۱۸۷

۱۰۶۵- [۲۱] مولانا شبلی کی قومی خدمات، عبدالسلام قدوائی

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۷۳-۸۸

❁ شبلی، اقبال اور محمد علی جناح

۱۰۶۶- [۱] اقبال اور پیروی شبلی، افتخار حسین شاہ

اقبال اور پیروی شبلی، سنگ میل پبلی کیشنز، لاہور، ۱۹۷۷ء، ص ص ۱۰-۴۴

۱۰۶۷- [۲] اقبال اور دار المصنفین، محمد الیاس الاعظمی

اقبالیات، لاہور، جنوری-مارچ ۲۰۱۱ء

۱۰۶۸- [۳] اقبال اور شبلی، محمد ریاض

ماہنامہ ماہ نو، لاہور، مئی ۱۹۷۷ء، ص ص ۲۰-۲۳

۱۰۶۹- [۴] شبلی اور اقبال، عبدالواحد معینی

اقبالیات اور قرۃ العین، اقبال اکیڈمی، لاہور، ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۷-۳۸

۱۰۷۰- [۵] شبلی، قائداعظم اور اقبال، افتخار حسین شاہ

ملتان یونیورسٹی میگزین، ملتان (دانائے راز نمبر) ۱۹۷۷ء، ص ص ۱۴-۱۹

۱۰۷۱- [۶] شبلی کی تاریخ رحلت اور اقبال، غلام حسین ذوالفقار

سہ ماہی اردو، کراچی، اپریل ۱۹۶۷ء، ص ص ۹۲-۹۴

۱۰۷۲- [۷] شبلی و اقبال کا مشترکہ عطیہ، شمیم طارق

سہ ماہی نئی کتاب، دہلی، شمارہ نمبر ۵، اپریل - جون ۲۰۰۸ء، ص ص ۵۵-۷۵

▪ تقابل اور تناظر، ممبئی، ۲۰۱۰ء، ص ص ۵۱-۸۰

۱۰۷۳- [۸] عطیہ، اقبال اور شبلی، سید شہاب الدین دسنوی

ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۱۵ تا ۲۲ فروری ۱۹۹۵ء، ص ص ۶-۸

۱۰۷۴- [۹] علامہ شبلی و اقبال کے مماثل فکری رویے، شمیم احمد

شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۸۳-۸۸

❁ شبلی اور ابوالکلام آزاد

۱۰۷۵- [۱] آزاد اور شبلی، محمد دین تاثیر

نثر تاثیر، فیض احمد فیض، اردو اکادمی، بہاول پور، ۱۹۶۳ء، ص ص ۹۷-۱۰۶

۱۰۷۶- [۲] شبلی اور ابوالکلام، ابوعلی اعظمی

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۷۲-۱۸۸

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ابوعلی اثری (بعنوان: مولانا شبلی سے مولانا آزاد کی ڈرامائی ملاقات) گہوارہ ادب، محمد آباد، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۴۲-۱۴۷

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ابوعلی اثری (بعنوان: مولانا آزاد علامہ شبلی کی رفاقت میں) گہوارہ ادب، محمد آباد، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۴۸-۱۶۱

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد۔ ابوعلی اثری (بعنوان: مولانا آزاد: مولانا شبلی اور دوسرے اکابر کی نگاہ میں)، گہوارہ ادب، محمد آباد ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۹۵-۲۰۳

۱۰۷۷- [۳] شبلی اور ابوالکلام، مسعود الحسن عثمانی

ابوالکلام آزاد احوال و آثار، مولانا آزاد اکیڈمی، لکھنؤ، ۱۹۷۷ء، ص ص ۱۹۹-۲۲۲

۱۰۷۸- [۴] شبلی اور ابوالکلام آزاد، عبداللطیف اعظمی

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۵۲-۵۷

▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۵۲-۵۷

۱۰۷۹- [۵] شبلی و آزاد کے تعلقات، ضیاء الدین اصلاحی

مولانا آزاد مذہبی افکار، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۹۸ء، ص ص ۱۷۷-۱۷۸

۱۰۸۰ [۶] مولانا آزاد اور سید سلیمان ندوی، سعید احمد اکبرآبادی

مولانا ابوالکلام آزاد، ابوسلمان شاہجہاں پوری، کراچی، ۱۹۸۶ء، ص ص ۹۸-۱۰۱

۱۰۸۱- [۷] شبلی و آزاد کی ملاقات کب ہوئی، ضیاء الدین اصلاحی

مولانا آزاد مذہبی افکار، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۹۸ء، ص ص ۱۷۶-۱۷۷

۱۰۸۲- [۸] علامہ شبلی اور مولانا آزاد، ضیاء الدین اصلاحی

مولانا آزاد مذہبی افکار، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۹۸ء، ص ص ۲۲۱-۲۲۳

۱۰۸۳- [۹] علامہ شبلی اور مولانا آزاد کے تعلقات پر ایک نظر، محمد ضیاء الدین انصاری

ماہنامہ ایوان اردو، دہلی (مولانا آزاد نمبر) نمبر ۱۹۸۸ء، ص ص ۵۲-۶۶

۱۰۸۴- [۱۰] کیا مولانا آزاد علامہ شبلی کے شاگرد تھے ؟، ابوسلمان شاہجہاں پوری

امام الہند (تعمیر افکار)، مکتبہ اسلوب، کراچی، ۱۹۶۲ء، ص ص ۲۵۴-۲۷۹

۱۰۸۵- [۱۱] مولانا ابوالکلام آزاد پر علامہ شبلی کے اثرات، سید احتشام احمد ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۲۰۰۶ء، ص ص ۴۲۷-۴۴۰

❁ شبلی اور اعظم گڑھ

۱۰۸۶- [۱] علامہ شبلی اور اعظم گڑھ، ضیاء الدین اصلاحی

ماہنامہ نیا دور، لکھنو، جنوری ۱۹۷۷ء، ص ص ۱۴-۲۵

- چند ارباب کمال، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۸۳ء، ص ص ۱۲۱-۱۴۴
- شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۷-۱۹۸۶ء، ص ص ۶-۹
- شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۲۰-۴۰

❁ شبلی اور انجمن ترقی اردو

۱۰۸۷- [۱] شبلی اور انجمن ترقی اردو ہند، ایم حبیب خاں

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۰۲-۳۰۹

- شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۰۲-۳۰۹

۱۰۸۸- [۲] شبلی نعمانی اور انجمن ترقی اردو، ڈاکٹر شہاب الدین ثاقب

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۷۷-۲۸۲

- ماہنامہ قومی زبان، کراچی، اکتوبر ۲۰۰۴ء، ص ص ۹-۱۵

۱۰۸۹- [۳] مولانا شبلی نعمانی، محمد یونس

انجمن ترقی اردو ہند تاریخ اور خدمات، ایجوکیشنل بک ہاؤس، دہلی، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۱-۴۷

❁ شبلی اور بھوپال

۱۰۹۰- [۱] شبلی اور بھوپال، ساجد علی ندوی

ندائے سیفیہ، بھوپال، نومبر ۱۹۶۶ء، ص ص ۲۷-۲۹

❁ شبلی اور جنجیرہ

۱۰۹۱- [۱] شبلی اور جنجیرہ، ابراہیم سندیلکر، سہ ماہی نوائے ادب، ممبئی۔

❁ شبلی اور حیدرآباد

۱۰۹۲- [۱] شبلی اور حیدرآباد، سید یعقوب
ماہنامہ آج کل، دہلی، جون ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۶-۲۰

۱۰۹۳- [۲] علامہ شبلی اور حیدرآباد، سید داؤد اشرف
ماہنامہ سب رس، حیدرآباد، فروری ۱۹۸۹ء، ص ص ۴-۱۰

۱۰۹۴- [۳] علامہ شبلی اور حیدرآباد، نصیر الدین ہاشمی
صبا، حیدرآباد (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۴۰-۴۶

❁ شبلی اور عالم اسلام

۱۰۹۵- [۱] عالم اسلام کی بیداری میں شبلی اور دبستان شبلی کا حصہ، شعیب اعظمی
ماہنامہ ذکر وفکر، دہلی، جون ۱۹۹۰ء، ص ص ۱۶-۲۷

۱۰۹۶- [۲] عالم اسلام میں شبلی شناسی، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ، دسمبر ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۷-۸۱

▪ متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۶۳-۱۸۱

▪ اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر) اپریل- جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۶۳-۷۴

۱۰۹۷- [۳] مولانا شبلی اور ترکی، سید یحیٰ احمد ہاشمی

ادبی آئینے، مکتبہ شاہد، کراچی، ۱۹۷۴ء، ص ص ۱۵۱-۱۶۳

❁ شبلی اور مغرب

۱۰۹۸- [۱] سرسید شبلی اور مغرب، رفیع الدین ہاشمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۱۹۸۹ء، ص ص ۳۵-۴۷

۱۰۹۹- [۲] شبلی: ایک مخالف انگریز، سید یحیٰ احمد ہاشمی

ادبی آئینے، مکتبہ شاہد، کراچی، ۱۹۷۴ء، ص ص ۱۶۴-۱۹۶

۱۱۰۰- [۳] علامہ شبلی، عبید اللہ فہد فلاحی

تاریخ دعوت و جہاد: برصغیر کے تناظر میں، ہندوستان پبلی کیشنز، دہلی، ۱۹۸۴ء،

ص ص ۲۴۵-۲۴۸

۱۱۰۱- [۴] علامہ شبلی اور خدمت و دفاع اسلام، محمد رضی الاسلام ندوی

سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر) اپریل- جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۹-۶۲

۱۱۰۲- [۵] علامہ شبلی نعمانی اور مستشرقین، الطاف احمد اعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۲۰۰۵ء، ص ص ۵-۲۱

۱۱۰۳- [۶] علامہ شبلی نعمانی اور مغربی علوم سے استفادہ، شیخ محمد اکرام

سہ ماہی المعارف، لاہور، اپریل ۱۹۶۹ء، ص ص ۲-۱۴

۱۱۰۴- [۷] مغربی افکار کی یورش اور علامہ شبلی کا کارنامہ، حبیب ریحان خاں ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۹۴ء، ص ص ۳۲۵-۳۵۰

❁ شبلی اور ندوہ

۱۱۰۵- [۱] اصلاح ندوہ کی تحریک، خورشید نعمانی
دار المصنفین کی ادبی خدمات، رحیمی پریس، بمبئی، ۱۹۷۷ء، ص ص ۲۳

۱۱۰۶- [۲] ایک عظیم الشان دینی تحریک کی انتہائی تخریب، مسئلہ بقائے ندوہ، ابوالکلام آزاد
ہفت روزہ الہلال، کلکتہ، ۱۸/ مارچ ۱۹۱۴ء، ص ص ۱-۳

۱۱۰۷- [۳] تحریک اصلاح وتغیر اور علامہ شبلی نعمانی، ابوالکلام آزاد
ماہنامہ خضر راہ، لکھنو، مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۹-۵۶

۱۱۰۸- [۴] شمس العلماء مولانا شبلی اور مسئلہ ندوہ، ابوالکلام آزاد
ہفت روزہ الہلال، کلکتہ، ۳۰/ اپریل ۱۹۱۳ء، ص ص ۲-۵

۱۱۰۹- [۵] طلبہ میں اسٹرائک اور بے چینی، سید ابوالحسن علی ندوی
حیات عبدالحیٔ، ندوۃ المصنّفین، دہلی، ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۷۱-۱۷۳

۱۱۱۰- [۶] علامہ شبلی کا دور معتمدی اور دار العلوم کا قیام، سید ابوالحسن علی ندوی
حیات عبدالحی، ندوۃ المصنّفین، دہلی، ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۶۰-۱۶۳

۱۱۱۱- [۷] علامہ شبلی کا معتمدی سے استعفاء، سید ابوالحسن علی ندوی
حیات عبدالحیٔ، ندوۃ المصنّفین، دہلی، ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۷۰-۱۷۱

۱۱۱۲- [۸] علامہ شبلی کا ندوۃ العلماء، افتخار احمد چشتی
مقالات یوم شبلی، مسلم اکیڈمی، لاہور، ۱۹۶۴ء، ص ص ۲۷-۳۴

۱۱۱۳- [۹] علامہ شبلی نعمانی کی ادبی خدمات ندوۃ العلماء کے حوالے سے، سعید الرحمٰن اعظمی

سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، اکتوبر-دسمبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۵۶-۷۵

۱۱۱۴- [۱۰] کتب خانہ ندوۃ العلماء، سید عبدالحئی حسنی

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۱۱۹-۱۲۳

۱۱۱۵- [۱۱] مولانا شبلی اور ندوۃ العلماء، مفتون احمد

ماہنامہ نگار، لکھنو، مارچ ۱۹۵۳ء، ص ص ۲۷-۳۰

۱۱۱۶- [۱۲] مولانا شبلی اور ندوہ کا متخیلہ، محبّ اللہ لاری

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۱۵۳-۱۶۸

۱۱۱۷- [۱۳] مولانا شبلی کا مجوزہ دارالعلوم، سید یحیٰ احمد ہاشمی

ادبی آئینے، مکتبہ شاہد، کراچی، ۱۹۷۴ء، ص ص ۱۹۷-۲۳۶

۱۱۱۸- [۱۴] ندوۃ العلماء، پیارے لال شاکر میرٹھی

ماہنامہ ادیب، الہ آباد، جون ۱۹۱۲ء، ص ص ۱۶۲-۱۶۷

- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۸۷-۱۹۶

۱۱۱۹- [۱۵] ندوۃ العلماء اور علامہ شبلی، عبدالحلیم شرر

ماہنامہ دالگداز، لکھنو، اگست ۱۹۱۳ء

- مضامین شرر، جلد پنجم، ایس عبدالرشید اینڈ برادرس، لاہور، ص ص ۹۰-۹۵
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۹۷-۲۰۲

۱۱۲۰- [۱۶] ندوۃ العلماء اور علامہ شبلی نعمانی، ابو علی اعظمی

ماہنامہ فاران، کراچی، مئی ۱۹۷۰ء، ص ص ۳۳-۴۶

۱۱۲۱- [۱۷] ندوۃ العلماء کی شورش کا اصلی راز، سید سلیمان ندوی

سہ روزہ وکیل، امرت سر، ۳۰/ دسمبر ۱۹۱۳ء

۱۱۲۲- [۱۸] ندوۃ العلماء اور علامہ شبلی، احمد حسین (مراسلہ)

ہفت روزہ الہلال، کلکتہ، ۱۸/ مارچ ۱۹۱۴ء، ص ص ۱۸

۱۱۲۳- [۱۹] ندوہ کا دورِ اختلاف و انتشار۔ سید ابوالحسن علی ندوی
حیاتِ عبدالحئی، ندوۃ المصنفین، دہلی، ۱۹۷۰ء، ص ص ۱۶۳-۱۷۰

۱۱۲۴- [۲۰] ندوہ میں مولانا شبلی کی آمد، شاہ معین الدین احمد ندوی
حیاتِ سلیمان، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۰ء، ص ص ۱۹-۲۰

❁ شخصیت اور کمالات

۱۱۲۵- [۱] شبلی ایک جامع الحیثیات شخصیت، سید عبداللہ
مقالاتِ یومِ شبلی، مسلم اکادمی، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۹-۱۶

۱۱۲۶- [۲] شبلی ایک شخصیت، عبدالماجد دریابادی
ماہنامہ چراغ راہ، لاہور، مئی جون ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۲۰-۱۲۲
- معاصرین، ادارہ انشائے ماجدی، کلکتہ، ۱۹۷۹ء، ص ص ۶۶-۷۱
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۰۱-۱۰۵

۱۱۲۷- [۳] شبلی ایک ہمہ گیر شخصیت، ن بخاری
ماہنامہ نئی قدریں، حیدرآباد، ۱۹۷۰ء (خاص نمبر) ص ص ۶۲-۷۴

۱۱۲۸- [۴] شبلی کے تصنیفی کام کی مجموعی قدر و قیمت، سید عبداللہ
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۴۸-۵۲
- مقالاتِ یومِ شبلی، مرتبہ: عبیداللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱-۶

۱۱۲۹- [۵] شبلی شخصیت کے تین رخ، احمد اسحاق نعمانی
ہم قلم، کراچی، جولائی ۱۹۶۳ء

۱۱۳۰- [۶] شبلی کی جامعیت، اقبال احمد خاں سہیل
افکارِ سہیل، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۱۹۵۷ء، ص ص ۷۱-۸۴

۱۱۳۱- [۷] شبلی کی شخصیت، مفتون احمد
ماہنامہ نگار، لکھنؤ، ۱۹۵۴ء، ص ص ۳۰-۳۷

۱۱۳۲- [۸] شبلی کی شخصیت، شمیم حنفی
سرسید سے اکبر تک، مرکزی مکتبہ اسلامی، دہلی، ۱۹۹۵ء، ص ص ۱۷۲-۱۷۸
• ماہنامہ آج کل، دہلی، جنوری ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۴-۱۶

۱۱۳۳- [۹] علامہ شبلی نعمانی اور تعلیم نسواں، طلعت عزیز
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۷۴-۸۲

۱۱۳۴- [۱۰] شبلی نعمانی حیات اور کارنامے پر مولانا ضیاء الدین اصلاحی کے اعتراضات
ظفر احمد صدیقی، ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، اگست ستمبر ۱۹۸۶ء، ص ص ۵۱-۷۰
قسط دوم: اکتوبر ۱۹۸۶ء، ص ص ۳۹-۴۹
قسط سوم: دسمبر ۱۹۸۶ء، ص ص ۴۱-۴۷

۱۱۳۵- [۱۱] علامہ شبلی ایک ہمہ جہت شخصیت، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ کتاب نما، دہلی، اپریل ۲۰۱۱ء، ص ص ۵۳-۶۰

۱۱۳۶- [۱۲] علامہ شبلی کی انفرادیت اور امتیازات، سید عبدالباری
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۰۵-۴۲۰

۱۱۳۷- [۱۳] علامہ شبلی کی انفرادیت (استدراک)، وارث ریاضی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اپریل ۲۰۰۶ء، ص ص ۲۹۴-۳۰۳

۱۱۳۸- [۱۴] علامہ شبلی کے بعض جاوداں کارنامے، ضیاء الدین اصلاحی
علامہ شبلی نعمانی معنویت کی بازیافت، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء
ص ص ۲۹-۷۰

۱۱۳۹- [۱۵] علامہ شبلی کی عظمت، سید توقیر حسن
شبلی نیشنل انٹر کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۸-۱۹۷۷ء، ص ص ۱۰-۱۲

۱۱۴۰- [۱۶] علامہ شبلی کی عظمت و جامعیت، ضیاء الدین اصلاحی
مجلہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء، ص ص ۱۱۱-۱۲۴
▪ ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۲۵-۳۴۱

۱۱۴۱- [۱۷] علامہ شبلی کے کارناموں کا ایک جائزہ، عبدالکریم عابد
ماہنامہ چراغ راہ، کراچی، جون ۱۹۷۶ء، ص ص ۵۳-۶۵

۱۱۴۲- [۱۸] علامہ شبلی کی کردار سازی اور مردم گری، ضیاء الدین اصلاحی
سہ ماہی نظام القرآن، سرائے میر، جولائی-ستمبر ۲۰۰۳ء، ۴۷-۶۶

۱۱۴۳- [۱۹] علامہ شبلی مجموعہ کمالات، ابوالکلام آزاد
شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۸۳-۱۸۶

۱۱۴۴- [۲۰] علامہ شبلی نعمانی، جان ملکم
ماہنامہ ادیب، الہ آباد، ۱۹۱۱ء، ص ص ۱۴-۱۷
▪ جرنل خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، شمارہ نمبر ۷-۸، ۹، ۷-۱۹۷۸ء، ص ص ۶۳-۶۶
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۷۱-۱۷۶

۱۱۴۵- [۲۱] علامہ شبلی نعمانی کی شخصیت کے امتیازی پہلو، ریاض الرحمٰن خاں شروانی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۹۷ء، ص ص ۴۰۵-۴۳۰
قسط دوم: جولائی ۱۹۹۷ء، ص ص ۵-۱۷

۱۱۴۶- [۲۲] علم و مطالعہ سے مولانا شبلی کی دلچسپی، ضیاء الدین اصلاحی
مسلمانوں کی تعلیم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۶ء، ص ص ۱۸۳-۱۹۴

۱۱۴۷- [۲۳] مولانا شبلی، خلیق انجم
سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۹-۱۵
▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء

ص ص ۹-۱۵

۱۱۴۸- [۲۴] مولانا شبلی کا تجدیدی کارنامہ، عزیز ملک
خیابان، لاہور، ص ص ۶۸-۷۱

۱۱۴۹- [۲۵] مولانا شبلی کی شخصیت، خواجہ مقبول احمد
ماہنامہ نگار، لکھنو، اپریل ۱۹۵۳ء، ص ص ۶-۱۲

۱۱۵۰- [۲۶] مولانا شبلی کی علمی تربیت اور مردم سازی، ضیاء الدین اصلاحی
مسلمانوں کی تعلیم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۶ء، ص ص ۱۹۵-۲۱۷

۱۱۵۱- [۲۷] نابغہ روزگار شبلی نعمانی، صاحب سیرت، ساجد امجد
اردو ڈائجسٹ ہما، دہلی، دسمبر ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۷۲-۲۹۸

۱۱۵۲- [۲۸] ہمہ جہت شخصیت شبلی نعمانی، سید شاہد
ماہنامہ حیات نو، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۶-۱۸

۱۱۵۳- [۲۹] ہمہ گیر شبلی، ابوالبقاء
ماہنامہ خضر راہ، لکھنو (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۱۲۱-۱۵۰

❁ عربی زبان و ادب

۱۱۵۴- [۱] عربی انشاء، سعید انصاری
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۱۲-۱۲۵
- مقالات یوم شبلی، مرتبہ: عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۰۴-۱۲۱
- شبلی نقادوں کی نظر میں، ناز صدیقی، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۴۸-۱۷۴

۱۱۵۵- [۲] عربی شاعری اور مثنوی بہ نظر شبلی، محمد عبدالباسط

دکن ریویو، حیدر آباد، فروری ۱۹۰۹ء، ص ص ۲۹-۴۲

۱۱۵۶- [۳] علامہ شبلی اور عربی زبان و ادب، ابوسفیان اصلاحی

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۸۳-۳۰۸

❁ فارسی شعر و ادب

۱۱۵۷- [۱] حافظ اور شبلی، آصف نعیم صدیقی

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۰۹-۳۱۴

۱۱۵۸- [۲] شبلی اپنے فارسی کلام کے آئینے میں، احمد سعید

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۵۱-۱۵۶

- شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء ص ص ۱۵۱-۱۵۶

۱۱۵۹- [۳] شبلی: بلبل شیراز ہند، پروفیسر عبدالحق

سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۴۰-۱۵۰

- شبلی کی علمی و ادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۵۱-۱۵۶
- ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۲۰۰۶ء، ص ص ۳۳-۴۳
- ماہنامہ اخبار اردو، اسلام آباد، جنوری ۲۰۰۶ء

۱۱۶۰- [۴] شبلی کا فارسی تغزل۔، رشید حسن خاں

ماہنامہ نگار، لکھنو، مئی ۱۹۵۰ء، ص ص ۱۵-۲۰

۱۱۶۱- [۵] شبلی کا فارسی تغزل، ظفر احمد صدیقی

تنقیدی معروضات، فلاحی بکڈپو، وارانسی، ۱۹۸۳ء، ص ص ۶۵-۷۸

۱۱۶۲- [۶] شبلی کی فارسی غزل، شمس الرحمٰن فاروقی
سہ ماہی اردو ادب، دہلی، اپریل-جون ۲۰۱۱ء، ص ص ۵۶-۷۳

۱۱۶۳- [۷] شبلی کی فارسی شاعری، عبدالسلام ندوی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۴۱-۱۴۸

۱۱۶۴- [۸] شبلی کی فارسی شاعری اور ان کا کلیات، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، جون ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۴-۵۹

۱۱۶۵- [۹] شبلی کی فارسی غزل، ظہیر احمد صدیقی
میزان قدر، علی گڑھ، ۱۹۹۳ء، ص ص ۹۷-۱۱۱

۱۱۶۶- [۱۰] شبلی کی فنکارانہ شخصیت ان کے فارسی اشعار کی روشنی میں، شعیب اعظمی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۳۵-۱۵۰
- سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (فارسی ادب نمبر) جولائی ۲۰۱۱ء، ص ص ۴۴-۶۱

۱۱۶۷- [۱۱] شبلی نعمانی کی فارسی شاعری، ڈاکٹر انیس ادیب
سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، جنوری-مارچ ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۷-۶۲

۱۱۶۸- [۱۲] علامہ شبلی اور ان کی فارسی غزل گوئی، احمد علی برقی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۴-۱۹۷۳ء، ص ص ۳۴-۳۶

۱۱۶۹- [۱۳] علامہ شبلی کی فارسی شاعری، مرزا احسان احمد
علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، نومبر-دسمبر ۱۹۲۲ء، ص ص ۲۴-۳۵
- ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول، فروری ۱۹۴۹ء، ص ص ۱۲۱-۱۳۱
قسط دوم: مارچ ۱۹۴۹ء، ص ص ۲۰۳-۲۱۷
قسط سوم: اپریل ۱۹۴۹ء، ص ص ۲۷۵-۲۹۱
قسط چہارم: مئی ۱۹۴۹ء، ص ص ۳۸۱-۱۹۲
- مقالات احسان، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۶۸ء، ص ص ۱-۲۶

۱۱۷۰- [۱۴] علامہ شبلی کی فارسی شاعری: ایک تعارف، عبدالقادر جعفری
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۲۰۰۶ء، ص ص ۳۶۴-۳۷۳

۱۱۷۱- [۱۵] علامہ شبلی کی فارسی غزل، عمر کمال الدین
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۱۶-۲۲۵

۱۱۷۲- [۱۶] علامہ شبلی کی فارسی غزل گوئی، اشتیاق احمد
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۱-۱۹۸۰ء، ص ص ۹۵-۹۷

۱۱۷۳- [۱۷] عہد حاضر میں علامہ شبلی کی فارسی نگارشات کی معنویت، عبدالقادر جعفری
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۰۹-۲۱۵

۱۱۷۴- [۱۸] مولانا شبلی اور فارسی شاعری، مہر النساء خاں
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۲۰۰۴ء، ص ص ۳۶۳-۳۷۳

۱۱۷۵- [۱۹] مولانا شبلی اور ان کی فارسی خدمات، نذیر احمد
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۸۰ء، ص ص ۸۵-۱۰۵

۱۱۷۶- [۲۰] مولانا شبلی بحیثیت (فارسی) شاعر، اختر جونا گڑھی
معارف اسلامیہ، لاہور، اپریل ۱۹۳۶ء
▪ مقالات اختر، ترقی اردو بورڈ، کراچی، ۱۹۷۲ء، ص ص ۵۴-۹۰

۱۱۷۷- [۲۱] مولانا شبلی فارسی شاعر کی حیثیت سے، صوفی غلام مصطفیٰ تبسم
ماہنامہ مخزن، لاہور، مارچ ۱۹۲۸ء، ص ص ۲۵-۳۶
قسط دوم: اپریل ۱۹۲۸ء، ص ص ۱۰-۲۰

۱۱۷۸- [۲۲] مولانا شبلی کی فارسی شاعری، محی الدین احمد
صبا، حیدر آباد (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۷۷-۸۴

فتنۂ تکفیر

۱۱۷۹- [۱] تکفیر کے متعلق اللہ والوں کا طریقہ، مولانا اشرف علی تھانوی
ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، جولائی ۱۹۳۶ء، ص ص ۵۳-۶۴

۱۱۸۰- [۲] علامہ شبلی اور مولانا حمید الدین فراہی مرحوم پر غوغائے تکفیر، سید سلیمان ندوی
ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اگست ۱۹۳۶ء، ص ص ۲۵-۲۸

۱۱۸۱- [۳] علامہ شبلی نعمانی پر فتویٰ تکفیر، بدر الدین اصلاحی
ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اگست ۱۹۳۶ء، ص ص ۲۹-۵۴

۱۱۸۲- [۴] فتنۂ تکفیر، امین احسن اصلاحی
ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، قسط اول، جولائی ۱۹۳۶ء، ص ص ۱-۸
قسط دوم: ماہنامہ الاصلاح، سرائے میر، اکتوبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۲-۸

۱۱۸۳- [۵] فتنۂ تکفیر بعض اکابر کی رائیں
(مولانا حسین احمد مدنی، مولانا ابوالکلام آزاد، مولانا ابوالمحاسن محمد سجاد، مولانا مناظر احسن گیلانی، مولانا عبدالماجد دریابادی) الاصلاح، سرائے میر، اگست ۱۹۳۶ء، ص ص ۵۶-۶۱

۱۱۸۴- [۶] مولانا شبلی اور مولانا فراہی کے خلاف فتویٰ کا جائزہ، سید ابوالاعلیٰ مودودی
ماہنامہ ترجمان القرآن، لاہور، جولائی ۱۹۳۶ء، ص ص ۴۱۸-۴۴۱
ماہنامہ ترجمان القرآن، لاہور، اگست ۱۹۳۶ء، ص ص ۴۸۵-۴۹۴
ماہنامہ ترجمان القرآن، لاہور، ستمبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۲
ماہنامہ ترجمان القرآن، لاہور، اکتوبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۴۸
ماہنامہ ترجمان القرآن، لاہور، نومبر ۱۹۳۶ء، ص ص ۱۵۱

❁ فکرونظر

۱۱۸۵- [۱] اسلامی اقدار کا تحفظ اور علامہ شبلی، ابوذر متین
ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، مارچ ۲۰۰۴ء، ۸۸-۹۰

۱۱۸۶- [۲] اسلامی فکر کی تشکیل جدید میں علامہ شبلی کا حصہ، عالم خوندمیری
صبا، حیدرآباد (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۴۷-۵۶

۱۱۸۷- [۳] برصغیر میں اسلامی فکر کے ارتقاء میں شبلی کا حصہ، غطریف شہباز ندوی
سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر) اپریل جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۷-۲

۱۱۸۸- [۴] تدلیس شبلی: تاریخ یا مناظرہ، سید عدیل اختر
ماہنامہ اصلاح، لکھنؤ، شمارہ، ص ص ۵-۶

۱۱۸۹- [۵] جمہرۃ البلاغہ پر شبلی کا ایک ریویو، شرف الدین اصلاحی
ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲-۱۷

۱۱۹۰- [۶] خواتین سے متعلق علامہ شبلی کے افکار، کلیم صفات اصلاحی
ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۲۲ تا ۲۸ اپریل ۲۰۰۵ء، ص ص ۱-۲
قسط دوم: ۱-۷ر مئی ۲۰۰۵ء، ص ص ۲-۳

۱۱۹۱- [۷] درایت شبلی، سید حسن ضیاء
ماہنامہ اصلاح، لکھنؤ، شمارہ-۶

۱۱۹۲- [۸] سرسید کے ہم خیال علماء کے دینی نظریے، سید عبداللہ
اورینٹل کالج میگزین، لاہور، نومبر ۱۹۳۸ء، ص ص ۵۲-۶۶

۱۱۹۳- [۹] شبلی اور ڈارون، سید اکبر حسین (اکبرالہ آبادی) مراسلہ

دکن ریویو، حیدرآباد، ستمبر ۱۹۰۸ء، ص ص ۲۰

۱۱۹۴- [۱۰] شبلی کا ابتدائی دور اور تحریک اہل حدیث، ابوعلی اثری

الاعتصام، لاہور، ۲۷ر مئی -۱۰ر جون ۱۹۵۵ء

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، گہوارہ ادب، محمد آباد ۲۰۰۲ء، ص ص ۹۲-۹۹

۱۱۹۵- [۱۱] شبلی: ایک چین اسلامسٹ، عطاء اللہ شیخ

البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۷-۱۷

▪ مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۷-۱۷

۱۱۹۶- [۱۲] شبلی ایک مصلح، حسین ثاقب

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۳۹-۶۴۲

۱۱۹۷- [۱۳] شبلی ایک مفکر کی حیثیت سے، سید محمد تقی

روزنامہ جنگ، کراچی، ۱۴ر مارچ ۱۹۶۲ء، ص ص ۷

۱۱۹۸- [۱۴] شبلی فکر جدید سے کیونکر روشناس ہوئے، سید عبداللہ

اورینٹل کالج میگزین، لاہور، مئی ۱۹۳۸ء، ص ص ۳۸-۴۸

۱۱۹۹- [۱۵] شبلی کا ایک فلسفیانہ نظام، سارہ فاروقی

ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، جلد ۶۵، شمارہ ۷، جولائی ۱۹۹۳ء، ص ص ۵۳-۶۳

۱۲۰۰- [۱۶] شبلی کا نصب العین، انجم اعظمی

ماہنامہ افکار، کراچی، جون ۱۹۶۲ء، ص ص ۱۳-۱۵

۱۲۰۱- [۱۷] شبلی کی محرومیاں، احمد اسحاق نعمانی

علی گڑھ میگزین، علی گڑھ، شمارہ ا، ۱۹۵۷ء، ص ص ۷۶-۸۴

▪ خاتون دکن، حیدرآباد، مئی ۱۹۶۴ء، ص ص ۵-۱۰

▪ ماہنامہ الشجاع، کراچی، دسمبر ۱۹۶۲ء، ص ص ۷۶-۸۴

۱۲۰۲- [۱۸] شبلی کے مذہبی عقائد، سید سلیمان ندوی

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۷-۲۳

۱۲۰۳- [۱۹] شبلی کے مقاصد حیات، حمید کوثر

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۹۲-۳۹۷

۱۲۰۴- [۲۰] شبلی کے نظریہ شعر کی معنویت، آفتاب احمد آفاقی

علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۲۳-۲۴۰

۱۲۰۵- [۲۱] شبلی مفکر و مبلغ، عطاء اللہ شیخ

مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۲۱۹-۲۲۳

۱۲۰۶- [۲۲] شبلی نعمانی کے قانونی اور سماجی تصورات، مہر افروز مراد

سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، جولائی ۱۹۸۸ء، ص ص ۵-۴۲

۱۲۰۷- [۲۳] شبلی نگارشات دعوت و اصلاح، محمد یسین مظہر صدیقی

سہ فکر و نظر، علی گڑھ، جلد ۳۰، شمارہ ۲، ۱۹۹۳ء، ص ص ۲۶-۵۶

۱۲۰۸- [۲۴] علامہ شبلی، محمد اجتباء ندوی

تاریخ فکر اسلامی، المرکز العلمی، دہلی، ۱۹۹۸ء، ص ص ۲۳۶-۲۴۰

۱۲۰۹- [۲۵] علامہ شبلی اور اشاعت اسلام، ابوذر متین

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، اگست ۲۰۰۴ء، ص ص ۵۷-۶۲

۱۲۱۰- [۲۶] علامہ شبلی اور اصلاح امت، احتشام احمد ندوی

ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، جولائی - اگست ۱۹۸۲ء، ص ص ۴۰-۶۴

۱۲۱۱- [۲۷] علامہ شبلی اور ان کا نیشنل، سلمان سلطان

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۸۹-۱۹۸۸ء، ص ص ۲۶-۲۹

۱۲۱۲- [۲۸] علامہ شبلی اور علم حدیث، ضیاء الدین اصلاحی

قسط اول: دوماہی الشارق، مظفر پور، جولائی - اگست ۲۰۰۷ء، ص ص ۱۵-۲۵

قسط دوم: دوماہی الشارق، مظفر پور، ستمبر اکتوبر ۲۰۰۷ء، ص ص ۱۹-۲۸

قسط سوم: دوماہی الشارق، مظفر پور، نومبر و دسمبر ۲۰۰۷ء، ص ص ۱۵-۱۹

۱۲۱۳- [۲۹] علامہ شبلی اور فکری اجتہاد، کبیر احمد جائسی
سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی (شبلی نمبر) اپریل-جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۳-۴۸

۱۲۱۴- [۳۰] علامہ شبلی کی بعض اولیات، ضیاء الدین اصلاحی
سہ ماہی نظام القرآن، سرائے میر، جنوری تا مارچ ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۴-۴۰

۱۲۱۵- [۳۱] علامہ شبلی کی تحریروں میں سائنسی مباحث، کلیم صفات اصلاحی
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۱۳۱-۱۵۱

۱۲۱۶- [۳۲] علامہ شبلی کے چند فقہی مباحث، کلیم صفات اصلاحی
ماہنامہ زندگی نو، دہلی، اپریل ۲۰۰۰ء، ص ص ۳۶-۶۰

۱۲۱۷- [۳۳] علامہ شبلی نعمانی، منظر اعظمی
اردو ادب کے ارتقا میں تحریکوں اور رجحانوں کا حصہ، اردو اکادمی، لکھنو، ۱۹۹۶ء،
ص ص ۲۶۸-۲۸۰

۱۲۱۸- [۳۴] علامہ شبلی نعمانی اور ان کی فکر ونظر، نظام الدین ایس گوریکر
ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۱۵ تا ۲۲/ اپریل ۱۹۹۵ء، ص ص ۴-۵

۱۲۱۹- [۳۵] کتابوں اور کتب خانوں سے مولانا شبلی کی دلچسپی، ضیاء الدین اصلاحی
سہ ماہی نظام القرآن، سرائے میر، اپریل-جون ۲۰۰۲ء

۱۲۲۰- [۳۶] فتنہ شبلی، سید علی حیدر، مکتبہ اصلاح، لکھنو۔

۱۲۲۱- [۳۷] مثالی عورت کی تشکیل (سرسید، نذیر احمد، حالی اور شبلی کی نگارشات کا مطالعہ)
مظہر حسین، سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، اپریل ۱۹۹۵ء، ص ص ۵۵-۱۴۱

۱۲۲۲- [۳۸] مولانا شبلی کیا تھے، سید صباح الدین عبدالرحمٰن
البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۳۰-۱۳۶

▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، مرتبہ: ناز صدیقی، الیاس ٹریڈرس، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء

ص ص ۱۸۵-۱۹۷

۱۲۲۳- [۳۹] مولانا شبلی کے خیالات کی اہمیت، مفتون احمد
ماہنامہ نئی قدریں، حیدرآباد، ستمبر ۱۹۷۶ء

۱۲۲۴- [۴۰] مولانا شبلی کی دینی منزلت، محمد یسین مظہر صدیقی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۶۵-۱۸۶

۱۲۲۵- [۴۱] مولانا شبلی سے انٹرویو، محمد طارق
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۶-۷۵-۱۹۷۵ء، ص ص ۲۸-۲۹

۱۲۲۶- [۴۲] مولوی شبلی کے تعصب کا ایک اور نمونہ، سید عدیل اختر
ماہنامہ اصلاح، لکھنؤ، شمارہ ۵-۶

❁ قرآنیات

۱۲۲۷- [۱] ایم.اے.او.کالج علی گڑھ میں علامہ شبلی کا درس قرآن، ظفرالاسلام اصلاحی
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۴۸-۵۷

۱۲۲۸- [۲] تاریخ ترتیب قرآنی از علامہ شبلی نعمانی: ایک جائزہ، ابوسفیان اصلاحی
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۱۱۴-۱۲۲

۱۲۲۹- [۳] علامہ شبلی کے بعض قرآنی افکار، کلیم صفات اصلاحی
ماہنامہ زندگی نو، دہلی، اگست ۲۰۰۰ء، ص ص ۴۹-۶۰

۱۲۳۰- [۴] نظام القرآن پر شبلی ایک کا ریویو، شرف الدین اصلاحی
ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۷۲

۱۲۳۱- [۵] نظم قرآن میں شبلی کا استفادہ، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۴

❁ مطائبات شبلی

۱۲۳۲- [۱] تبصرہ بر مطائبات شبلی، عرش ملسیانی
ماہنامہ آج کل، دہلی، اکتوبر ۱۹۶۳ء، ص ص ۴۵

۱۲۳۳- [۲] شبلی کے مطائبات، شیخ سعید اللہ
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۶۳۵-۶۳۸

❁ یادگار شبلی

۱۲۳۴- [۱] ایک جشن جبلی، عبدالماجد دریابادی
انشائے ماجدی، ادارہ انشائے ماجدی، کلکتہ، ۱۹۹۱ء، ص ص ۲۷۸-۲۸۰

۱۲۳۵- [۲] ایک یادگار انجمن: انجمن ترقی اردو، اکبر حیدری
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، ستمبر، اکتوبر ۱۹۸۵ء، ص ص ۱۱-۱۸

۱۲۳۶- [۳] جماعت نعمانیہ کی تشکیل، شرف الدین اصلاحی
ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۸۳

۱۲۳۷- [۴] خواب تمنا (دارالمصنفین کا متخیلہ اعمال) سید سلیمان ندوی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ ستمبر ۱۹۱۶ء، ص ص ۳-۱۲

۱۲۳۸- [۵] دارالمصنفین اعظم گڑھ، عمیر الصدیق ندوی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۱-۰۲ء، ص ص ۲۹-۳۹

۱۲۳۹- [٦] دارالمصنّفین اعظم گڑھ، محمد اویس گوہر، مجلّہ علم وآگہی نیشنل کالج، کراچی۔
▪ برصغیر پاک وہند کے علمی وادبی ادارے، حصہ اول، ص ص ۱۷۵-۱۸۳

۱۲۴۰- [٧] دارالمصنّفین اوراس کی خدمات، سید صباح الدین عبدالرحمٰن
شبلی نقادوں کی نظر میں، مرتبہ ناز صدیقی، حیدرآباد، ۱۹۷٦ء، ص ص ۱۸۵-۱۹۷
▪ مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبیداللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹٦۱ء، ص ص ۱۷۲-۱۸۳
▪ ہفت روزہ چٹان، لاہور، ۲۲ رفروری ۱۹٦۵ء، ص ص ۹-۱۰ و ۲۱

۱۲۴۱- [٨] دارالمصنّفین اوراس کی علمی وادبی خدمات، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، جولائی تا ستمبر ۱۹۹۹ء، ص ص ٦-۱۷
▪ ترجمان الاسلام، بنارس، جولائی تا ستمبر ۲۰۰۰ء، ص ص ۸-۴۷
▪ ماہنامہ سہارا، نوئیڈا، نومبر، دسمبر ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۰-۳۷

۱۲۴۲- [۹] دارالمصنّفین اور پروفیسر شیخ عبدالقادر، عبدالستار دلوی
خان بہادر پروفیسر شیخ عبدالقادر سرفراز، احوال اور آثار، دکن مسلم ایجوکیشن اینڈ
ریسرچ انسٹی ٹیوٹ، پونے، ۲۰۰۳ء، ص ص ۴۴-۴۵

۱۲۴۳- [۱۰] دارالمصنّفین ایک نظر میں، ایم پرویز
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۷-۱۹۹٦ء، ص ص ۹٦-۹۸

۱۲۴۴- [۱۱] دارالمصنّفین: شبلی کی تصنیفی تحریک، خورشید مظہر الحق نعمانی
سہ ماہی نوائے ادب، بمبئی، شمارہ ۲، ۱۹۹۸ء، ص ص ٦-۲۱

۱۲۴۵- [۱۲] دارالمصنّفین: شبلی کی تصنیفی تحریک، غلام حسین ذوالفقار
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۰۳-۲۰۹
▪ مقالات یوم شبلی، مرتبہ حافظ نذر احمد، مسلم اکیڈمی، لاہور، ۱۹٦۸ء، ص ص ۱۷-۲٦

۱۲۴٦- [۱۳] دارالمصنّفین علمی تصنیفی کام کی تربیت کا ادارہ، محسن عثمانی ندوی
ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، اگست ۲۰۱۱ء، ص ص ۴۰-۴۳

▪ خطبات تعلیم وتربیت، ہدیٰ بک ڈسٹری بیوٹرس، حیدرآباد، ۲۰۱۱ء، ص ص ۱۸۴-۱۹۰

۱۲۴۷ [۱۴] دارالمصنّفین کا قیام اور اس کے کاموں کا آغاز، شاہ معین الدین احمد ندوی

حیات سلیمان، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۱۹۸۰ء، ص ص ۷۵-۱۷۱

۱۲۴۸- [۱۵] دارالمصنّفین کی بنیاد کس نے ڈالی، ضیاء الدین اصلاحی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۹۷ء، ص ص ۴۶۰-۴۶۶

۱۲۴۹- [۱۶] دارالمصنّفین کی تاریخی خدمات، اشفاق احمد اعظمی

ماہنامہ سب رس، حیدرآباد، اگست ۲۰۰۳ء، ص ص ۴۱-۴۳

۱۲۵۰- [۱۷] دارالمصنّفین کی ادبی خدمات، عمیر الصدیق ندوی

دوماہی الشارق، مظفر پور، مئی جون ۲۰۰۸، ص ص ۲۹-۳۴

۱۲۵۱- [۱۸] دارالمصنّفین کی خدمات، ذاکر حسین (صدر جمہوریہ)

افکار ذاکر، مرتبہ اختر الواسع، مکتبہ جامعہ، دہلی، فروری ۲۰۰۵ء، ص ص ۷۵-۸۰

۱۲۵۲- [۱۹] دارالمصنّفین کی ساٹھ سالہ سال گرہ، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۸۵

۱۲۵۳- [۲۰] دارالمصنّفین کی طلائی جبلی، عبداللطیف اعظمی

ماہنامہ جامعہ، دہلی، فروری ۱۹۶۵ء، ص ص ۹۱-۱۰۴

۱۲۵۴- [۲۱] دارالمصنّفین کے قیام کا تاریخی پس منظر، شباب الدین

دارالمصنّفین کے ادبی خدمات کا تعارف، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۹-۴۰

۱۲۵۵- [۲۲] دانش گاہ شبلی، عبدالحق

علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۸۵-۳۹۸

▪ ترسیل وترجمہ اردو اور ادارے، مرتبہ اصغر کمال، دہلی، ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۴۲-۱۶۰

۱۲۵۶- [۲۳] ڈاکٹر ذاکر حسین اور دارالمصنّفین، ضیاء الدین اصلاحی

ماہنامہ نیا دور، لکھنؤ، جنوری ۲۰۰۰ء، ص ص ۴-۱۶، ۲۹

۱۲۵۷- [۲۴] رپورٹ سمینار علامہ شبلی شخصیت اور فن، منعقدہ انجمن ترقی اردو ہند دہلی،
ضیاء الدین اصلاحی، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۱۹۹۵ء، ص ص ۳۸۹-۳۹۱

۱۲۵۸- [۲۵] رپورٹ سمینار عہد حاضر میں شبلی کی معنویت، ادارہ۔ شبلی نیشنل کالج میگزین
اعظم گڑھ، ۰۷-۲۰۰۶ء، ص ص ۷-۹

۱۲۵۹- [۲۶] روداد دوروزہ علامہ شبلی حیات وافکار سمینار منعقدہ دار المصنفین، عمیر الصدیق ندوی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۲۰۰۴ء، ص ص ۴۶۸-۴۷۹

۱۲۶۰- [۲۷] شبلی اور دار المصنفین، علاء الدین خاں
ماہنامہ کتاب نما، دہلی، نومبر ۲۰۰۹ء

۱۲۶۱- [۲۸] شبلی سوسائٹی، مہدی حسن افادی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۱۸ء، ص ص ۱۶-۳۴
▪ افادات مہدی، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۲۳ء، ص ص ۳۱۰-۳۳۱

۱۲۶۲- [۲۹] شبلی کی ایک یادگار دار المصنفین، کبیر احمد جائسی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۷۶-۱۷۵

۱۲۶۳- [۳۰] شبلی مرحوم کا سو سالہ جشن ولادت، حافظ نذر احمد
مقالات یوم شبلی، مسلم اکادمی، لاہور، ۱۹۶۸ء

۱۲۶۴- [۳۱] شبلی مرحوم کا سو سالہ جشن ولادت، عطاء اللہ شیخ
مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱-۲

۱۲۶۵- [۳۲] شبلی نعمانی اور انجمن ترقی اردو، شہاب الدین ثاقب
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۷۷-۲۸۲

۱۲۶۶- [۳۳] شبلی نیشنل اسکول: مکاتیب شبلی کی روشنی میں، محمد عارف عمری
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۴-۱۹۹۳ء، ص ص ۲۱-۲۶

۱۲۶۷- [۳۴] شبلی نیشنل کالج اور جدید علمی تحریک، احمد علی

شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۰۸-۲۰۰۷ء، ص ص ۱۸۰-۱۸۵

۱۲۶۸- [۳۵] شبلی نیشنل کالج حال کے آئینے میں، ضیاء الرحمٰن اعظمی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۲-۲۰۰۲ء، ص ص ۱۷-۲۳

۱۲۶۹- [۳۶] علامہ شبلی، دارالمصنفین اور بھوپال، محمد نعیم صدیقی
ماہنامہ فاران، کراچی، اکتوبر ۱۹۶۸ء، ص ص ۲۵-۳۰

۱۲۷۰- [۳۷] علامہ شبلی کی آخری یادگار: دارالمصنفین، شباب الدین
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۰-۱۹۹۹ء، ص ص ۸-۳۱

۱۲۷۱- [۳۸] علامہ شبلی کی تین عظیم الشان یادگاریں، محمد رازق
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۲-۱۹۹۱ء، ص ص ۴۷-۴۸

۱۲۷۲- [۳۹] مدرسۃ الاصلاح، علامہ شبلی اور علامہ حمید الدین فراہی، امین احسن اصلاحی
ماہنامہ الاصلاح، سرائمیر، اگست ۱۹۳۶ء، ص ص ۱-۸

۱۲۷۳- [۴۰] مولانا شبلی اور دارالمصنفین، خورشید نعمانی
دارالمصنفین کی ادبی خدمات، ریمی پریس، بمبئی، ۱۹۷۷ء، ص ص ۳۳-۴۱

۱۲۷۴- [۴۱] یوم شبلی ایک رپورٹ، عبداللطیف اعظمی
ماہنامہ جامعہ، دہلی، اپریل ۱۹۶۸ء، ص ص ۲۱۰-۲۱۹

۱۲۷۵- [۴۲] یادگار شبلی، نصیرالدین ہاشمی
ماہنامہ ساقی، کراچی، فروری ۱۹۵۸ء، ص ص ۲۲-۲۵

۱۲۷۶- [۴۳] یادگار شبلی ہفتہ (رپورٹ) اشفاق احمد اعظمی
شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۶-۱۹۷۵ء، ص ص ۸-۱۲

۱۲۷۷- [۴۴] یہ ہے شبلی کی مقدس امانت، محمد الیاس خاں
شبلی نیشنل کالج میگزین اعظم گڑھ ۷۴-۱۹۷۳ء: ۴۷-۵۰

❁❁❁

(حصہ سوم)

تنقید و تجزیہ تصانیف شبلی

(۳)

تنقید و تجزیہ تصانیف شبلی

❁ اسکات المعتدی علی انصات المقتدی

۱۲۷۸- [۱] اسکات المعتدی علی انصات المقتدی، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، جنوری - جون ۲۰۰۳ء، ص ص ۷۵-۸۰

❁ الانتقاد

۱۲۷۹- [۱] الانتقاد، شیخ رشید رضا
مجلّہ المنار، مصر، جنوری ۱۹۱۲ء

۱۲۸۰- [۲] الانتقاد، عبدالحلیم شرر
ماہنامہ دلگداز، لکھنو، فروری ۱۹۱۲ء

۱۲۸۱- [۳] الانتقاد علی تاریخ التمدن الاسلامی، مولانا محمد عارف عمری
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول، جون ۱۹۹۹ء، ص ص ۴۴۶-۴۶۶
قسط دوم: جولائی ۱۹۹۹ء، ص ص ۵۰-۶۷

۱۲۸۲- [۴] الانتقاد علی تاریخ التمدن الاسلامی: ایک جائزہ، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، اکتوبر-دسمبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۱۳-۱۳۶
• جرنل خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ [۱۳۰] اکتوبر-دسمبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۰۱-۱۲۶

❁ الجزیہ

۱۲۸۳- [۱] علامہ شبلی کا مضمون الجزیہ، علاء الدین خاں
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۲۰۰۸ء، ص ص ۱۲۳-۱۳۰

۱۲۸۴- [۲] علامہ شبلی نعمانی کا مقالہ الجزیہ، پروفیسر عبدالباری
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۱-۴۷

❁ الغزالی

۱۲۸۵- [۱] الغزالی، خورشید نعمانی
دار المصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء، ص ص ۱۴-۱۸

۱۲۸۶- [۲] الغزالی، سید عبداللہ
سرسید اور ان کے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۴ء، ص ص ۱۴۵-۱۴۶

۱۲۸۷- [۳] الغزالی ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی نوائے دار العلوم، مئو، اکتوبر تا دسمبر ۲۰۱۰ء، ص ص ۲۸-۳۶

۱۲۸۸- [۴] علامہ شبلی کی کتاب الغزالی کی عہد حاضر میں معنویت، محسن عثمانی
کتابوں کے درمیاں، خدابخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ،۲۰۱۰ء، ص ص ۵۷-۷۰

❁ الفاروق

۱۲۸۹- [۱] استدراک تنقید الفاروق [حافظ محمد جان غازی پوری] ظفر احمد صدیقی
شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکیڈمی، لکھنو، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۱۱-۴۱۴

۱۲۹۰- [۲] اسلامی ریاست الفاروق کی روشنی میں، نظام الدین اصلاحی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۶۷-۲۷۲

۱۲۹۱- [۳] الفاروق، اسلم جیراج پوری
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۲ء، ص ص ۲۲

۱۲۹۲- [۴] الفاروق، حبیب الرحمٰن خاں شروانی
ماہنامہ معارف، علی گڑھ، جولائی ۱۸۹۹ء، ص ص ۶-۱۶
▪ مقالات شروانی، شروانی پرنٹنگ پریس، علی گڑھ، ۱۹۴۶ء، ص ص ۳۳-۴۸
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۳۶-۳۵۴

۱۲۹۳- [۵] الفاروق، خورشید نعمانی
دارالمصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۱-۸

۱۲۹۴- [۶] الفاروق، عبدالغفور شہباز
مکتوبات شہباز، مرتبہ محمد صابر، بہار اردو اکیڈمی، پٹنہ، ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۴۰ و ۲۱۸

۱۲۹۵- [۷] الفاروق، عطاء اللہ شیخ
البصیر، اسلامیہ کالج، چینوٹ (شبلی نمبر) جون تا دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۷۶

▪ مقالات یوم شبلی، عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۵۸-۱۶۰

۱۲۹۶- [۸] الفاروق اور ازالۃ الخفاء، مشتاق احمد تجاروی
الفاروق ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۲۵-۱۳۰

۱۲۹۷- [۹] الفاروق اور دوسری کتب سیرت عمر: ایک تقابلی مطالعہ، محمد ضیاء الدین انصاری
خدا بخش لائبریری جرنل، پٹنہ، شمارہ ۱۲۹، جولائی - ستمبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۴۱-۱۶۶

۱۲۹۸- [۱۰] الفاروق اور شاہ ولی اللہ، محمد یسین مظہر صدیقی
الفاروق ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۳۱-۱۵۲

۱۲۹۹- [۱۱] الفاروق اور عربی کتب سیرت فاروقی، محمد صلاح الدین عمری
الفاروق ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۹۹-۲۱۴

۱۳۰۰- [۱۲] الفاروق اور علم حدیث، محمد اسلام عمری
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۶۱-۱۷۰

۱۳۰۱- [۱۳] الفاروق: ایک مطالعہ، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۲۰۰۱ء، ص ص ۳۴۷-۳۷۵

۱۳۰۲- [۱۴] الفاروق پر ایک نظر، تاج الدین طیش
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۵۹-۲۹۲

۱۳۰۳- [۱۵] الفاروق پر تاثرات، عبد الغفور شہباز
مکتوبات شہباز، مرتبہ: صابر حسین، بہار اردو اکیڈمی، پٹنہ، ۱۹۸۹ء

۱۳۰۴- [۱۶] الفاروق: علامہ شبلی کی ایک اہم تصنیف، الطاف احمد اعظمی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، جون ۲۰۰۷ء

۱۳۰۵- [۱۷] الفاروق: علی گڑھ کا ایک عطیہ، نذیر احمد عبد المجید قاسمی
الفاروق ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۵۵۳-۵۷۰

۱۳۰۶- [۱۸] الفاروق کا تجزیاتی مطالعہ، ضیاء الدین اصلاحی

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۴۷-۴۷

۱۳۰۷- [۱۹] الفاروق کا عربی ترجمہ، مقتدیٰ حسن ازہری
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۲۴-۴۳۹

۱۳۰۸- [۲۰] الفاروق کی بعض ادبی خصوصیات، سید علیم اشرف جائسی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۳۵-۳۴۳

۱۳۰۹- [۲۱] الفاروق کے بعض حواشی، محمد جرجیس کریمی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۵۵-۳۴۴

۱۳۱۰- [۲۲] الفاروق کے تراجم، محمد الیاس الاعظمی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۲۹-۳۳۳

۱۳۱۱- [۲۳] الفاروق کے فقہی مباحث، ظفر الاسلام اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۲۰۰۳ء، ص ص ۲۰-۳۲

۱۳۱۲- [۲۴] الفاروق کے مصادر عمومی تجزیہ، جمشید احمد ندوی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۷۵-۱۲۴

۱۳۱۳- [۲۵] الفاروق کے معاشی مباحث کا تجزیہ، عبد العظیم اصلاحی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۹۵-۳۱۴

۱۳۱۴- [۲۶] برطانوی مستشرقین کا مطالعہ سیرت، توقیر عالم فلاحی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۱۵-۲۳۰

۱۳۱۵- [۲۷] پروفیسر مولوی شبلی نعمانی (بہ سلسلہ الفاروق) سرسید احمد خاں
انتخاب مضامین علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ گزٹ، اردو اکادمی لکھنؤ، ۱۹۸۲ء، ص ص ۷۹-۸۱
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۳۳-۳۳۵

۱۳۱۶- [۲۸] تقدیم الفاروق ایک مطالعہ، محمد یٰسین مظہر صدیقی
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۵-۱۳

۱۳۱۷- [۲۹] تنقید الفاروق، مولانا حافظ محمد جان غازی پوری

ماہنامہ الناظر لکھنو، ستمبر ۱۹۱۹ء، ص ص ۱-۲۰، قسط دوم: اکتوبر ۱۹۱۹ء، ص ص ۱-۱۸

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۵۵-۴۱۱

۱۳۱۸- [۳۰] حضرت عمر فاروق کا فہم قرآن، محمد رضی الاسلام ندوی

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۵۳-۱۶۰

۱۳۱۹- [۳۱] حضرت عمرؓ کی جامع کمالات شخصیت الفاروق کی روشنی میں، انجم آراء فلاحی

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۳۵۵-۲۶۶

۱۳۲۰- [۳۲] حضرت عمرؓ کی مجلس شوریٰ اور الفاروق، عبید اللہ فہد فلاحی

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۷۳-۲۹۴

۱۳۲۱- [۳۳] خطابت فاروقی الفاروق کے حوالے سے، کفیل احمد قاسمی

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۴۳-۲۵۴

۱۳۲۲- [۳۴] سوانحی ادب کا شاہکار الفاروق، محمد الیاس الاعظمی

سہ ماہی کاروان ادب، لکھنو، اکتوبر-دسمبر ۱۹۹۶ء

▪ سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، اپریل-جون ۱۹۹۹ء، ص ص ۴۵-۶۶

▪ سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، اکتوبر-دسمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۲۹-۳۳۶

▪ شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۷-۱۹۹۶ء، ص ص ۴۷-۵۴

۱۳۲۳- [۳۵] شبلی کی تاریخ نویسی اصول وطریقہ کار۔ الفاروق کے حوالے سے، محمد یسین مظہر صدیقی

الفاروق ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۸۷-۱۹۸

۱۳۲۴- [۳۶] شبلی کی سوانحی تصنیفات اور الفاروق، عبد الحمید فاضلی

الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۳۱-۲۴۱

۱۳۲۵- [۳۷] شبلی نعمانی اور محمد حسین ہیکل (سیرت الفاروق کی روشنی میں) صہیب عالم

سہ ماہی اسلام اور عصر جدید دہلی (شبلی نمبر) اپریل۔ جولائی ۲۰۰۸ء، ص ص ۹۷-۱۲۴

۱۳۲۶- [۳۸] شذرات (تنقید الفاروق) سید سلیمان ندوی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۱۹ء، ص ص ۴۰۹-۴۱۰
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۱۵-۴۱۶

۱۳۲۷- [۳۹] علامہ شبلی کی مایہ ناز تصنیف الفاروق، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ، جلد ۳۵، شمارہ ۲، ۱۹۹۲ء، ص ص ۱۰-۳۲

۱۳۲۸- [۴۰] علامہ شبلی نعمانی اور مولانا ابویحییٰ امام خاں نوشہروی کی تصانیف فاروقی احسان اللہ خاں
الفاروق: ایک مطالعہ، ادارہ علوم اسلامیہ، علی گڑھ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۴۵-۳۵۴

۱۳۲۹- [۴۱] فقہی درایت اور الفاروق، محمد سلیم قاسمی
ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، جولائی، اگست ۲۰۰۴ء، ص ص ۳۷-۴۲

۱۳۳۰- [۴۲] کیا ابوشحمہ کو حضرت عمر فاروق نے کوڑے مارے تھے؟ الفاروق کی ایک غلطی کی تصحیح
عبدالرشید طالوت، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۴۶ء

❁ الکلام

۱۳۳۱- [۱] الکلام، خورشید نعمانی
دارالمصنّفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۷۲-۷۵

۱۳۳۲- [۲] الکلام، سید عبداللہ
سرسید اوران کے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۴ء، ص ص ۸۸-۹۱

۱۳۳۳- [۳] الکلام، خدابخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۹۵-۲۹۸

۱۳۳۴- [۴] الکلام کی تنقید اور اس کی تردید، احمد علی شوق قدوائی

ماہنامہ الناظر، لکھنو، نومبر ۱۹۱۰ء

■ اسلامیات، انتخاب الناظر، لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۹۵-۲۹۸

۱۳۳۵-[۵] الکلام مولفہ مولانا شبلی پر تنقیدی نظر، عبدالماجد دریابادی

قسط اول: ماہنامہ الناظر، لکھنو، مارچ ۱۹۱۰ء، ص ص ۱۰-۳۱

■ اسلامیات، انتخاب ماہنامہ الناظر، لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۲۷-۱۴۸

قسط دوم: ماہنامہ الناظر، لکھنو، اپریل ۱۹۱۰ء، ص ص ۱-۲۴

■ اسلامیات، انتخاب ماہنامہ الناظر، لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۴۹-۱۷۰

قسط سوم: ماہنامہ الناظر، لکھنو، جون ۱۹۱۰ء، ص ص ۱۵-۳۲

■ اسلامیات، انتخاب ماہنامہ الناظر، لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۷۴-۱۹۱

قسط چہارم: ماہنامہ الناظر، لکھنو، اگست ۱۹۱۰ء، ص ص ۱-۲۵

■ اسلامیات، انتخاب ماہنامہ الناظر، لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۰۵-۲۲۷

قسط پنجم: ماہنامہ الناظر، لکھنو، اکتوبر ۱۹۱۰ء، ص ص ۱-۲۰

■ اسلامیات، انتخاب ماہنامہ الناظر، لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۴۲-۲۶۰

قسط ششم: ماہنامہ الناظر، لکھنو، جنوری ۱۹۱۱ء، ص ص ۱-۵

۱۳۳۶-[۶] تنقید الکلام پر مختصر خیالات، عبداللہ یوسف علی

ماہنامہ الناظر، لکھنو، مئی ۱۹۱۰ء، ص ص ۷-۹

▪ اسلامیات، انتخاب ماہنامہ النا ظر لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری
خدا بخش اورینٹل پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۷۱-۱۷۳

۱۳۳۷-[۷] تنقید الکلام کی اصلاح، منشی عطا محمد امرتسری
قسط اول: ماہنامہ النا ظر لکھنؤ، جولائی ۱۹۱۰ء، ص ص ۱۴-۲۷
▪ اسلامیات، انتخاب النا ظر لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل
پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۹۲-۲۰۴
قسط دوم: ماہنامہ النا ظر لکھنؤ، ستمبر ۱۹۱۰، ص ص ۱-۱۴
▪ اسلامیات، انتخاب النا ظر لکھنؤ، مرتبہ ضیاء الدین انصاری، خدا بخش اورینٹل
پبلک لائبریری، پٹنہ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۲۲۸-۲۴۱
قسط سوم: ماہنامہ النا ظر لکھنؤ، نومبر ۱۹۱۰ء، ص ص ۱-۲۵

۱۳۳۸-[۸] شبلی اور الکلام، معراج الدین احمد
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۶۹-۳۸۱

❁ المامون

۱۳۳۹-[۱] المامون، حبیب الرحمٰن خاں شروانی
مسلم گزٹ لکھنؤ، ۱۸۸۷ء

۱۳۴۰-[۲] المامون، خورشید نعمانی
دارالمصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۱۹-۲۲

۱۳۴۱-[۳] المامون (شذرات) سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۱۹ء، ص ص ۴۰۷

۱۳۴۲-[۴] المامون، سید عبداللہ

سرسید اوران کے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۴ء، ص ص ۱۵۵-۱۶۱

۱۳۴۳-[۵] المامون، عبدالحلیم شرر

ماہنامہ دلگداز، لکھنو، نومبر ۱۸۸۸ء

۱۳۴۴-[۶] المامون، فخر الحسن

ماہنامہ دائرے، کراچی، نومبر، دسمبر ۱۹۸۷ء، ص ص ۷۱-۷۲

۱۳۴۵-[۷] دیباچہ المامون، سرسید احمد خاں

المامون، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۱۹۵۷ء، ص ص ۱-۴

۱۳۴۶-[۸] علامہ شبلی کی المامون پر ایک نظر، سید صباح الدین عبدالرحمٰن

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۱۹۸۵ء، ص ص ۲۱-۴۲

۱۳۴۷-[۹] علامہ شبلی کی شہرہ آفاق تصنیف تنقید جائزہ: المامون، محمد الیاس الاعظمی

سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، اپریل-جون ۱۹۹۸ء، ص ص ۳-۲۵

▪ سہ ماہی ترجمان الاسلام، بنارس، اکتوبر-دسمبر ۲۰۰۱ء، ص ص ۵۶-۷۷

❁ الندوہ لکھنؤ (ماہنامہ)

۱۳۴۸-[۱] الندوہ، رئیس احمد جعفری

ماہنامہ ثقافت، لاہور، فروری ۱۹۶۱ء، ص ص ۵۹-۶۳

۱۳۴۹-[۲] علامہ شبلی بحیثیت مدیر، محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۲۰۰۷ء، ص ص ۱۲۷-۱۳۷

۱۳۵۰- [۳] علامہ شبلی کا ماہوار علمی رسالہ الندوہ، مہدی حسن افادی
افادات مہدی، معارف پریس، اعظم گڑھ، ۱۹۲۳ء، ص ص ۹۶-۱۱۰

۱۳۵۱- [۴] شبلی بحیثیت صحافی [اشاریہ الندوہ] ڈاکٹر عابد رضا بیدار
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۸۲-۲۹۷

۱۳۵۲-[۵] مقالہ نما مضامین الندوہ، سلمان شمسی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مارچ ۱۹۷۶ء، ص ص ۲۲۴-۲۳۳

❁ انٹرنس کورس فارسی

۱۳۵۳-[۱] انٹرنس کورس فارسی مرتبہ علامہ شبلی نعمانی، سید لطیف حسین ادیب
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۶۷-۳۷۴

۱۳۵۴-[۲] ضمیمہ انٹرنس کورس فارسی، مرتبہ علامہ شبلی، ظفر الاسلام اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مارچ ۱۹۹۷ء، ص ص ۲۰۵-۲۰۸

❁ اورنگزیب عالم گیر پر ایک نظر

۱۳۵۵-[۱] اورنگ زیب عالم گیر پر ایک نظر (استدراک) ریاض الرحمٰن خاں شروانی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، ستمبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۲۳۴-۲۳۶

۱۳۵۶-[۲] اورنگ زیب عالم گیر پر ایک نظر: ایک جائزہ، شریف الحسن نقوی
سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۹۶-۳۰۱

- شبلی کی علمی وادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء،

ص ص ۲۹۶-۳۰۱

۱۳۵۷-[۳] اورنگ زیب عالم گیر پر ایک نظر بعض اعتراضات کا جائزہ، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی جامعہ، دہلی، جنوری-مارچ ۲۰۰۶ء، ص ص ۹۵-115
▪ ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۲۰۰۶ء، ص ص ۴۵-۶۲

۱۳۵۸-[۴] حواشی بر مضامین عالم گیر، ابوالکلام آزاد
حواشی ابوالکلام آزاد، مرتبہ سید مسیح الحسن، اردو اکادمی، دہلی، ۱۹۸۸ء،
ص ص ۳۴۸-۳۶۰

۱۳۵۹- [۵] علامہ شبلی نعمانی اور اورنگ زیب عالم گیر پر ایک نظر، محمد تعظیم
علامہ شبلی معنویت کی بازیافت، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۳۴-۳۵۲

۱۳۶۰- [۶] علامہ شبلی نعمانی کی تصنیف اورنگ زیب عالم گی پر ایک نظر، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۲۰۰۰ء، ص ص ۴۵۰-۴۷۱

۱۳۶۱- [۷] مضامین عالم گیر پر حواشی ابوالکلام آزاد: ایک مطالعہ، محمد عزیز الدین حسین ہمدانی
سہ ماہی جامعہ، دہلی، اپریل-جون ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۷۹-۱۹۴

❁ تاریخ بدء الاسلام

۱۳۶۲-[۱] تاریخ بدء الاسلام، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی نظام القرآن، سرائے میر، اپریل-جون ۲۰۰۸ء، ص ص ۷۳-۸۰

۱۳۶۳-[۲] تاریخ بدء الاسلام، محمد عارف عمری
ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، اپریل ۲۰۰۲ء، ص ص ۵-۱۱

۱۳۶۴-[۳] تاریخ بدء الاسلام: تنقیدی جائزہ، توقیر احمد

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، فروری ۲۰۰۳ء، ص ص ۵۸-۵۹

۱۳۶۵-[۴] ترجمہ فارسی رسالہ بدء الاسلام، شرف الدین اصلاحی
ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۶۴۱

۱۳۶۶-[۵] مولانا فراہی کے دو نایاب ترجمے، بدء الاسلام اور طبقات ابن سعد
شرف الدین اصلاحی، سہ ماہی فکر و نظر، اسلام آباد، جون ۱۹۸۱ء، ص ص ۳۶-۴۳

❁ تذکرہ گلشن ہند اور علامہ شبلی

۱۳۶۷-[۱] تذکرہ گلشن ہند اور علامہ شبلی، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۰ء، ص ص ۳۶۳-۳۸۰
- شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۰۱-۲۰۰۰ء، ص ص ۳۶-۴۹
- متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۷-۵۵

❁ خطبات شبلی

۱۳۶۸-[۱] آل انڈیا ایجوکیشنل کانفرنس میں مولانا شبلی کی تقریریں، ابو علی اثری
پندرہ روزہ کانفرنس گزٹ، علی گڑھ، شمارہ ۱۵، مئی ۱۹۷۵ء
- علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، گہوارہ ادب، محمد آباد، ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۱۰-۱۱۵

۱۳۶۹-[۲] حقوق نسواں پر علامہ شبلی کی ایک نادر تقریر، مہدی حسن بشیر
سہ ماہی فکر و نظر، اسلام آباد، جولائی-ستمبر ۱۹۸۶ء، ص ص ۱۱۳-۱۳۱

۱۳۷۰-[۳] خطبات شبلی، خورشید نعمانی

دارالمصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۸۰-۸۱

۱۳۷۱- [۴] دیباچہ خطبات شبلی، عبدالسلام ندوی
دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۵-۷

۱۳۷۲- [۵] شبلی نعمانی کی غیر مدون پہلی تقریر، اصغر عباس
ماہنامہ کانفرنس گزٹ، علی گڑھ، اکتوبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۶-۱۰

۱۳۷۳- [۶] علم کلام پر علامہ شبلی کا ایک نایاب لکچر، معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۶۹ء، ص ص ۳۰۰-۳۱۶

۱۳۷۴- [۷] مولانا شبلی کی ایک تقریر (۳۰ ردسمبر ۱۸۹۹ء۔ کلکتہ)
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۱۹۶۸ء، ص ص ۶۵-۷۰
▪ مولانا شبلی کی ایک تقریر (اپریل ۱۹۰۹ء، انجمن حمایت اسلام، لاہور)
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اگست ۱۹۶۷ء، ص ص ۱۳۸-۱۴۳

❁ خطوط شبلی

۱۳۷۵- [۱] خطوط حالی بنام شبلی نعمانی، شیخ محمد اسماعیل پانی پتی
مکاتیب حالی، مطبوعہ ۱۹۴۰ء، ص ص ۳۵-۱۲۸

۱۳۷۶- [۲] خطوط شبلی، خورشید نعمانی
دارالمصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۱۶۵-۱۷۰

۱۳۷۷- [۳] خطوط شبلی ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ ایوان اردو، دہلی، جون ۲۰۱۱ء، ص ص ۹-۱۳

۱۳۷۸-[۴] شبلی کا جرم محبت اور سید سلیمان ندوی، امین زبیری
ماہنامہ نگار، لکھنو، اکتوبر ۱۹۴۵ء، ص ص ۴۹-۵۱

۱۳۷۹- [۵] شبلی کی رومانوی زندگی، سید نواب علی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۳۰۴-۳۰۶

۱۳۸۰- [۶] علامہ شبلی کی شخصیت خطوط کی روشنی، پروفیسر ریاض الرحمٰن خاں شروانی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۴۱۵-۴۲۴

۱۳۸۱- [۷] علامہ شبلی نعمانی کا معاشقہ، عبدالحق حسرت کاس گنجوی
بیسویں صدی میں اردو ادب، اردو اکیڈمی، کراچی، ۱۹۸۸ء، ص ص ۵۸۶-۵۹۱

۱۳۸۲- [۸] مقدمہ خطوط شبلی، مولوی عبدالحق
خطوط شبلی، مرتبہ محمد امین زبیری، شمسی شین و پریس آگرہ، غیر مورخہ، ص ص ۵-۲۶

❁ دستہ گل

۱۳۸۳-[۱] دستہ گل، الطاف حسین حالی
کلیات نثر حالی، جلد دوم، مرتبہ: محمد اسماعیل پانی پتی، ص ص ۲۹۲-۲۹۳
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۹۵-۲۹۶

۱۳۸۴-[۲] دستہ گل بوئے گل، حسرت موہانی
اردوئے معلیٰ، علی گڑھ، اکتوبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۱۲-۱۵
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، ظفر احمد صدیقی، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء
ص ص ۲۹۷-۳۰۰

❁ دیوان شبلی

۱۳۸۵-[۱] دیوان شبلی، عبدالسلام ندوی
ماہنامہ اردوئے معلیٰ، علی گڑھ، مارچ ۱۹۰۶ء، ص ص ۳-۴، اپریل ۱۹۰۶ء، ص ص ۶۶-۷۹
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۸۰-۲۹۴

❁ رسائل شبلی

۱۳۸۶-[۱] رسائل شبلی، جرجی زیدان
تاریخ التمدن الاسلامی، مصر، ۱۹۰۴ء، جلد ۳، ص ص ۳-۵
۱۳۸۷-[۲] رسائل شبلی، خورشید نعمانی
دارالمصنّفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصّہ دوم، دارالمصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۷۸-۷۹
۱۳۸۸-[۳] رسائل شبلی، شیخ محمد اکرام
ماہنامہ المعارف، لاہور، جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۹-۳۳
۱۳۸۹-[۴] رسائل شبلی، عبدالغفور شہباز
مکتوبات شہباز، مرتبہ محمد صابر، بہار اردو اکیڈمی، پٹنہ، ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۴۰-و-۲۰۸

❁ سفرنامہ روم ومصر وشام

۱۳۹۰- [۱] ریویو سفرنامہ، عبدالرزاق کان پوری، روزنامہ آزاد، کان پور

۱۳۹۱- [۲] سفرنامہ روم ومصر وشام، حبیب الرحمٰن خاں شروانی

آزاد، کان پور، ۱۷؍اگست ۱۸۹۴ء

- ماہنامہ مخزن، لاہور، اکتوبر ۱۹۲۰ء، ص ص ۱۷۶
- ماہنامہ معارف، علی گڑھ، جولائی ۱۸۹۹ء
- مقالات شروانی، شروانی پرنٹنگ پریس، علی گڑھ، ۱۹۴۶ء، ص ص ۳۰-۳۳
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنو، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۲۵-۳۲۷

۱۳۹۲- [۳] سفرنامہ روم ومصر وشام، ضیاء الدین اصلاحی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۹۵ء، ص ص ۳۴۵-۳۶۴

قسط دوم: دسمبر ۱۹۹۵ء، ص ص ۴۱۷-۴۳۶

- شبلی کی علمی وادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۴۷-۲۷۸

۱۳۹۳-[۴] سفرنامہ روم ومصر وشام، عطاء اللہ شیخ

مقالات یوم شبلی، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۲۰۲-۲۱۸

- البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۹۵-۱۹۹

۱۳۹۴-[۵] سفرنامہ روم ومصر وشام، عمیر منظر

علامہ شبلی نعمانی: معنویت کی بازیافت، اعظم گرھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۳۵۳-۳۶۰

۱۳۹۵-[۶] سفرنامہ روم ومصر وشام، قدسیہ بیگم

اردو سفرنامے انیسویں صدی میں، مکتبہ جامعہ، دہلی، ۱۹۸۷ء، ص ص ۱۶۱-۱۶۳

۱۳۹۶- [۷] سفرنامہ روم ومصروشام، ہم راجندر
فکرونظر، مطبوعہ موڈرن پبلشنگ ہاؤس، دہلی، ۱۹۹۸ء، ص ص ۶۹-۷۰

۱۳۹۷- [۸] سفرنامہ روم ومصروشام، منشی ذکاءاللہ دہلوی
انتخاب ذکاءاللہ، مرتبہ اصغرعباس، اردواکادمی، لکھنو، ۱۹۸۳ء، ص ص ۴۲-۴۶
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۲۸-۳۳۲

۱۳۹۸- [۹] سفرنامہ روم ومصروشام، وحیدالدین سلیم
علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ گزٹ، ۳۱/ جولائی ۱۸۹۴ء، ص ص ۶۲-۶۳-۷
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۲۲-۳۲۴

۱۳۹۹- [۱۰] سفرنامہ روم ومصروشام: ایک تاثر، عصمت جاوید
سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، جولائی-ستمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۶۱-۸۰

۱۴۰۰- [۱۱] سفرنامہ روم ومصروشام: ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی نوائے ادب، ممبئی، اکتوبر ۲۰۰۹ تا مارچ ۲۰۱۰ء، ص ص ۴۹-۵۷

۱۴۰۱- [۱۲] شبلی اورعرب دنیا: روم ومصروشام کے سفرنامے کے حوالے سے، محی الدین آزاد
سہ ماہی جامعہ، دہلی، اپریل-جون ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۴۵ - ۱۷۴

۱۴۰۲- [۱۳] شبلی کا سفرنامہ روم ومصروشام، خالد محمود
سہ ماہی جامعہ، دہلی، مارچ ۱۹۹۵ء، ص ص ۱۷۰-۱۸۴
▪ ادب کی تعبیر، مکتبہ جامعہ، دہلی، ۱۹۹۹ء، ص ص ۱۱۴-۱۲۵
▪ سرسید سے اکبر تک، مرتبہ: شمیم حنفی، مکتبہ جامعہ، دہلی، ۱۹۹۵ء، ص ص ۱۵۷-۱۷۱

۱۴۰۳- [۱۴] شبلی کا سفرنامہ روم ومصروشام، محمد فاروق دیوا
سرسیداورشبلی، ہرگام شوپیان، کشمیر، ۱۹۹۸ء، ص ص ۶۹-۷۹

۱۴۰۴- [۱۵] شبلی نعمانی کا سفرنامہ روم ومصروشام، انورسدید
اردوادب میں سفرنامے، مغربی پاکستان اردواکیڈمی، لاہور، ۱۹۸۷ء، ص ص ۱۵۸-۱۶۵

۱۴۰۵- [۱۶] علامہ شبلی کا سفر نامہ، اختر جونا گڑھی
مضامین اختر، انجمن ترقی اردو، کراچی، ۱۹۸۹ء، ص ص ۲۹۷-۳۰۷

۱۴۰۶- [۱۷] ممالک اسلامیہ کی تصویر سفر نامہ روم ومصر وشام کی روشنی میں، محمد راشد ندوی
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۱۹-۱۳۳

❁ سوانح مولانا روم

۱۴۰۷- [۱] سوانح عمری مولانا روم، احسن مارہروی
ماہنامہ فصیح الملک، مارہرہ، نومبر-دسمبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۳۰-۳۶
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۳۱-۴۳۳

۱۴۰۸- [۲] سوانح عمری مولانا روم، حبیب الرحمٰن خاں شروانی
ماہنامہ مخزن، لاہور، اکتوبر ۱۹۰۶ء
▪ ماہنامہ الندوہ، لکھنو، اکتوبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۲۴-۳۲
قسط دوم: نومبر ۱۹۰۶ء، ص ص ۵-۷
▪ مقالات شروانی، شروانی پرنٹنگ پریس، علی گڑھ، ۱۹۴۶ء
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۱۷-۴۳۰

۱۴۰۹- [۳] سوانح مولانا روم، الطاف حسین حالی
کلیات نثر حالی، جلد دوم، مجلس ترقی ادب، لاہور، ۱۹۶۸ء، ص ص ۲۷۴-۲۷۵

۱۴۱۰- [۴] سوانح مولانا روم، سید عبداللہ
سرسید اور ان کے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۴ء، ص ص ۱۴۶-۱۴۸

۱۴۱۱- [۵] سوانح مولانا روم، عبدالحلیم شرر

ماہنامہ دلگداز، لکھنو، اکتوبر ۱۹۰۶ء

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۳۵-۴۳۶

۱۴۱۲- [۶] سوانح مولانا روم، کبیر احمد جائسی

علامہ شبلی نعمانی: معنویت کی بازیافت، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۷۱-۷۴

۱۴۱۳- [۷] سوانح مولانا روم [مرتبہ سید عابد علی عابد] ماہر القادری

ماہنامہ فاران، کراچی، ستمبر ۱۹۶۲ء، ص ص ۴۶-۴۸

۱۴۱۴- [۸] سوانح مولانا روم: ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی

سہ ماہی الایام، کراچی، جنوری-دسمبر ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۳۷-۱۴۶

۱۴۱۵- [۹] سوانح مولانا روم کا تنقیدی جائزہ، کلیم صفات اصلاحی

ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۱۵ تا ۲۱ راگست ۲۰۰۲ء، ص ۲

قسط دوم: ۲۲ تا ۲۸ راگست ۲۰۰۲ء، ص ۲

قسط سوم: ۱ تا ۷ ستمبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۲-۳

قسط چہارم: ۸ تا ۱۴ راکتوبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۲

۱۴۱۶- [۱۰] سوانح مولانا روم، شبلی کے آئینہ تحقیق و تنقید کی روشنی میں، محمد ظفر خاں

مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۳۷-۱۵۷

▪ البصیر اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۳۱-۴۷

▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، ناز صدیقی، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۲۵-۱۴۷

۱۴۱۷- [۱۱] سوانح مولانا روم میں شبلی کی استعانت، شرف الدین اصلاحی

ذکر فراہی، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر، ۲۰۰۱ء، ص ص ۱۶۹-۱۶۷

۱۴۱۸- [۱۲] سوانح مولوی روم پر ایک نظر، شریف حسین قاسمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۲۰۰۷ء، ص ص ۳۵-۴۳

▪ سہ ماہی سلام اور عصر جدید، دہلی، ۲۰۰۷ء، ص ص ۲۱۷-۲۲۶

۱۴۱۹- [۱۳] مولانا روم مولانا شبلی کی نظر میں، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول: اکتوبر ۲۰۰۷ء، ص ص ۲۴۵-۲۷۰
قسط دوم: نومبر ۲۰۰۷ء، ص ص ۳۲۵-۳۵۳

❁ سیرۃ النبی ﷺ

۱۴۲۰- [۱] ادب اسلامی کا شاہکار: سیرۃ النبی، عطاء الرحمٰن صدیقی
سہ ماہی کاروان ادب، لکھنو، قسط اول: اکتوبر-دسمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۷۱-۲۹۳
قسط دوم: جنوری-مارچ ۱۹۹۷ء، ص ص ۲۷۱-۲۸۲

۱۴۲۱- [۲] البحث القوی عن سیرۃ النبی، ابوالمکارم محمد علی
رسالہ البحث القوی عن سیرۃ النبی، شمس المطابع لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۲۵ء، ص ص ۹-۱۶

۱۴۲۲- [۳] تالیف سیرۃ النبیؐ پس منظر و پیش منظر، محمد یٰسین مظہر صدیقی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۹۷-۲۳۲

۱۴۲۳- [۴] تبصرہ: مولانا شبلی بحیثیت سیرت نگار، مولفہ ظفر احمد صدیقی، محمد رضی الاسلام ندوی
سہ ماہی تحقیقات اسلامی، علی گڑھ، جنوری-مارچ ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۱۶-۱۱۸

۱۴۲۴- [۵] سیرۃ النبی، انور محمود خالد
اردو نثر میں سیرت رسول، اقبال اکادمی، لاہور، ۱۹۸۹ء، ص ص ۵۳۵-۵۹۸

۱۴۲۵- [۶] سیرۃ النبی، خورشید نعمانی
دارالمصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ اول، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۳ء،
ص ص ۱۳۷-۱۵۷

۱۴۲۶- [۷] سیرۃ النبیؐ، عبدالحلیم شرر

ماہنامہ دلگداز، لکھنؤ، مئی ۱۹۱۸ء، ص ص ۱۰۸-۱۱۱

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، مرتبہ ظفر احمد صدیقی، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۴۳-۴۴۲

۱۴۲۷- [۸] سیرۃ النبی، عبدالقیوم

مقالات پروفیسر عبدالقیوم، مرتبہ محمود الحسن عارف، المکتبۃ السّلفیہ، لاہور، ۱۹۹۷ء، ص ص ۴۰۷-۴۱۰

۱۴۲۸- [۹] سیرت نبوی کی ایک نظر پر نظر پر ایک نظر [جلد اول] سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اپریل ۱۹۲۴ء، ص ص ۲۴۹-۲۶۸

۱۴۲۹- [۱۰] سیرۃ النبی شبلی، احسن مارہروی

تاریخ نثر اردو، حصہ اول، دہلی، ۱۹۲۹ء، ص ۲۵۱

۱۴۳۰- [۱۱] سیرۃ النبیؐ شبلی، سید عبداللہ

اورینٹل کالج میگزین، لاہور، نومبر ۱۹۳۹ء، ص ص ۵۵-۶۸

۱۴۳۱- [۱۲] سیرۃ النبیؐ شبلی میں فکر فراہی، محمد یٰسین مظہر صدیقی

علامہ حمید الدین فراہی حیات و افکار، مدرسۃ الاصلاح، سرائے میر، ۱۹۹۲ء، ص ص ۴۱۶-۴۴۱

۱۴۳۲- [۱۳] سیرۃ النبیؐ علامہ شبلی کا اہم ترین علمی کارنامہ، شیخ محمد اکرام

ماہنامہ المعارف، لاہور، اگست ۱۹۷۱ء، ص ص ۲۷-۴۵

۱۴۳۳- [۱۴] سیرۃ النبی کا ایک گمنام مترجم: مولوی سبطین احمد اوران کا وطن، تسلیم غوری بدایونی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جنوری ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۸-۶۴

۱۴۳۴- [۱۵] سیرۃ النبی کا تحقیقی وتنقیدی معیار، یونس میو

ماہنامہ القاسم، نوشہرہ، مئی ۲۰۰۵ء، ص ص ۱۲-۱۷

۱۴۳۵- [۱۶] سیرۃ النبی کا جدید ایڈیشن، ادارہ
تذکیر، مدرسہ دینیہ، غازی پور، نمبر-۴۱، ص ص ۵۰

۱۴۳۶- [۱۷] سیرۃ النبی کی تکمیل میں ریاست حیدر آباد کا حصہ، سید داؤد اشرف
بیرونی مشاہیر اور حیدر آباد، حسامی بکڈپو، حیدر آباد، ۱۹۹۰ء، ص ص ۷۸-۹۵

۱۴۳۷- [۱۸] سیرۃ النبی میں علامہ شبلی کی ادبی رعنائی وگل کاری، ضیاء الدین اصلاحی
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۸۳-۱۹۵

▪ سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، اکتوبر-دسمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۹۶-۲۱۶

۱۴۳۸- [۱۹] سیرت کے یورپین محققین اور علامہ شبلی، ابو علی اثری
پندرہ روزہ مجلّہ اہل حدیث، دہلی، اپریل ۱۹۸۲ء

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ ۲۰۰۲ء، ص ص ۵۹-۶۲

۱۴۳۹- [۲۰] سیرت نبوی اور نقد روایات وآثار، محمد اسحاق
ہفت روزہ الہلال، کلکتہ، ۲۱ رمئی ۱۹۱۳ء، ص ص ۴۰

قسط دوم: ۲۸ رمئی ۱۹۱۳ء، ص ۱۴

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۴۳۷-۴۴۲

۱۴۴۰- [۲۱] سیرت نبوی [جلد اول] پر ایک نظر، محمد سورتی
ماہنامہ جامعہ، دہلی، فروری ۱۹۲۴ء

۱۴۴۱- [۲۲] سیرت نگار شبلی کا ایک علمی محاکمہ، ابوبکر عباد
ماہنامہ سب رس، حیدر آباد، فروری ۲۰۰۳ء، ص ص ۴۶-۴۹

۱۴۴۲- [۲۳] صاحب سیرت علامہ شبلی، ساجد امجد
ماہنامہ تہذیب، کراچی، قسط اول: جولائی ۲۰۰۳ء، ص ص ۱۳-۱۸

قسط دوم: اگست ۲۰۰۳ء، ص ص ۱۹-۲۶

قسط سوم: ستمبر ۲۰۰۳ء، ص ص ۲۹-۳۴

قسط چہارم: اکتوبر ۲۰۰۳ء، ص ص ۳۸-۴۳

قسط پنجم: دسمبر ۲۰۰۳ء، ص ص ۳۴-۳۹

۱۴۴۳-[۲۴] شبلی اور سیرۃ النبیؐ، عطاء اللہ شیخ

مقالات یوم شبلی، عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۲۲۵-۲۲۹

۱۴۴۴-[۲۵] شبلی اور سیرۃ النبیؐ، انعام الرحمٰن

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۸-۱۹۹۷ء، ص ص ۱۰۴-۱۰۷

۱۴۴۵- [۲۶] شبلی کی سیرۃ النبیؐ، نذیر احمد خواجہ

کریسنٹ، لاہور، جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۳۴۵-۱۱۸

۱۴۴۶- [۲۷] شبلی کی سیرۃ النبی کا مطالعہ نقد سلیمانی کی روشنی میں، محمد یٰسین مظہر صدیقی

سہ ماہی تحقیقات اسلامی، علی گڑھ، اپریل جون ۱۹۸۴ء، ص ص ۳۴-۵۸

۱۴۴۷- [۲۸] شبلی کی سیرۃ النبیؐ میں اضافات سلیمان، محمد یٰسین مظہر صدیقی

سید سلیمان ندوی، عتیق احمد صدیقی، مسلم یونیورسٹی، علی گڑھ، ۱۹۸۵ء،

ص ص ۱۰۲-۱۱۸

۱۴۴۸- [۲۹] شبلی نعمانی کی سیرۃ النبی میں موجود اسقام واغلاط، عبد الحمید

ماہنامہ نگار، لکھنؤ، جون ۱۹۳۴ء

۱۴۴۹- [۳۰] علامہ شبلی اور سیرۃ النبی کی تالیف [مقدمہ سیرت پر ایک نظر]، ضیاء الدین اصلاحی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول: اگست ۱۹۹۱ء، ص ص ۸۵-۱۰۱

قسط دوم: ستمبر ۱۹۹۱ء، ص ص ۱۶۵-۱۸۰

۱۴۵۰- [۳۱] علامہ شبلی ایک عاشق رسول، محمد الیاس الاعظمی

ششماہی السیرۃ العالمی، کراچی، ستمبر ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۸۱-۲۸۶

▪ متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۱۱ء، ص ص ۱۸-۲۴

۱۴۵۱- [۳۲] علامہ شبلی کا اسلوب سیرت نگاری، سحر انصاری

ششماہی السیرہ العالمی، کراچی، شمارہ ۸، ص ص ۲۶۹-۲۷۲

۱۴۵۲- [۳۳] علامہ شبلی کی سیرۃ النبی، ابو علی اثری

ماہنامہ تہذیب الاخلاق، علی گڑھ، دسمبر ۱۹۸۴ء، ص ص ۱۰-۱۲

۱۴۵۳- [۳۴] علامہ شبلی کی سیرۃ النبی، محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۹۸ء، ص ص ۹۸-۱۱۷

قسط دوم: مارچ ۱۹۹۸ء، ص ص ۱۷۹-۱۹۶

۱۴۵۴- [۳۵] علامہ شبلی کی سیرۃ النبیؐ کی معنویت، محمد یٰسین مظہر صدیقی

سہ ماہی اسلام اور عصر جدید، دہلی، جنوری ۱۹۹۲ء، ص ص ۲۹-۵۴

۱۴۵۵- [۳۶] علامہ شبلی کی سیرۃ النبی میں وارد مستشرقین کا تعارف، صاحب عالم اعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، قسط اول: اگست ۲۰۱۱ء، ص ص ۸۵-۱۰۳

قسط دوم: ستمبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۱۶۵-۱۸۴

قسط سوم: اکتوبر ۲۰۱۱ء، ص ص ۲۴۵-۲۶۰

۱۴۵۶- [۳۷] علامہ شبلی نعمانی اور ان کی کتاب سیرۃ النبی (جلد اول دوم) کا تنقیدی جائزہ، محمد یاسین بٹ و چوہدری منیر احمد، مجلہ تحقیق، لاہور، ۲۰۰۳ء، ص ص ۴۵-۶۰

۱۴۵۷- [۳۸] علامہ شبلی نعمانی سیرۃ النبی کے آئینے میں، محمد جاوید

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۹۷-۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۲-۱۰۵

۱۴۵۸- [۳۹] مولانا شبلی اور ان کی سیرۃ النبی پر تعجب خیز تنقیدیں، ضیاء الدین اصلاحی

پندرہ روزہ، ندائے ملت، لکھنؤ، ۱۰/نومبر ۱۹۸۵ء، ص ص ۳-۵

۱۴۵۹- [۴۰] مولانا شبلی بحیثیت سیرت نگار، اسیر ادروی (سخنہائے گفتنی)

سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، جنوری- مارچ ۱۹۹۶ء، ص ص ۳-۱۵

۱۴۶۰- [۴۱] مولانا شبلی بحیثیت سیرت نگار، ظفر احمد صدیقی

سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، جنوری- مارچ ۱۹۹۴ء، ص ص ۵-۲۹

قسط دوم: اکتوبر-دسمبر۱۹۹۴ء، ص ص ۲۰-۷۸

قسط سوم: جنوری-مارچ ۱۹۹۵ء، ص ص ۴-۳۱

قسط چہارم: اپریل-جون ۱۹۹۵ء، ص ص ۳۰-۴۳

قسط پنجم: اکتوبر-دسمبر ۱۹۹۵ء، ص ص ۴۹-۸۱

قسط ششم: جنوری-مارچ ۱۹۹۶ء، ص ص ۳۵-۶۹

۱۴۶۱- [۴۲] مولانا شبلی کی عدیم المثال اور مہتم بالشان تصنیف سیرۃ النبیؐ، محمد عارف عمری

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۹۵ء، ص ص ۲۴۵-۲۶۰

قسط دوم: نومبر ۱۹۹۵ء، ص ص ۳۲۵-۳۴۴

▪ سہ ماہی کاروان ادب، لکھنؤ، اکتوبر-دسمبر ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۹۶-۲۱۶

قسط دوم: جنوری-مارچ ۱۹۹۷ء، ص ص ۳۰۸-۳۲۲

▪ سہ ماہی ردوادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۷۹-۲۹۵

شبلی کی علمی وادبی خدمات، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۷۹-۲۹۶

۱۴۶۲-[۴۳] مولانا شبلی کی نگہ جوہر شناس اور تکمیل سیرت، ابوعلی اثری

علامہ سید سلیمان ندوی، ندوۃ المحد ثین، گجرانوالہ، ۱۹۸۵ء، ص ص ۹۷-۱۰۰

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ندوۃ المحد ثین، گجرانوالہ ۲۰۰۲ء، ص ص ۶۳-۶۶

❁ سیرۃ النعمان

۱۴۶۳-[۱] سیرۃ النعمان، الطاف حسین حالی

علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ گزٹ، ۱۸۹۲ء

▪ مقالات حالی، حصہ دوم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۳۴ء، ص ص ۱۶۴-۱۶۸

- کلیات نثر حالی، جلد دوم، مرتبہ اسماعیل پانی پتی مجلس ترقی ادب، لاہور، ۱۹۶۸ء
ص ص ۲۱۱-۲۱۶
- شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۱۶-۳۲۱

۱۴۶۴-[۲] سیرۃ النعمان، خورشید نعمانی
دار المصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۹-۱۴

۱۴۶۵-[۳] سیرۃ النعمان، سید عبداللہ
سرسید اور ان کے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۴ء، ص ص ۱۴۲-۱۴۵

۱۴۶۶-[۴] سیرۃ النعمان، عبدالغفور شہباز
مکتوبات شہباز، مرتبہ محمد صابر، بہار اردو اکیڈمی، پٹنہ، ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۴۰ و ۲۱۸

۱۴۶۷-[۵] سیرۃ النعمان پر ایک نظر، شیخ محمد اکرام
ماہنامہ المعارف، لاہور، اگست ۱۹۷۰ء، ص ص ۳-۱۴

۱۴۶۸-[۶] علامہ شبلی پر تحریف کا الزام [سیرۃ النعمان کے حوالے سے] عارف عمری
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۰۲ء، ص ص ۱۸۹-۳۸۸

۱۴۶۹-[۷] علامہ شبلی کی تصنیف سیرۃ النعمان: ایک جائزہ، محمد الیاس الاعظمی
سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، جنوری مارچ ۱۹۹۸ء، ص ص ۶۷-۷۴

۱۴۷۰-[۸] علم حدیث میں امام اعظم کی خدمات [بعض نظریات شبلی پر تنقید] غلام رسول سعیدی
ماہنامہ نور اسلام، شرق پور، ستمبر-اکتوبر ۱۹۷۵ء، ص ص ۱۱۹-۱۳۹
- تذکرہ حضرت امام ابوحنیفہ، مرتبہ صاحبزادہ جمیل احمد شرق پوری، پروگریسو بکس،
لاہور، ۱۹۹۹ء، ص ص ۱۶۳-۱۹۴

۱۴۷۱-[۹] مولانا شبلی کی سیرۃ النعمان اور اس پر معارضات، محمود حسن الہ آبادی
سہ ماہی تحقیقات اسلامی، علی گڑھ، اپریل۔جون ۲۰۰۷ء، ص ص ۵۹-۸۰

❁ شعر العجم

۱۴۷۲- [۱] تنقید شعر العجم، امیر حسن عابدی
ششماہی غالب نامہ، دہلی، جولائی ۱۹۹۰ء، ص ص ۲۵۱

۱۴۷۳- [۲] تنقید شعر العجم تبصرہ، م ح
ماہنامہ برہان، دہلی، فروری ۱۹۴۴ء، ص ص ۱۵۹-۱۶۰

۱۴۷۴- [۳] تنقید شعر العجم، شیخ محمد اقبال
ماہنامہ اردو، اورنگ آباد، اکتوبر ۱۹۲۳ء، ص ص ۴۶۳

۱۴۷۵- [۴] تنقید شعر العجم، عبدالحلیم شرر
(ریویو رسالہ اردو) ماہنامہ دلگداز، لکھنؤ، جون ۱۹۲۳ء
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۲

۱۴۷۶- [۵] تنقید شعر العجم، عبدالماجد دریابادی
ہفت روزہ صدق، لکھنو، ۱۷/اپریل ۱۹۴۴ء

۱۴۷۷- [۶] تنقید شعر العجم، عتیق الرحمٰن عثمانی
ماہنامہ برہان، دہلی، فروری ۱۹۲۴ء

۱۴۷۸- [۷] تنقید شعر العجم پر ایک نظر، وحید قریشی
ماہنامہ کتاب، لاہور، ۱۹۴۵ء

۱۴۷۹- [۸] تنقید شعر العجم مؤلفہ محمود شیرانی، محمد یوسف اصلاحی
ماہنامہ برہان، دہلی، فروری ۱۹۴۴ء، ص ص ۱۵۹-۱۶۰

۱۴۸۰- [۹] ریویو شعر العجم، عبدالسلام ندوی

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، جنوری ۱۹۱۰ء
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۲۵-۲۳۱

۱۴۸۱- [۱۰] شبلی اور شعر العجم، توفیق سبحانی
نگاہی بتاریخ ادب فارسی در ہند، تہران

۱۴۸۲- [۱۱] شبلی شعر العجم اور پیروی مغرب، خورشید احمد
متن و معنی، علی گڑھ، ۲۰۰۱ء، ص ص ۴۹-۶۰

۱۴۸۳- [۱۲] شبلی شعر العجم اور خواجہ حافظ شیرازی، شعیب اعظمی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اگست ۲۰۰۶ء، ص ص ۱۲۲-۱۳۵

۱۴۸۴- [۱۳] شبلی: شعر العجم جلد اول کی روشنی میں، ظہور الدین
سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۸-۱۲۰
▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۸-۱۲۰

۱۴۸۵- [۱۴] شبلی کا تصور لفظ و معنی شعر العجم کے حوالے سے، مرزا خلیل احمد بیگ
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۵۱-۵۴
▪ سہ ماہی اردو ادب، دہلی (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۹۵-۱۰۰
▪ شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۹۵-۱۰۰

۱۴۸۶- [۱۵] شبلی کا نظریہ شعر: شعر العجم کی روشنی میں، نثار احمد فاروقی
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، اپریل ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۰-۱۷

۱۴۸۷- [۱۶] شعر العجم، آفتاب احمد صدیقی
ماہنامہ خاور، ڈھاکہ، فروری ۱۹۵۲ء، ص ص ۱۸-۲۰

۱۴۸۸- [۱۷] شعر العجم، اسلم جیراج پوری

ماہنامہ زمانہ، کان پور، جون ۱۹۱۰ء

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۰۹-۲۲۴

۱۴۸۹- [۱۸] شعر العجم، حافظ محمود شیرانی

مقالات محمود شیرانی، مجلس ترقی ادب، لاہور، جلد پنجم، ۱۹۷۰ء، ص ۲۶۶

۱۴۹۰- [۱۹] شعر العجم، حبیب الرحمٰن خاں شروانی

ماہنامہ الندوہ، لکھنو، مارچ ۱۹۱۰ء

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۰۳-۲۰۸

۱۴۹۱- [۲۰] شعر العجم، خورشید نعمانی

دار المصنّفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء

ص ص ۲۱۶-۲۳۴

۱۴۹۲- [۲۱] شعر العجم، سر شیخ عبد القادر

ماہنامہ مخزن، لاہور، ۱۹۱۰ء

▪ مقالات عبد القادر، محمد حنیف شاہد، مجلس ترقی اردو ادب، لاہور، ۱۹۸۶ء،

ص ص ۲۵۳-۲۵۴

۱۴۹۳- [۲۲] شعر العجم، سعید نفیسی

(تقدیم) شعر العجم یا ادبیات منظوم ایران، ابن سینا، تہران، ۱۳۱۴ش

۱۴۹۴- [۲۳] شعر العجم، صلاح الدین احمد

ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، مئی ۱۹۴۵ء

۱۴۹۵- [۲۴] شعر العجم، عبد الحلیم شرر

ماہنامہ دلگداز، لکھنؤ، اپریل ۱۹۱۰ء

۱۴۹۶- [۲۵] شعر العجم، علی اصغر حکمت

از سعدی تا جامی، تہران، ۱۳۳۷ش

۱۴۹۷- [۲۶] شعر العجم، فخر الاسلام اعظمی

ادب نما، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۴۳-۴۴۵

۱۴۹۸- [۲۷] شعر العجم، نظام الدین دل گیر اکبر آبادی

ماہنامہ نقاد، آگرہ، مارچ ۱۹۱۴ء، ص ص ۳-۱۹

۱۴۹۹- [۲۸] شعر العجم [شذرات]، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۱۹ء، ص ص ۴۰۸

۱۵۰۰- [۲۹] شعر العجم، عبداللطیف اعظمی

شذرات، ماہنامہ جامعہ، دہلی، جنوری ۱۹۲۳ء، ص ۳

۱۵۰۱- [۳۰] شعر العجم اور تنقید شعر العجم، ظفر احمد صدیقی

اورینٹل کالج میگزین، لاہور، شمارہ ۲۲۲-۲۲۳ (شیرانی نمبر) ص ص ۱۰۳-۱۱۲

- تنقیدی معروضات، فلاحی بک ڈپو، وارانسی، ۱۹۸۳ء، ص ص ۵۳-۶۴

۱۵۰۲- [۳۱] شعر العجم اور ذکر عرفی شیرازی، ولی الحق انصاری

ماہنامہ اردو، کراچی، اکتوبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۶۹-۱۰۳

۱۵۰۳- [۳۲] شعر العجم اور عمر خیام، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۲۴ء، ص ص ۸۲-۱۱۰

۱۵۰۴- [۳۳] شعر العجم اور عمر خیام، شیخ محمد اقبال

ماہنامہ ہمایوں، لاہور، جون ۱۹۲۴ء، ص ص ۳۳۶

۱۵۰۵- [۳۴] شعر العجم اور موازنہ انیس و دبیر، صوفی غلام مصطفیٰ تبسم

ماہنامہ کتاب، لاہور، دسمبر ۱۹۶۷ء، ص ص ۵-۱۲، ۴۳-۴۵

۱۵۰۶- [۳۵] شعر العجم ایک مطالعہ، ماہر القادری

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۰۷-۱۲۷

- ماہنامہ فاران، کراچی، مارچ ۱۹۶۱ء، ص ص ۳۰-۵۴

۱۵۰۷- [۳۶] شعرالعجم پر ایک فلسفیانہ نظر، مہدی افادی
افادات مہدی، شیخ مبارک علی، لاہور، ۱۹۴۹ء، ص ص ۱۵۵-۱۷۰

۱۵۰۸- [۳۷] شعرالعجم پر ایک نظر، شیخ محمد اقبال
ماہنامہ ادبی دنیا، لاہور، مئی ۱۹۴۵ء، ص ص ۱۲۸-۱۳۲
▪ ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۲۸-۱۳۲

۱۵۰۹- [۳۸] شعرالعجم پر ایک نظر، وحید قریشی
ماہنامہ کتاب، لاہور، ۱۹۴۵ء

۱۵۱۰- [۳۹] شعرالعجم کا مختصر جائزہ، نعیم نقوی
تنقید و آگہی، غضنفر اکیڈمی، کراچی، ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۵۲-۱۵۷

۱۵۱۱- [۴۰] شعرالعجم کے متن کی تصحیح، نواب رحمت اللہ خاں شروانی، ڈاکٹر عابد رضا بیدار
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۲۶۱-۲۸۰
قسط دوم: نومبر ۲۰۰۶ء، ص ص ۳۵۰-۳۷۳

۱۵۱۲- [۴۱] علامہ شبلی کی شعرفہمی اور شعرالعجم: ایک مطالعہ، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۹۳ء، ص ص ۲۴۵-۲۶۹
قسط دوم: نومبر ۱۹۹۳ء، ص ص ۳۲۵-۳۳۵

❁ علم الکلام

۱۵۱۳- [۱] اسلامی احکام اور عادات (شاہ ولی اللہ، شبلی اور اقبال)
سہ ماہی فکر و نظر، اسلام آباد، جنوری- مارچ ۱۹۹۵ء، ص ص ۶۳-۸۰

۱۵۱۴- [۲] اسلامی فکر کی تشکیل جدید میں شبلی کا حصہ، عالم خوندمیری
صبا، حیدر آباد (شبلی نمبر) ۱۹۵۸ء، ص ص ۴۷-۵۶

▪ شبلی ادیبوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء،
ص ص ۲۴۲-۲۶۳
▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، ناز صدیقی، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۹۸-۲۱۶

۱۵۱۵- [۳] تصانیف شبلی کا کلامی سلسلہ اور علم کلام کی تشکیل نو، محمد ریاض
الولی، حیدر آباد، مارچ ۱۹۷۸ء، ص ص ۵-۲۰

۱۵۱۶- [۴] حجۃ اللہ البالغۃ اور علامہ شبلی، ظفر احمد صدیقی
سہ ماہی ترجمان الاسلام، وارانسی، اپریل - جون ۲۰۰۲ء، ص ص ۳۲-۴۴

۱۵۱۷- [۵] سزا یا نا سزا، محمد سہیل عمر
سہ ماہی اقبالیات، لاہور، جنوری - مارچ ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۰۵-۱۳۷

۱۵۱۸- [۶] شبلی اور علم الکلام، ظفر احمد صدیقی
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۳۳-۲۵۰
▪ سہ ماہی المعارف، لاہور، جولائی - ستمبر ۲۰۰۳ء، ص ص ۴۰-۶۵

۱۵۱۹- [۷] شبلی اور علم کلام کی ترتیب نو، محمد ریاض
سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، اپریل - جون ۱۹۸۶ء، ص ص ۴۷-۷۰

۱۵۲۰- [۸] شبلی (متکلم)، آفتاب احمد صدیقی
البصیر (شبلی نمبر) اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون - دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۲۴-۳۰

۱۵۲۱- [۹] علم الکلام، خورشید نعمانی
دار المصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۶۹-۷۲

۱۵۲۲- [۱۰] علم الکلام، سید عبداللہ
سرسید اور ان کے نامور رفقاء، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۹۴ء،
ص ص ۸۷-۸۸

اردو ادب کی ایک صدی، سید وجاہت علی تاجر کتب، گورکھپور، ۱۹۸۹ء، ص ص ۱۱۰-۱۱۱

۱۵۲۳- [۱۱] علم کلام پر علامہ شبلی کا ایک نایاب لکچر، محمد اقبال مجددی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۶۹ء، ص ص ۳۰۰-۳۱۶

۱۵۲۴- [۱۲] مولانا شبلی اور علم الکلام، سعید انصاری
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۶-۳۵

❁ کتب خانہ اسکندریہ

۱۵۲۵- [۱] کتب خانہ اسکندریہ: ایک تاریخی جائزہ، محمد فاضل بلوچ
سہ ماہی فکر ونظر، اسلام آباد، اپریل-جون ۱۹۸۸ء، ص ص ۱۰۱-۱۱۸

❁ کلیات شبلی اردو

۱۵۲۶- [۱] کلیات شبلی اردو، خورشید نعمانی
دار المصنّفین کی ادبی خدمات، حصہ دوم، دار المصنّفین اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء،
ص ص ۱۴۶-۱۵۶

۱۵۲۷- [۲] کلیات شبلی۔ شباب الدین
دار المصنّفین کی ادبی خدمات کا تعارف، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء،
ص ص ۷۲-۹۸

❁ کلیاتِ شبلی فارسی

۱۵۲۸- [۱] کلیاتِ شبلی، خورشید نعمانی
دار المصنفین کی ادبی خدمات، حصہ دوم، دار المصنفین اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء،
ص ص ۲۳۵-۲۴۰

۱۵۲۹- [۲] شبلی کے فارسی کلیات پر ایک طائرانہ نظر، رئیس احمد نعمانی
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۵۱-۱۸۲

۱۵۳۰- [۳] مولانا شبلی کا فارسی غیر مطبوعہ کلام
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۱۹۱۷ء، ص ۵۴

❁ مثنوی صبح امید

۱۵۳۱- [۱] شبلی کے نقد مثنوی کے اصول، گیان چند
سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۹-۳۸

۱۵۳۲-[۲] ریویو مثنوی صبح امید، محمد نعمت اللہ
علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ گزٹ، ۶/ اپریل ۱۸۸۶ء، ص ص ۲۹۹-۳۰۰
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکیڈمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۷۲-۲۷۵

۱۵۳۳-[۳] [۳] مثنوی صبح امید، گیان چند جین
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۳۳-۱۳۵
▪ شبلی نقادوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء،
ص ص ۹۷-۱۰۵

❁ مجموعہ نظم شبلی

۱۵۳۴-[۱] ریویو مجموعہ نظم فارسی، منشی ذکاء اللہ
علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ گزٹ، ۸/ستمبر ۱۸۹۳ء

❁ مسلمانوں کی گذشتہ تعلیم

۱۵۳۵-[۱] مسلمانوں کی گذشتہ تعلیم، مولانا عبدالحلیم شرر
ماہنامہ دلگداز، لکھنو، اگست ۱۸۸۸ء، ص ص ۱۲۰-۱۲۸
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، ظفر احمد صدیقی، اردو اکیڈمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۰۱-۳۱۱

❁ مقالات شبلی

۱۵۳۶-[۱] شبلی بحیثیت مقالہ نگار، ن بخاری
اشارات، پاک یونین اسٹور پبلشرز، ۱۹۶۷ء، ص ص ۵۰-۶۵
۱۵۳۷-[۲] شبلی کے چند اہم مقالات، مبشر علی صدیقی
ماہنامہ جامعہ، دہلی، جنوری ۱۹۷۴ء، ص ص ۳۵-۴۰
▪ آئینے کے سامنے، سردار بھجن سنگھ تھاپر، دہلی، غیر مورخہ، ص ص ۱۹-۲۵
۱۵۳۸-[۳] شبلی کے مضامین، سیدہ جعفر

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۱۸-۲۲۳

۱۵۳۹- [۴] شبلی کے مقالات کا مقام، فاضل مشہدی

سہ ماہی صحیفہ، لاہور، جنوری ۱۹۶۴ء، ص ص ۲۷-۲۸

۱۵۴۰- [۵] علامہ شبلی کے تاریخی مقالات، محمد الیاس الاعظمی

سہ ماہی ترجمان الاسلام، بنارس، جنوری-مارچ ۲۰۰۵ء، ص ص ۳۴-۵۲

- متعلقات شبلی، ادبی دائرہ، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۹۲-۱۰۸

۱۵۴۱- [۶] علامہ شبلی کی مقالہ نگاری، شباب الدین

شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ (شبلی نمبر) مرتبہ: فخر الاسلام اعظمی، ۲۰۰۸ء ص ص ۸۹-۹۸

- دار المصنّفین کی ادبی خدمات کا تعارف، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء ص ص ۵۶-۷۱

۱۵۴۲- [۷] مقالات شبلی، ابوظفر عبدالواحد

البصیر (شبلی نمبر) اسلامیہ کالج، چنیوٹ، جون-دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ۵۷

- شبلی ادیبوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء، ص ص ۳۶۴-۳۸۶

- حیدر آباد کے ادیب، مطبوعہ ۱۹۵۰ء، ص ۱۴

۱۵۴۳- [۸] مقالات شبلی، خورشید نعمانی

دار المصنّفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنّفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء ص ص ۱۳۷-۱۴۶

۱۵۴۴- [۹] مقالات شبلی، عبید اللہ خاں

البصیر، اسلامیہ کالج، چنیوٹ (شبلی نمبر) جون تا دسمبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۶۸-۱۸۶

- مقالات یوم شبلی، مرتبہ عبید اللہ خاں، اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۱۸۴-۲۰۱

۱۵۴۵- [۱۰] مقالات شبلی، فخر الاسلام اعظمی

مقالات سر سید سے مضامین رشید تک، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۱۹۸۵ء

▪ شعور فن، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء، ص ص ۲۸۴-۲۸۵

۱۵۴۶- [۱۱] مقالات شبلی، جلد ہشتم کا دیباچہ، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۳۸ء، ص ص ۴۰۵-۴۱۱

۱۵۴۷- [۱۲] مقالات شبلی، حصہ اول، عبدالماجد دریابادی

ہفت روزہ سچ، لکھنو، ۶/ مارچ ۱۹۳۱ء

۱۵۴۸- [۱۳] مقالات شبلی، حصہ دوم، عبدالماجد دریابادی

ہفت روزہ سچ، لکھنو، ۲/ ستمبر ۱۹۳۲ء

۱۵۴۹- [۱۴] مقالات شبلی، حصہ سوم، عبدالماجد دریابادی

ہفت روزہ سچ، لکھنو، ۷/ اکتوبر ۱۹۳۲ء

۱۵۵۰- [۱۵] مقالات شبلی، حصہ چہارم، عبدالماجد دریابادی

ہفت روزہ صدق، لکھنو، ۱۱/ اگست ۱۹۳۵ء

▪ تبصرات ماجدی، مرتبہ عبدالعلیم قدوائی، قومی کونسل برائے فروغ اردو، دہلی، ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۸۴-۳۸۵

۱۵۵۱- [۱۶] مقالات شبلی، حصہ پنجم، عبدالماجد دریابادی

ہفت روزہ صدق، لکھنو، ۲۱/ ستمبر تا یکم اکتوبر ۱۹۳۶ء

▪ تبصرات ماجدی، مرتبہ عبدالعلیم قدوائی، قومی کونسل برائے فروغ اردو، دہلی، ۲۰۰۹ء، ص ص ۳۸۶-۳۸۷

۱۵۵۲- [۱۷] مقالات شبلی، حصہ ششم، عبدالماجد دریابادی

ہفت روزہ صدق، لکھنو، ۱۱/ اگست ۱۹۳۷ء

▪ تبصرات ماجدی، مرتبہ عبدالعلیم قدوائی، قومی کونسل برائے فروغ اردو، دہلی،

۲۰۰۹ء، ص ص ۳۸۸-۳۸۹

۱۵۵۳-[۱۸] مقالات شبلی میں عربی زبان وادب، ابوسفیان اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مارچ-اپریل ۲۰۰۷ء، ص ص ۲۸۵-۲۹۶

۱۵۵۴-[۱۹] مولانا شبلی اور مقالات شبلی، سلام سندیلوی
تجربہ و تجزیہ، نسیم بک ڈپو، لکھنو، ۱۹۷۶ء، ص ص ۱۵۶-۱۸۰

۱۵۵۵-[۲۰] مولانا شبلی کے تاریخی مضامین، ابوعلی اثری
پندرہ روزہ کانفرنس گزٹ، علی گڑھ، یکم اگست ۱۹۷۵ء
▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۶۷-۷۰

۱۵۵۶-[۲۱] مولانا شبلی کی مقالہ نگاری، اظہر علی فاروقی
ماہنامہ آج کل، دہلی، اگست ۱۹۵۱ء، ص ص ۴۷-۵۰

❁ مکاتیب شبلی

۱۵۵۷-[۱] اضافہ و تصحیح، ضیاء الدین اصلاحی
ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، مئی ۲۰۰۶ء، ص ص ۳۸۷-۳۸۹

۱۵۵۸-[۲] انتخاب مکاتیب شبلی، شیخ عبداللہ
انتخاب مکاتیب سرسید، شبلی، اقبال، قومی کتب خانہ، لاہور، ۱۹۵۸ء، ص ص ۱۵۳-۲۴۳

۱۵۵۹-[۳] خطوط شبلی، عبدالماجد دریابادی
خطوط مشاہیر، حصہ اول، تاج کمپنی، لاہور، غیر مورخہ، ص ص ۹-۲۹

۱۵۶۰-[۴] خطوط کی روشنی میں شبلی، وقار عظیم
ماہنامہ اوراق، لاہور، جنوری ۱۹۷۲ء، ص ص ۴۹-۵۸

۱۵۶۱- [۵] شبلی، رشیدہ خاتون

اردو خطوط نگاری کا ارتقاء، دانش محل، لکھنو، ۱۹۸۹ء، ص ص ۲۰۱-۲۱۶

۱۵۶۲- [۶] شبلی اپنے خطوط کے آئینے میں، خالد حسن قادری

ماہنامہ نگار، لکھنؤ، ۱۹۴۵ء

۱۵۶۳- [۷] شبلی اپنے خطوط کے آئینے میں، شاہ معین الدین احمد ندوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۵۰-۲۵۹

- شبلی نقادوں کی نظر میں، محمد واصل عثمانی، صفیہ اکیڈمی، کراچی، ۱۹۶۸ء، ص ص ۵۷-۵۸
- ادبی نقوش، ادارہ فروغ اردو، لکھنؤ، ۱۹۶۴ء

۱۵۶۴- [۸] شبلی خطوط کی روشنی، خورشید الاسلام

شبلی نقادوں کی نظر میں، حیدر آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۳۸-۶۲

۱۵۶۵- [۹] شبلی شخصیت اور خطوط، احرار نقوی

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۲۶۰-۲۶۷

۱۵۶۶- [۱۰] شبلی کی شخصیت خطوط کے آئینے میں، ظفر الدین

سہ ماہی اردو ادب، دہلی، ۱۹۹۶ء، ص ص ۲۳۲-۲۳۷

شبلی کی علمی و ادبی خدمات، خلیق انجم، انجمن ترقی اردو ہند، دہلی، ۱۹۹۶ء ص ص ۲۳۲-۲۳۷

۱۵۶۷- [۱۱] شبلی کے مکاتیب پروفیسر شیخ عبدالقادر سرفراز کے نام، عبدالستار دلوی

خان بہادر پروفیسر شیخ عبدالقادر سرفراز، احوال و آثار، دکن مسلم ایجوکیشن اینڈ ریسرچ انسٹی ٹیوٹ، پونے، ۲۰۰۴ء، ص ص ۱۰۷-۱۲۴

۱۵۶۸- [۱۱] شبلی مکاتیب کے آئینے میں، خالد بزمی

کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۵۰۴-۵۴۰

۱۵۶۹- [۱۲] شبلی: مکاتیب میں، حامد ندوی

ماہنامہ خضر راہ، لکھنو (شبلی نمبر) مارچ ۱۹۳۰ء، ص ص ۱۲۷-۱۳۲

۱۵۷۰- [۱۳] عطیہ کے خطوط موسومہ شبلی، فیض الرحمٰن اعظمی

ماہنامہ آج کل، دہلی، ستمبر ۱۹۶۳ء، ص ص ۲۷-۲۸

▪ کانفرنس گزٹ، علی گڑھ، اکتوبر ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۸-۱۹

۱۵۷۱- [۱۴] علامہ شبلی نعمانی کا مکتوباتی اسلوب، شریف احمد مبارک پوری

شعر و ادب کے فکری زاویے، فلاحی بک ڈپو، اعظم گڑھ، ۲۰۱۱ء، ص ص ۱۰۲-۱۰۶

۱۵۷۲- [۱۵] علامہ شبلی کے خطوط، خواجہ حسن نظامی

اتالیق خطوط نویسی، حلقہ مشائخ بکڈپو، دہلی، طبع چہارم، ۱۹۲۹ء، ص ص ۵۵-۶۹

۱۵۷۳- [۱۶] علامہ شبلی کے مکاتیب، اقبال احمد خاں سہیل

افکار سہیل، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۰۳-۱۱۱

۱۵۷۴- [۱۷] علامہ شبلی کے نام مولانا ابوالکلام آزاد کے چند خطوط، ابوعلی اعظمی

ماہنامہ نگار، لکھنو، اکتوبر ۱۹۵۹ء، ص ص ۲۳-۲۷

▪ علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ابوعلی اثری، گہوارہ ادب، محمد آباد، ۲۰۰۲ء

ص ص ۱۱۰-۱۱۵، بعنوان 'علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد: مکاتیب شبلی کی دلفریبیاں'

۱۵۷۵- [۱۸] علامہ شبلی مکتوبات کے آئینے میں، اخلاق احمد

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ، (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۸۹-۱۰۴

۱۵۷۶- [۱۹] علی گڑھ سے ایک خط، شیخ محمد عبداللہ

مقالات یوم شبلی، عبیداللہ خاں اردو مرکز، لاہور، ۱۹۶۱ء، ص ص ۶۵-۶۹

۱۵۷۷- [۲۰] مقدمہ مکاتیب شبلی، سید سلیمان ندوی

نقوش سلیمانی، دارالمصنفین، اعظم گڑھ، طبع سوم ۱۹۸۰ء، ص ص ۳۶۴-۳۷۴

۱۵۷۸- [۲۱] مکاتیب آزاد بنام شبلی، ابوسلمان شاہجہاں پوری

امام الہند تعمیر افکار، مکتبہ اسلوب، کراچی، ۱۹۶۲ء، ص ص ۷۶-۸۲

۱۵۷۹-[۲۲] مکاتیب شبلی، خورشید نعمانی

دار المصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء

ص ص ۱۵۷-۱۶۵

۱۵۸۰-[۲۳] مکاتیب شبلی، سید سلیمان ندوی

ماہنامہ الندوہ، لکھنؤ، اکتوبر ۱۹۰۹ء، ص ص ۲۵-۲۶

۱۵۸۱-[۲۴] مکاتیب شبلی، شباب الدین

دار المصنفین کی ادبی خدمات کا تعارف، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۱-۵۵

۱۵۸۲-[۲۵] مکاتیب شبلی، شعیب اعظمی

سہ ماہی کاروان ادب، لکھنو، اپریل-جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۳۲-۱۴۰

۱۵۸۳-[۲۶] مکاتیب شبلی، عبداللطیف اعظمی

ماہنامہ تحریک، دہلی، اگست ۱۹۵۴ء، ص ۱۴

۱۵۸۴-[۲۷] مکاتیب شبلی

نقوش لاہور، خطوط نمبر، جلد اول، اپریل-مئی ۱۹۶۷ء، ص ص ۹-۳۹

۱۵۸۵-[۲۸] مکاتیب شبلی

نقوش لاہور، مکاتیب نمبر، جلد اول، نومبر ۱۹۵۷ء، ص ص ۱۸۲-۱۹۸

۱۵۸۶-[۲۹] مکاتیب شبلی: ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی

ہفت روزہ ہماری زبان، دہلی، ۱-۷ مئی ۲۰۱۱ء، ص ص ۱-۲

قسط دوم: ۸-۱۴ مئی ۲۰۱۱ء، ص ص ۲-۳

۱۵۸۷-[۳۰] مکاتیب شبلی بنام ابوالکلام آزاد، ابوعلی اثری

ماہنامہ جامعہ، دہلی، جولائی ۱۹۶۲ء، ص ص ۲۴-۳۸

۱۵۸۸-[۳۱] مکاتیب عماد الملک بنام شبلی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۱۹۶۵ء، ص ص ۱۴۸-۱۵۶

۱۵۸۹- [۳۲] مکتوب شبلی، محمد احمد فاروقی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۱۹۲۳ء، ص ص ۳۹۳-۳۹۵

۱۵۹۰- [۳۳] مکتوب: اقبال بنام شبلی، عطاء اللہ شیخ

مرتبہ اقبال نامہ، حصہ اول، شیخ محمد اشرف، لاہور، غیر مورخہ، ص ص ۳۷-۴۷

۱۵۹۱- [۳۴] مولانا ابوالکلام آزاد مولانا شبلی کے خطوط کی روشنی میں، ابو علی اثری

سہ ماہی اردو ادب، علی گڑھ (آزاد نمبر) ۱۹۵۹ء، ص ص ۶۳-۷۷

۱۵۹۲- [۳۴] مولانا شبلی کے دو غیر مطبوعہ خطوط، امتیاز علی خاں عرشی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۴۲ء، ص ص ۴۶۵-۴۶۹

۱۵۹۳-[۳۵] مولانا شبلی کے خطوط: تدوین نو کی ضرورت، شمس بدایونی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، فروری ۲۰۰۶ء، ص ص ۱۱۹-۱۳۴

قسط دوم: مارچ ۲۰۰۶ء، ص ص ۲۰۲-۲۱۴

- مکتوباتی ادب، شمس بدایونی، اردو بک ریویو، دہلی، ۲۰۱۰ء، ص ص ۴۱-۷۱

۱۵۹۴-[۳۶] مولانا شبلی کی خطوط نگاری، ابو علی اثری

پندرہ روزہ کانفرنس گزٹ، علی گڑھ، ۱۵/ مارچ ۱۹۷۶ء

- علامہ شبلی اور مولانا ابوالکلام آزاد، ندوۃ المحدثین، گجرانوالہ، ۲۰۰۲ء، ص ص ۷۱-۷۵

۱۵۹۵-[۳۷] مولانا شبلی کے نام مولانا فاروق چریا کوٹی کے چند خطوط، شرف الدین اصلاحی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جون ۱۹۸۸ء، ص ص ۴۶۵-۴۷۵

۱۵۹۶- [۳۸] مولانا شبلی مرحوم کے نام مہدی حسن کے خطوط

افادات مہدی، بیگم مہدی، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۱۹۸۲ء، ص ص ۴-۱۴

۱۵۹۷-[۳۹] مولانا فراہی مکاتیب شبلی کے آئینے میں، ابوسفیان اصلاحی

علامہ حمید الدین فراہی حیات وافکار، دائرہ حمیدیہ، سرائے میر،۱۹۹۲ء، ص ص ۴۴۲-۴۵۲

۱۵۹۸- [۴۰] نامہ حالی بنام شبلی، ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ (۱) ستمبر ۱۹۱۶ء، ص ص ۵۷-۵۹

(۲) دسمبر ۱۹۱۶ء، ص ۵۸ (۳) اپریل ۱۹۱۷ء، ص ۴۹ (۴) جولائی ۱۹۱۷ء، ص ۵۱

۱۵۹۹- [۴۱] نامہ شبلی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، دسمبر ۱۹۱۸ء، ص ص ۲۳۱-۲۳۳

(۲) دسمبر ۱۹۱۹ء، ص ص ۴۷۴-۴۷۵

❁ موازنہ انیس و دبیر

۱۶۰۰- [۱] انتخاب تنقید الموازنہ، سید ذوالفقار حسنین

ماہنامہ الناظر، لکھنو، فروری ۱۹۱۴ء، ص ص ۳۶-۴۳

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکیڈمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۵۴-۲۶۴

۱۶۰۱- [۲] انتخاب تنقید الموازنہ، محمد ابو البقاء

ماہنامہ الناظر، لکھنو، جنوری-فروری ۱۹۱۴ء، ص ص ۳۳-۳۵

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکیڈمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۵۰-۲۵۳

۱۶۰۲- [۳] دبیر اور شبلی، گیان چند جین

ماہنامہ سرفراز، لکھنو، دسمبر ۱۹۷۶ء

۱۶۰۳- [۴] دبیر اور موازنہ انیس و دبیر، گیان چند جین

سہ ماہی ذکر و فکر، دہلی، ۱۹۸۰ء، ص ص ۱۱۷-۱۱۸

۱۶۰۴- [۵] دبیر موازنہ اور شبلی، سلمان عباسی

ضمیمہ، روزنامہ قومی آواز، لکھنو، ۱۲/ اکتوبر ۱۹۷۵ء

▪ کینوس کے رنگ، لکھنو، ۱۹۸۹ء، ص ص ۵۱-۶۲

۱۶۰۵- [۶] شبلی اور دبیر، اکبر حیدری
شاعر اعظم مرزا سلامت علی دبیر، اردو پبلشر، لکھنو، ۱۹۷۶ء

۱۶۰۶- [۷] شبلی اور دبیر، مسیح الزماں
تعبیر، تشریح، تنقید، خیابان، الہ آباد، ۱۹۵۵ء، ص ص ۱۵۳-۱۵۷

۱۶۰۷- [۸] شبلی ایک نقاد: موازنہ انیس و دبیر کی روشنی میں، حیدر آغا
کریسنٹ، لاہور (شبلی نمبر) جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۴۸۷-۴۹۵

۱۶۰۸- [۹] شبلی کا موازنہ انیس و دبیر، مسیح الزماں
معیار و میزان، رام نراین لال، الہ آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۲۲۷-۲۳۷

۱۶۰۹ [۱۰] شبلی مکتوب نگاری کی حیثیت سے، عبدالستار دلوی
نئی تحریریں، کوکن اردو رائٹرس گلڈ، بمبئی، ۱۹۸۶ء، ص ص ۱۴۳-۱۵۹

۱۶۱۰- [۱۱] شبلی موازنہ کی روشنی میں، مسیح الزماں
ماہنامہ آج کل، دہلی، نومبر ۱۹۵۵ء، ص ص ۱۲-۱۴

▪ تعبیر، تشریح، تنقید، خیابان، الہ آباد، ۱۹۵۵ء، ص ص ۵۰-۶۱

▪ معیار و میزان، رام نراین لال، الہ آباد، ۱۹۷۶ء، ص ص ۲۳۸-۲۴۴

۱۶۱۱- [۱۲] شبلی موازنے کی روشنی میں، مصلح الدین
ماہنامہ آج کل، دہلی، جون ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۶-۲۰

۱۶۱۲- [۱۳] شبلی نعمانی اور موازنہ انیس و دبیر، محمد ایوب واقف
شعور وادراک، نیوممبئی، ۲۰۰۶ء، ص ص ۲۴۶-۲۶۲

۱۶۱۳- [۱۴] کچھ موازنہ انیس و دبیر کے بارے میں، محمد الیاس الاعظمی
ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، مارچ ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۱-۴۲

۱۶۱۴- [۱۵] مخطوطہ موازنہ انیس و دبیر، فیضان احمد اصلاحی

ماہنامہ الرشاد، اعظم گڑھ، فروری ۲۰۰۸ء، ص ص ۲۰-۳۵

۱۶۱۵- [۱۶] مرثیہ کی تاریخ علامہ شبلی نعمانی کے قلم سے، حکیم سید محمد کمال الدین حسین ہمدانی،
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) ۱۹۹۶ء، ص ص ۵۵-۶۵

۱۶۱۶- [۱۷] مرزا دبیر اور کتاب المیزان، رضا علی عابدی
ماہنامہ ماہ نو، اسلام آباد، ستمبر-اکتوبر ۱۹۷۵ء، ص ص ۱۴۷-۱۵۱

۱۶۱۷- [۱۸] معرکہ انیس ودبیر، انور سدید
ماہنامہ سیارہ، لاہور، ستمبر ۱۹۷۸ء، ص ص ۵۷-۶۶

۱۶۱۸- [۱۹] معرکہ انیس ودبیر، نیر مسعود
مرزا سلامت علی دبیر، عبدالقوی دسنوی، مکتبہ جامعہ، دہلی، ۱۹۷۷ء، ص ص ۸۴-۸۷

۱۶۱۹- [۲۰] موازنہ انیس ودبیر، اخلاق حسین عارف
ارمغان ادب، اردو پبلشر، لکھنو ۱۹۷۴ء، ص ص ۲۹۲-۲۹۹

۱۶۲۰- [۲۱] موازنہ انیس ودبیر، اسلوب احمد انصاری
سہ ماہی فکر ونظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۱۹-۲۷
▪ اندازے، یونیورسل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۹۹-۵۱۲

۱۶۲۱- [۲۲] موازنہ انیس ودبیر، مرتبہ: رشید حسن خاں، امیر اللہ شاہین
ماہنامہ آج کل، دہلی، دسمبر ۱۹۷۰ء، ص ص ۴۷-۴۸

۱۶۲۲- [۲۳] موازنہ انیس ودبیر، امیر حسن نورانی
ماہنامہ تحریک، دہلی، فروری ۱۹۷۴ء، ص ۱۹

۱۶۲۳- [۲۴] موازنہ انیس ودبیر، تنویر احمد علوی
ماہنامہ ادیب، علی گڑھ، اگست ۱۹۶۲ء، ص ص ۲۱۱-۲۱۳

۱۶۲۴- [۲۵] موازنہ انیس ودبیر، جمال آرا نظامی
ماہنامہ نیا دور، لکھنو، ستمبر ۱۹۸۲ء، ص ص ۳۳-۳۶، ۴۴

▪ اردو میں افسانوی ادب، ایجوکیشنل بک ہاؤس، علی گڑھ، ۱۹۸۴ء، ص ص ۱۶۶-۱۷۵

۱۶۲۵- [۲۶] موازنہ انیس و دبیر، خورشید نعمانی
دار المصنفین کی تاریخ اور علمی خدمات، حصہ دوم، دار المصنفین، اعظم گڑھ، ۲۰۰۴ء
ص ص ۱۲۹-۱۳۷

۱۶۲۶- [۲۷] موازنہ انیس و دبیر، سبط الحسن ہنسوی
عربی مرثیہ کی مختصر تاریخ، امامیہ مشن، لکھنو، ۱۹۴۴ء، ص ۹۲

۱۶۲۷- [۲۸] موازنہ انیس و دبیر، سر رضا علی
اعمال نامہ، ہندوستانی پبلشرز، دہلی، ۱۹۴۳ء، ص ص ۵۰-۶۲

۱۶۲۸- [۲۹] موازنہ انیس و دبیر، شباب الدین
شبلی کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۱۹۹۷ء، ص ص ۴۰-۴۶

۱۶۲۹- [۳۰] موازنہ انیس و دبیر، صاحب علی
علامہ شبلی نعمانی: معنویت کی بازیافت، شبلی نیشنل کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء: ۲۶۹-۲۷۱

۱۶۳۰- [۳۱] موازنہ انیس و دبیر (ایڈیٹوریل)، ظفر علی خاں
دکن ریویو، حیدر آباد، اگست ۱۹۰۸ء
▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ۲۶۵-۲۷۱

۱۶۳۱- [۳۲] موازنہ انیس و دبیر، عبد اللطیف اعظمی
ماہنامہ جامعہ، دہلی، دسمبر ۱۹۶۹ء

۱۶۳۲-[۳۳] موازنہ انیس و دبیر، فخر الاسلام اعظمی
ادب نما، شبلی کالج، اعظم گڑھ، ۲۰۰۸ء، ص ص ۴۹۶-۵۰۰

۱۶۳۳-[۳۴] موازنہ انیس و دبیر، مرتبہ سید عابد علی عابد، محمد منصور
سہ ماہی صحیفہ، لاہور، ۱۹۶۴ء، ص ص ۱۰۹-۱۱۰

۱۶۳۴-[۳۵] موازنہ انیس و دبیر، منشی نوبت رائے نظر

ماہنامہ زمانہ، کان پور، مئی ۱۹۰۸ء، ص ص ۳۳۶-۳۴۱

▪ یادگار جگر، جگر بریلوی، انجمن ترقی اردو، علی گڑھ، ۱۹۶۸ء، ص ص ۱۸۷-۱۹۲

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۴۳-۲۴۹

۱۶۳۵- [۳۶] موازنہ انیس و دبیر، مولوی عبدالحق

تحقیق و تلاش، سید معین الرحمٰن، مقبول اکیڈمی، لاہور، ۱۹۹۰ء، ص ص ۲۵۳-۲۷۰

▪ یادگار عبدالحق، سید معین الرحمٰن، الوقار پبلی کیشنز، لاہور، ۲۰۰۲ء، ص ص ۲۸۳-۳۰۰

۱۶۳۶- [۳۷] موازنہ انیس و دبیر اور ردالموازنہ، ظفر علی خاں

دکن ریویو، حیدر آباد، اگست ۱۹۰۸ء

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ۲۶۵-۲۷۱

۱۶۳۷- [۳۸] موازنہ انیس و دبیر ایک تجزیہ، اشفاق احمد اعظمی

ماہنامہ آج کل، دہلی، دسمبر ۲۰۰۳ء، ص ص ۳-۷

۱۶۳۸- [۳۹] موازنہ انیس و دبیر: ایک مطالعہ، محمد الیاس الاعظمی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، نومبر ۲۰۱۰ء، ص ص ۲۶۴-۲۷۷

▪ سہ ماہی مطالعات، دہلی، جولائی-ستمبر ۲۰۱۰ء، ص ص ۱۴۷-۱۶۰

۱۶۳۹- [۴۰] موازنہ انیس و دبیر پر اجمالی ریویو، سید امجد علی اشہری

ماہنامہ عصر جدید، لکھنؤ، جولائی ۱۹۰۷ء، ص ص ۲۶۲-۲۷۰

▪ شبلی معاصرین کی نظر میں، اردو اکادمی، لکھنؤ، ۲۰۰۵ء، ص ص ۲۳۳-۲۴۲

۱۶۴۰- [۴۱] موازنہ انیس و دبیر پر ایک نظر، آفتاب احمد صدیقی

ماہنامہ خاور، ڈھاکہ، مئی ۱۹۵۲ء، ص ص ۲۶-۳۱

۱۶۴۱- [۴۲] موازنہ انیس و دبیر پر ایک نظر، نعیم نقوی

تنقید و آگہی، غضنفر اکیڈمی، کراچی، ۱۹۸۸ء، ص ص ۱۴۸-۱۵۱

۱۶۴۲- [۴۳] موازنہ انیس و دبیر: شبلی کی ایک تنقیدی کتاب، سید احتشام حسین

ماہنامہ ادیب، علی گڑھ (شبلی نمبر) ستمبر ۱۹۶۰ء، ص ص ۱۰۲-۱۰۶

▪ کریسنٹ، لاہور، جنوری ۱۹۷۱ء، ص ص ۱۲۹-۱۳۷

۱۶۴۳-[۴۴] موازنہ انیس و دبیر کا نیا ایڈیشن، عقیل الغروی

ماہنامہ معارف، اعظم گڑھ، جولائی ۲۰۰۴ء، ص ص ۷۰-۷۱

۱۶۴۴-[۴۵] موازنہ انیس و دبیر کی ماہیت، اشفاق احمد اعظمی

شبلی نیشنل کالج میگزین، اعظم گڑھ، ۷۷-۱۹۷۶ء، ص ص ۶-۱۰

۱۶۴۵-[۴۶] موازنہ انیس و دبیر میں ایک فرد پر تنقید، محمد احسن فاروقی

ماہنامہ ساقی، کراچی، اپریل ۱۹۵۴ء، ص ص ۸۱-۱۲۲

▪ اردو میں تنقید، ادارہ فروغ اردو، لکھنؤ، غیر مورخہ، ص ص ۸۱-۱۲۲

۱۶۴۶-[۴۷] موازنہ انیس و دبیر کے بعض تسامحات، تنویر احمد علوی

۱۶۴۷-[۴۸] موازنہ کے دو جواب، نیر مسعود

سہ ماہی فکر و نظر، علی گڑھ (شبلی نمبر) جون ۱۹۹۶ء، ص ص ۴۳-۲۲

۱۶۴۸-[۴۹] میر انیس کے تین نقاد، سید محمد عقیل

انیس و دبیر، غالب انسٹی ٹیوٹ، دہلی، ۲۰۰۷ء

❁ وقف علی الاولاد

۱۶۴۹-[۱] اسلامی وقف علی الاولاد کا مسئلہ

قائداعظم اور مسلم پریس، جلد اول، احمد سعید، ایجوکیشنل امپوریم، لاہور، ۱۹۷۶ء، ص ۱۴

۱۶۵۰-[۲] مسودہ وقف علی الاولاد اور ندوۃ العلماء

قائداعظم اور مسلم پریس، جلد اول، احمد سعید، ایجوکیشنل امپوریم، لاہور، ۱۹۷۶ء، ص ۱۰

❁❁❁

1700- शबाबुद्दीन अल्लामा शिब्ली नोमानी -शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन - वर्ष १९९६-९७ पृष्ठ १-४

1701- शबाबुद्दीन अल्लामा शिब्ली नोमानी : इतिहास के आइने में - शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन वर्ष २०००-०१ पृष्ठ १-६

हिन्दी

(पुस्तक तथा लेख)

1691-	कमलेश्वर	कितने पाकिस्तान (औरंगज़ेब आलमगीर पर एक नज़र) राजपाल एंड सन्स दिल्ली - २०१० पृष्ठ ३६२
1692-	जय प्रकाश यादव	शिब्ली नोमानी - शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन - वर्ष १९९३-९४ पृष्ठ ४८-४९
1693-	बाबर अशफाक	मु० शिब्ली नोमानी जीवन वृत्त एवं कृत्य - दारुलमुसन्निफीन आजमगढ़ वर्ष २०१० पृष्ठ ८३
1694-	मकबूल अहमद	शिब्ली नोमानी के प्रति - शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन - वर्ष १९८३-८४ पृष्ठ ३
1695-	मुहम्मद ताहिर	अल्लामा शिब्ली नोमानी शिक्षक के रूप में-शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन- वर्ष२००२-०३ पृष्ठ ६३-६५
1696-	रहमतुल्लाह:डा०	अल्लामा शिब्ली नोमानी का बहुमुखी व्यक्तित्व - शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन - वर्ष १९७५-७६ पृष्ठ ८-१०
1697-	लाल जी यादव	स्वर्गीय अल्लामा शिब्ली नोमानी के प्रति - शिब्ली नेशनल पी०जी०कालेज आजमगढ़ मैगजीन-वर्ष १९८७-८८ पृष्ठ ८
1698-		शिब्ली अकादमी एक परिचय , प्रकाशक दारुलमुसन्निफीन शिब्ली अकादमी आजमगढ़ पृष्ठ ३२
1699-	शबाबुद्दीन	अल्लामा शिब्ली का आखिरी पड़ाव - शिब्ली नेशनल पी० जी० कालेज आजमगढ़ मैगजीन-वर्ष २००३-०५ पृष्ठ १-१३

(4)

Duty Society Centenary Volume, 1989, pp 26-27

1683- Rustamji Pistonji — *Shibli and Umar Khayyam.* I.P.Misson Press, Madrass, 1932, 118 p
- Al-Biruni Publications, Lahore, 1979, 118 p

1684- Saxena : Ram Babu — Shibli Nomani. *History of Urdu Literature.* Sind Sagar Academy, Lahore, 1975, pp 274-287

1685- Siddiqui, Atiq Ahmad — Shibli Nomani. *Aligarh Muslim University: Contributions and Achievements* : Duty Society Centenary volume, 1989, pp 386

1686- Tara Chand — *History of the Freedom Movement in India,* Publication Division, Ministry of Information and broadcasting, Government of India, New Delhi, Reprint, 2005, Vol.2, pp 305-306

1687- Wahshat : Raza Ali — Shibli, *Daily Morning News,* Calcutta, 1909 (spec.issu)

1688- Z.U.Faruqi — Sir Saiyyed & Maulana Shibli Nomani. *Historians of Medivial india,* Meenakshi Parkashan, Meerut, 1983, *pp 184-192*

1689- Zilli, Ishtiyaq Ahmad — *Shibli and Early Years of Muslim League* . Paper presented at a colloquium, Department of South-Asian Languages and Civlization, University of Chicago on the occasion of the completion of hundred year since the inception of Muslim League, March 4, 2006. (unpublishd)

1690- " — Shibli At Aligarh. *Annual magazine of the Federation of Aligarh Alumni Associations,* U.S.A. 2006,

(3)

1671-	Khurshidul-Islam	Maulana Shibli Nomani *Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom* ,P.N Chopra,(ed.) Light & Life Publications, New Delhi, 1979, pp 87-89
1672-	Lelyveld David	Shibli Nomani *Aligarh's First Generation.* Princeton, University Press, 1978, pp 240-48
1673-	Lewis Franklin	*Rumi : Past And Present East And West .* Oxford Oneworld Publications, 2000, pp 271, 482-85, 536-39
1674-	M. Mujib	*The Indian Muslims .* London, 1967, pp. 409, 523, 542
1675-	Mohammad Sadiq	*A History of Urdu LIterature* ,London, 1964, pp. 274-85
1676-	Mohan Singh	*Shibli. Hand book of Urdu Literature,* pp 153-55
1677-	Murad: Mehr Afroz	*Intellectual Modernism of Shibli* Kitab Bhavan, New Delhi, 1996, pp 135.
1678-	Mushirul Hasan	*Between Modernity and Nationalism: Halida Edip's Encounter with Gandhi's India,* Oxford University Press, New Delhi, 2010 pp. 109, 111, 112, 161
1679-	Muzaffar-e Islam	Shibli : On Nationalism, *Proceedings of Indian History Congress,* forty eight sesson, 1987, Goa University Bombolin, pp 366-371
1680-	Niaz Ahmad Dr.	*We in Shibli's Mirror.* Shibli National PG college Magazine, Azamgarh, 1988-89, pp 28
1682-	Nusba Parvin	*Muslim Educational Reforms in Nineteenth Century India: An Analysis of Shibli Numani's Thought & Practice.* ISTAC International University Kuala Lampur, Malaysia,2005,(unpublishd,Ph.D.Thesis)
1682-	Qureshi, Ishrat Ali	Maulana Mohammad Shibli Nomani. *Aligarh Muslim University: contreebutors & Achievements,*

(2)

www.shibliacademy.org

1662- Khan:Ghulam Mustafa — Maulana Shibli Nomani *persian literature in Indo-Pak Sub-Continent* Lahore,Barque, 1972, pp 61

1663- Khan : Ikram Ahmad — *Allama Shibli Nomani. A short life sketch,* Shibli National College Magazine, Azamgarh, 1986, pp 14-17

1664- Khan: Javed Ali : Dr — *Darul Musannefin Shibli Academy,*The First Decade, History of Science, Philosophy and Culture in Indian Civilization, D.P. Chattopadhyaya , Development of Islamic Religion and Philosophy in India, Muhammad Rafique (ed) Centre for Studies in Civilization (CSC) New Delhi, 2009

1665- " — *Jizia.* Shibli National PG College Magazine, Azamgarh, 1986-87, pp 9-1

1666- " — Maulana Shibli's Studies on Muslim Learning and his effort for Reforms, *Journal of the Institute of Islamic Studies,* Aligarh, Muslim University, Aligarh, 2010, No. 39

1667- " — *Mohammad Shibli Nomani.* Darul Mosannefin Shibli Academy, Azamgarh, 2004, 91 p

1668- - — *Shibli Nomani as a Political Activist,* Khuda Bakhsh Library Journal, Patna, April - June, 2009, No 156

1769- " — Shibli's Studies in Indian History, *Journal of the Pakistan Historical Society,* Vol.XLVIII, April - June, 1999, No.2

1670- " — Shibli's Studies in Islamic History. *Journal of the Pakistan Historical Society,*Vol. 38, April 1990, Part II

(1)

English Books & Articles on Shibli

1651- Abdullah S.M. — Shibli Nomani *The Sprit and substance under the influence of Sir Syed Ahmad Khan,* Shaikh Mohammad Ashraf, Lahore, 1940, pp 97-132

1652- Abdul Qadir — Maulana Shibli Nomani in *Famous Urdu Poets and Writers,* New Book Society, Lahore, n.d. pp 168-181

1653- Abdul Waheed Khwaja — *Preface to Sirat-un-Nabi,* Weekly Al-Islam, Lahore, March 1939 & March 1940

1654- Afzal Usmani — *Allama Shibli Nomani and Nadwatul Ulama,* www.shibliacademy.org

1655- Aziz Ahmad — *Studies in Islamic Culture in the Indian Environment* Oxford, 1964, pp. 64-65, 228, 261

1656- Browne, E.G. — Shibli Nomani *A Literary History of Persia,* Cambridge University Press, 1959, Vol.4, pp 164 - 165 & 241-269

1657- Engineer : Asghar Ali — *Allama shibli Nomani & National Politics* www.muslim indai.in

1658- IAN Henderson Douglas — *Abul Kalam Azad. An Intellectual and Religious Biography,* ed. by Gail Minault & Christian W Troll, Oxford University Press, Delhi, 1988, pp. 17-21, 59, 74-75, 77, 81, 9, 101, 103, 161, 226, 258, 273, 275

1659- IshtiaqHusain Qureshi — *The Muslim Community of Indo-Pakistan Subcontinent* (610-1947), Maaref, Karachi, 1977, pp. 294, 295, 304

1660- J. A. Haywood — Shibli Numani : *Encyclopaedia of Islam,* Leiden, Brill, 1997, Vol. IX pp. 433-34

1661- Kaleem Khawaja — *Have We Forgotten Shibli Nomani?*

(حصہ چہارم)

اشاریہ

مصنّفین / مترجمین / مقالہ نگار

اشاریہ

مصنّفین رمترجمین رمقالہ نگار

(الف)

(ج)

(چ)

(ح)

(ڈ)

(ذ)

(ر)

(ض)

(ط)

(ظ)

(گ)

(ل)

(م)

(و)

KITABIYAT-E SHIBLI

Dr. Mohammad Ilyas Azmi

Darul Musannefin Shibli Academy
Azamgarh, U.P.

ISBN 93-8010489-8